

# Krisztusutak



## Jézus, lelkiség és a föld:

Jézus Krisztus utai, az ő hozzájárulásai az emberi tudatossághoz, valamint az emberiség és a föld megváltozásához: független info-oldal, új szempontokkal a tapasztalat és kutatás számos területéről, gyakorlati tanácsokkal a személyes fejlődéshez.

<http://www.ways-of-christ.com/hu>

## Krisztusutak az emberi tudatban és a földön.

### Az összes rész tartalomjegyzéke.

A tartalomjegyzék alábbi részében levő linkek csak az oldal teljes betöltése után működnek.

Krisztusutak 1

**A 1a. részről: Fejezetek az evangéliumi lépésekről: 2**

BEVEZETÉS az itt közölt szövegek értelmébe és használatába. 2

Módszertani útmutató\*\*\* a meditáció gyakorlatához: 4

Ezek az oldalak és az egyháztörténet különféle teológiai irányzatai 6

„Kezdetben volt az Ige (görögül logos) ... és az Ige testté lett" (Jn 1) 9

A Názáreti Jézus születése. 10

Van-e jelentősége Jézus ifjúkori éveinek? 11

Széljegyzet a „két Jézus-fiú" vitához. 12

Kereszttség a Jordánban, Keresztelő János által. 12

A sivatag csendje. 14

A kísértések és a tanítványok elhívása. 16

A kánai menyegző. 18

Szempontok a szexualitásról, szimpátiáról, beleérzésről és szerelemről. 20

A „szent buzgalom" (és szempontok az érzelmekhez). 22

A Hegyi Beszédről (szempontokkal az értelmezésről). 23

Krisztus megdicsőülése a Tábor hegyén (Mt 17). 25

Kérdések a „csodatételekről". 26

Lázár feltámasztása. 27

„A bárányok". 28

Krisztus és a „lábmosás"; a megkenetés Betániában, Mária által. 29

Az utolsó vacsora, bevonulás Messiásként, az elfogatás és megkorbácsolás. 31

A töviskoronázás és a búcsúbeszéd. 32

Keresztrefeszítés és sírhatétel. 33

Az üres sír kérdései, a „pokolra jutás", a „paradicsomba kerülés". 37

A feltámadás. 39

„A mennybemenetel". 43

A pünkösdi esemény. 46

Egy Jézus-kép. 49

<b>2. rész: 12 fejezet János jelenéseiről - &amp; „A keresztény” zárófejezet a hozzá tartozó táblával</b>	<b>50</b>
János Jelenésekről írott könyve.	50
A próféciaák kezeléséről.	51
A Jelenések Könyve tartalmához: A hét gyülekezet.	53
Inspirációk és az egyházak	62
Miért van szükségem egyházra vagy közösségre?	64
A hét pecsét.	64
A hét trombita.	65
A „hét mennydörgés” és a két próféta.	66
Az asszony és a sárkány.	66
A hétfejű állat a tengerből.	66
A kétszarvú állat a földből.	67
A „hét utolsó csapás” és „Babilon” bukása; Krisztus visszajövele	67
A (tényleges) „1000 éves béke birodalma”.	70
Az „új ég, új föld és az új Jeruzsálem”.	70
Zárófejezet: A keresztény.	72
Tábla a főszöveg zárófejezetéhez: A keresztény tartás – „a világban, de nem a világból”, egy „harmadik út” (ld. például Jn 17).	73
<b>3. rész: további témák</b>	<b>75</b>
Imádság a békéért, az életért és a Földért.	75
Az etikai értékek alapjai	76
Kiegészítés: egy rövid helyesbítés a modern „mindent Jézusról, leleplező történetekhez”.	78
Természettudomány és Istenhit.	81
Tudatosság, agyutató és szabad akarat.	82
Információk: Jézus Krisztus és a táplálkozási kérdések	84
Jézus Krisztus és a gyógyítás – mai is.	85
A keresztény áldásról.	88
A panasz, mint a keresztény gyakorlat lehetséges része	88
Keresztény út az élet eseményeinek feldolgozásához	89
Keresztény szempontok a gazdaságról és a szociális kérdésekről.	90
Általános keresztény szempontok a társadalomról és a politikáról *).	92
Kereszténység és filozófia: Habermas 2001-es, „Hit és tudomány” beszédéhez*) - további filozófiai irányzatokhoz fűzött megjegyzésekkel -	93
Általános keresztény szempontok az ökológiai kérdésekről *).	94
A meg nem született élet *.	96
<b>4. rész: fejezet az Ószövetségről és más vallásokról</b>	<b>97</b>
Az Ószövetség, a zsidó vallás és Jézus Krisztus ...	97
Zarathusztra.	100
Információk Jézus Krisztus és az iszlám viszonyáról.	100
Információk Jézus Krisztus és a Buddhizmus viszonyáról.	103
Információk Jézus Krisztus és a Hinduizmus viszonyáról.	106
Információk: Jézus Krisztus és a taoizmus, valamint Konfúcius tanai.	108
Általános szempontok a természeti vallásokról.	111
A vallás <sup>1)</sup> , mint "Visszacsatolás" az ember és Isten között – a Jézus Krisztussal való utakon.	112
Segítség önmagunk ellenőrzéséhez a "Krisztusutak" fő szövegeinek feldolgozásához és átvételéhez bel	116
Más nyelvekről és a jogokról: Impresszum, Copyright, E-mail	117

A 1a. részről: Fejezetek az evangéliumi lépésekről:

## **BEVEZETÉS az itt közölt szövegek értelmébe és használatába.**

Kétezer év óta – a megelőző próféciaikat is számítva még néhány ezer évvel régebb óta – gyűjtene az emberek sokrétű, közvetlen tapasztalatokat Jézus Krisztusról. Eltérő jellegük, különböző vallási, filozófiai vagy tudományos háttérük ellenére, egymástól függetlenül rokon vonásokat mutatnak. Krisztus mindenkor jelenvaló realitásáról szólnak; részben arról

a lehetőségéről is, hogy mások vagy magunk miképp készülhetünk fel hasonló tapasztalásokra; és az emberiség 2000 éves fejlődésébe Krisztus által beszivárgott új képességekről, amiket nem csak a külsődleges, kulturális-történeti értelemben gondolunk. Részleteiben és pontosan követjük a „növekedésnek” ezeket a nem csak elméleti, de gyakorlatban is bizonyítható lépéseit. A Jézus által megtett lépéseket követve, a különféle élethelyzetekre vonatkozóan kinyilvánítható ezek jelentése is.

A XII. században Joachim de Fiore apát „A Szentlélek korát” jövendölte, amikor az egyének kapcsolata Istenhez, az intézményektől függetlenül általánossá válik. Ma világszerte több erőfeszítés történik, amik nem csak Krisztus emberben való testet öltését keresik, hanem az egyént „Krisztus testének” tudatra ébredő sejtjeként tekintik.

A részben ezzel összekötöttnek látszó „Krisztus visszatérése” és a jelenkori „apokalipszis”, mint nagybani folyamatok átfogóbb dologra utalnak, mit az emberként kigondolt „újra-megtestesülésre”.

**Mik azok a specifikus fejlődési lehetőségek az ember és a föld számára, amik itt megtalálhatók és Jézus földi léte előtt nem adattak meg, ez az a kérdés, aminek megválaszolósi próbálkozásai adták az indítást ezen anyag összeállításához.**

Abban az időben,

- amikor a Jézus Krisztus jelenséget különböző [teológiai](#) és dogmatikai, nyelvészeti, történeti-kritikai, archeológiai és paleografikus, vallásszociológiai és mélylélektani, természettudományos, politikai, stb. nézőpontból veszik igénybe,
- amikor az őskereszténység idejéhez hasonlóan a régi materialista mellett egy sorétű lelki világ jött létre, amik mindegyike folyamatos átmenetet, de elhatárolódást is jelent a kereszténység felé,
- amikor minket összezavaró jelenségek lépnek fel, például több állítólagosan megtestesült Jézus a jelenben, amikor is meglehetősen kétes, sőt negatív dolgok történnek Krisztus nevében, akkor lehet igazán érdekes megvizsgálni, mi lehet ebben a komplexitásban Jézus speciális jelenléte.

Ehhez a saját belső tapasztalataimhoz kapcsolódom, de hivatkozom más misztikus, stb. forrásokra is. **Az alkalmazott nézőpont interdiszciplináris, több tudomány- és tapasztalat-területre támaszkodik, nem csak a teológiára.** A lelki nézőpontok esetén ne essék szó a politikai tudatról elterelő, pszeudo-lelkiségről. Természetesen nem lehet a kitekintés korlátozásaként elfogadni az elmúlt évszázad természettudománya mechanisztikus gondolkodásának dogmáit; ugyanúgy ahogy a keleti gondolkodás képzeteit se, amik abból indulnak ki, hogy ami nincs az ó-indiai védákban megírva, az nem is létezik, és Jézus csak ennek egy „esetleg harmadosztályú tanítója”. A szövegben csak összehasonlításként vagy kiegészítésként megemlített könyvekből, stb. nem lehet ezeket a felismeréseket levezetni, így ezen könyvek vagy a teológiai előképzettség nem szükséges a megértéshez. (Ugyanez érvényes a tervezett Könyvlistára, amit a teológiai érdeklődésűek számára állítunk össze, lásd a Linkek-et.) **Semmi sem tekinthető dogmának vagy valamilyen külső egyház szervezet véleményének. Nem irányul azonban semelyik egyház vagy vallási közösség ellen, és nem irányul például az Apostoli Hitvallás ellen sem. Más vallású vagy világnézetű emberek, akik a kereszténység új felismerései iránt pozitív érdeklődést tanúsítanak, érdekes dolgokat találhatnak ebben a teológiai és anyagában el nem laposodott írásban. Éppen ezért utalásokat tartalmaz a keresztény utak és más keresések viszonyára. Amiképp János evangéliumában kidolgozott a keresztény specifikum, az akkori kereső ember által érthető nyelven, úgy mutatja ez az írás ma a különböző irányú megközelítési lehetőségeket. Ez az írás stílusában is szabad; elvégre a kutatás más, mint a misszió. Azok a keresztények, akiknek egyszerű hite mély megfontolások nélküli, ebből az írásból megtanulhatják, miképp kerülhetnek jobb párbeszédbe a környezetükben élő, más lelkiiséget képviselő emberekkel anélkül, hogy folyton félreértenék egymást.**

A szöveg szeretne tisztán csak a tartalmával hatni.

„Még sok mondanivalóm van hozzátok, de most el nem hordozhatjátok. De amikor eljő amaz, az igazságnak Lelke, elvezérel majd titeket minden igazságra.” (Jn 16,12-13) Ez a szellem inspirálta ezt a projektet.

## **Módszertani útmutató\*\*\* a meditáció gyakorlatához:**

Szövegeink többek között a Biblia szövegeinek meditáción alapuló szemléletének segítségével keletkeztek. Ennek megfelelően - a tisztán információs tartalom mellett - különösen az evangélista fejezet kiindulópontjaként meditáción alapuló szemlélet céljára készültek.

**A főszöveg 37 fejezete az Evangéliumban és János Jelenésekről írott könyvében foglalt lépéseket követi. Célszerű ebben a sorrendben feldolgozni, segítségéért használva egyebek mellett János Evangéliumát és a Jelenések könyvét.**

**Csak az egyik módszer a Biblia tanulmányozása, vagyis a szövegek olvasása és az összefüggések szóbeli kidolgozása. A tanulmányozás közben a szöveg fejezetei és nem utolsó sorban Isten mélyebb felismeréseket is ébreszthet bennünk.**

A web-oldal egy hosszú, folyamatos szövegből áll, aminek fejezetei a tartalomjegyzékből is elérhetők. Alapos tanulmányozáshoz ajánlatos kinyomtatni a szöveget\*: a böngésző és a nyomtató beállításaitól függően a terjedelme ...kb. 120 oldal.

**Aki az egyszerű olvasáson túlmenően érdeklődik a feldolgozás mélyrehatóbb módszerei iránt – a lélek elhanyagolt rétegeit is belevonva –, egy-egy fejezet koncentrált áttanulmányozása után elolvashatja a megfelelő fejezetet például János Evangéliumából és meditálhat róla. (János illetve tanítványai különösen az események mélyebb lelki jelentőségével foglalkoztak.)**

### **Részletesebben a meditáció gyakorlatáról.**

Erre többféle lehetőség van; általában ugyanazok az előfeltételei, mint bármely meditációnak: először is megfelelően ki kell szabadítani figyelmünket az aktuálisan elterelő vagy elhangoló problémák fogságából, önmagunk tudatos ráhangolásával vagy egy beszélgetéssel, stb.; úgy, hogy lelkünk nyitottá váljon. Kerülni kell a fáradtság, éhség, alkohol vagy dohányfogyasztás, stb. közvetlen hatását is. A meditáció közben ne zavarhasson például telefon vagy bármi egyéb. A hely érződjön kellemesnek, ne legyen például egy sugárzási stresszt okozó készülék mellett (ld. a linkek között: az építkezés biológiája). Aki gyakorlott, az esetleg egy forgalmas piactéren is tud koncentrálni, de kezdetként célszerű az ilyen tanácsokat megfogadni. Korábban az ilyen evangéliumi meditációk során a szöveget lassan, lecsukott szemmel mormolták (például a rózsakeresztesek\*\*). Ehhez előzetesen kívülről megtanulták a szöveget, hogy a figyelmük ne a szavakra, hanem azok tartalmára irányulhasson. Volt olyan variáció is, amikor a szöveget euritmikus taglejtésekkel kísérték. Lehetőség van arra is, hogy a szöveg elolvasás után, azt becsukott szemmel hagyjuk hatni magunkra. Eközben nem gondolkodunk aktívan, vagy legalábbis a meditatív szemlélődés a gondolkodás után kezdődik. Ha a gondolatok tovább is haladnak, egyszerűen röviden „megszemléljük” őket, nem gondoljuk tovább. Ez érvényes azokra a felmerülő gondolatokra, amiknek látszólag vagy ténylegesen nincsen tényleges kapcsolata a meditációnkkal. (Ha külső dolgokhoz kapcsolódnak, akár fel is írhatjuk őket, ezzel hatékonyan szabadulhatunk meg a velük azonnal való foglalkozás kényszerétől.) A meditáció közben történt fontos eseményeket célszerű utólag feljegyezni, így könnyebben követhető saját fejlődésünk. A szemlélődés a tudat mélyítéséhez vezethet, ami azonban nem feltétlenül következik be (kontempláció, meditáció). Hasznos lehet kezünk ügyében tartani egy noteszt, amibe felébredésünk után jegyzeteket készíthetünk. Ez egyrészt segíthet az álmokra való visszaemlékezésben; másrészt az ilyen feljegyzések alapján jobban követhető az álmok fejlődése. Az álombeli jelképek nappali lerajzolása segíthet eme megnyílás erősítésében. Egyre jobban láthatóvá válhat, hogy nem minden álom magyarázható meg nappali élményekkel és azok pszichikai feldolgozásával, hanem itt valami olyan történik, ami más módon ugyanolyan fontos, mint a nappal. Ezek nem okkult rítusok, egyszerűen időt adunk a lelkünknek, hogy megnyíljon a tartalmak illetve

Isten felé, ahelyett, hogy a tartalmakat egyszerűen az intellektus rendelkezésére bocsátanánk – ami persze nem rossz, de önmagában semmi esetre sem elég a megértéshez. Idővel ez az ember minden rétegét, akaratát, sőt még a testét is, megérinti és átalakítja. Csak amikor például új felismerésekre jutunk, vagy a meditáció illetve az erre vonatkozó álmok során megfelelő szimbolikus képek jelennek meg előttünk, avagy életünk ilyen módon fejlődik, csak akkor érintette meg lelkünket mindaz, ami a fejezetből levonható. Ezzel tovább is léphetünk, feltéve, hogy megvan az erre vonatkozó igényünk. Ehhez hasznos lehet egy hetet vagy inkább egy egész hónapot egy fejezet tanulmányozásával tölteni. Ezzel szemben nem feltétlenül szükséges a tartalmat 100 %-ban feldolgozni, mert ezek a lépések már nincsenek teljesen elhatárolva egymástól. Az Isten akkor nyújt lelki élményt az embernek, amikor Ő (az Isten) akarja, a „csillagok órája” a meditációval is csak előkészíthető, de nem kikényszeríthető. Azonban semmilyen teológia, stb. sem helyettesíthet kizárólagosan egy ilyen belső gyakorlatot, ami a valós megéléshez vezethet, és nem egy elszürkült teológiához.

Egy ilyen meditáció lehetőségein kívül annyi út vezet ugyanahhoz a célhoz, ahány ember van.

### **További meditációs formák keresztény kontextusban.**

Miközben az ilyen, fentiekben leírt, tartalmilag is specifikusan keresztény meditációs formákat manapság kevés egyházi környezetben kínálják, éppen az egyházi konferenciás házakban gyakran egészen más meditációs formákat kínálnak. Mert az emberek joggal keresik a tapasztalásokat. Csak éppen az egyházak az évszázadok során mélyen eltemették saját spirituális és meditatív tradícióikat, amiket először újra fel kell fedezniük. Ezért pótszerként először például buddhista meditációs formákhoz fordultak (ilyen például a Zen, egy egyszerű csend-meditáció), és ezeket kötötték semleges vagy keresztény bevezetéshez. Esetleg ebbe a csendbe beépítenek képeket, festményeket vagy egyes mondatokat a Bibliából vagy keresztény misztikusoktól. Egy, például az Athos hegyén, még élő gyakorlatot, mi szerint a görög-ortodox szerzetesek a „kyrie eleison”-t (Uram irgalmazz) ismételtetik, már tárgyaltuk főszövegünk „A sivatag csendje” fejezetében. Az énekek is felvehetnek elmélkedő, meditatív karaktert. A legegyszerűbb és a leghatékonyabb lenne: ha az egyházak jó példát mutatnának, amennyiben az Istentiszteletekbe gyakran beépítenék a csendet, például az imádságok előtt, az alatt, az után – a „válaszra” várakozva – a prédikáció után, a lelkigondozói tanácsadás alatt, stb. Így ez a meditatív elem nem lenne elszigetelt, hanem értéke az összefüggésben közvetlenül lenne megélhető. Az Isten hatására való ilyen előkészületen túl, minden élet felvehet egy alapvetően meditatív karaktert – ami mai hektikus világunkban igen nehéz. Mindenesetre abszurd dolog lenne, és nagyfokú ismerethiányról tanúskodna, minden meditációt, megkülönböztetés nélkül, „nem kereszténynek” besorolni, csak azért, mert bizonyos, nem-keresztény csoportok által gyakorolt meditációs formák ismertebben, mint a keresztények. [Képek \(pdf\)](#).

Még azok is, akik a belső tapasztalások keresése közben a kábítószerek fogyasztásának alkalmatlan és veszélyes útjába ütköztek, e helyett a meditációval találhatnának betöltő élményre.

\* ...A kinyomtatott szövegek koncentrált tanulmányozása az olyan következtetéseket kerüli, amelyek az internet túlzó mértékű használatából független kutatók által és a "multitasking"-ból (egyidejűleg több tevékenység követése) erednének.

\*\* Mintegy a keresztény "*Universitas Esoterica*" Berlinben (*Wolfgang Wegener*) rózsakereszt iskolában, amely 1984-ig állt fenn.

\*\*\* Ezen oldalak mélyebb megértése előfeltételezi ezek önértelmének figyelembevételét és az ehhez megfelelően alkalmazott további metódusok használatát is (l. fent). A szövegek tanulmányozása közbeni ilyenféle magatartás egyébként a filozófiában pl. általános irányvonalnak számít komoly munkálatok során ("principle of charity", *Donald Davidson*, "*On the Very Idea of having a Conceptual Scheme*", in "*Proceeds and Adresses of the American Philosophical Assosiation*", Vol. 47, 1973 - 1974, S. 19.)

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## Ezek az oldalak és az egyháztörténet különféle teológiai irányzatai

1. A kereszténység eltemetett spirituális mélységeit napvilágra hozni kívánónak természetesen először is Jézus tanítására, életére és jelentőségére valamint az őskeresztényekre kell figyelnie; méghozzá „apokaliptikus” vonásaikat is figyelembe véve, ahelyett, hogy kimarkolná azt, ami egyik vagy másik teológiának tetszésére van. Ennek során az is látszik, hogy komolyan kell venni a korai keresztények sokféleségét is – ahogyan azt az evangélisták \*\*\*\*\*) maguk is komolyan vették, ezzel felismerhetővé téve Krisztus impulzusainak szélesebb jelentőségét. \*)

2. A korai évszázadok **régi egyháza** általában az „**egyházatyák**” autoritásától és átfogó tárgyalásaitól volt meghatározott. Ők (a korai kereszténység „egyházatyái”) egyebek mellett a görög nyelv és tanultságuk segítségével nyilvánvalóvá tették Európa számára az őskeresztény hagyományt. Ők még sokmindent tudtak régi írásokról, amik mára már elvesztek. Amint mindig is, ebben az időszakban is sokat vitatkoztak arról, mi felel meg az igazi kereszténységnek és mi nem. Néhány, később elfojtott, felismerésük is megérdemli az újra feldolgozást, természetesen a forrásokkal való összevetésben. Továbbra is léteztek keresztények – például Egyiptomban, v.ö. a Naq Hammadi-ban talált leletekkel – akik nem az egyház gyógyító közvetítésére támaszkodtak, hanem inkább az egyén közvetlen kapcsolatát ápolták Istennel, az imádságban, meditációban, stb. Ennek egyes elemeinek maradványai markánsan felismerhetőek a mai ortodox egyházak „misztikus teológiájában”.

3. A középkori **skolasztika** és kánonisztika egy olyan teológiai rendszerezéshez vezetett, mely gondolati, vagy inkább vallásfilozófiai nevezhető, levezetésekben alapult (érv, ellenérv, következtetés); ennek során az egyházatyák továbbra is autoritásnak számítottak, amennyiben beleillettek ebbe a gondolatmenetbe. Bár a skolasztikus gondolatokban, az akkori kor számára, sok hasznos lelki táplálékot találunk, ijesztő a gyakorta egyoldalú, abszolút igazságokat megfogalmazó, ezáltal kirekesztővé váló intellektuális logika – amit meg kéne különböztetni a tulajdonképpeni vallási dimenziótól. Ez tanítások illetve dogmák formájában megőrizte ugyan a hitet, ám elvezetett az inkvizíciós praktikákhoz is. Egy mai spirituális kereső illetve misztikus kreativitásából felismerhető, hogy bizonyos pontokon ugyanez az intellektuális módszer más következtetésekre is vezethetett volna, vagy vezetett is; illetve a tényleges lelki növekedés rugalmasabb és átfogóbb tudatot tételez fel, nem ilyen megkeményítettet. A rendszeres teológiának, különösen a katolicizmusban, még mai is ez a szigorú, skolasztikus módszer a kiindulási pontja. Ma már megjelentek bizonyos nyitások más illetve ökumenikus kezdeményezések felé (például Yves Congar). Itt nincs azonban szó valamelyik teológiai irányzat egyoldalú kritikájáról. A „Krisztusutak” mai főszövegének korábbi kimunkálási stádiumában megvizsgáltuk azt is, milyen rendszeres módon lehet bekapcsolni a rendelkezésre álló anyagot. Egyetlen módszer maradt használható, mégpedig „Jézus lépéseinek” követése, amit azt az evangéliumokban feljegyezték! Mert éppen ezekben tükröződnek vissza az emberi fejlődés és tudati síkok archetipikus sorrendjei, a környező világ összefüggésében is. Ez azonban egy új, interdiszciplináris megközelítés.

4. Amikor már nagyon sok egyházi hagyomány tornyosult az alapok fölé, elkövetkezett a **reformátorok** tevékenysége, akik ismét erősebben hatóvá kívánták tenni a bibliai alapokat. Ezzel azonban csak erősen korlátozott eredményeket értek el, mivel Ők is koruk gyermekei voltak, és például keveset tudtak a kereszténység történelmének spirituális és misztikus áramlatairól. Ráadásul olyan tradíciókat is elejtettek, amik legalább magukban értékesek, például Mária tisztelését. Annak idején csak egyeseknek adatott meg, például J. V. Andreae evangélikus teológusnak, hogy regénynek álcázott álomképekben számoljanak be mélyreható, esetleg „keresztény-ezoterikusnak” nevezhető tapasztalataikról; ennek a biztonsági okokból választott formának tudható be, hogy ebben nehezen ismerhető fel a keresztény tartalom. A protestáns világ sem volt mindig olyan toleráns, mint amilyennek látszhatott. A többit megtette az ellenreformáció, a vallásháborúk, stb. Ennek ellenére akkoriban erősen hasonlítottak egymásra a különböző teológiai módszerek. Amikor ma még a protestáns egyházakon belül is elkülönült hitvalló közösségek léteznek, mint a lutheránus, kálvinista (református) és az uniált egyházak, meg kell mondjuk ezek

képviselőinek, hogy bár ez teológiai szakviták alapjának remekül megfelel, az egyházuk népe számára kevés jelentőséggel bír. \*\*)

5. Az ezután következő időszak, **a felvilágosodás új filozófiájával illetve a természettudományok racionalizmusával** sem vezetett oda, hogy az intellektuálisan meghatározott, régi teológia mellé odaállította volna a spirituális tapasztalásokon alapuló teológiát. Ezzel ellentétben egyre inkább, időnként nem is tudatosan, a kor, ugyancsak intellektuálisan meghatározott, egyoldalúan materialistává vált tudományos felfogása mellé álltak a **történeti-kritikai teológusok** is. A teológia mindinkább történelmi, irodalomtörténeti és nyelvészeti kutatási irányra vált – ami nem automatikusan helytelen, de igen egyoldalú.

Az irodalom fájának figyelembevételének nincs akadálya - de ilyen esetben a lehető legmegfelelőbbben kell ezt megtenni anélkül, hogy sematikussá válna; I. pl. oldalunkat az un. Philippusevangéliumhoz (lásd az [angol](#) / [német](#) frissítéseket). Az írások kijelentéseinek olvasása során többször is szükség van ezeknek az akkori időszak körülményeivel történő összehasonlítására - azonban ilyen esetekben nem szabad már előre az akkori kijelentéseknek egy a mai korra jellemző leértékelését előfeltételezni. A létesülő közösséggeli összefüggése is megvilágosíthatja tartalmát - ennek nem kell azonban a látókör leszűkülését eredményeznie egy olyan külsőleg tisztán emberi történetre, amelyben Isten már nem létezik közvetlenül, mivel Ő az emberiség számára mindig is a legfontosabb volt. Az a tény, hogy egy üzenet gyakran csak egyes emberek számára volt elérhető, semmiképpen sem zárja ki általános értelmét. Fontos a hagyomány ma érvényes jelentését is keresnünk - teljes tartalmát azonban csak akkor ismerjük fel, ha az ígéretek visszakövetését mai emberek számára is komolyan vesszük, vagyis legalábbis megpróbáljuk komolyan venni.

(Ellentétesen látták magukat a régi, rendszeres teológiát képviselő, korabeli teológusok, a tulajdonképpeni teológia olyan magjának, mi köré csoportosulhatnak az újabb kutatási irányok. Az azonban kérdéses, hogy lehettek-e valóban ilyen integráló maggá.) Valószínűleg érdekes kezdeményezés lenne a sokoldalú, tudományos felfedezéseket a hitbéli tanokkal kapcsolatba hozva vizsgálni – amennyiben ez nem vezetne újabb, természettudományos dogmákhoz. Ez azonban csak akkor lenne következetes, ha ma is megtennénk. Ez azonban eddig nemigen történt meg. Ez azt jelentené, hogy figyelembe kéne venni azt az új világgépet illetve paradigmát, amit az új, már nem annyira materialista, tudományos irányzatok rajzolnak ki, a kvantumfizikában, a modern biofizikában, a geo- és asztrofizikában és különösképp a határtudományok területén, például a parapszichológiában, stb. Értelmetlen lenne egy mai teológiát a XIX. század világgépre alapozni! \*\*\*)

A XIX- század óta a felvilágosodás irányzataival szemben is erősödtek az ellenirányzatok, például az ébredési mozgalmak, amik eredményeképp sok szabadkeresztény egyház jött létre. Ezek azonban nem látták szükségesnek, hogy foglalkozzanak a természettudományok eseményeivel; e nélkül is egy bibliai orientációjú hitet képviselnek. Erre általában nem is használják a teológia kifejezést, de mégiscsak a Biblia egyfajta teologikus magyarázatáról van szó (exegézis / hermeneutika).

6. **A XX. században több törekvés is megpróbálta kibontani a teológia azon vetületeit, amikre eddig nem fektettek kellő hangsúlyt, azonban ezek sem vonták bele azt a misztikus-spirituális dimenziót** – amit pedig már *Karl Rahner* is szükségesként ismert fel. Ezek a katolikus és evangélikus kísérletek legalább a társadalom számára hoztak valami eredményt, amennyiben a figyelmet az emberek gyakorlati gondjai felé fordították: *például Karl Barth, a politikai teológia és a felszabadítás teológiája(i) a harmadik világban, a teremtés teológiája* \*\*\*\*), *a feminista teológia, ...* . Bizonyos irányzatok, mint például *Bultmann „mítoszatlanító teológiája”* azonban a gyereket is kiöntötték a fürdővízzel, vagyis a hitet egy – mint említettük időközben szintén elavult – materialista világgépre redukálták, habár helyesen felismerték, hogy a hitet nem szükséges tudományosan objektíválni. Drewermann megkísérelte az evangéliumok mélylélektani elemzését. Ez akár híd is lehetett volna, ami kivezet a materialista világgép lélektelen világából – ha nem játszották volna ki a Biblia tulajdonképpeni spirituális dimenziójával szemben, amit ettől tisztán megkülönböztetendő.

Az eddig vitákat a fundamentalizmus és a relativizmus közötti problémák uralták.

A teológiai körökön kívül, az utóbbi években még bizonyos "Jézus-leleplező történetek" is szerepet játszanak, amik a mai párbeszéd összképét nem éppen javítják.

7. Egyenlőre kevés érzékelhető a XXI. század „posztmodern” teológiájából. **A kereszténység spirituális lehetőségeinek megújítása – a régi hitbéli mélység és a kivívott szociális érzékenység megtartásával** – a tudat átfogó változását tételezi fel. \*\*\*\*\* Itt a spirituális precizításra és a világ és társadalom differenciált szemléletére van szükség (a teológia és vallástudomány eddigi kutatási irányainak kezelése és továbbírása helyett): ez a „teljes” kereszténységhez vezető út, a mai fragmentáltság helyett. Ez a „Krisztusutak” szándéka. (...)

\*) Ezek részben tudatosan, nem csak a „mondások Q forrását” ismerték el benne, amit később a kutatók feltártak. (Csak Jézus passiótörténet előtt elhangzott mondásait tartalmazza, olyan, a társadalmi konvenciókon túlmutató etikával, amit ma gyakorta a Hegyi Beszédhez kapcsolnak. Már a szoros rokonságot mutató, ennél fogva szintén autentikus Tamás Evangéliuma is mutatja, hogy a prédikátortól és a közönségtől függően, Jézus további mondásai is terjedtek...). Jézus életének utolsó lépéseit – Lázár feltámasztásával kezdődően – akkoriban még kevesen tudták követni, és ennek megfelelően autentikusan képviselni. Ennek ellenére hozzáférhetővé tették a keresők számára.

\*\*\*) Újabban jelentkeztek Németországban olyan törekvések, amik ezt a helyzetet szeretnék tisztázni. Kiegészítésként lásd a cikket „Evangélikus Egyház: mozdul a dinoszaurusz”; „Publik Forum” 2002. 9. szám, pf.: 2010, Oberursel, 61410. A különböző egyházakról lásd a 3. részben „A 7 gyülekezet (a Jelenések) és a mai egyházak”.

\*\*\*\*) Lásd a 3. részben a „Természettudomány és hit” fejezetet. [Update English/ Deutsch](#). A kereszténység fejlődéséhez, I. Prof. Hans Küng, *A kereszténység. Személyiség és történelem*, 2007. külön kiadás. Küng úr itt olyan egységes kutatásra törekszik, amely a régészet és más, kritikus kutatások ellenére tartalmi forrásként komolyan veszi a régi irományokat. Ezen szövegek nem minden részét vesszük át a történelmileg kritikus kutatásokból. Pl. a Jézust érintő történetek néha nagyon szubjektív élményként lépnek fel; Küng azonban nyitottan tekint az ilyen, még fel nem kutatott élmények önálló valóságosságára. Azonban - ugyan érdekes metódus alkalmazása által, amely segítségével a kereszténység fejlődési fokozatait vizsgálja felül - az irányzatok jelentőségét nem képes megfelelően méltányolni. Habár ezek az irányzatok eddig nem voltak meghatározók - mint pl. a misztika - mégis olyan útvonalakat tártak fel, amelyek a kereszténység teljes potenciáljának felméréséhez nagyon fontosak. Itt még annyit hozzá kell fűznünk, hogy belső szellemi "feladattal" ellátott ill. misztikus emberek gyakran nem érthetők meg tisztán történelmi-kritikus analízis segítségével, mivel külsőleg kézzel fogható életrajzukon kívül egy önálló, belső, szellemi életrajzzal is rendelkeznek. Ilyen esetekben mindössze meg kell próbálnunk ezen embertársainkat komolyan venni anélkül, hogy "szételemeznénk" őket.

\*\*\*\*\*) *Ld. például „Ökologikus teológia”, Kreuz-Verlag.*

\*\*\*\*\*) A Szentlélek által adott „új, örök evangélium” értelmezése a *Jelenések könyve 14,6* alapján, erősebb tudatot feltételez, mint amit az intellektus megenged.

#### \*\*\*\*\*) Kiegészítés: Jézus és a teológiák:

Az Újszövetségben különböző teológiai látásmódokat találunk. Az írói alighanem tudatosan kombinálták össze. Megérették, hogy Jézus sokoldalú. Többféle teológiai nézőpontra van szükség az Ő megértéséhez. Tanította egyrészt a liberálisok vagy a felszabadítás teológiájának **szociális érzékenységét** – és tanította a konzervatív teológusok szigorúan **individuáletikai** irányelveit (azonban nem formalisztikusan és nem az államhatalomra irányultán).

Fellelthetjük benne a keresztény misztikusok vagy ezoterikus keresztények **spirituális** tartását (v.ö. a keleti Ortodox egyházak misztikus teológiájával) – de azt a beállítódást is, hogy a tanítványoknak **evilágban kell élni életüket** (utóbbi a legtöbb mai teológus és lelkigondozó fő témája, különösen az Evangélikus egyházban).

Jézusnak „**természetfeletti**” **kapcsolata volt Istennel**, (a keresztségtől a keresztség és a feltámasztásig; amint azt János evangéliumából, János és tanítványainak visszaemlékezéséből láthatjuk); ez nem magyarázható meg a teológusok, például Bultmann, intellektuális tudata segítségével. Jézusnak azonban az **emberi életfolyamatokon** is keresztül kellett mennie, amik a természettudósok számára férhetőek hozzá. Több jelenség napjaink **mélylélektana** alapján érthető meg; ezzel szemben több olyan **spirituális** értelmű, ami túlmegy a mélylélektan felismerési lehetőségein.

Sok álláspont szinte elveszett, mióta a korai kereszténység nagy részét „eretnekként” üldözték (egy kalap alá vonva a tényleges vallási visszaélésekkel). A maguk módján mind egyoldalúak voltak, de nem jobban, mint valamelyik létező egyház.



Az egyoldalúság nem automatikusan negatív. Mindezen irányzatok konstruktív része rendben is lenne – ha nem képzelné magáról, hogy egyedül neki van igaza, és a többieknek semmi igazuk sincsen.

### **Az egyes evangéliumok és a teológia**

Az evangéliumok – és például a „Q forrásnak” is nevezett rész Márk evangéliumából – többféle nézőpontot reprezentálnak. Ebből következően különböző háttérű emberek számára íródott. **Márk** például fontos volt az analitikus gondolkodású rómaiak számára és a római nyelvekre való fordítás alapjául. (Prof. Morton Smith megnevezi ezen evangélium egy „titkos részét”, ami Péter anyagaiból keletkezett, és ami csak a tapasztalt emberek használatára volt; Lázár feltámasztásával, stb.) Az osztrák misztikus, Jakob Lorber azt írja, hogy fiatalként Márk nagyra értékelt hírvivő volt a tanítványok között. Így pontosan tudhatta, amik történtek. Egy olyan teológus képét mutatja, akinek a fő kérdése: kicsoda Jézus?

Az eredeti, arámi nyelven íródott **Máté** evangélium, ami elveszett illetve amit még nem fedeztek fel, a zsidóknak szolt; ez, mint a mai „Máté evangéliuma” is mindenkinek szolt, akiknek életteli leírások kellenek Jézus cselekedeteiről.

Hasonlóan **Lukácshoz**, de mélyebb érzelmekkel.

A **János** evangélium a spirituális keresztények számára íródott (például görög misztikus életrajzzal), ahol a keresztény specifikum a nyelvezetében kristályosodik ki.

János különösen a húsvéti események alapján érti meg Jézus életét; Máté hangsúlyosan az életével kezd. Mindkét nézőpont helyes; de a legnagyobb hatással az elkövetkező időkre a kereszt és a feltámadás voltak.

Az apokrif „Fülöp evangélium” nem evangélium, hanem egy korakeresztény irat vagy kommentár, a másvallású emberekkel folytatott párbeszédhez – sajátos, köztes állásponttal. (Nem gnosztikus irat, mint állítják többen is.) Az apokrif „Tamás evangélium” nem evangélium, hanem Jézus mondásainak valószínűleg, jórészt hiteles gyűjteménye; beleértve néhány olyan mondást, ami ilyen formájában a spirituális indíttatású embereknek szolt.

A különféle népek az egyik vagy másik aspektust jobban magukévá teheték.

### **Kutatási módszerek**

A különféle kutatási módszerek, a maguk korlátai között, hasonlóan hasznosak, ha együttesen (interdiszciplinárisan) alkalmazzák őket. Ha azonban valaki megkísérli a teológiát gyakorlatilag egyetlen tudományágra (például nyelvészet vagy archeológia) felépíteni, részben helytelen eredményeket fog kapni. Nélkülözhetetlen a meditatív módszerek bevonása is, amit szinte sehol sem gyakorolnak.

Ezen felül létezik a keresztény teológiától többé-kevésbé függetlenül egy általános vallástudomány és filozófia is, melyek részben konkurrensként lépnek fel a teológiával szemben. Főként olyan esetekben, amikor egy saját vallásossággal nem rendelkező kutató az ezáltal nehezen hozzáférhető vallási kérdésekkel foglalkozik. Amennyiben az igazi, Istent kereső viselkedést ezzel összekötjük, gyümölcsöző kiegészítésként léphet fel. Ezen szakágak idővel magasabb fokon összeegyeztethetőbbé válhatnak, ha a vallásosság az emberi személyiséghez tartozó alaptulajdonságként elismerésre kerülne. (l. "Vallás...")

### **Megjegyzések a „Szentháromság egy Istenség” kérdéséhez**

Az Isten szent Háromságáról illetve Egységéről (trinitatis) alkotott egyházi elképzelésekben különbséget kéne tenni aszerint, hogy aki tanítja azt valamilyen átadható élmény kapcsolja hozzá, vagy egy tisztán intellektuális tanról (doktrínáról) van szó a három isteni személlyel kapcsolatban. A „Krisztusutak” leírja Isten, Jézus és a Szentlélek jellegét és a velük megélhető kapcsolatot, ahelyett, hogy a Szentháromság fogalmain vitatkozna.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## **„Kezdetben volt az Ige (görögül logos) ... és az Ige testté lett" (Jn 1)**

Az ilyen ábrázolások nem irányultak Jézus, mint emberi példakép ellen, hanem az Istenhez és a Teremtéshez fűződő mélyebb kapcsolatát nyomatékosították. Ennek a kapcsolatnak a mibenlétére még mindig többféleképp gondolhatunk; azonban azt eleve érthetetlennek és nem autentikusnak nyilvánítani, megengedhetetlen műfogás. Ilyeneket találunk Jn 1, Jn 5, Jn 6,69, Jn 7 ... Mt 16,16, Kol, Ef, stb. helyeken, ez a felfogás élt a régi egyházi tanítóknál, *a misztikusoknál mint Jakob Böhme, Rudolf Steinernél (Helsingfors 1912) és újjáéled a „Daskalos” keresztény bölcsek „ezoterikus tanaiban” valamint az amerikai teológus, Matthew Fox könyveiben, „A nagy áldás” és „Látomás a kozmikus Krisztusról”, stb.. (...)*

A katolikus egyházban és az evangélikus egyház egyes részeiben megpróbálták a hagyomány ilyen rétegéhez fűződő eltűnt közelséget elméleti hittételekkel konzerválni. Más evangélikus egyházak, ahol nagyobb hangsúlyt helyeztek Jézus szociális tevékenységére, úgy érezték, hogy Jézus istenségét el kell hanyagolni. A hinduista eredetű tanításokban a különböző fokozatú „avatar”-okat hasonlítják Hozzá. Ezen a kifejezésen olyan embereket értenek, akik nem a saját előrelépésük érdekében vannak a földön, hanem egy nép vagy az emberiség előremozdításáért; mint egy csekk „az isteni teljességből”. Az ilyen felfogásokban azonban gyakorta elsikkadnak az ilyen egymásra következő „avatar”-ok különbségei, miközben a „történelem Istene” zsidó és keresztény felfogása a továbbfejlődés szempontját, és különösen is a „Messiás” szerepét ebben, helyezi előtérbe.

Utalnunk kell arra, hogy a Korán Jézus Krisztust több helyen Isten által küldött prófétának és Isten „szavának” ismeri el, aki „Ádámként teremtett”. Látható, hogy a jól értelmezett iszlámban több van, mint azokban a modern keresztény teológiákban, amik Jézusból csak a szociális reformátort hagyták meg! Azonban Jézus – Mohamed korának keresztényei által nagyonis evilági módon értett – istenfiúságát, mely a későbbi Szentháromság tanba épül be, a Korán nem fogadja el. Még alig voltak olyan keresztények, akik autentikusan el tudták volna magyarázni azt, amit ezen értünk azoknak az embereknek, akiknek eltérő a kiindulási pontjuk. (Lásd a „Jézus és az iszlám” külön oldalt.)

Meg kell itt jegyeznünk, hogy a Krisztus-rejtvénynek ez a rétege sokszor nem a spekulatív gondolkodás, hanem határtapasztalati víziók révén jött elő, jól látszik ez például Jakob Böhme-nél, aki rendelkezett azzal a ritka képességgel, hogy a megtapasztaltakat kifejezésekbe öntse. Bár minden lelki megtapasztalás (ön)kritikus feldolgozást igényel; az ürességbe vezető tárgyidegen módszer ezek eredményének felbecsülése, az ilyen érzékelési sík létének elismerése nélkül.

Felismerhetően misztikus ill. szellemi feladattal ellátott emberek nem igazán érthetőek, ha mindössze történelmi-kritikus szemlélettel tekintünk rájuk és kivonjuk őket külsőleges szocializálódásukból ahelyett, hogy belső, szellemi fejlődésüket is figyelembe vennénk.

\*) Jézus létező emberként meglehetősen jól alátámasztott személyiségként lép fel a történelem során. Történetírók az 1. századból Krisztus után, mint pl. Josephus és Tacitus, igazolják tényleges fellépését. Sőt a bibliai evangéliumokban többszörösen adott a történésekhez tartozó hely és időpont is. Így pl. több uralkodó és közhivatalnok is megnevezésre kerül (pl. *Lukács*, 3, 1; 2, 23), miáltal azt az évet azonosítani lehet, amelyekben Jézus megkezdte tanításait. Ugyanezek az adatok a történetek leírásában is megtalálhatók. A bibliai jelentések ezáltal nemcsak mitológia elbeszélések karakterével rendelkeznek. A biblíában meg nem található "apokrifusok", vagyis további keresztény evangéliumok és szövegek az első évszázadokból, gyakran nem tartják fontosnak a pontos beszámolást, hanem inkább az egyes történések értelmezéseit hangsúlyozzák a szerző által.

***Ehhez a német és angol oldalakon olvashat egy kivonatot János evangéliumának 1. része elejéről.***

Az evangéliumi meditációról a bevezetőben a „Módszertani útmutatóban” írtam. Ezeket a szövegeket választottuk, a Krisztusra finoman hangolt vevőkészülék módjára való ráhangolódáshoz ahelyett, hogy olyan erővel kerülnénk kapcsolatba, amik csak vélhetően keresztények.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## **A Názáreti Jézus születése.**

Az Evangéliumok sorrendje alapján most nagyon emberi történésekhez érkezünk. Jézus születése hagyományosan a Karácsony ünnepéhez kötődik – még ha ez az ünnepben nem ismerhető is fel mindenhol – *Lk 1, 26-tól, Mt 1, 18-tól*. Tekintette Jézus későbbi „három tanulóévének” központi fontosságára, meg kell kérdezni mi okból tesznek ma teológusok annyi erőfeszítést, hogy kétségbe vonják Jézus szeplőtelen fogantatását. Miközben a földtől elrugaszkodott korai gnoszticizmus

szükségesnek érezte a feltevést, Jézus csak egy látszólagos testben élt, más áramlatok megegyeznek abban, hogy Jézus csak egy látszólagos testben élt, más áramlatok megegyeznek abban, hogy Jézusnak az emberi életforma minden állomásán át kellett mennie. Ennek a párbeszédnek azonban – amennyiben tényleg az igazság keresése motiválja – több nyitottságot kívánnánk. Nem tűnik erőltetettnek meglátni a hagyomány valóságmagját egy olyan időben, amikor a szexualitás és szerelem átalakulásával összefüggésben új szempontok kerülnek felszínre, részben keleti praktikákból kiszűrve, régi templomos szokásokra emlékeztetően. A Buddhistáknak – minthogy Buddha is rendkívüli módon született – nem okozott nehézséget elfogadni Jézus szeplőtelen fogantatását, és természetesen elsősorban lelki értelemben értve a „szüzességet”, ahogy azt például Steiner vélelmezi. A Korán Jézust Máriában "Ádámhoz hasonlóan teremtett" Isten általi küldöttként említi, hasonlóképpen a Bibliához. Ebben egy angyalról van szó, aki Jézus szűzies születését hirdette meg.

Kiderülhet, hogy Jézus, semmilyen megmerevedett gondolkodási sémába bele nem illő, jellemvonásai már itt jelentkeznek. A specifikus tulajdonságait inkább későbbi élete során fogjuk felismerni. Akkor fogunk annak a lehetőségnek a jelentőségével is találkozni, hogy Krisztussal életünk során „újjászülethetünk”).

Jézus élete és tevékenysége kezdeteitől fogva összeköthető a világtörténelem folyamával. Ez már a római császár által előírt népszámlálásnál megkezdődik, amely Jézus szüleit a próféciailag jelentős Betlehembe utazásra ösztönözte, ahol Jézus végül megszületett. Mindezt a teológiai irodalom is mindig figyelembe vette Jézus világszerte felismerhető jelentőségének kezelése során.

### ***Ehhez a német és angol oldalakon olvashat egy kivonatot János evangéliumából, 3,5-8...: az újjászületés.***

Ez nem példázat. Ez egyike azoknak a „nehezen érthető” igehelyeknek, amik egészen pontos és igen fontos jelentést hordoznak azok számára, akik rendelkeztek a felfogásához szükséges tapasztalattal és ismerettel. Jézus nem mond olyat az egyéneknek, aminek jelentését azok eleve nem is sejtették és hasznosíthatták. Főszövegünk fejezeteiben, például „A keresztség”, „A sivatag csendje” és „A megdicsőülés”, egyebek mellett arról is írunk, ami érthetőbbé teszi az „újjászületés” témáját.

Azok, akik kevésbé közvetlenül kerestek ebbe az irányba, ezzel találkoztak, különösen a **Karácsony ünnepének** nyugalmasabb korszakában. Az „egyházi év” ünnepei, jelen esetben az adventi időszak, mindenkit bensőségesen ráhangolt Krisztus születésére, hasonlóképp, ahogy a böjt hangol rá lelkileg a Húsvétra. Ilyen módon az évek során meg lehetett tapasztalni – he nem is teljesen megérteni valamit, amit a mai, ezekről inkább elterelő időben csak intenzív meditációval illetve hosszabb imáságos szakaszokkal lehet megélni.

Tágabb értelemben a Karácsony a szeretet ünnepe, annak emlékére, hogy az emberiség Jézust kapta ajándékkul. Ez azonban nem változtatja meg az ünnep mélyebb értelmét, minthogy Jézus életének összes lépése követhető. V.ö. a főszöveg „Az Ige testté lett” fejezetével.

**Az újjászületett keresztények** a mai szabad templomok stb. értelmében

továbbra is kötelezettek arra, hogy hitüket naponta erősítsék és ezáltal tökéletesebbé váljanak.

- Náluk most azon a sor, hogy megtalálják saját útjukat, és ennek megfelelően életterületüket újra rendezzék; a legtöbbjüknek ehhez sok mindent meg kell változtatniuk.
- Mint ahogy “Egy következő fázisban” mindent újra kezdünk (Jel. 21. 5), úgy ma divatos mindent újonnan átgondolni ...

Kérdés:

Képes vagyok-e - ha ez eddig még nem történt volna meg - belső megújulást kérni Istentől, Minden Eredetétől?

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

**Van-e jelentősége Jézus ifjúkori éveinek?**

Ennek az időszaknak, ezúttal bizonyos modern spirituális iratokban, időnként aránytalanul nagy jelentőséget tulajdonítanak. A Biblia csak a Bölcs Simeon dicsőítéséről ír és az írástudók csodálkozásáról a Tizenkétéves fölött – Lk. 2,29-51. A nem bibliai „gyermekkori evangéliumok” leghitelesebbike, a csak töredékeiben és újra elbeszélésekben (utóbbi németül a Lorber kiadónál) rendelkezésünkre álló „*Jakab evangéliuma*”, jelszerű eseményeket és találkozásokat tartalmaz. Ámde az is benne van, hogy – egy modern tézishez hasonlóan - Jézus mindent az Esszénusoktól vagy a velük részben rokon Qumrani közösségtől tanult, egy másik szerint egyiptomi illetve görög templomokba, egy további szerint Indiában, stb. Gyümölcsöző volna a kreatív fantáziát a kapaszkodó pontok alapján működtetni, ha ez nem vezetne időnek előtte új dogmákhoz. Így egy olyan Jézus halvány körvonalait látnánk, aki nem az egyikkel vagy a másikkal, hanem korának összes lelki áramlatával intenzíven találkozott, és ennek során azt alakította ki, amit bensőjéből fakadóan ki kellett alakítson, és ami nem szükségképp azonos azzal, amit mások a megtanulandókról gondoltak. Ez egy alapélmény, ami kicsiben is követhető, és ami sokaknak ismerős lehet. Ez cáfolja az egyoldalú pszichológiai elképzeléseket a „bevésésről” és viselkedésről. Ez erős egyéniségek és misztikusok körében jellemző. Ez csíráiban már a korai gyerekkorban megmutatkozik. ...

R. Steiner az u.n. „*Ötödik Evangélium*”-ban bemutat egy jelenetet, ahol Jézus számára a Jordánbeli keresztségkor megrázóan nyilvánvalóvá vált, hogy az új időkben az külvilágtól elzárkózó ezoterikus rendek, mint például az esszénusok, munkamódja kontraproduktív lehet. Törvénykegyességük – a sok testi és lelki/etikai tisztasági előírással – ugyan negatív hatásoktól mentesen tartotta Őket, annál jobban érintették ezek a környező világukat. Mindenesetre Jézus életének további szakaszában **található Bibliai megalapozottságú indíttatás a „világban de nem a világból” lételre, és a világ bevonására az önfejlődésbe. Ehhez tartozik az is, hogy Jézus végül is mindenkinek tanít olyat, ami előtte titoktartás alá tartozott;** ami nem mond ellent annak, hogy tanított bizonyos egyértelmű tanokat a jobban felkészített tanítványoknak.

Ez történelmi fontosságú újdonságnak számított a szigorú titoktartáson alapuló misztikai hagyományokhoz képest. Sajátos módon hasonló jelenség mutatkozott például a Mahayana-Buddhizmus újabb irányzataiban is, ahol váratlanul az összes lényel való együttérzést kezdték erősen hangsúlyozni. Csak a mi időkben vált az összes spirituális mélységhez való hozzáférés lehetősége mindenki számára nyilvánvalóvá. Senki sem mondhatja, hogy Ő még semmit sem hallott róla. Minthogy a mai, újságosbódé-ezoterika rendkívül felszínes, abból kell kiindulnunk, hogy ez az irányzat még messze nem valósult meg teljeskörűen. Nyilvánvaló, hogy például a vatikáni könyvtár titokkezelési gyakorlata erősen „kereszténység előttinek” hat.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## Széljegyzet a „két Jézus-fiú” vitához.

Meg kell említsük Steiner értelmezését, aki *Máté* és *Lukács* eltérő származtatását „két Jézus-fiú”-ként magyarázza. Minthogy ott nem lett kétségbe vonva, hogy Krisztus isteni természete csak egy emberben manifesztálódott, mosolyra fakasztó, amit az antropozófusok és teológusok intellektusa itt becsúsztatott egy „1. vagy 2. fő vitapontot”. Pedig itt másról van szó, mégpedig arról a kérdésről ami a Krisztus emberré válását és életét követő, különböző kultúrákból származó, bölcserek ereje: (...). Minthogy a lelki kutatások tárgyai sokoldalúbbak lehetnek, mint ahogy azt földi elképzelésekbe önthették, az irodalom konkrét adatai nem mindig pontosabbak az általános szempontoknál.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## Keresztség a Jordánban, Keresztelő János által.

A vízzel való keresztelés eredeti formája nem szimbolikus esemény volt és nem egy vallási közösség belépési nyilatkozata. A tapasztalt személy, itt Keresztelő János, általi alámerítés gyakran a fulladás határáig tartott, így valódi határtapasztalatot jelentett. Ebben hasonlított az antik „beavatásokhoz” illetve „beavatási próbatételekhez”; csak itt a lehetséges pszichológiai élmények nem öncélúak és nem a halálfélelem legyőzésének módszerét képezik, hanem a keresztelés megpecsételte a „vezeklésre” való felhívást; pontosabban „megtérésnek” fordíthatnánk, a teremtő Isten akaratához, akinek „mennyei birodalmát” „elérkezettnek” hirdették, - *Mt 3, Jn 1*.

Amikor Jézus kéri a keresztséget, János nem érzi magát abban a helyzetben, hogy tovább segíthesse; beleegyezik ugyan, de nincs befolyása az eseményekre, csak nézheti amint Jézuson nagyobb változás történik, mint amit Ő közvetíteni szeretett volna. Lehetősége volt a keresztség egy magasabb fokát előre látni, ami a Lélek tüze által történik, olyan által, aki utána jön, így most látja „Isten Lelkét” Jézusra leszállni. Keresztény ezoterikusok ebben látják Jézus tulajdonképpeni „megszületését”; ez azonban nem követeli meg azt a néha előforduló elképzelést Jézusról és Krisztusról, mint olyan lényekről, akiknek korábban nem volt közük egymáshoz.

Általánosságban a keresztséget, különösen a „lelki keresztséget” – a kifejezést elsősorban a szabadkeresztény egyházakban használják, különböző módon – mint az ember „újjászületésének” belépőjét tekinthetjük – *Jn 3*. A keresztény fogalmi körben használatos „újjászületés” kifejezést itt kerülnünk, a reinkarnációval való összekeverhetősége miatt; ami nem azt jelenti, hogy a Bibliában nem kerül elő a reinkarnáció kérdése – például a *Mt 11, 14-et* kéne ehhez alaposabban górcső alá venni.

A keresztség jellegéről folytatott elvi-teológiai vita eldöntése helyett, fordítsuk figyelmünket inkább arra, mit jelent egy ilyen „újjászületés” az ember életében. Lényének mélyebb rétegéből, teljes életét megváltoztathatja, megvilágíthatja; olyan réteg ez, ami Isten felé fordul. Isten az emberben „alakot ölthet”, így az ember jobban felismerhető, mint „képe és hasonlatossága”; avagy ahogy a misztikusok fejezik ki, a „krisztusi szikra” a szívben életre kel és felnövekszik az emberben. A témával meditatív módon foglalkozó ember ezt egy gyermek képében is elképzelheti, aki valóban kifejlődik, vagy egy gyermek és az anya, mint a lélek képében. A gyakorlatszerűen előállított, tünékeny belső képpel szemben itt egy továbbfejlődés látható, ami az ember belső fejlődését tükrözi vissza, ami nem váltható ki akaratlagosan. Ez a belső gyermek a későbbiekben „felnőtté válhat” és még később folyamatosan, tudatosan jelenvaló lehet.

Kevésbé képzetes tehetségűeknél ez a jelenség inkább a belső érzésekben vagy a gondolati benyomásokban nyilvánul meg, vagy egyszerűen az életük átalakulásában. Az olyan műalkotások, mint például a „Sixtusi Madonna” is víziókból születhettek, így segítséget nyújthatnak a belső realitásokra találásban. (...)

(...) *Lásd János Evangéliumának meditatív szemléletét a bevezető fejezet „Módszertani útmutatója” alapján.*

**Itt mutatkozhat a Jézusi út egy további lényeges jellemzője: a fejlődés és annak mértéke az egyes emberbe helyeződik. Ő mindent önmagából és az étellel kölcsönhatásban bontakoztat ki, anélkül, hogy egy gyógyításközvetítő intézményre szorulna. Ez nem zárja ki a kölcsönös testvéri tanácsadást. Az út „követésre”, utánzásra való.**

A „belső” élményanyag nem a „külső” Istenhez való imádkozás helyettesítésére szolgált: „Maradjatok én bennem és én is ti bennetek” – *Jn 15*.

Nem volt kényszerítő szükségszerűség a vízzel való keresztelést folytatni Jézus tanító tevékenységének megkezdése után, vagy akár a pünkösdi élmény „lelki keresztsége” után. Már Jézusnál is egy a bensőben beérett fejlődési folyamat külső jele volt. Míg a keresztelő mozgalom azt tanította, hogy „bánjátok meg bűneiteket és kerestelkedjétek meg”, Jézus tanítványai, a mozgalommal való összeolvadás után, úgy tanították, hogy „higgyetek”, vagyis nyissátok meg magatokat a hit ereje előtt, „és kerestelkedjétek meg”. Ez egyúttal engedmény is volt Keresztelő követőinek. Minden esetre a pozitív oldalról kezdtek. Mindketten felnőtteket keresteltek, akik

képesek voltak tudatosan dönteni. Ez nem zárja ki azt, hogy 2000 év óta ne létezne egyfajta áldás, az újszülöttek „születési jogaként”; azonban célszerűbb lett volna ezt a tulajdonképpeni keresztségtől megkülönböztetni, és egy bizonyos egyház tagságának kérdéséről is. Ilyen módon automatikusan megszűnnének a témát érintő nézetkülönbségek.

A meghirdetett Messiás mint király, a korabeli Izraelben általánosan jelen levő értelmezésére elkerülhetetlenül támaszkodva a keresztséget az emberek az új királyságba való belépésként élték meg. Kevésbé lehetett sikeres elmagyarázni az akkori embereknek, hogy itt nem egy külső, állami királyságról van szó, még kevésbé egy külső egyházi szervezetről, hanem mindazok közösségéről, akik Istent atyjuknak tekintik, és önmagukat lélekben ezen Isten újjászületett gyermekének fogadják el. Ez a biztonság és az a testvéri kapcsolat ami ezeket a „gyermekeket” egymás között jellemezte és Jézushoz, mint idősebb testvérhez kötötte, alkották annak a tannak a magját, amit az embereknek követésre ajánlottak. A régi Izraelben a korai, megközelíthetetlen Isten képe mellett már élt az Atya-Isten képe is. Ezt az Atyát azonban inkább Ábrahám és a tőle leszármazott nép atyjaként élték meg. Csak a népen keresztül volt az Isten az egyes személyek atyja. Valószínűleg igen kevés egyén jutott el abban az időben ahhoz, hogy Istent mint az egyén atyját élje meg, amit csak Jézus hozott el mindenkinek; az egyéné, aki tudhatja, hogy egész életútját Isten lelki befolyásolása irányítja, és aki folyamatosan keresheti a párbeszédet Istennel; az egyéné, aki az örök Istennel való kapcsolatában megsejtheti saját lényének idő fölöttiségét. Ez Jézus további útja során alaposan bevésődik, de már itt is körvonalazódik.

(...)

Liberális teológusok Jézus keresztelését hivatási élményként értelmezték. Ezzel szemben a hagyományos teológiából következően feldolgozásra került naptári és próféciai beágyazódása is a világtörténelemben (pl. *Lukács 3,1-4 Jesaja-val összefüggésben 40,3-5*): a próféciában Isten mentő munkálatairól van szó.

***Ehhez a német és angol oldalakon olvashat egy kivonatot Máté evangéliumából, 28,18-20; a mai kereszteléshez fűzött megjegyzésekkel:***

Ma általában vízzel való meghintéssel vagy alámerítkezéssel keresztelnek.

Az egyházak általában legalább a keresztséget elfogadják egymás között, és ezzel a hívő kereszténységét.

A szabadkeresztény egyházak általában hangsúlyt fektetnek arra, hogy a keresztelés tudatosan, felnőtt korban, történjék, vagy legalábbis felnőtt korban egy megismételt keresztelésre sor kerüljön. Ott nagyobb súlyt helyeznek a Lélek általi megkereszteltség mély élményére is. (Eleinte a felnőttek keresztelése volt a gyakorlat. Ezzel azonban nem zárták ki, hogy a gyermekek is kaphassanak valamilyen áldást. Ennek azonban valamelyest más jellege volt, mint a keresztségnek.) Az eredeti értelemben vett keresztelés nem volt egyidejűleg egy bizonyos egyházba való felvétel is, ahogy azt ma elsősorban a nagy egyházak gyakorolják.

Az egyházak általában azt is elfogadják, hogy szükség esetén bármelyik keresztény keresztelhessen, ha nincsen pap a közelben: „Megkeresztellek az Atya, a Fiú (Jézus Krisztus) és a Szentlélek nevében. Ámen.”

Kérdés:

Képes vagyok-e - ha ezt így még nem élném át - életem Isten kezébe adni?

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## **A sivatag csendje.**

Krisztusi\* illetve messiási – héberül „a felkent” – működése elején egyedül áll. Ehhez tartozik a keresztség és a 40 nap a sivatagban – például Mk 1,12-13 – a kísértésekkel. Ez után következik a tanítványok elhívása.

A sivatag külsőleg és belsőleg is elkülönültséget jelent, ami inkább lehetővé teszi a tudatossá válást, és a mindent átfogó Istenhez való erősebb kötődést. A továbbiakra való illetően felkészülés minden komoly vallás útján nélkülözhetetlen, az isteni alapokkal való ismételt

kapcsolatteremtésben, még ha semmiképp sem tekinthető a teljes útnak. A saját síkján Jézus is átkerül egy ilyen fázison, ami több mint az éppen lehetséges például napi elcsendesedési időszak.

Az egyházak, még azok is, ahol „bensőségről” beszélnek – és ezt például a külső békedemonstrációk látszólagos ellentétéként állítják be – alig veszik a fáradságot, hogy az embereknek használható utat mutassanak ehhez a „belső békéhez”. Több mint 30 különféle egyház istentiszteleteit tekintve, távolról sem sikerült elegendőnek tartani azt az imádság utáni elcsendesedési időt, ami a belső önmagunkra-tekintés csendessége lenne. Ének, prédikáció, ima, ének, lehetőség szerint a figyelmet elterelő egyidejű offertórium-gyűjtéssel, szinte szünet nélkül – szinte mai, hektikus társadalmunk visszatükröződése, ami az embereket tudattalanul, vagy akár tudatosan is eltereli feltáratlan belső világukról. Csak a legutóbbi időben, tekintettel sok ember – szinte mindegy milyen – benső élménykeresésére, láthatunk kis előrelépéseket, például legalább néhány megfelelően szervezett csendes hétvége vagy hasonló létrejön, vagy a megfelelő kérdésekre bibliakörökben vagy otthon, utalás történik. Azonban ezen alkalmakkor is gyakorta hiányzik a közvetlen vezetés. Ennek során ismerhetnék fel egyesek, hogy az Istenhez való közelítéséhez szükségük van az „elcsendesedés cellájára”, mások meg azt, hogy az olyan társadalmi értékeik mint például az önkritika képessége, a tolerancia és a békesség kiindulási alapja szintén a külső nyüzsgés időnkénti lekapcsolása. Természetesen aligha lenne elegendő ha ez időnként az istentiszteleten történne meg, de mozgatója lehetne a gyakorta elnyomott belső igény felismerésének.

Jakob Lorber, a misztikus, arról a Krisztusi tanácsról ír, ami az embereknek a „*feltámadáshoz vezető rövid utat*” mutatja, amit manapság – a félreértelmezéseket elkerülendő – „*újjászületésnek*” nevezhetünk, amint azt az előző fejezetben leírtuk. *Lásd „A belső szóról, a csend szava”, Lorber kiadó (német nyelven):*

„Ez a gyakorlat: Aki Krisztustól akar újjászületni, fel kell ismerje bűneit – tehát mindazt, ami Istentől elválasztja – ami más, mint amit bebeszélnek neki. Ezután úgy bensőleg, mint külsőleg mélyen meg kell bánja azokat, és komoly fordulatot kell végrehajtson életében. A továbbiakban teljesen szakítania kell a világgal – itt persze nem az aktívan benne élést értjük, hanem az önző törekvéseket – „*hogy teljesen Nekem adhassa magát, és szeretettel vágyakozzon Irántam, és e vágyakozásában minden nap vonuljon vissza a világtól és annak eseményeitől, hogy legalább hétszer negyed órát, becsukott ajtók és ablakok mögött, ne imával vagy olvasással, csak a teljes nyugalom állapotában legbensőjében Velem foglalkozva töltsön*”. A megfelelően hívogató megszólítás után „*nyugosztaljátok magatokat és növekedjete az Irántam való szeretetben! Mondom néktek, ha ezt csak rövid ideig gyakoroljátok, hamarosan villámlást láttok és mennydörgést hallotok, de meg ne ijedjete és ne féljete! Mert először mindenkihez bíróként érkezem viharban, villámlás és mennydörgés kíséretében, csak utána érkezem atyaként, lágy mennyei fuvaltatban! ... Lássátok, ez az újjászületés legrövidebb és leghatékonyabb útja, ami során elnyerhetitek az örök életet. Minden más út hosszabb és kevésbé biztonságos, mert sok a tolvajok útja, ... aki itt nem „kellő páncélzatban” és „alaposan felfegyverkezve” halad, aligha ér el a célig.*”  
Lehetséges tehát a Lelke általi megtisztítást, megvilágosítást kérni.

A jógik például tudják, hogy az emberek szerint „nincsen idejük”. Tanácsaikban ennek megfelelően rövidítik az időt néhány óráról, egy fél órára vagy akár 11 percre, amíg senki se mondhatja, hogy ennyi ideje sincsen erre. Az elcsendesedés legrövidebb ideje is hatásos, amikor a más érzéseket, gondolatokat nem nyomjuk el csak megfigyeljük, anélkül, hogy foglalkoznánk velük, különösen, ha ez az idő az Istenre való irányultsággal kapcsolódik össze. Nem helyettesíti azonban a hosszabb idejű elcsendesedést. A keleti egyházban – például Athos hegyén – a koncentráció segítségével a „*kyrie (belégzés) eleison-t (kilégzés), vagyis az Uram irgalmazz*”-t használják, lásd például *Kreichauf: Zarándokként Athos hegyén (német nyelven)*.

Erős kihívás például egy szigorú, kb. hat napos Zen-Sesshin – egy Zen-ülőmeditáció, ami keresztény kolostorokban is leterjedt valamelyest – során folyton hallgatni, a meditációs időszakokon kívül is, az együtt étkezés alkalmával. Az ebben tapasztalatlanok általában a harmadik napon már alig bírják ki, hogy azután a negyedik napon – a böjtölés hatásához hasonlóan – fellélegezve megértsék hasznát, ami szavakkal egyre kevésbé írható le.

Az elcsendesedés nyitottságot ad. Az Istenre vonatkoztatás ennek nyitottságnak védelmet is ad. A meditáció után célszerű ismét beállítani magunkat az elkövetkező feltételeknek megfelelően, például jobb kevésbé nyitottnak lennünk.

Fontos lenne ebből a csendből a világnak is átadni valamennyit, hogy megtanulható legyen a tudat bizonyos tisztaságának fenntartása. Az egyén számára ez azt jelentené, hogy érzése szerinti időközönként, például bonyolult élmények után, vagy amikor azután lehetőség nyílik rá, a rendező, erőgyűjtő belső nyugalom perceit beiktassa; ezáltal tartalmakat a továbbgondolásuk nélkül bevonja; az érzéseket nyugalomra jutni hagyja (megjegyezve közülük a később tovább vizsgálándókat), és bizonyos sorrend szerint a testrészeit is ellazítsa; fenntartva azonban az egész emberségének tudatát, persze nem az egyes kellemes érzésekbe való belefeledkezés értelmében.

Találkozókon, munka közben, ülésezés során ez a nézőpont azt jelentené, hogy nem lehet a fárasztó témákat egymás után sorolni, hanem legalább rövid szüneteket kell közéjük iktatni, amik feladata nem elsősorban a beszélgetés, stb., hanem elsősorban az események áttekintése, ha lehetséges, feldolgozása, és minden esetben a következő témára való tudatos beállítódás. Hasonlóan az étkezésben is célszerű az egyes fogásokat tudatosan érzékelni. Sok összefüggést lehet találni a táplálkozástudományi szempontok és a lelki „táplálkozás” között.

**Az „események-lenyugodni-hagyása” folyamat, ami erőt ad a jelenhez és a jövőre, nem csak a problémáktól való tartalmatlan elszakadás.** Olyan kiindulási pontot teremt, ami a többi feldolgozásának alapja. Külső lehetőségek esetén sem idő megy el vele, hanem éppen időt takarítunk meg, mert utána minden könnyebben és jobban megy. Még a lelkeségben gondolkodó emberek jó része se érzékelte eddig, hogy mi mindenről marad le, ezen belső nyugalom nélkül.

**Már ez a legegyszerűbb lelki élmény, a csend is alapvetően magában rejti a nagyobb lelki magasságok titkait. Ez a magasság azonban feltételezi a hozzá vezető utat. Éppen Krisztus hangsúlyozza az ember először feltárandó egyszerűségét, miközben útja a mind nagyobb és bonyolultabb horizontok felé vezet, amely bonyolultságban azután ismét felragyog az alapvető egyszerűség.**

**Példának okáért a koncentrált csendben mélyebben beágyazódhat az éppen megoldozott vagy ajándékba kapott lelki előrelépés, amit a „molyok által meg nem rágható” képességként értünk, lásd például Mt 4. Helyesen illeszkedhet be a lét más előrelépéseinek mozaikjába. A csend odáig terjedhet, hogy érezhetővé válik az „élet”, mint az isteni ősképből bennünk kifejlődött összessége. Ez egy módja annak, hogy megéljük magunkban „az újjászületettek Istenét”.** Ebből a lehetőségből van bennünk egy leheletnyi, amikor a fej tudatos nyugalomában – amihez esetleg egy felismerés kapcsolódik – érezhetővé válik a szív ereje és ellazulnak a lábak. Ekkor valami „megtörtént”, még ha ez az életünk legkisebb részét érintette is. Másrésztől e nélkül semmi sem „történik meg”, lényeges dolgok feldolgozatlanul „akadnak meg”; ez nem csak alvásunk közben okoz problémákat – amiket ott csak korlátozott mértékben tudunk feldolgozni – hanem egészségünkben vagy más szempontból.

A **Krisztus** név tulajdonképp egy cím. A korai kereszténységben többféle írásmódja volt „Krisztus”-nak, amik különféle jelentéstartalmakat testesítettek meg. A legismertebb a görög „Christos”, ami megfelel a héber „Messias” = „a felkent” megnevezésnek. A görögben előfordul azonban a „Chrestos” = a jó, a szent; és ritkábban a „chrystos” = arany (fénylő) is.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## **A kísértések és a tanítványok elhívása.**

Emberi tulajdonságaiban Jézusnak is tanulnia kellett és mind inkább Isten felé fordulnia. A 40 napos sivatagi böjtölés után megjelent a „kísértő” – például *Mt 4, 1-11*.



Kisebb léptékben is hatnak belső utainkra és életünkre negatív erők, amiket – mint minden erőt – érzékelhetjük valamilyen lényként. Itt elsősorban az emberben magában visszamaradt, önállósodott tendenciákra kell rámutassunk, az integráló szív és így Isten nélkül. Először a gondolkodásnak, majd az akaratnak erre az önállósodására vonatkozik a „tudás fájáról való evés”.

Ezek egyrészt keménnyé tevő, materiális szükségletekhez kötő tulajdonságok. Mélyen a tudattalanba horgonyozva, tehetünk ugyan ellenük valamit, felismerhetők ezek lényükben is, de éppen a mélyben győzhetők le legutoljára. A tudatos lemondhatás és birtokolhatás a birtoklás kényszere helyett, és a kreatív, etikuskezelésük jó edzés lehet ezen erők legyőzéséhez.

A fordított kívánságok viszont meneküléshez, a materiális problémák fölé való gunyoros emelkedéshez vezetnek, esetenként a spirituális területre. Időnként elkerüli figyelmünket, hogy ez csak ugyanannak a „negatív” éremnek a másik oldala, ami az „inga lengése” elve szerinti másik oldalhoz kötődik. Ez a második terület ma már nyitottabban áll előttünk, így könnyebb megtisztítanunk. Ezen fordulat egyik eszköze az együttérzés, a szeretet szabad kiárasztása.

Egy további, mindkettővel összefüggést találó tulajdonság a hatalomvágyhoz kötődne. Ennek az illúzióknak az átalakítása a feltétel nélküli szavahihetőség bátorságát és az arra alapozott toleranciát és szabad szolidaritást igényli a másokkal való bánásban.

Általában az összes ilyen területről hiányzik az érintettek közül az erős de egyidejűleg altruista individualitás, ami ezeken a területeken a negatívba hajló tendenciák helyét feltölthetné.

Jézust is kiteszik ezeknek az elterelő impulzusoknak, Mt 4-ben, amiket itt „sátánnak” vagy „ördögnek” neveznek. Nem csak a mindenkori ellentétre utal, hanem egy magasabb iránt nyúl, ami túl a negatív erők ide-odáján áll: az „Isten szava”, az „urak Istene” és „az urak Istene, akit egyedül kell imádni és szolgálni”. **Krisztus kívül áll a sötétség és (látszólagos) világosság dualitásán, és legyőzi ezeket harmadik, fölérendelt útja által, amint az sok későbbi eseményből látszik.**

(...) Lásd a 3. „Zarathustra” fejezetet is, és a táblát „Egy keresztény tartás...”)

R. Steiner két fő negatív erőt ír le, mint elkülönült lényeket, ahogy azok a lelki világszemlélet alapján megélhetők. Amint említettük, célszerű mindkét hatásmódot figyelembe venni, de a lelki világszemléleten kívül nem teljesen jogos, ha antropozófusok tagadják a kereszténység elképzelését az egyetlen negatív lényről, ami mindkét oldalt magában foglalja. A tendenciák gyakorta oly mértékben keveredve lépnek fel, hogy végül is egésként kezelhetők az „istentelen” tendenciák – amik nem több istenség ellen vannak, hanem az Úr Krisztus ellen, és mindaz ellen, ami az Ő értelmében hat.

Vannak azonban más lelkiiségi irányzatok is, amik ez ügyben becsukják egyik szemüket, és minden lelki magasságba törekvőt isteninek tekintenek.

A modern evangélikus teológusok, majdnem mint további lelki erőfeszítés, mindkét szemüket becsukják és tagadják a negatív lények létezését, mondván a Bibliában csak kevés helyen esik szó ezekről. Eközben nem veszik észre, hogy nem elképzelésekről van itt szó, hanem kézzel fogható tapasztalásokról, amik nem csak a régi korban jöttek elő.

Néhány kisebb keresztény csoport "a világ hercege" kifejezés miatt úgy hitte (pl. János 14. 30), hogy további intézkedésig övé a világ és az emberek csak megtagadni tudják őket; pedig az Újszövetségben csak csábító és birtoklásvágyó szerepről van szó. János 12. 31: Most a bíróság a világ felett ítélkezik; ezen világ hercege ki lesz taszítva."

Félelem és negatív érzések nélkül a negatív erőknek nincsen közvetlen hatalma; ilyen értelemben ez egy védekező mechanizmus is lehet, „ne vessük az ördögöt a falra” – még az egyházi félelemkeltés ellen is. Ma a lelki érzékelés eredménye az lehet, hogy **a negatív körfolyamatok állítólagos „elszaporodása” tulajdonképpen régóta meglevő, korábban elrejtett és most**

**felkavart potenciálokat jelenít meg.** A tényleg pozitív képességek azonban valóban növekedhetnek, még ha egy olyan ösképpel szemben is, ami már régóta jelenvaló.

Az ilyen személyes „megsebzett pontok” egyúttal rezonancia felületet képezhetnek a rokon külső erőkkel szemben. Ennek nyomait az összes társadalomban megtalálhatjuk: a nyugati világban olyan helyzetekben, ahol a pénz és az egoizmus a legnagyobb értékek, különösen a szociális biztonság nélküli, régi, egyoldalú formájában; a nacionalizmus és a nemzeti szocializmus egyoldalúságában – különösen ha fellép a világ többi részével szembeni gőg és közönyösség – és a romboló „vallási” tevékenységekben; valamint a sztalinizmus extremitásában, - a brutális egyenlősítésben. Ez azonban nem jelentheti az ilyen társadalmak tagjainak általános elítélését.

Jézus nem annyira a „gonosszal szembeni ellenállást” tanítja; Ő nem is tételezi fel a gonosz szükségszerűségét az „akaratok kiegyensúlyozására” (mint azt bizonyos keleti tanok vélik), és azért sem, hogy annak ellentétéként felismerjük az isteni jószágot. A „negatív” – gyakorta szükséges – közvetlen feldolgozása sem mindenki által feltétlenül szükséges. Legalább némelyek számára adott valamilyen működő út, amint azt *Mary Baker-Eddy* „keresztény tudományában” általánosságban javasolja. Ez azonban nem bizonyítja azt, hogy nem léteznek az ellenálló erők, csak azt, hogy ezzel ezek közvetetté alakíthatók. Krisztusnál nincs is örök megítéltség, **végző soron az összes destruktív erő átalakítható**, egészen János Jelenések könyve utolsó fejezetéig, ahol az áll, hogy nem létezik többé sötétség (lásd a megfelelő fejezetet).

A sivatagban töltött idő után következett a **tanítványok elhívása** - *Jn 1, Mt 4, 18-22, Mt 10.*

\* A hagyományos teológiában az emberiség történelmével a szimbólumokkal teli megkísérlés történetének összefüggése is figyelembevételre kerül: a sivatag veszélyes vadállatai Ádám édenének - a hagyományokból ismert elbeszélésekben - ellentétét képezik. Így egyúttal olyan állapotot is, amelyet Jézusnak (mint új Ádám) le kell győznie. Az 1. megkísérlésnek, ahol kövekből kenyeret kell nyernie, az a kérdése, hogy az anyagi vagy isteni váljon-e vezetővé. (Amikor később számos ember feltámasztásáról és táplálásáról van szó, már nem látunk itt megkísérlést.) A 2. megkísérlés során, amikor a templom tetejéről kell leugornia az a feladata, hogy az emberi élet terheivel szemben álló felfuvalkodottságot legyőzze. Jézus minden megpróbáltatáson átment, amit csak útjába állítottak (,amíg a feltámasztásban fel nem szabadult.) A 3. megkísérlésben a földi királyságok hatalmáról van szó, az Isten által adott "Mennyországgal" szemben. (A továbbiakban a földi, megjövendölt "Békeország" is meghozhatná a Földre jellemző hatalomra törekedés Isten általi átváltoztatását.)

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## A kánai menyegző.

Itt – *Jn 2, 1-02* – olyan példára akadunk, ami azt illusztrálja, hogy a problémák kevésbé a hibás fordításokból vagy az evangélium korai, egyházi megbízásból történt „korrektúráiból” erednek, hanem egyszerűen az egyoldalúan emocionális és patriarchális színezetű értelmezésekből. A későbbiekben elítélőnek értékelték, amikor Jézus azt mondta Máriának „Mi közöm nékem te hozzád, oh asszony?”. Aki a szövegbe belehelyezkedik és látja, hogy Jézus később mindent megtett, amit Mária kért tőle, könnyen megállapíthatja, hogy a mondat inkább csodálkozó jellegű, amit így lehetne inkább megfogalmazni: „Mi mindent kell megtegyek néked, oh asszony!”. A fenn nem maradt eredeti kifejezés, a viszonylag egyszerű arámi nyelvből, a görög felől nézve csak így hangozhatott: „Asszony, én veled” – vagyis a szövegekörnyezetből kiemelve már Jézus idejében sem lehetett egyértelműen felismerni a jelentését.

Innentől egészen a Keresztig látható egy időnkénti, teremtő élményközösség Jézus és Mária között. Inspirálólag hat, Vele éli meg életének fontosabb állomásait és megél egy lelki átalakulást.

Habár az újabb időben a szerzetes nővérekre csak külsődleges értelemben használják a „Krisztus menyasszonya” kifejezést, ez eredetileg egy valós élményformára utalt.

**Krisztus emberben való „alakot öltése”,** amint az a keresztségről szóló fejezetben már megemlítettük, **egybeolvad a lélek (animus) hímneműségével.** Isteni előjelek alatt belemehet egy „belső menyegzőbe” lelkünk „nőnemű” részével. **Életerőnkbe és testünkbe hatolóan hathat, az alkimisták módjára átalakítólag. Mária képe rokon módra érintkezhet a lélek (anima)\*\* nőneműségével.**

A férfiak számára néha Márián, illetve a Máriákon\* át vezetett az út. Mindkét nem megteheti az utat Jézuson, Márián vagy mindkettőn át, mivel a lélektől a hormonokig nézve nincs olyan ember, aki teljes mértékben a saját nemének reakciómintáihoz lenne kötve, vagy azoknál kéne maradnia. Vannak azonban olyanok, akik az egyik vagy mási utat jobban járhatónak találják. Mindenesetre mindkét út végén a teljesség jelenik meg. A katolikus egyházban mára szinte teljesen elfelejtették Jézus szívének és „Mária tiszta szívének” dicsőítését. Ez a belső fejlődés nem kérdezi, hogy például e fejezet szerzője nem katolikus, vagyis külsőleg kevés köze van Máriához, ennek fejében viszont mentes azoktól az előítéletektől is, amik a külsődleges Mária-kultusz gyakorlói között sokakban kialakultak.

Csak aki egy ilyen átalakító úton megy, az mehet végig rajta „egyedül”, kizorítás nélkül. Azonban az Ő számára sem kell ez egy magányos út legyen; a nagyobb belső szabadságból adódóan lehetséges volna a kapcsolat a másik nemhez, sőt teljesebben lenne lehetséges.

Eben az összefüggésben integrálódnak a személyiségbe az apától és az anyától kapott lelki részek.

A mélypszichológiai elemeket lehetséges vallási élményekkel kapcsolatba hozni. Más módon kísérli meg ezt Eugen Drewermann. Pontosabb vizsgálódással láthatjuk, hogy a vallási alapélmények egy elkülönült szintre mutatnak, ahonnan hatást gyakorolnak a mélypszichológiai folyamatokra. Vannak olyan tendenciák manapság, **amik a vallásos keresést a minden emberben alapvetően saját „egységes, értelemkereső és határátlépő vitális impulzus”-ként látják,** lásd *Hubertus Myranek: „Lehetőség vagy a szabadság korlátja”, 1977.* Különbséget kéne azonban tenni a kiformálatlan általános spirituális impulzus, és a re-ligio szűkebb értelmében vett vallásos impulzus között, az emberek vissza- illetve újrakötődése az isteni ősalapokhoz, az 'atyához', ami a meggyőződéses, hívő keresztények számára a Krisztussal való kapcsolatban lehetséges.

Isten, mint a világ legnagyobb rejtélye, nyilván kevésbé alapozható egyetlen korlátozott tudományágra, élmény formára vagy egyelten jelenségre, amik legjobb esetben is csak egyes szempontokat hoznak felszínre; hanem csak több hajlam elismerésére és összenézésére. Ez eddig csak nagyon kis mértékben történt meg. Ha az említett alkimista folyamaton, és azzal egyebek mellett a bal és jobb agyfélteke közös használatán (ami után manapság sokféle módszerrel keresnek) a maguk módján a keresztények is áthaladnának, a „kreatívan szerető felismerés” eredményével, akkor a teológiák közötti párbajok hamarosan a múlthoz tartoznának. Akkor is lehetőség volna az egyes aspektusokra specializálódni, de ez a mag nemében lenne felismerhető, és nem követelhetne kizárólagos érvényességet. Az emberek egymást kiegészítése a javukat szolgálná.

Aki mindeközben Jézus univerzális alapmondata, a **„szeresd felebarátodat, mint önmagad”** szellemében érezne, az idővel egyedül ez által is elérhetné ugyanazt, sőt többet is. Aki törekszik az önmaga és felebarátja egyidejű szeretetére, érezni fogja, hogy ezt először tanulni kell. A belső „teljesebbé-válás” ezt a szeretet megkönnyítheti. A „csodatételek” kérdését, ami a Kánai menyegzővel kapcsolatban is felmerül, egy külön fejezetben közelebbről is megvilágítjuk. Érintjük Maria-Sophia isteni aspektusát, lásd a későbbi fejezetet „Az első pünkösdi esemény”.

A hagyományos teológiában ez a történés a görög Dionysos-kultusz leváltásaként lett értelmezve, vagyis szimbólikus összeköttetésként Izrael találkozásával Istennel (*„a 3. napon...” Mózes 2., 19:16*), valamint előrenyúlásként a passió időszakára, amikor a bor mélyebb jelentést nyer.

\* **Míg Máriát**, Jézus anyját azok lelki anyjának tekintik, akik az Ő vezetésére vágnak, **Mária Magdalénát**, az Őt tisztelő, inkább a földi élettel kapcsolják össze.

Mária Magdaléna (a magdalai Mária) Jézust követő asszony volt. A hagyomány nyomán sokan azt gondolják, hogy olyan prostituált volt, Akinek Jézus segítségével megváltozott az élete. Jézus azonban azt mondta: „Ő sokat szeretett”. Ez nem feltétlenül jelent sok szexet, hanem – legalább is – a képességet arra, hogy embereket (átfogóan) szeressen, együtt érezzen velük és jó legyen hozzájuk. Szerette Jézust, vagyis tisztelte mint férfit, és csodálta mint lelki vezetőt. A misztikus irodalom szerint (Jakob Lorber), a Jézus iránti érzéseit egyre inkább lelki szeretetté tisztázta. Így a szeretet lett számára annak útja, hogy Jézust és Istent egyre jobban megértse.

(Valószínűleg hasonlóan Klárához, ahhoz az asszonyhoz, Aki 1100 körül Assisi Szent Ferencet szerette – Aki Őt először visszautasította, később elfogadta, amikor szerelme tisztán lelki szeretetté változott.) (Van erről egy érdekes film, német és angol nyelven.)

Mária Magdalénára vonatkozik egy speciális hagyomány is: a „Szent Grál” legendája. Arimátiai József és Mária Magdaléna, valamint Jézus más követői vitték volna a Grált – a kelyhet, amibe Jézus vérért fogták volna fel – Dél-Franciaországba vagy Angliába. Bizonyos csodákat erre a Grálra vonatkoztatnak. (A Grál az isteni szeretet jelképe is.)

Léteznek újabb kitalációk is Mária Magdalénával kapcsolatban. Ilyen például az az ötlet, hogy gyermeke született volna Jézustól, aki egy korábbi európai királyi dinasztia (a Merovingok) megalapítója lett volna. Az ilyen kitalációkat azonban senki sem képes bebizonyítani Önöknek, még a szenzációsan tálalt, modern könyvekkel sem.

\*\*\*) Az említett "Anima és Animus" kifejezések hittől függetlenek. Többek között az a tény is emberi tapasztalatokon alapul, - mindegy, hogy keresztények vagy sem - hogy a férfiak és a nők egyaránt rendelkeznek "férfias" és "nőies" lelki tulajdonságokkal, melyek jelentős része a szülőktől származik. Ezeket a tulajdonságokat megtanulhatják személyiségükbe is beépíteni. Az "Animus és Anima" koncept lehet, hogy nem teljesen azonos a valósággal, de a pszichológusoknak így lehetőségük nyílik háttérének megértésére.

Kérdés:

Képes vagyok-e kapcsolatot a másik nemmel Isten által megfelelőbben alakítani?

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## **Szemponatok a szexualitásról, szimpátiáról, beleérzésről és szerelemről.**

A szexualitással kapcsolatos egyházi álláspontok alakulása, de az egyházakon belüli és kívüli ellenvélemények is azt a benyomást keltik, hogy az emberek ezen a téren nagyon nehezen találják meg a kérdés emberi, sőt keresztény kezelésének módját. A külső morális tiltások nagyrészt megszűnt a hatása a hatvanas évek óta; az egyházak se voltak képesek a hagyományban meglévő értelmes magot kikeresni, amit azután a mai társadalomban végiggondolhattak volna. Az elfojtott szexualitás ellenreakciójaként létrejött „szexuális forradalom” az extremitásig vitt egy új ideológiát a szexuális teljesítménykényszerről – az életenergia szétszórása – figyelmen kívül hagyva a lelkileg felelős kapcsolat iránti vágyat, az eredmény: folyamatos törések, a munkaképtelenségig. Legkésőbb a nyolcvanas évekre ebből gyakorta csak rezignáció maradt; és itt is alig volt lehetséges a társadalom ezen extremitáson túllépő fejlődésének legalább részben értelmes magját megtartani. Szempont lehetne a „birtokló gondolkodás” legyőzése. Az emberek évszázados birkózásából az szűrhető le, hogy nem valósítható meg a férfiak és nők bármilyen kapcsolatában a felelősség és a szabadság az ember egységes továbbfejlődéséhez szükséges okok nélkül, de még csak össze sem kapcsolhatók egymással harmonikusan. Egyes partnerkapcsolatok, például amikben ez látszólag vagy ténylegesen sikeres volt, azonban arra utalnak, hogy lehetséges ilyen okokat találni.

Jézus az embereket legbensőjükben, az egészsé, teljessé válás lehetőségével szólítja meg, ami a tényleges szabadság egyedüli alapja lehet. **Nem az emberek már alaposan szétilálódott belső részterületeinek további széteséséről szól, tehát semmiképp sem a minden eksztatikus kiéléséről, hanem inkább a „szív bölcsessége” alapján történő újra integrálásáról.**

**Ő azonban nem a külső formák és azok túlértékelése, mint „kényszerítő körülmények” képviselője, és nem használja helytelenül a felelősség, hűség és tisztesség fogalmakat, az irigység, féltékenység és birtoklászvágy eltakarására; Nála a lélekről van szó, ami a tárgyalások alapja.** A házasságon belül se tart mindent a legjobbnak, amit azon kívül kedvezőtlennek tartanak.

Az Istent szeretni – és felebarátunkat – mint önmagunkat, tehát önmagunkat is; ez az a szabály, amivel Krisztus az ótestamentum tilalmi logikáját felváltotta, ami egy univerzális magatartást ír le, ami ezen a három területen végigvonul és összeköti azokat. (lásd Mk 12,33, Jn 13,34, Gal 5,14, Jak 2,8). Ebben az összefüggésben a felebaráti szeretet valami más, mint a rokonokról való puszta, ösztönös gondoskodás, stb. – azonban a rokonokat is szabadabb módon vonhatja bele. Az ember szerető segítség szerepe alapján, bárhol alkalmazzák is azt, az önmagunk szeretete nem egoizmus, hanem az önmagunk olyan szeretetére – beleértve a testet, mint szerszámot – irányul, amivel másokat, illetve Istent szolgálhatjuk.

A szeretet legmagasabb formája a feltétel nélküli szeretet. Vessd össze az „ellenség” szeretetével, Mt 5,43-48 – ami nem jelenti, hogy mellőzzük a bölcsességet.

Ebben az összefüggésben belátható, hogy például az időnként felbukkanó tézisek, melyek megpróbálnak egyenlőségjelet tenni a szeretet és a szexualitás, az önmagunk szeretete és az önkielégítés és fantáziák közé, világok távolságára vannak Krisztus eme összegzésétől. Ami inkább az egyes belső erők elszigetelődését mutatja be, és képeket állít az emberek és a reális mások közé, az csak egyike az ember sok tökéletlenségének, amiből lehet valamit tanulni, de amik soha sem válhatnak céllá.

A mai európaiak különösen akkor élhetnek meg valamit a szexualitás átalakulásából, ha két ember először közös tevékenység során lelki kapcsolatba kerül, ennek során megtanulják az anti-/szimpátia-kisugárzások kezelését – nem első sorban ezeket, de éppen ezeket is, figyelembe kell vegyék a kifelé is értelmes kapcsolatok keresése során. Csak később jönne hozzá a testi vonatkozás; ez nem tartozik automatikusan hozzá minden barátsághoz vagy találkozáshoz. A szív erői ilyenkor érezhetően szexuális energiákat mozgósítanak, amiket nem muszáj robbanásszerűen eltüntetni, amint az ma a kulturális kondicionálás miatt általános. Hozzá tartozik egy szeretet-teli alaphangulat.

Több spirituális tradíció az elfojtás és a folyamatos kiélés helyett a szexualitás transzformációját tanítja, ami több lehet a freudi „szublimációnál”. (...). A régebbi keleti irányzatoknak az volt a legfőbb hiányossága, hogy rögtön a szexualitásnál elakadnak, ahelyett, hogy folyamatosan az egész embereket találkoztatnák – ami ma technikákat takaríthatna meg; vagy ami legalábbis ma illeszkedőbb lenne, „fönről kezdeni”, vagyis először lelkileg megismerni egymást. Találó maradt a keleti irányzatoknak az az álláspontja, hogy egy nyugalmas – nem a férfi vagy női orgazmusra kihelyezett együttlét ezen a téren a lényünk teljességével hozhat összhangba. A kereszténység területén is voltak hasonló, mára már feledésbe merült, kezdeményezések, amiket ismét elő kell venni; ilyen tudásanyag tükröződik vissza a trubadúrok és minnensängerek hagyományában.

Mivel a szexualitásban tudattalan összekötődések történnek, a különböző vallások a párkapcsolatok választóvonalának tekintik, ami következtében azután közösen kezelik a partnereket. Aki ezt a tapasztalatot a szigorúan vett házasság értelmében kívánja megélni, úgy teheti, hogy az azt megelőző barátság időszakában mindketten tudatosan tisztázzák mit is akarnak, és mit nem akarnak, és ebben kölcsönösen segítik egymást.

Ez a régi tétel, amit Jézus is érvényesített, például egészen a más partnerére vetett vágyakozó pillantás negatív megítéléséig, nem zárhatja ki a két idegen ember közvetlen, lelkesedő találkozását, mint magasabb forrást – amiben az elképzeltnél gyakrabban van részünk és amit az érintettek sem mindig értelmeznek helyesen: „Ahol ketten vagy hárman összegyűltek az én nevemben, én velük vagyok” (avagy egy szintén helyes fordítás szerint „bennük vagyok”). Ez nem igényel meghirdetett templomi összejövetelt, különösebb előkészületet, hanem bárhol

megtörténhet, ahol „Krisztus lelke” két embert valamilyen céllal együvé vezérel. Nehéz lehet felfogni ezt, ahol egy férfiről és egy nőről van szó, és ott, ahol ezek még szimpatikusnak is tartják egymást, mindemellett megtartani az értelem tisztaságát ez a kiindulópont, ami valóságos világszükséglet. Ennek során azonban nem kell kapcsolatról és szexualitásról legyen a szó, hanem az érintetteknek kell őszintén meghatározni, miről is van szó.

**Már földi élete alapján is nem hagyományosnak képzelhetjük Jézust. Kiderülhet, hogy a konvenciókra legfeljebb addig van szükség, amíg „nincsen közöttük”.**

Az emberek közötti illő találkozásokra vonatkozó, önmagunk által javítható előfeltétel természetesen a saját egyéniségünk tanulmányozása, beleértve az „aurát” vagyis a kisugárzásunkat. Párként is egyéniségek maradnak, Krisztus nem is követeli meg mindkettő teljes feloldódását a párban.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## A „szent buzgalom” (és szempontok az érzelmekhez).

János a *Jn 2. 13-25-ben*, a Kánai menyegző után a „Templom megtisztítását” írja le. Jézus tettelesen kiűzi a templomból a kereskedőket és pénzváltókat. Itt figyelmen kívül nem hagyható jelet akar tenni a világ színlelései ellen, ami a templomot ugyan Isten házának nevezi, de még ott is csak az alkudozáson jár az esze. Minthogy a körülmények olyanok, hogy a városi vagy lelki előljáróktól semmilyen segítségre sem számíthat, maga lát neki a feladatnak, mint aki egyedül érez felelősséget „atyjának házában”; a szociális ellenállás akciója, mely nem jár ember megsebzésével. „Inkább Istenre hallgatni, mint az embere”, ez **amúgy semmi esetre sem alárendelt tartás**. Ott is, ahol ezt mondja: „adjátok meg a császárnak, ami a császáré” (és az Istennek, ami az Istené), ott sem olvasható ki alárendelt tartás, amint azt oly sokszor megpróbálták, hanem inkább az a törekvés, hogy megspórolja a tanítványoknak a társadalmi hatalmasságokkal való, haszontalan súrlódásokat. A vallásnak és a politikának is megvannak a maguk szabályai. Szolgálni embertársunkat és „a város javát akarni” szintén nem alárendeltség.\*\*

Ebben az összefüggésben tehető fel a kérdés az ember érzelmi szabályokkal való törődésére. Nem mindenki érzelmei olyan magas hőfokúak, mint Jézusé, Aki folyamatosan az „Isten általi pozitív rátekintést” és a felebarát iránti együttérzést élte, és Akinek buzgalma a tudatos jószándékon alapult. Szinte minden átlagemberi érzélem legalábbis keveredik a tudattalan ingerreakciós mechanizmusokkal – amik életrajzilag különbözőek és különböző erősséggel kerülnek napfényre, de alap struktúrájukban viszonylag hasonlóak. Hosszú tanulási folyamat az is, hogy mások értelmezéseivel nem megelégedve, saját reakcióinkból olyan további mechanizmusokat halásszunk elő, amikre odafigyelünk és így végül is uraljuk illetve Istennek átadjuk azokat.

Habár itt a pszichével van dolgunk, nem túlzottan használhatóak az erre a célra szokásos pszichológiai analízis és terápiás módszerek Isten- és igazságkeresőkre. Ahol még azokat az egyoldalú értelmezési mintákat tartják fejben, amik a pszichológiai problémákat a szexualitás gyermekkori bevésődésére redukálják, és ahol a gyengeségek „okaiból” az így-maradás „megokolása” válik, az Erich Fromm által hangsúlyozott emberi fejlődésképesség helyett a pszichológia a lelki úton hátráltató tényezővé is válhat. Ahol a pszichológia, vagyis a „lélektan”, felkelti a lelki folyamatokra való odafigyelést, és ahol a lélekben többet látnak, mint elektro-kémiai agyi folyamatokat – ami elég ritka – az ő tanulmányai is hasznos hidat képezhetnének. Jobban fejlődne, ha kész volna az alternatív pszichológiai irányzatok felismeréseinek illetve feltételezéseinek tanulmányozására. Keveset használ, a teljes probléma-komplexumokat szokásos módon, egészében feldolgozni akarni. Hatékonyabb lenne először egy ilyen komplexum egyes részeit keresni, és eközben tudatosan megkülönböztetni, hogy most a „saját szemünkben levő gerendáról” vagy a „másik szemében levő szálkáról” van szó, és így ki is a felelős. Egyes keresztény iskolák az elsőt hangsúlyoznák jobban, mivel nehéz és előbb

megtanulandó dolog a saját problémás dolgainkra figyelni, és mivel ezek inkább korrigálhatóak; az egyházi gyónásnak a lelki vonatkozásán kívül terápiás hatása is van. A pszichológiai gyakorlatban gyakorta a másik perspektíva kerülne áldozatként előtérbe. A végén meg kell jegyezzük, hogy ezek ellenére mindkét oldal többé-kevésbé szerephez jutott. Például a keleti spirituális tanok mindkettő összefüggését az életben a „karma”/ sors forrásának tekintenék.

Amikor egy nehéz nap utóhatásait kell feloldani, segíthet akár R. Steiner ismét felszínre hozott módszere is: a napi visszatekintés, ami során egyszerűen visszapillantunk az estétől egészen a reggelig. Ez után annál könnyebben térünk vissza ismét a jelenbe.

Lehetőség van egy „lelki tükör” felírására, amiben a javítandó és az elérendő tulajdonságok vannak, és ezt rendszeresen átolvasni, ez egy bevált gyakorlat a misztikusoktól.

A lelki területen megtett előrelépések magukkal hozhatják például azt is, hogy javulnak a több ember között folyó beszélgetések. Oly mértékben csökkennek az előítéletek és az elhamarkodott értékelések, amilyen mértékben az ember saját maga számára átlátszóbbá válik és elereszti ballasztjait. A fontossága annak, amit Jézus a „meg nem igazítottaknak” tulajdonít, és „ami a szájon kijön”, nem beteljesíthetetlen morális igény, hanem felhívás e tanulási folyamat megkezdésére. (Ez gyakorta azt követeli tőlünk, hogy ne veszekedjünk tovább, hanem csendesedjünk el, majd nyugodtan beszéljük meg egymással. *Lásd „A sivatag csendje” fejezetet.*)

Ebben az összefüggésben vannak európai iskolák, amik a jógából is ismert ideg- és tudatközponti elemeket – a csakrákat – más nevek alatt használják (antropozófia; univerzális élet, stb.). Az ilyen törekvések nem automatikusan „nem keresztények”, amit az egyházi oldalról feltételezték, hanem az emberben meglévő ilyen központokat már a középkor keresztény teozófusai is ismerték (*J. G. Gichtel*), és azóta már felismerték, mint a minden emberben jelen levő energia-struktúrákat; ugyanúgy, ahogy az elsősorban Kínában ismert akupunktúra sem automatikusan „taoista” – ezeket ugyanis más régóta kimutatták műszerekkel, de újabban már az hisztológiailag, emberi szövetekben is.

A további összefüggéseket lásd a külön oldalon is, „Az etikai értékek alapjai”.

\*\*) A "buzgalmat" ebben az értelemben meg kell különböztetni a "Buzgalom felismerés nélkül"-től (*Római 10, 1-3*).

Kérdés:

Képes vagyok-e érzelmeimet Isten segítségével tudatosabban feldolgozni?

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## **A Hegyi Beszédről (szempontokkal az értelmezésről).**

Sokat írtak már a régi társadalom (és a mai is) értékeinek megváltozásáról, a Hegyi Beszéd hatására. *V.ö. Mt 5, 1 - 7, 29*. Egyesek társadalmi aktivitásokkal összefüggésben üdvözlik. Mások az „érzelmeik etikájaként” kicsinylik le és helyezik előtérbe az ótestamentumi büntetési fenyegetéseken alapuló, általuk u.n. „felelősség etikáját”, katonaság, stb. Egyesek egyszerűen megpróbálnak a szerint élni. A Hegyi Beszédet a kereszténység határain túl is nagyra értékeli (például Gandhi).

A tudatkutatás álláspontjából is felismerhető, hogy a Hegyi Beszéd elsősorban az emberekre irányul, akik számára a tudat több lehet, mint az emberi értelem elemzése, és akik számára az élet nem kell véget érjen a saját tányérjuk szélénél. A „lelki szegények”, akik „tudják, hogy semmit (vagy csak nagyon keveset) tudnak”, és nyitottak a folytonos relativizálás előtt, miszerint Isten többet tud náluk, és Ő minden dologban sokat tud még tanítani nekik, „boldogok”, mert „Ővék a

mennyek országa". Ez a tartás folyamatos, hatalmas fejlődési ösztönzésnek is bizonyulhat, jobban, mint bármilyen más, az ember által „okosnak” tartott beállítódás.

„Akik sírnak” azoknak nem mindig csak a saját sorsukat kell elhordozni – és ilyen módon részüket a teljességből feldolgozni, a minden fölött könnyedén való átsiklás helyett. Egyesek nehéz terhet hordoznak, emberek sokaságát, akik között élnek és végeredményben a népek és az emberiség sorsát. Államférfiak helyett ezek ma gyakorta bázisközösségek, pedig ki fordít kellő figyelmet rájuk, ki imádkozik értük, a hatalmasok, híresek és gazdagok helyett?

A „szelídek” leginkább az önként szelídek (tehát nem egyszerűen a félősek). „Ők örökségül bírják a földet” és csak az Ő kezükön maradhat meg és fejlődhet tovább.

„Akik éheznek és szomjúhozják az igazságot”: nem az irigység, hanem az igazság tisztességes keresése magunk és mások számára nyitja meg az embert „fölfelé”, előbb-utóbb nem marad válasz nélkül, még ha ez nem is olyan, mint amit elképzeltünk. „Az irgalmasok” önként és határozottan segítik fölfele felebarátaikat, így őket is Isten hordozza.

„A kiknek szívük tiszta” és ilyen módon felismerték és levetették lelki szemüvegeiket illetve előítéleteiket, Istenre tekintenek. Ez a „ne ítéljetek” kifejezés átfogóbb értelmezése.

„A békességre igyekezők”, azok is akik békét teremtenek, Assisi Szent Ferenc békeimádságának értelmében, felismertetik másokkal is, hogy itt egy más Erő tevékenykedik, mint azok, amik életünket egyébként meghatározzák. Így „ők az Isten fiainak mondatnak”.

„Akik háborúságot szenvednek az igazságért” és akik „az én akaratomért”, vagyis Jézusért, megrágalmaztatnak, szintén boldognak neveztetnek, és gyakorta ilyen is volt belső állapotuk, miközben külső lényük szenvedett. Ez nem azt jelenti, hogy önálló cél lenne a külső szenvedés.

Az érintettek be kell töltsék szerepüket, mint „a föld sója” és „a világ világossága” is. Éppen ebben a fejezetben Jézus a „törvényekre” és az Ótestamentum prófétáira támaszkodik. Többszörösen is felöleli az Ő kora előtt helyesnek tartottakat, és új formában, új kor számára teszi ezeket gyümölcsözővé, ahol nem a törvény maga, hanem annak forrása kerül előtérbe, és ahol minden ember újjá alakíthatja belső életének alapjait.

Akié „a mennyek országa”, annak minden más az „ölébe hullik”. Itt is látható, **hogy az értelmi gondolkodás síkjait nem szétrombolni, hanem megnyitni kell, hogy az is felvehető legyen, ami minden magasabb, spirituális logikából kilóg. Azonban nem arról van szó, hogy kényszerítő földi körülményeinket egy elkülönített spirituális tudatállapotokban való dőzsölés kedvéért egyszerűen elhagyjuk. Inkább a magasabb belátásokat kell teljes mértékben szembesíteni a földi tudattal és étellel, amíg a világ meg nem változik.** A tisztánlátás megmarad, vagy éppen ott keletkezik, ahol az ember bizonyos kérdések tekintetében azon a skálán helyezkedik el, ami a tudatlanságtól a találgatáson, feltételezésen, teórián és meggyőződésen keresztül a tudásig terjed, és ez egy fontos alapja a fejlődésnek. Ez jelentős különbség például egyes régi spirituális irányzatok tisztán szerencse-törekvéseihez képest.

A Hegyi Beszédnek ez a magasabbrendű gondolatisága (lásd a következő fejezetet is) már tartalmánál fogva is elsősorban az emberre irányul, aki ezt ne csak egyéni lelki tevékenységeinek újrászervezésére alkalmazza. Az út elsősorban az egyéni életre irányul, ahol egy partner vagy „közelálló” kereshető, amint azt a „Keresztség” és „A sivatag csendje” fejezetekben leírtuk. Akkor ezen a síkon különösen is a férfi-nő kapcsolatok épülnek fel, egyidejűleg a tapintókat az emberek közötti, kiegészítő lelki kölcsönhatások felé kinyújtva. Erről a „Kánai menyegző” és a „... szerelem” fejezetekben írtam. Itt, a Hegyi Beszédben is ez a lelki és etikai sík az alap, ami egy átfogóbb lelki irányba lesz megnyitva, ami az emberek közötti kapcsolatokból közösséget formálhatna. Ez ösképszerűen megfelel a hang – intervallum – hármashangzat – hangsorok – teljesség viszonyának.



A teológia kiértékelte összefüggéseit az Ószövetség kijelentéseivel is: pl. 1. zsoltár és Jer. 17,7f. A 4. Mózes 12,3 szerint a Máttyás 11,20-al összehasonlítva Jézust új Mózesnek tekintették. A Zach.9,9f jövendölésében, miszerint "uralma tengertől tengerig ér", Isten kihirdetett birodalmának világszerte érvényes jelentőségét említi meg. Nem lehet nem észrevenni, hogy hegyi szónoklatában többször átváltoztatja az Ószövetség törvényeit újakra: " én viszont azt mondom nektek...", vagyis nem úgy szól, mint az írásokat értelmező rabbik, hanem az isteni küldetés tudatosságával. Éppen ezt a próféciai és messiási tulajdonságot vitatták az Ószövetségből származóknál.

**Ehhez a német és angol oldalakon olvashat egy kivonatot a Hegyi Beszédből, Máté evangéliumának 5. fejezetéből: a Boldog Mondások és a Föld Sója.**

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## **Krisztus megdicsőülése a Tábor hegyén (Mt 17).**

Jézus sok cselekedete, a Nikodémussal folytatott beszélgetéstől kezdve – Jn 3 – a Hegyi Beszéden át, a vakonszületett meggyógyításáig és az 5000 megvendégléséig a hegyen, szimbolikájukban annak külső keretét képezik, ami a „megdicsőülésben” belsőleg jut kifejezésre. Ez a megdicsőülés rokonságot mutat a keleti tanok kifejezésével, a nagy megvilágosodással. A Lélek világosodik meg. Ez azonban Jézusnál és azoknál az embereknél, akik tudatában vannak ennek a lehetőségnek, az Istennel való szorosabb kapcsolatra vonatkozik, aki itt azonban nem az általános abszolútként jelenik meg, hanem lényként fogható föl.

A puszta „pozitív gondolkodás”, ha az nem-egoista és nem-nagyravágyó és ha azt technikai manipulációk nélkül gyakorolnák, helyezhetné gondolkodásunkat olyan állapotba, ami hasonló lehetne az Istentől eredőhöz; vagyis megnyithatna az előtt. Az ilyen irányú irodalom azonban nagyrészt mellőzi ezt a gondosságot, és így ez gyakorta önbecsapásban végződik.

Ez semmi esetre sem a „megdicsőülés”. Abban nem egyszerűen a minden ember sajátját képező lelki „programok” zavaró sokaságába kerül bele pozitív programok csomagja, hogy összességében a pozitív programok kerüljenek túlsúlyba – egyike a lehetséges gyakorlatoknak. Inkább a lelki eredetekre való rátekintés-képesség révén lesz minden tisztázva, megszabadítva a torzításoktól és félrevezető súlyozásoktól. Mindenben láthatóvá válik a magasabb isteni rend. Megfigyelhető, miképp haladhat ebbe az irányba is az ember érése, ami pszichikai tisztulási folyamatnak mutatkozik, amint az a „Szent buzgóság” fejezetben leírtam. A felismerések legalapvetőbb rétegéből lesz minden átvilágítva. A felismerések ne gondolatok, gondolkodás nélkül is előjöhetnek, nem kényszeríthetők ki, de felszabadítanak. Itt már nem kell a gondolatvilágot elfojtani, ahogy azt más utak megpróbálták.

A gondolkodás megszabadítható az ösztönszerű reakció-mintáktól, és az ellenőrizhető analitikus és szintetizáló gondolkodás könnyebben válik a fölötte álló ész és tudat eszközévé. A gondolati differenciálódás tovább folyik – anélkül, hogy közben eldönthetetlené („langyossá”) válna. Itt azután meg is érthetjük, hogy mi, pontosan milyen körülmények között helyénvaló.

Jézus esetében abból indulhatunk ki, hogy Neki nem kellett mindazokat a homályokat eloszlatnia, ami az átlagembert ettől a síktól elválasztja. Ennek ellenére az Ő számára is egyre nagyobbá vált az érthetőség. Később, a Főpapi Imájában, azért a világosságért könyörgött, ami Istennél a teremtés előtt volt része. (Jn 17)

Egyes teológusok Péter megdicsőítését és Krisztus-vallomását az ezzel egyidejű zsidó engesztelés napjának ill. az ezt követő sátrak ünnepének háttérével magyarázzák. (Évente egyszer, az engesztelés napján mondja csak ki a pap Isten nevét a templom szentélyében.) Mások viszont Mózes Sínai hegyremeneteléhez kapcsolják (2. Mózes 24:16).

**Ehhez a német és angol oldalakon olvashat egy kivonatot Máté evangéliumából, Mt 17,1-13: Jézus megdicsőülése.**

Kérdés:

Képes vagyok-e gondolataim értelmes újrendezésére Isten segítségével?

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## **Kérdések a „csodatételekről”.**

Jézus nem az emberek szenzációigényének kielégítése miatt cselekedett, még kevésbé azért, hogy az embereket külső események hatásával hitre kényszerítse. Egész útját a belső tisztánlátás jellemzi arról, hogy mit kell cselekedjen – tehát nem „ezért vagy azért a körülményért, vagy ennek vagy annak a célnak eléréséért”.

A gyógyítások gyakorta „jelek” voltak, kis cselekedetek, ami a nagyobb, alapvetőbb érdekében történtek. A vakonszületett szombatnap meggyógyításakor Jézus azt válaszolta, hogy nem bűnök az okai, „hanem, hogy Isten műve Rajta nyilvánvalóvá váljék” *V.ö. Jn 5,6-9; Jn 6; Jn 9,3; stb. Lásd a 3. részben a „Jézus és a gyógyítás” fejezetet.*

Kiegészítő, kívánatos mellékhatása az előregedett gondolkodási minták megrázkódtatása és az ilyen cselekedetek mélyebb jelentésébe való belegondolás. Azt, hogy van olyan ember, aki igényli a külső megfigyelés, számolás, mérés, mérlegelés lehetőségét, Jézus elismeri Tamás esetében, akit a tanítványok között a „természettudományos típusnak” tekinthetünk (...). *(S. (Lásd a 3. részben a „Természettudomány és hit” fejezetet.)* Jézus senkit sem akart kényszeríteni, aminek ítélet jellege lett volna, és nem található meg sehol az a szándék, hogy valakit, aki egy döntéshez még nem elég érett, elutasításra provokáljon.

*Érdemes elolvasni „Tamás evangéliumát” is, egy apokrif, pontos gyűjteménye Jézus mondásainak, mindegy, hogy ezeket maga Tamás írta-e le, vagy nem. Ez a szöveg a spirituális keresztények között Egyiptomban és máshol is elismert volt.*

Ennek megfelelően nem a „csodatételek” képezték Jézus tevékenységének súlypontját. Gyakorta csak azért tette, hogy segítsen, miután erre megkérték, anélkül, hogy emberek sokasága vette volna körül, és „megfenyegette” a jelenlevőket, hogy senkinek se mondják el amit láttak.

Ha ma teológusok, például Bultmann „mitológiátlanító teológiai” iskolájából még mindig abból indulnak ki, hogy ők ezeket a csodatételeket egyszerűen letagadhatják vagy szimbolikus leírásnak nyilváníthatják, akkor igazolni kell nekik, hogy a XIX. század mechanisztikus ember- és világmésképehez igazodnak, és egyszerűen nem vették tudomásul az újabb tudományos áramlatokat. A kvantumfizika, a biológia és biofizika, a természetgyógyászati és parapszichológiai kutatások új irányzatai már rég eljutottak odáig, hogy legalábbis szemléleti segítséget találhassunk bennük a bibliai események „elképzelhetetlenségének” félretételéhez. Ez nem jelenti az „istenbizonyítékok” keresését egy mási síkon, mint ami a természettudományok felelősségi köréhez tartozik.

Csak az marad helyeselhető ebben a teológiai irányzatban, hogy nem tekinti szükségesnek a tudományos objektívizálhatóságot a hit előfeltételeként.

Elmúltak a régi felvilágosodás idejének egyoldalúságai. A természettudományosan gondolkodók számára is lehetőség nyílt a hívővé válásra, anélkül, hogy skizofrénné válnának. Akkor, amikor az emberek minden további nélkül hisznek a parapszichológiából ismert olyan tényekben, mint egyes emberek képessége kanalakat bizonyos távolságból meghajlítani – a sok csalás ellenére marad elég cáfolhatatlan is – egyszerűen abszurd lenne eltagadni a sokkal hatalmasabb Jézus ilyen irányú lehetőségeit. Jézus más lelkiesség alapján cselekedett, mint az élvezettel kanalat hajlító, de a legkülönbébb tapasztalatok alapján közel azt mondhatjuk, hogy Jézus tényleg minden természeti törvény fölött állt – és éppen máma rendkívül fontos ezzel a jelenséggel

szembesülnünk; mai emberképünk, a teljességes illetve keresztény gyógyítás, stb. szempontjából. Jézus ilyen, spirituális szemlélete nem ellentétes Jézusnak, mint az „ember fiának” elfogadásával, aki az egyes ember és szociális kapcsolatai illetve a közösség számára külső példát kívánt nyújtani. Gyakorta az ilyen látszólagos ellentmondások tudomásul vétele vezet a „csodatételek” elutasításához, mivel az érintettek jóhiszeműen úgy vélik, védekezniük kell a hamis tendenciák ellen, amik elvezetnek egy emberi és szociálkritikus kereszténységtől. A valóságban csak a kettő együtt adhatja ki Jézus valós radikalitásának közelítő képét, és kapcsolatát a Teremtő erejével és akaratával.

(...) **Az energia itt nem lény nélküli erő; egyúttal Krisztus lényének hatása.** Például a keleti jógában az energiát sokszor elszigetelten szemlélik. Ma is történnek gyógyítások, amik az eredeti értelemben vett imádság által jönnek létre, és az ember, Krisztushoz kötődő legbensőjére támaszkodnak, Aki a gyógyulást és az ember teljesebbé válását akarja, hogy azután, ahogy Krisztus mondta, „többre legyen képes” Nála. **Maga a spirituális gyógyítás és az ahhoz kapcsolódó lelki fejlődés semmi esetre sem kikényszeríthető kegyelem marad, bármennyit is tehet az ember az erre való felkészülésben.**

A „Szentlélek adományairól”, mint a gyógyítás adománya, a „Nyelveken szólásról” és a prófétai adományokról lásd: 1Kor 12,7-11; Csel 2,17-20; és a „Pünkösöd” fejezetett ebben az írásban.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## Lázár feltámasztása.

Eddig az összes olyan emberi létezési síkot, amivel az évezredek régi misztérium-iskolák foglalkoztak, Krisztus újra feldolgozta. Így a belső „tudat fölötti” rétege az ember előtt is világossá válhat a testi és lelki életének megragadásakor. Ennek során kialakul az a képesség, ami tudatosan tisztázza, integrálja és kibővíti a tudat alatti, mind mélyebb és régebbi rétegeit.

A lelkitől vezetett le például az óegyiptomi misztika útja egészen a testi életakarat erőiig.

Lázár feltámasztásakor – *Jn 10:39-11\** - egy további mélyülés jelenik meg. Először is néhány, mellékesnek tűnő részlet feltűnően hasonlít az említett egyiptomi tudáshoz. Ez egy olyan tapasztalást foglal magába, ahol az ember három napot olyan állapotban tölt, amit a modern parapszichológia „out-of-body-experience” néven jegyez, vagyis testen kívüli tapasztalatnak, mint a repülési álomban, csak tudatosan. A test tetszhalott állapotban feküdt. E szerint az embernek megvolt a belső meggyőződése arról, hogy lelki lénye a halál után tovább is létezni fog. A „hierophantusnak” ügyelnie kellett arra, hogy az alany legkésőbb 3 nap elteltével ismét földi létére ébredjen, különben a felébredés többé már nem lenne lehetséges, és a test oszlásnak indulna. Lázárról azonban éppen ezt a hírt kapjuk, négy nap után „már szaga volt”. Az őt visszahozó Erőnek mélyebbre, **egészen a fizikai valójába kellett behatolnia.** A bibliai eseményen végighúzódik egy tendencia annak bemutatására, hogy a keresztény lelkiség materiális és külső cselekedeteiben is, és ott igazán, felismerhető; - olyan tendencia, amit igazán a mi időnkben lehet megfogni, miután a korábbi évszázadok misztikusai például először a lelki rétegeken hatoltak tisztázólag keresztül.

Inkább az ilyen testen kívüli tapasztalásokon alapulhattak az összes egyház, halálon túli életről szóló tanai, mint filozofikus spekulációkon, amik nem különösen feleltek meg a korai és antik történelem emberei tudati állapotának. Megfelelőbb bemutatást találunk *Jean Gebser „Eredet és jelen”* című művében. Megkülönböztet az absztrakt gondolkodás és az integrált tudat előtt egy archaikus, egy mágikus és egy mitikus tudati lépcsőt. Más kérdés, hogy szükségszerűek-e a törések ezen lépcsők között; amit mindenestre ma már megpróbálhatunk megválaszolni. R. Steiner is hangsúlyozza a régebbi tudatformák összehasonlíthatatlanságát. A ma felnövekedő egyének különböző korcsoportjaiban csupán erre vonatkozó vádaskodásokat találunk.

Az antik beavatási szertartásokkal való összevetés egyébként nem mondja meg, hogy Lázár feltámasztása az összes jelenlevő között külsőleg egyeztetett rituális tevékenység volt-e, mint Egyiptomban. **Jézus sokszor megszabadította cselekvéseit a kor kultikus előírásaitól, időbeli, például sabbat; térbeli, például templom; avagy szituációs vonatkozásban. E szabadság alapján néha mégis pozitívan használta ezeket a körülményeket, például peszach-ünnep, templom ... Ebben ma is példaképünk lehet bizonyos trendek kezelésében, például az asztrológiai szempontok elfogadásában, az „erő-helyekben”, szokásokban.** (Lásd Marko Pogacnik könyveit: „A föld gyógyításának útjai”, „Föld-rendszerek és Krisztus ereje”, ...)

Lázár feltámasztásával összefüggésben Jézus és képződő környezete egészében erősebben válik láthatóvá kifelé. Ebben Jézus kiterjesztett tudata tükröződik, ami átfogja a tanítványok körét is, és ilyen módon a nagyobb szociális környezetet is megtermékenyíti. A tudat ezzel rokon kiterjesztődését a ma embere is megtapasztalhatja Jézus követésében, ha csoportos aktivitásai kifelé is sugárzódnak.

**Most a passió útja következik.** A főpap szavaiban kapcsolatot teremt a nép sorsa és a között, ami Jézussal történni fog (Jn 11). Próféta meglátásában helyesen érti meg, hogy Krisztus mindenkiért fog meghalni. Azonban hibásan interpretálja, hogy Jézus kárt okozna a népnek, ha életben maradna. Ez olyan tudatot igényel, ami a gondolkodáson túlmenően egyszerre képes felfogni folyamatokat és összefüggéseket, ezt a képességet először meg kell szerezni. Ez nem azonos az ösztönösen felmerülő képekkel. A legmélyebb okok is felfedhetők, feloldhatók és megteremthetők. Semmilyen negatív vagy más gondolat sem rakódhat le féltudatosan, nem állhatnak össze többé mélyre, a testi rétegekbe is ható probléma struktúrákká. Ez a problematika lassanként visszamenőlegesen is megoldódik, ha az ember ezeknek a törvényeknek is utána néz. Szabaddá válik az út egy szabad, teremtő jövőbe.

**Ehhez a német és angol oldalakon olvashat egy kivonatot János evangéliumából, Jn 11:  
Lázár feltámasztása**

Alexandriai Kelemen egyházatyának még birtokában volt „Márk evangéliumának” kibővített, titkos kiadása.

Az Ő szavai szerint ez „egy lelki evangélium azok használatára, akik a teljessé válásban álltak”, az Ő „felismerési fejlődésüket” szolgálta. Ebben szerepeltek Márk és Péter feljegyzéseiből azok a részek, amik Lázár feltámasztásával foglalkoztak, míg az általános használatra szánt evangéliumokból ezt kihagyták.

Csak János és tanítványai vették fel ezeket az eseményeket nyíltan az evangéliumba. Kelemen „mystagógának” illetve „hierophantusnak” nevezte Jézust, vagyis olyannak, aki – a régi „misztérium-kultúrák” ellenében – az úja misztériumokba (a hit titkaiba) vezetett illetve avatott be. (V.ö. prof. Morton Smith, „A titkos evangélium...”; amely azonban kétes következtetésekhez is vezetett.)

Kérdés:

Képes vagyok-e sejteni, hogy Isten az életet és a halált, valamint a nappali tudatosságot és az alvást is segít áthidalni?

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

1b.

## „A bárányok”.

A lábmosás előtt valamivel, a Krisztussal kapcsolatban állók „bárányként” szólíttatnak meg – Jn 10, 11-18 – ahogy más helyeken magát Krisztust is „báránynak” hívja. Itt a tanítványok meglevő vagy ismét megdolgozott nyitottságát hangsúlyozza – különösen, ami Krisztusra vonatkozik – úgy, mint az Isten és Krisztus közötti ugyanilyen kapcsolatot. Bár már nagyon beérett lehet, ezen a síkon az ember ismét tiszta lappal indulhat, mint egy gyermek. A tényleges előrelépés – még ha mindig újra büszkén fel is kell dolgozni – inkább a szerénység felé vezet; növekszik annak belátása, hogy minden embernek szerepe van, még ha oly kicsi is, Istennel szemben. Itt beszélhetünk „alázatról” is; de egy szabad és lelki értelemben, nem a földi hatalmasságok előtti csúszómászó viselkedés értelmében, ezt a félreértést sokszor megtapasztalhattuk. Nem véletlenül

mondja Krisztus ugyanebben a fejezetben „Én vagyok a kapu”. Aki lényét illetve szívét kinyitja Krisztus előtt, az előtt Ő is tárt kapuként nyitott, ez a kapu Istenhez vezet, mint minden további előfeltétele.

A „bárányokat” a „bakokkal” állítják szembe (például Mt 25,32-33).

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## **Krisztus és a „lábmosás”; a megkenetés Betániában, Mária által.**

Az evangéliumi beszámolók hátralevő részei egyre több szimbolikus eseményt jegyeznek fel ott, ahol hiányzik részletes kísérelő tanítás. Legkésőbb itt nyugodtan félre tehetjük megfelelően hajlékony „mindent Jézusról – leleplező sztorikat” amik végén továbbra sem tudunk semmit sem. Bizonyos külső ismeretek itt is segítségünkre lehetnek, de döntő fontosságút itt már csak meditatív szemlélettel ismerhetünk fel. Ez azonban mások számára csak ösztönzés lehet a saját felismeréseikre való törekvésre, aminek terhét egyetlen lelkész vagy történész sem tudja levenni rólunk.

A lábmosást a Biblia szövegében – *Jn 13,1-20* - mint tisztálkodást írják le. Ugyan az ilyen „ezoterikus” helyeket később alig értették meg, legalább cenzúrázatlanul a szövegben hagyták. Az érintett „teljesen tiszta”, tehát nem a lábról van szó, hanem annak szimbolikus jelentéséről az egész emberben. Különböző kultúrákban volt elterjed az ilyennek megfelelő gondolat: Ugyanezeket a funkciókat megtaláljuk az emberi szervezetben, vagyis a mikro- és mezokozmoszban, illetve a külső természetben, vagyis a makrokozmoszban. A láb a földi dolgokhoz kapcsolódik, mozgása az akaratot követi. Az, hogy az ember külsőleg az egyik vagy másik úton „megy”, akaratlagos döntést igényel. Az akarat és ellentmondásos jelenségeinek megtisztítása jelenti a lábmosás tartalmát. V.ö. ahogy Jézus a *Mt 25,31-től* a jócselekedetnek magasabb értéket ad, mint a keresztény szóbeli vallomások.

Mindenesetre ez a cselekedet, mint az összes ezt követő esemény, nem csak az évekkel előbb adott, megtisztulásra ösztönző, impulzusok megismétlését jelenti, az ember különféle lét-tartományában. Mindez annak az előjele, hogy Jézus belsőleg tudja, „eljött az ideje”, és a tanítványok elég érettek kell legyenek ahhoz, hogy „azt a bizonyost” széles körben, egyedül tovább vigyék. Már nem csak személyes kvalitásaik, itt jóakaratum, a cél, belső énjüket áttekintve, mint eddig a pontig. Immár **ez a magasabb, nem-egoista én – a „személlyel” egyesítve, lehet egyre nagyobb mértékben egy azzal a „Krisztussal, aki bennünk testet öltött”; akár egy „ének énje”**. Egyre kevésbé van szó személyes sorsról.

Ez a tapasztalat leginkább úgy írható le, hogy ezen cselekvés belső feldolgozása ilyen tisztaságot eredményezhet, hogy immár minden ebből a legbensőbb forrásból magából vezérelhető, a legkülönbözőbb létezési síkokon át. Első azonban az akarat. Az érzékelés és felismerés csak a későbbiekben teljesebb ki úgy, hogy az ember pontosabban meg tudja magyarázni impulzusainak okát. Isten is követi bennünk ezt a sorrendet, ahogy egy gyermek felnövekedésének mélyebb rétege mutatja. Ez nem jelenti azt, hogy a fejlődésnek ez az új szakasza például „fejtellenül” történne. Az etikus érzékelés és a tiszta felismerés emberi fejlődése már ez előtt is erősen csorbult. Azonban ugyanennek a krisztusi értelemben való kiteljesedése, amint azt akaratí téren már magában foglalja, még várat magára.

Ezeknek a nehezen leírható fázisoknak egy másik élményformája ezt a saját tudat észrevételével összefüggésben látná, illetve az „angyalra” pillantással illetve a magasabb énnel szemlélve az életet. Az (angyalforma) magasabb én most jobban megmutatkozhat a Krisztussal egységben, ilyen módon átalakulva. Az új spirituális mozgalmak egy részében általános gyakorlat; eközben a keresztények a Biblia ellenére is gyakorta kételkednek, hogy létezik-e ilyen egyáltalán, arról nem is beszélve, hogy mi is van a személyes, a népnyelv szerint „védangyalunkkal”, miképp is nézhet ki

egy ilyen kapcsolat. Jézus azonban az ember kifomált, személyes lényéért van, és az emberi élet vívmányainak megőrzéséért az „angyal” személytelen erőtere előtti magunk megnyitásakor Krisztus számára távolról sem telje az az ember, akinek ilyen tapasztalása volt. A tanítványok az első belepillantást már Jn 1-ben nyerik. Bizonyos spirituálisok szerint a legfontosabb az angyalélmény, ami után vissza is húzódhatnak a földiektől; ezalatt az ilyen területen végzett kutatás sok megdolgozott stabilitást feltételez, ha nem szeretnénk az illúziók útvesztőjében végezni; továbbá nyilvánvalóan ezzel a fázissal kezdődik a földinek a lelkieken való átfogó keresztülhatolásának lehetősége. Viszonyítási pontként említsük meg itt, hogy például R. Steiner, mint a lélek kutatója, az ember földi evolúcióját még hosszabb időszakra teszi, mint bizonyos más irányzatok. E helyen nem kell alaposabban kiemelni, hogy más praktikáknak, mint a hipnotikus-spiritizta „szellemidézés”, semmi közük sincsen az angyalhoz kapcsolódó archetipikus alapélményhez. Időközben azonban sok komolyan veendő emberi törekvés van arra, hogy napi életünkben angyalokkal kerüljenek kapcsolatba.

A lábmosásnál eddig alig tűnt fel, hogy az adott hely – például *Jn 12* – belső összefüggésben áll, ahol **a betániai Mária szimbolikusan bebalzsamozza Jézust, és lábait a hajával szárítja meg.** Egyszerűen az embert jeleníti meg itt, vagy Isten női aspektusát, mint Mária, Jézus anyja és magdalai Mária – aki valószínűleg nem azonos a betániai Máriával – akiről ezt más helyek alapján valószínűsíthetjük? Miért előz meg ez a közismert lábmosást? A – meglehetősen ellentmondásos – feminista tapasztalat-teológia számára még biztos akadnak felderítetlen, vagy csak részben felderített kincsek. Az „utolsó kenet” például a Katolikus egyházban, ez esemény visszacsengéseként is felfogható.

Megjegyzésre érdemes a továbbiakban, hogy a lábmosás nem egyszeri esemény Jézus részéről, hanem arra biztatja a tanítványokat, hogy kölcsönösen mossák meg egymás lábát, (hasonlóképp az úrvacsorához, amit – mindenek előtt – az alakuló közösségek kezébe helyezett, az egyetemes papság értelmében). A lábmosáskor kifinomított akarat illetve élet-akarat **a saját lényen túl a környezetre is kiterjesztődik**, először is arra, aki az érintett lábát mossa, azután a továbbiak iránti felelősségre és az összes tanítványra.

A lábmosás a mások szolgálataként is értelmezhető. Csak ezzel a lábmosással „válunk részévé”, ahogy Jézus fogalmaz. Ez sok szempontból aláhúzza e lépés távolba mutató jelentőségét. Különösen is érinti azt a területet, amit a fiatalok így neveznek: Ő „velem jár”. Itt mindenesetre nem arról van szó, hogy „van egy kapcsolatunk”, hanem „egy (eleven) kapcsolatban élünk”. A lábmosás csak „előre vezető lépésként” értelmezhető. Kevésbé lényeges egy ilyen cselekedet külső megjelenése. Az alkimista gyakorlat értelmében, akik a külső cselekedeteket az ember belső tartásában és folyamataiban nézeti segítségként használják, egy ilyen cselekedetnek van értelme; de csak a hozzá tartozó belső tartással együtt. Egy cselekvő pap elképzelhető helyes beállítódása sem lenne elég, az érintett szükségletére, mert erről van itt szó. Ez vonatkozik az úrvacsorára is – aminek különböző aspektusain a teológusok vitatkoznak; bizonyos módon még igazuk is lehet, bár az érintett saját, tudatos átalakulásának ezt az aspektusát, amiről itt, ha alaposan megnézzük, szó van, sem a Katolikus, sem az Evangélikus egyház nem méltatta kellő figyelemre.

Az egyszerűbb tanításokat még 5000-en, majd 500-an vagy 70-en tudták követni, a lábmosáson csak 11 tanítvány van jelen, akik tanultak annyit Jézustól és kellően felkészültek voltak, hogy megragadják a lehetőséget. Júdás ezt még talán nem tudta. Jézus sem adja a tanítást egyszerre mindenkinek, hanem lépésenként. Mindenesetre az is lehetséges, hogy egyesek előre kerülnek, ha a keresztrefeszítés felé mutató eseményekre vonatkozó mélyebb szemléletük ezt lehetővé teszi. Ezt próbálták meg a keresztény rózsakeresztesek. Lábmosás, megkorbácsolás, tövissel való koronázás, megfeszítés és sírba tétel, feltámadás, mennybemenetel, ezt mind „keresztény beavatásnak” nevezték. Egy új időszak megvalósulási mélységébe áthelyezve, ebből keletkeztek a „Christian Rosenkreutz kémiai házassága” hét napjának álmoképei is, amit 1646-ban a lutheránus teológus, J. V. Andrea, szatíráként, titkon megjelentetett.

Egy ilyen lépés megtétele általában nem ugyanazon dolog első külső megélése alkalmával, vagy meditáció közben illetve álomban dől el. Az ember léte, az összes képességével, sokféle irányban

bővíülhet, más, a korábbiakat keresztező, lépések következhetnek, de az új minőségek csak akkor teljesezhetnek ki, amikor azok kiteljesedtek, amelyekre ezek épülnek.

A betániai megkenetés után következik, Jn 12-ben, Jézus jeruzsálemi bevonulása, mint Messiás. A lábmosás után következik, Jn 13-17, Júdás Iskariótás árulásának megjövendölése, a búcsúbeszéd, és Jézus főpapi imája.

A teológusok a lábmosásban gyakran egy olyan jelképes történetet ismertek fel, amely a közeledő keresztfeszítésre utal; más esetben viszont a szolgálat példájának tekintik Isten tisztító szeretete által. De többször közvetlenül ható tettként is megjelenik.

***Ehhez a német és angol oldalakon olvashat egy kivonatot János evangéliumából, Jn 13,3-15: A lábmosás.***

Kérdés:

Szeretném-e Isten arra kérni\* - ha ez még nem történt volna meg -, hogy jó akaratom szembenállóimmal való kapcsolataimban szerves részemé váljon - még akkor is, ha ez nehezemre esik?

\*Később - kérés (imádkozás) helyett - hinni ill. meggyőződéssel bírni. Még később Isten tetteit (kegyelmét) tapasztalni.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## **Az utolsó vacsora, bevonulás Messiásként, az elfogatás és megkorbácsolás.**

Jézus, akit megnevezett Messiásként ünnepeltek, bevonult Jeruzsálembe – Jn 12,12-19. A megkérgesedett papi kaszt megértette ezt, és célzottan megnyomta az emberek „pszichikai gombját”, így részben negatívba fordítva a tömeg hangulatát. Csak azok az egyének kaphatják meg a stabilitást és az Istenhez kötődést, akik észreveszik önmagukban a negatívát és a közömböset, ezt egy átalakulás felé vezetik. Ez a feltétele annak, hogy többé ne legyenek manipulálhatóak tömegszuggesszió által – vagy más negatív külső erők által, miknek létét a XX. század különböző jelenségeiben is megpróbálhatjuk bizonyítani.

Elfogatásakor, Jn 18-ban megmutatja a katonáknak, hogy nem áll az ellenőrzésük alatt – hatalmától „a földre esének”. Ezután azonban engedelmesen tűri, hogy minden megtörténjen Vele.

Jézus „megkorbácsolása” – Jn 19,1 – a hátát éri. Az ember középső területe, az érzései, az emocionális fájdalomtűrő képesség, olyan minőségek, amelyek a meditatív feldolgozáskor merülnek fel, nem csak mintegy passzívan elviselt szenvedés. Ennek ellenére minden keresztény misztikus, aki önként vagy sem, bensőjében utána élte, fájdalomról számolt be. Krisztus azonban nem menekül, félelemmel teli, ez elől, ami számára nyilván lehetséges lett volna – hiszen az indiai mesterek módjára ura volt az érzékek visszahúzásának, a Prajatharának. Inkább itt is a tudat kiterjesztéséről van szó, a mások szenvedésének megtapasztalására.

E helyen meg kell jegyezzük, hogy nem volt a teljes valóság, Jézus megkorbácsolását egy bizonyos „beavatási fokozatnak” feltüntetni, vagyis a ma emberének a nagyobb teljesség felé vezető úton tett kibontakozási lépésnek. A tulajdonképpeni lépést Jézus már a betániai megkenetést követő **utolsó vacsora** alkalmával életbe léptette (Mt 26,26-29). Ez a vacsora jobb szimbóluma annak, amit Jézus a szenvedő emberiségnek adott. A kenyér elsősorban Jézus Krisztus anyagát (illetve lelkét) jeleníti meg, vagyis „a szót”. A bor Krisztus isteni lelkét jeleníti meg, ami a szót élővé teszi, az altruista hatáshoz. A Katolikus egyház a hangsúlyt a kenyér és bor anyagának, Krisztus testévé és vérévé való átváltozására helyezi; az Evangélikus egyház a Krisztusra való emlékezés ünnepét hangsúlyozza. Mindkettőnek megvan az igazsága – már az

egyszerű „keresztvíznél” is kimutatták tudományos vizsgálatok a vízmolekulák szögének megváltozását. A tulajdonképpen fontos pont azonban a résztvevők megváltozása lenne, amennyiben koncentráltan ráhangolódnak arra, hogy az változtassa meg őket, ami Krisztus átváltoztatott és átváltoztató „testéből és véréből” kisugárzik. Ehhez a kenyér és a bor szemléleti segítségként szolgálnak. Egyesek megpróbálták tisztán lelkileg, kenyér és bor nélkül, ráhangolódni arra, ami Krisztus átváltoztatott és átváltoztató „testéből és véréből” kisugárzik – és érezték hatását. Ámde ez legalábbis nehezebb. Ha valaki áldott étkezést szeretne, az egyházi „szentségre” való igény nélkül, azt inkább „agapé étkezésnek” – „szeretetvendégségnek” nevezhetnék.

A megkorbácsolást, az előttük zajló történéseket nem értő hatalmasságok, egyfajta karikatúrisztikus válaszaként érthetjük, így nem kell annyira a megélés központjába állítani. Ez vonatkozik az ezt követő töviskoronázásra is. A régi keresztény ezoterika, időnként egyoldalú szenvedés-hangsúlyozása úgy viszonylik az újabb felismerésekhez, mint Keresztelő János régebbi megjelenítési módja Jézus és tanítványainak tanításához. Az ember szabadon választhat, hogy ezen utak melyikét akarja első sorban követni.

Teológusok azt is fejtegették, hogy a vacsora a zsidó Pessach étkezés sajátos formáját jelenti-e, vagy Jézus önmagát "áldozati bárányként" ajánlva a régi ünnepséget változtatja-e át. Isten Jézus általi új kapcsolata az emberekkel (Újszövetség) (*Luk.22,20*) a 2. *Mózes 24,8*; *Jer.31,31-33*-hoz tartozóként tekintendő; *Jes.53,12*. A kenyérben inkább Jézus személyét látták, miközben a vérben a teljességgel gyógyító odaadást. Mások a hagyomány eredetét (un. beiktató szavak) vonják kétségbe, bár ez a legkorábbi írásokhoz tartozása miatt nem éppen logikus.

***Ehhez a német és angol oldalakon olvashat egy kivonatot Máté evangéliumából, 26,26-29, az Utolsó Vacsoráról (szent Áldozás, Eucharistia).***

Kérdés:

Szeretném-e - ha ez még nem tartozna tapasztalataim közé - ha Isten képpé tenne szeretetteljes együttműködésre másokkal\* - akkor is, ha ehhez szellemi átalakulásra lenne szükségem?

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## **A töviskoronázás és a búcsúbeszéd.**

Mivel a korbácsolás a Rómaiaknál egy alap-büntetés volt, itt ennek a fogalomnak a Krisztus előtt misztérium-kultuszok szerinti értelmezése háttérbe szorul. A töviskoronázás – *Jn 19,2-3* – ezen misztériumok következő kifejezése, azonban nem része az átlagos római repertoárnak. Nyilván érzékelhető az ironia: tövis, arany helyett. Megmarad azonban a kérdés, hogy a katonák miképp csatlakoztak ilyen pontosan a misztériumi hagyományhoz, még ha ez az adott pillanatban nem is volt világos előttük. Még akkor is, ha tudatában lettek volna a külső hasonlóságoknak – sok római katona tartozott ilyen kultuszokhoz – akkor se tudták volna az általuk ismert élménysíkra redukálni Krisztust.

Amíg az arany korona a külső hatalom szimbóluma lett volna – nem feltétlenül negatív értelemben – addig Krisztus töviskoronája egyfajta Mesterséget szimbolizál, ami a világban nem érvényes. Eközben a tövis a fejébe mélyedtek. Itt se csak a fájdalmat kell keresni, hanem a minden gondolati csüggedést legyőző erőt, amiből Krisztus egy kis jelet mutat. Abban a pillanatban vagyunk, amikor végleg eldöntötte, hogy „kiissza a keserű poharat”. A korbácsolással és a töviskoronázással valami olyat nyomtatékosít, ami a lábmosás folytatása; az érzékelés és a felismerés is inkább „megszenteltnek” tűnik – minden ellenállás ellenére.

Az események említett, folyamatos tendenciája, önmaga fölé nőni, erőként az új mozgalmakkal kapcsolatban van, mint a békemozgalom, az ökológiai mozgalom, lelkeségi mozgalmak, amik meg akarják „gyógyítani a földet”.



Ahogy a „korbácsolásnál”, úgy a „töviskoronázásnál” is egy reakcióról van szó, annak lenyomatáról, ami ezt megelőzően már tulajdonképpen megtörtént. Az a tulajdonképpeni pont, ahol a pozitív felől, önmaga fölé nőni kívánó lelki nyitás kifejeződik, Jézus „**búcsúbeszédeiben**” van, például *Jn 13,31 – 16,40*, és a Pilátussal való találkozásban, például *Jn 19,5\**: (*„Íme az Ember”* ami a meditációban Jézusnak, mint a megváltott ember ösképeének a megsejtése lehet.) Nem csak a lábmosás és a vacsora, mint olyan, hanem Jézus szavai is cselekedetek voltak.

E felismerések értelmében hasznos lehetne, ott, ahol manapság „keresztény beavatásról vagy fejlődési lépésekről” van szó, a pozitív alapokat mérvadóbbnak tekinteni.

\*\*\*) A vallások történelmében létezik egy gúnyszemély vagy gúnykirály is, akire - helyettesként - a nép haragját átruházták. Az Ószövetségben létezik viszont a bűnbak, kinek a nép bűneiért kellett vezekelnie (3. *Mózes 16,15*). Mindkét esetben inkább szimbólikus ritusról van szó. Ezért a hagyományos teológia igyekezett bemutatni, hogy csak Jézus volt valójában képes hatékony áldozatot hozni Mindenki helyett. Néhány kritikus teológus ezért régi áldozati kultuszokhoz kapcsolta, hogy az áldozat gondolatát megkérdőjelezhesse. Lehet, hogy ez meggondolatlanságnak számít, de - mint fent már ismertettem - a történelemben jóval több rejlik az önfeláldozás szemszögén kívül: ennek célja is fontos.

Kérdés:

Szeretném-e Istent - ha ez még nem lenne számomra tudatos - hozzám tartozó csoportok bölcs kezelésére kérni\* - akkor is, ha ehhez régi gondolkodási formáimat nehéz munkával át kell alakítanom?

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## Keresztrefeszítés és sírbatétel.

Jézus megfeszítésének és halálának látásmódjai még különbözőbbek, mint pályafutásának más állomásai; ennek egyrészt az ezeknek az egyházak által tulajdonított jelentősége az oka, másrészt az, hogy a magyarázók mindent az aktuális világszemléletükbe igyekeznek besorolni. Például *Jn 19,12-37*.

A korai kereszténység mellett megjelent gnosztikus irányzatok szándéka is a Krisztussal való foglalkozás volt. Ógörög hátterük előtt azonban nem tudták elképzelni, hogy egy ilyen hatalmas fénylényt asszony szüljön, és meghaljon. Így hát angyal módjára, vagy ahogy később bizonyos keleti mesterek tartották, egy látszólagos testben kellett láthatóvá válnia, ami szintén nem volt halandó, hanem egyszerűen feloldódott. Mivel tanításukban örök rossznak tartották a földi világot és anyagot, távolról sem volt számukra elfogadható, hogy egy ilyen Lény a földi élet összes állomását végigjárja, vagy akár csak fényével beléje hatoljon. A „gnosztikus” fogalmat itt megkülönböztetőleg használjuk az apostoli gnóztistól, amely megkülönböztetést még a szektakritikus F. W. Haack is elfogadott. Az ilyen tanok között azonban a legkülönfélébb átmenetek voltak, például elismert az „igazság Evangéliuma”, amit Krisztus keresztjére szegtek.

A materialistább vagy elutasítóbb beállítódású emberek nem csak legendákat terjesztettek, Jézus egy római katona házasságon kívüli gyermeke volt, ami az akkori morális elképzelések szerint maximálisan leértékelő volt. Arról is spekuláltak, hogy Jézus nem halt meg, hanem gondosan ápolták illetve felépült. A mai napig is találkozunk hasonló próbálkozásokkal, például egy valószínűleg igen öreg, kasmíri ember, kit Jézusnak hívtak, sírját azonosítani a bibliai Jézuséval. Legalább még egy, fel nem lelt, európai Jézus-sír előkerül a modern irodalomban. Ehhez tudni kell, hogy a Jézus vagy Jehosua, Jesua, Jesat név korántsem volt egyedi. Az apokrif iratokban (amiket nem vettek fel a bibliai „kánonba”) több másik Jézus is előkerül: Jézus Sirach, Jézus ben Pandira...

Részben ezekkel a tézisekkel is függ össze, hogy ellentmondásos vizsgálati eredmények kerültek napvilágra a Turini Lepellel kapcsolatban. Az egyik szerint a kendő Jézus korából származó

polleneket tartalmaz, a másik szerint a „középkorból származik”. Egyszer a képlenyomat csak hirtelen, nagyenergiájú sugárzástól keletkezhetett, például hirtelen felbomlás által, másszor vérnyomok utalnának arra, hogy Jézus a keresztről való levételkor még élt volna. Az újabb kutatási eredmények értékelése megintcsak a kendő eredetiségét valószínűsíti, a rajta levő kép rendkívüli keletkezési módjával. Ez segíthet az embereknek, földi valójukban közelíteni a krisztusi történések realitásához (v.ö. a megjegyzésekkel, amik a 3. fejezetben Tamás apostol útjáról szólnak, „Természettudomány és Istenhit”). Lorber csak a „trieri ruhadarabot” tartja hamisítványnak; ezt azonban azzal a nyilvánvaló céllal, hogy a hitet magunkban keressük, és ne tegyük függővé a külső tárgyakról készített látletelek és teóriák váltakozásától.

Az ilyen kutatások azonban gerjeszthetik a meditatív vizsgálatokat. Ezek során kiderül, hogy olyasmivel van dolgunk, ami sehogy sem illik bele az Életről és Halálról alkotott, közismert sémáinkba. V.ö. Grönbold „Jézus Indiában – egy legenda vége” (német nyelven). (...).

Amint már korábban megállapítottuk, a misztikusok bizonyítékai gyakorta több segítséget nyújtanak közelebb kerülni a korábbi eseményeknek, a jelen embere fejlődésének szempontjából fontos jelentőségéhez és ezzel a karakterükhöz is. Minél több, ilyen irányú tapasztalattal rendelkezik valaki, annál többet ért meg. A keresztény misztikusok és stigmatizáltak - Krisztus sebeinek hordozói – egymástól független megtapasztalásai részben rokonok; Jézus megélésén túl néhány, a Bibliából nem ismert részletet is tartalmaznak, ebben is hasonlatosak, Assisi Ferencről, Pio atyáig és konnersreuthi Terézig. Abban mind megegyeznek, hogy Krisztus keresztfeszítése és halála valóságosan és mélyen beleivódott ebbe a világba, és ezen elképzelhetetlen szenvedéssel való tudatos, vagy nem is remélt kapcsolat, hihetetlen, nem visszahúzó, hanem előrevívő erő megtapasztalását jelenti. A keresztfeszítés egzisztenciális, egész lényünket megérintő karaktere az ilyen rendkívüli emberek életéhez nyilván közelebb áll, mint egy tisztán intellektuálisan működő megközelítés. A halál és élet témájánál többről van szó, mint egyes létezési síkokról, amik itt együtt fordulnak elő, beleértve az elvek és a sors létrehozásának „kazuális” síkját. A nem kifejezetten misztikus istenkapcsolatú emberek is a valósághoz kapcsoló meditatív hídként használhatják az eseményeket, még ha ez tökéletlen is. A Vele megfeszített latorhoz intézett szavaival, mi szerint hamarosan Vele lesz a „paradicsomban”, Krisztus jelzi, hogy útjának gyors követése is lehetséges.

Az emberi létezés e legmélyebb folyamataiba való tudatos behatolás, ami nyomottsághoz, szenvedéshez és degenerációhoz kapcsolódik, valamilyen mértékben reális jelenkori lehetőségnek mutatkozik. Habár e lehetőség nincsen évszakhoz vagy földrajzi helyhez kötve, úgy tűnik, a Húsvét megkönnyíti megélését. Ez olyan, mintha az elmúlás és megújulás régi, évszакosan és tradicionálisan meghatározott ritmusát Krisztus egy további „oktávval” feljebb transzponálná.

Már Lázár esetében megmutatkozik az, hogy Jézus nem ismeri el azt a közmegegyezést, miszerint a fizikai anyag legyőzhetetlen akadályokat állít a lélek elé. Az Ő pillantása számára, Istenen kívül, semmi sem örökérvényű, mindegy mennyire lomha vagy negatív is, végülis minden átalakítható. Természetesen annál nehezebb a befolyásolás, minél mélyebb illetve tudattalanabb a megváltoztatandó.

A tiszta legyőzési erő mellett egy univerzális tudat is megjelenik a keresztfeszítésben és az azt megelőző eseményekben, ami a kereszten elhangzó mondatban csúcsosodik ki „Elvégeztetett”. Az ennek kapcsán érzékelhető, univerzálisan segítő „áldozatos szeretet” még a régies, szinte jogászinak hangzó formulával „az ember megváltása Jézus áldozata által” sincsen kellően kifejezve. Ez ma egy kísérletnek tűnhet, az értelem és a tudat számára is követhetőbbé tenni; eredetileg inkább az akkori izraeliták gondolatvilágához való igazodás lehetett, ahol megpróbálták az istenséget kegyességre hangolni a rituális (állat, stb.) áldozataikkal. Lásd lejjebb.

A misztikus tapasztalatokra vonatkozóan azok a teológiák sem adnak kielégítő magyarázatot, amik arra helyezik súlypontjukat, hogy Jézus haláláig kitartott alapelvei mellett; hasonlóképp nem tudják megmagyarázni a fizikai kísérőjelenségeket, mint a stigmák, táplálkozás nélkülség, stb.; v.ö.

például Thurston „A misztika testi kísérőjelenségei”, és Höcht „Szent Ferenctől Pio atyái és Therese Neumannig”, valamint a következő fejezet.

Ruppert Sheldrake, a biológus, aki a teljességes gondolatai miatt, egyebek mellett az új spirituális mozgalmakban vált ismertté, kifejlesztette teóriáját a „morfogenetikus mezőről”. E szerint ha egy szigeten élő majomközösség elsajátított egy képességet, akkor az ugyanezen fajhoz tartozó, távoli szigeten élő majmok, külső kapcsolat nélkül is hamarosan kifejlesztik ugyanezt a képességet. Adott kell legyen egy véletlenek fölötti erőter, ami a fajhoz tartozó állatokat egymással összekapcsolja. Amikor a szerzőt, Rupert Sheldraket megkérdezték, hogy el tudja-e képzelni, Jézus fejlődése a Keresztig, illetve a feltámadásig, egy ilyen erőteren át az egész emberiségre kisugározhatott, csodálkozó belegondolás után válaszolt „Igen, bár ehhez nem a morfogenetikus mezőt, hanem egy spirituális erőteret feltételeznék”.

Ez sem „Istenbizonyíték”, bár néhány újabb tudományos áramlat már jobb megközelítési lehetőséget kínál, a nehezen érthető összefüggésekhez, mint a teológiák, amik vagy dogmatikusan ragaszkodnak a régi tanokhoz, vagy a nehezen érthető dolgokat egyszerűen eltakarítják az útból.

A keresztrefeszítés kapcsán is felmerülnek vádaskodások – de semmiképp sem azonosságok – a régi beavatási szertartásokra vonatkozóan. A kereszt illetve a fa, amire az ember felakasztották, megtalálható egyebek mellett északon is – például Odin mítoszában, aki kilenc napig lógott a fán, ami során magasabb tapasztalásokat szerzett. A sír, mint beavatási hely motívuma széles körben elterjedt a megalitikus időszakban, a Kelták korában és különösen jellemzően az egyiptomi piramiskultúrában. A piramisokat, mindegy, hogy tényleg temetkezési helyek voltak-e – ami nem bizonyított, hiszen egy név felirata nem mond sokat – vagy sem, ugyanúgy kultikus célra használták, mint a kelta sírdombokat. Ebbe e helyütt nem megyünk bele mélyebben, minthogy már mai is sok tényt kéne figyelmen kívül hagyni ennek tagadásához. R. Steinernek feltűnt, hogy Krisztus esetében ismételtlen összemosódik a két lelki fejlődési áramlat, a kereszté és a sír motívumé.

A keresztrefeszítés megélése, illetve a „lélek éjféléé”, a „misztikus halálé”, egy átmenet, amikor az ember mindattól elhagyatja, amiben megkapaszkodhatna, az, amit minden keresztény misztikus megérezett valamilyen formában, bizonyos rokonságban áll a jóga csúcsmélységével, a „nirvikalpa samadhival” illetve a „nirvána” ürességének megtapasztalásával. A keresztény misztika azonban azt a tapasztalatot közvetítette, hogy e tanokban illetve tanok mögött csak van „valami”, mégpedig Krisztus illetve az Isten. Aurobindo megmutatta, hogy a lehetőség van az indiai útról indulva e nirvánán túllépni, mögéhatolni. A keresztény úton azonban az vallásos út első pillanataitól kezdve jelen van valami e mindenben túl elterülő gazdagságból, mivel Krisztus lényé, mely áthatolt a földön, hidat képez.

Nehéz egyensúlyozási mutatóvá válnak látszik, amikor valaki, mint Aurobindo olyan erővel konfrontálódik, amik közeli összefüggésben állnak Krisztus fejlődésével, de hiányzik a szükséges háttér. Semmiképp sem tekinthető azonban lehetetlennek; gondolunk csak a szikh fiúra, Sadhu Sundar Singhre, aki semmit sem tudott a kereszténységről, de intenzív belső vágya Isten után egyszerűen Krisztus-élményhez segítette, amit később könyvben meg is írt. Hindu tantra-gyakorlatokat folytató embereknél is előfordult, váratlanul Krisztus-víziójuk támadt, holott inkább indiai istenségek felbukkanásával számoltak. „A Lélek ott fúj, ahol akar.”

A kereszténységre, mint vallási közösségre épített teológia számára nehezen feldolgozható, annál érdekesebb viszont más kultúrkörök számára R. Steinernek az a tétele, hogy Jézusban egy naplényt lát, ami a kereszténység előtti idők magasabb bölcsői körében ismert volt; lásd ebben a szövegrészben a „Kezdetben vala az Ige” fejezetet, és a 3. részben „Az Ótestamentum és a kereszténység előtti egyházak” fejezetet.

Később, 2000 évvel ezelőtt Krisztus megtestesült a földön, mint a világ fejlődésének fordulópontja, mintha az emberiséget magára venné, ismételtlen életébe olvasztaná. A régi kultuszok részben

degenerálódtak, ahogy később a kereszténység is felületessé vált, azért egy ilyen irányú kutatásnak ennek ellenére lenne jelentősége. Krisztus olyan valakinek mutatkozna, ami nem illik bele az időnként ráhúzott képbe, egy különálló vallási közösség hatalmi garanciájának szerepébe. Olyan lény, aki megtestesíti az általános emberi megújultságát, az „új Ádám” a golgotáról.

Teológiailag a keresztrefeszítés és a bűnök bocsánata közötti összefüggésről beszélnek, lásd Jn 1,29. Ami azonban megélhető, az az, hogy ez a „megváltás” a tudatos döntések és „követő cselekmények” lehetőség csíráját igényli, hogy a való életben kifejezésre kerüljön. Ami valóban megélhető, az az, hogy ha a Krisztus által közvetített Isten vezetésére állítjuk be életünket, az organikusabban folyhat, mint ha a beállítódásunk a mechanikusan ható sors- vagy karma-kiegyenlítő törvényekre történik. Krisztus is szól a „forintra és fillérre” történő elszámolásról, de nem állítja, hogy ennek a régi módon, „szemet szemért, fogat fogért” alapon kéne megtörténnie. Az előtérben az ember új feladatai állnak – a lehetőségei közül azok lesznek megvalósítva, amik számára, és környezete számára hasznosak. Többé nem kell a múltat öncélúan vagy fejlődési motívumként feldolgozni. Ma megfigyelhető a „fönről jövő” segítség, az emberek különféle lehetőségeinek összehangolása során.

Míg a téma tanulmányozása során, R. Steiner tanulmánya azt a benyomást kelti, hogy Krisztus csak az emberiség sorsával foglalkozik, az egyes embernek magának kell sorsát feldolgoznia, sok keresztény egyértelmű, bizonyítható tapasztalata szerint Krisztus nagyon individuális segítséget nyújt, az önsors feldolgozásához. Ő vezethet átalakuláshoz, az összes lehetőség százszázalékos kielétele helyett – tekintettel lévén az embert körülvevő emberiségre. Az emberek közötti megbocsátás ereje is valós tapasztalat, ami hozzá tartozik a specifikushoz és tulajdonképpen keresztényhez. Ezáltal megszakadnak az örök körforgások, például az erőszak keltette ellenerőszaké. Ez azonban nem egyedül csak a földi akadályoktól való megszabadulás tana, illetve az azokkal való nem azonosulás – ennyiben hasonlóság állapítható meg például Buddha tanaival. A mélyebb ráhangolódáskor azonban ez egy erő – ami lehetővé teszi, az akadályok belülről történő feloldását, anélkül, hogy visszahúzódnánk, ami lehetséges volna; hanem egyidejűleg a birtoklás ereje, a „világban maradás” legszélesebb értelmében, „szőlőmunkásként”.

Még ezen a nagyon igényes síkon sem folyik szét az ember, mit egy csepp víz az óceánban. Az ezer részben elillanó személy váratlan maradványai sincsenek kielégítő mértéken leírva, beleértve a pszichikus és mentális részeket, mint például a „keresztrefeszítés” leírása a teozófikus területen, és amint Castaneda hasonlókat ír le a sámánista körökből, a keresztrefeszítés fogalom említése nélkül – mindezek szintén reális élmények.

Egy sejt az egészben, ami a lényének összefüggéseire tartozó teljes felelősséget magára vette, ez még ebben a tanulmányban is megfelelőbb leírás arra az emberre, aki „keresztjét magára vette”, és akinek korábbi erőfeszítései most egyesítve mélyülnek az élet egzisztenciális résznek megoldásába.

Mindazon erőfeszítések mellett, amik a keresztrefeszítés történéseit és szimbolikáját manapság spirituális célra aknáznák ki, itt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy itt több dolog jön össze:

- Jézus át kellett menjen az emberi lét összes stádiumán, a megszületéstől a halálig, egy út tartással átalakítva mindent;
- a keresztrefeszítés, ami – a kereszt régebbi, más jelentéseitől függetlenül – egyszerűen akkori, világi ítélet módján tekinthető, és ez esetben egyértelműen ellenségeinek csalárd, jogellenes és materialisztikus praktikái folytán jött létre. Volt, ahogy volt, és ahogy másként nem lehetett, ezáltal nem indokolható meg semmilyen keresztfétiszizmus sem. Ez az akkori megmerevedett, negatívá vált, tudatlan hatalmak utolsó, fellángoló reakciója volt, tulajdonképpen Jézus átalakító tudatának egyfajta karikatúrája.

Az események végső soron áldásos hatása azonban nem az Ellene elkövetett erőszakos cselekedetekből eredt, hanem a feltámadás összefüggésében keresendő. Ez Isten műve.

- A kereszt, mint szimbólum, belesimul az akkori kontextusba, még ha később az önfeláldozó szeretet általános szimbólumává vált is, amilyen értelemben még ma is hasznosan alkalmazható – a közönyösség, a gyűlölet, stb. ellentétéként.

- A Jézusban lezajló folyamatok, a kor által meghatározott kontextusnál semlegesebb képét

adhatnák Jézus kereszten elhangzott szavai, a „Te kezébe teszem le lelkemet”, és a sír, ami a régebbi ábrázolásokkal ellentétben nem képvisel külön „lépcsőt”, hanem összetartozik a keresztfeszítéssel. Jézus halálának értelme nem magában a halálba rejlik, hanem az emberben levő halálprogram legyőzésében.

Annak, hogy „Jézus életének utolsó dolgait” ilyen részletességgel tárgyaljuk ebben az irományban, az az oka, hogy ezeket lelkileg még sokkal kevésbé dolgozták fel, mint az ezeket megelőző, könnyebben érthető eseményeket; ebből következően annál zavarosabb teóriák keletkeztek róluk – ezek tisztázása alapos kísérletet igényel, hogy itt is eljussunk a közvetlen megéléshez. Nem szabad azonban félreérteni Jézus halálát, mint életének legfontosabbját, mint azt bizonyos teológiai irányzatok teszik, ahol a kereszt tűnik minden dolgok középpontjának.

A hagyományos teológia felismerte, mint már Jézus első tanítványai a keresztre feszítés és feltámadás után, hogy az ószövetségi szövegek részleteikben is Jézus későbbi szenvedéseire (passzió) és ezek megváltó fordulatára utalnak (*Luk.24,27; 22., 40,7ff, 69,22. zsoltár; Jes. 52, 13-14 és 53; Zach. 12, 10 és 13, 1; Bölcs.k. 2, 10-20; stb.*). Jézus tanulóveinek áthagyományozása során is többször található utalás a későbbi keresztre feszítésre és a feltámadásra. Ezen vonatkozások részben nehezen ismerhetők fel, éppen ezért nem is lehet ezeket későbbi befüggésként megmagyarázni. Ezen felül már az előkeresztény görög filozófus Plato is megsejtette, hogy az erre teljességgel megfelelő idealista személy a mi világunkban mindenképpen a kereszten végzi (Politeia II). Feltűnt, hogy ezen történésnek már a rómaiaknál is nagy hatással kellett járnia (pl. *Mk. 15:38*). Ezen áldozati menet felismerhetően nagy jelentősége ellenére a bibliai összefüggőség tekintetében néhány kritikus teológus nem igen tudott ezzel mit kezdeni. Több csoportosulás megtette már a kereszténység korai időszakában azokat a lépéseket, melyeket egyes személyek átéltek, vagy képesek voltak elképzelni - ami eltérő súlypontokhoz vezetett.

Kérdés:

Szeretném-e Istent arra kérni\*, hogy nyújtson segítséget olyan régi szellemi programaim áthidalásának keresésében, amelyek a korra, a betegségre és a halálra vonatkoznak?

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## **Az üres sír kérdései, a „pokolra jutás”, a „paradicsomba kerülés”.**

Lehetséges volna bizonyos további kérdéseket a keresztfeszítés összefüggésében tárgyalni. Az egyik ilyen kérdés Jézus üres sírjára vonatkozna – *Jn 19,38 – Jn 20, 10*. Azt már említettük, hogy nem lehetett szó egy élő, gyógynövényekkel történt egészségesre ápolásáról. Nikodémus egyértelműen bebalzsamozáshoz és mumifikáláshoz való anyagokat használt. A nem materialistán korlátozott szemléletűek számára gyakorlatilag kizárható a hullarablás – máshol történt eltemetéssel – is, ez belátható a következő fejezetben leírt, a „feltámadásra” vonatkozó leletek alapján. Továbbiak láthatók be a kevésbé gyakori kérdésfeltevések megválaszolásakor is:

Ki lehetne téni például arra a kérdésre, mi szokott történni az emberek esetén halálukkor és az után, és hogy vannak-e ezek között különbségek. A válasz általában vallási kinyilatkoztatások és hagyományok alapján születik meg, de alapot képezhetnek a filozófiai spekulációk, továbbá például parapszichológiai kutatások, a humanisztikus és transzperszonális pszichológia, valamint a klinikai és egyéni tapasztalatok. (*Például Elisabeth Kübler-Ross, ...*)

Gyakorlatilag az összes vallás abból indul ki, hogy az ember nem csak utódaiban és kulturális utóhatásaiban „él tovább”, hanem individuumként, lélekben tovább létezik. A természeti népek őskultuszai sem csak az utódokban történő „továbbélés” tételezik, hanem általában az ősök valós lelki tovább létezéséből indulnak ki, sőt az ősök lehetségesen megélhető jelenlétéből, az utódok kultikus és világi életében. A lelki lényként történő további létezés szabályát még ott is elismerik, ahol olyan elképzelések születtek, hogy az ember más létformákat is ölthetne, válhatna akár kővé vagy mássá. Az újabb magas vallások is hangsúlyozzák a további létezést; ezek ezt még egyértelműbben a fizikainál magasabb létsíkon látják; részben szólnak a létsíkok közötti

kapcsolatok lehetőségéről, de ezek problémáiról is. A magasabb szférákba való tudatos felemelkedéshez gyakorta kifinomult ceremóniákat fejlesztettek ki, v.ö. például a „*Tibeti halottkönyvvel*”, amivel például C. G. Jung is foglalkozott. Az olyan kérdésekhez, mint például a reinkarnáció, nagyon eltérő tapasztalatokról és elképzelésekről számoltak be.

A keresztények abban megegyeznek más vallásokkal, hogy a van a halál után folytatás. A részleteken azonban már a korai kereszténység során eltérő felfogások alakultak ki; például a lélek, fogantatást megelőző „előzetes létezése” kérdésében, illetve a reinkarnációról... . Vannak olyan teológusok, akik már maguk sem hisznek a halál utáni további létezésben illetve a Krisztus által lehetővé tett „örök életben”\*; ők egy olyan természettudományos kutatási szinthez alkalmazkodtak, ami lényegében a XIX. századból származik és már régen túlhaladott. A gyakorlati tapasztalatokhoz inkább az ember állandó kérdése vezet: „mi rejlik mögötte (a külső világ felszíne mögött)?”

\*A keresztény értelemben vett örök élet, mint ígéret az „igazak” számára (például Mt. 25.46) illetve Krisztus követői (például Lk. 18.29-30), és a Benne hívők számára (például Jn. 3) nem kizárólag „jelenkori” értelemmel bír. Abból következően, ami bennünk Krisztus által „a mennyekhez” vált hasonlatossá, életünk megváltozik a „jövő világban” is, amit az ilyen bibliai helyek szintén megemlítenek.

Az orvostudomány területéről nem csak visszatért narkotizáltak és tetszhalottak beszámolóí állnak rendelkezésre más tudati állapotokról. Arról is beszámolnak egyes tudományos vizsgálatok, hogy a halál pillanatában egy kb. 21 grammos súlycsökkenés áll be. Az antropozófiában és teozófiában beszélnek az én illetve a lelki „lény” és az „asztrál illetve emocionális test”, valamint az „éter- illetve energiatest” és a fantomtest leválasztásáról a fizikai testről, amit az emocionális síkra majd az énbe illetve a mentális síkra való visszahúzódnak követ, mindig fölötte a magasabb énnel.

Különösen öngyilkosok esetén születtek mediális és határtudományi beszámolók arról, hogy még hosszú időn át földi környezetükhöz kötődtek. Kellemetlen emlékeik egyáltalán nem törlődtek ki, mint ahogy azt szeretnék volna.

Mai tudásunk sokat segíthetne abban, hogy életünk során bensőnk maradandó értékeivel foglalkozzunk, amihez például a Biblia mindig is közel állt. Aki elsősorban destruktív, önző, kapzsi életet él, annak problémái támadnak eme ballasztjai miatt, és folyton az elmulasztottak miatt fog mérgelődni. Aki ellenben inkább embertársaira tekintettel él, és megtanulja a teremtést saját részeként értékelni, az jó tapasztalatokat fog szerezni, eme világosabb karakterének köszönhetően.

Azt a továbbvezető kérdést is feltehetnénk, hogy az ember lénye a halálkor, miképp kezeli az élete során, a különféle létezési síkjain, beleértve a fizikai testet is, összegyűjtött képességeket, tapasztalatokat és szubsztanciákat; és milyenek ebben a vonatkozásban a különbségek. Az irodalomban ehhez a kérdéskörhöz is találunk beszámolókat, például *Roesemüller lelkesztől*. A beszámolók szerint az összes lényrészből „magunkkal viszünk” valami lényegeset; az említett folyamat alapján előnyben kell részesítsük a földbe temetést a hamvasztással szemben. Említés került egy sírban véletlenül megfigyelt, váratlan anyag-feloszlásról is.

Ezeken túlmenően léteznek több évszázad messzeségéből, de a jelenből is olyan, egyházilag ellenőrzött beszámolók, amik „nem oszló holttestekről” szólnak, például még ma is ilyen Bernadette Soubirius Lourdes-ban. Hasonlóan sok beszámoló létezik „üres sírokról” is. Az ilyen esetekben gyakorta megállapítható volt, hogy ezek az emberek, életük folyamán erősen kötődtek Istenhez.

Eleinte nyilván nem gondoltak összefüggésre Jézus üres sírjával, ez a gondolat csak később, az ezoterika dzsungelében került elő. Fölsorolhatnánk még sok sajátos eseményt, ami nem ellenőrizhető pontosan, de nem is kezelhető, általánosító módon, komolytalanként. Az mindenesetre biztos, hogy a fizikai anyag még sok titkot rejt. A fizikai és kémiai kutatások eredményei megrázzák a testünkben levő, vélhetőleg változtathatatlan atomok képét, amit itt csak széljegyzetként említhetünk meg, mert önálló fejezetet érdemelne.

Ezeket túlmenően gondolnunk kell még az apokrif írásokra is, azokra a korakeresztény művekre, amiket az egyházak nem tekintenek „eretneknek”, de százszázalékosan korrektnek sem, így nem vették fel a Bibliába. Az u.n. „Nikodémus evangéliuma” egy része, Jézus halál utáni „pokolrajutását” vázolja, és a – vélhetőleg emocionális – hatását az ott tisztuló lelkekre. A továbbiakban leírja találkozását a – vélhetőleg felsőbb, lelki értelemben vett – paradicsomban élő lényekkel, például az Ótestamentumból. Az ilyen elképzeléseket közelállónak érezhetjük, azonban mutathatnak valós víziókat is, amik részben közvetlenek, részben szimbolikusak lehetnek.

Képként szemlélve Krisztus útjának azt a szakaszát, amit a sírban tölt Jézus – már életében Lélektől átszött – holtteste, egyrésztől egy utolsó átalakulást láthatunk, másrésztől a testi tudatától megszabadított lelki lény megfelelő történéseit. Itt jelenik meg az ismét teljességes „**új Ádám**” létrejötte. Szimbólumgyanús, hogy a megfelelő hagyomány szerint „Ádám és Éva” azon a környéken, a Golgotánál (a „koponyák hegyén”) lett eltemetve.

Nincs még kimerítve a *Jn 20, 11-18* beszámolójának jelentése sem, ami szerint magdalai Mária, akit Mária Magdolnának is hívnak, és aki először pillantja meg az üres sírt, Krisztust egy közbülső állapotban\* ismeri fel. Leleki értelemben itt Éva szerepét szimbolizálja. - \* „Ne illess engem; mert nem mentem még fel az én Atyámhoz” Ez eltérés a későbbi, feltámadás utáni megjelenéséhez képest, amikor például Tamásnak kifejezetten megengedi az érintést. A halott test a lélek által, újszerű módon étellel megtöltöttek tűnt. A hagyományok azonban tisztán látható módon, semmilyen alapot sem adnak azoknak a spekulációknak, amik szerint Jézus egy meggyógyított sebesült lett volna. Kinézete erősen megváltozott, Mária Magdolna reakciói azonban semmiképp sem utalnak arra, hogy ez a változás a sok, feltűnő sebnek és forradásnak lenne tulajdonítható. A Nikodémus által használt mindkét növényi anyag, ilyen összetételben, egyértelműen a halottak bebalzsamozására alkalmas és arra volt használatos. Ami itt történt az nem illik bele hagyományos értelemben a halálról és életről kialakult képbe; de a korábban már ismert, élet és halál közötti határtapasztalatokról alkotott képbe sem. Ennek a jövőre nézve is van jelentősége, v.ö. „János Jelenésekről írott könyvével”.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## A feltámadás.

Az üres sír és Krisztus feltámadása sok ember tudata számára a maximális kihívást jelenti – például *Jn 20, 11 – Jn 21*. Tapasztalati háttérük, hogy az embereknek meg kell halniuk, és érthető törekvésük a megmagyarázhatatlan dolgok kiszorítására, valamint az idejétmúlt – de az iskolákban még ma is oktatott – egyoldalúan materialista gondolkodásmód az életről, az elsődleges okai ennek.

Azonban éppen a részben materialistán gondolkodó történet-kritikusok soraiból hallatszanak olyan hangok, miszerint a feltámadási beszámolók az őskereszténység legjobb tanúsított beszámolóit, alaposabban, mint Jézus életének összes többi eseménye. A beszámolók arról szólnak, hogy Krisztus különböző helyeken megjelent, de nem azonnal felismerhető alakban, új tulajdonságokkal felruházva, de ezek ellenére volt szeme minden érzékelhető lény számára.

Ebből tulajdonképpen a bibliai megjelenítéssel való szembehelyezkedésünknek kéne következnie, ami feltételezi Jézus – már életében Lélektől átszött – holttestének, és / vagy halál utáni „testének” valós átalakulási folyamatait (elvégre a „kísértetek” is általában láthatatlanok). Az emberi fejlődés következtében szétesett tudati állapotok elveszíthetik megosztottságukat: „szétválasztás” a szó szerinti jelentése a „bűnnek”. A megosztás az ember, Istentől, a teremtőtől, való elválasztását is jelentette. Ilyen módon lehetővé vált az „alsó”, vagyis a testi, ismételt felvétele Krisztus többi létezési síkjába. V.ö. az előző fejezettel: „a sír üres volt”.

„3 nap alatt újból felépítem ezt a Templomot”, Ő azonban Testének templomáról beszélt”: Miután más elhunytaknál is feltételezhető lenne a lény felszállása más síkokra illetve legbensőjébe (v.ö. az utolsó fejezettel), minthogy az elválasztó tulajdonságok hiányában minden ennek a bensőnek engedelmessé válik, ahonnan a személyiség rétegeinek, a fizikai testet is beleértve, újratemtése következik – „tudattalan” rétegek nélkül.

Krisztus feltámadási teste antropozófiai meglátások szerint (R. Steiner) "Új Ádám" - 1. Kor. 15. szúra 45-47 - újonnan teremtett és fejlődési lehetőségként azóta is minden emberben létezik (- un. fizikális "fantomtest", a szellemekben alapítva, de potenciálisan a fizikálisba hatóan. Kapcsolattal a misztikusok belső Krisztusának megtapasztalásához, amely szorosan összekapcsolódik az emberek fejlődésével). Jézus feltámadását még (az antropozófikus, sőt) a teozófikus körökben (A. Bailey például „Jelenésnek” vagy „5. beavatásnak” nevezi) is valós újratemtésnek tekintik. A teozófikus látásmód részleteiben annyira pontatlan lehet, hogy a keresztény teológusok mindig fel kell tegyék a kérdést maguknak, miért nem képesek ilyen – esetleg még pontosabb? – elképzeléseket kifejleszteni, amik legalább a mai szélesebb körű általános képzésnek megfelelnek. Bizonyos teológusok vonakodása a feltámadást, bármilyen formában is komolyan venni, már a jó általános képzettség kritériumának sem felel meg.

E helyen meg kell jegyezzük, hogy a „feltámadott test”, mint a lényhez valóban hozzátartozó, nem azonosítható minden további nélkül az ezoterikus irodalom látszólagos testével (mayavirupa), amivel állítólag bizonyos mesterek, mint egy kabáttal, láthatóvá tudják tenni magukat. Az mindenestre közös, hogy itt a lélek uralma mutatkozik meg, a test fölött.

Az egyesek által időnként homályosan megfogalmazott tanok a „fénylényről” is ebben az összefüggésben szemlélhetők. Itt egyebek mellett arról van szó, mi történik, ha a magasabb létezési síkok visszatükröződnek a fizikai testben. Ez egy hidat alkot, amin az ember, testének levétele nélkül, a fizikai fölötti realitásba kerülhet, héberül ezt „merkabah”-nak nevezik. Az ilyen tanos sok alapját *prof. J. J. Hurtak / USA* rakta le: „*Az enoch kulcsa*” és „*A szinoptikus evangéliumok*”. Az egység központja; *Schweibentalb, CH-3855 Brienz*. Egy szervezeten nem megfogható mozgalmat fejlesztett ki, ami „**fényadással**” ezt az átmeneti időszakot, a legkülönbözőbb módon, spirituális erővel segíteni szándékozik. Túl nagy a kísértés azt gondolni, hogy az egyik vagy másik új gyakorlat-technika egymagában meghozná végre a vágyott eredményt – a „**felemelkedést**”. A valóságban a lelki fejlődéshez mindig teljességes fejlődésre van szükség, vagyis például a jellemérésére. Lásd a következő fejezetet is.

A különböző vallásokban kifejeződő elképzelések a reinkarnációról, vagyis a lélek újra megtestesüléséről egy másik testben, alacsonyabb, kevésbé teljes „oktávjai” lehetnek az új feltámadási történésnek, semmiképp sem azonosak vele. A lélek, megtermékenyítés előtti létéről, és az újra megtestesülésről szóló tanok még a korai kereszténység idején is széles körben, Ruffinus szerint általánosan, elterjedtek voltak. Érdekes azonban, hogy a későbbiekben ezekre semmilyen súlyt sem fektettek. Ezt nem csak az a körülmény okozta, hogy az emberek egy ideig inkább a földi életükre koncentráltak – ahogy R. Steiner írta – még csak az sem, hogy hataloméhes pápák törekedtek az embereket egyetlen életük korlátozottságától függésben tartani, amint azt a spirituális szerzők vélik. Ehhez még további bizonyító erejű jelenségeket találhatunk. A legfontosabb a feltámadás motívum belegyökerezése az emberbe. Még ha ez a gyakorlatban a jövő zenéjének tűnhetett is, ezáltal a reinkarnáció olyanná vált, mint egy Krisztus által meghaladott folyamat. A feltámadott Krisztusnak nem kellett ismét megtestesülnie ahhoz, hogy megjelenhessen az emberek előtt. Sok – nem az összes – keresztény csoport, reinkarnációs tanokra vonatkozó kritikáján felismerhetők a merev, „lélek-mechanikus” elképzelések a sors, halál és reinkarnáció törvényeiről, legalábbis ha azokat öncélúnak tekintjük, ami nem felel meg a Krisztus által nyújtott életmódnak. Ez azonban nem jelenti azt, hogy sohasem létezett reinkarnáció, vagy nem is létezhetne. Nem lehet letagadni az összes korábbi vagy mai u.n. „reinkarnációs élményt” – még ha ezek mindegyike nem is nyugszik tényleges reinkarnáción, hanem gyakorta bizonyos más faktorokon. Csak éppen a keresztény körökben, he felmerülnek, különleges esetként merülnek fel, mint Keresztelő János esetében. Ahelyett, hogy átvette volna az Elia funkcióját – ahogy általában értelmezik - Jézus egyszerűen azt mondta „ez Ő”. Ez azonban a különleges feladattal ismét leküldött lény szerepe lenne, az emberek segítésében, és nem a születések kényszerű körforgásában fogva tartotté. A keresztény misztikában, ott is, ahol a reinkarnációt tényként



elfogadják (például Lorber-nél), gyakorta az újabb tanulási utak fontosságát hangsúlyozzák. Ma rettentő sokat lehet egy emberélet alatt tanulni. A normális javulásra / továbbfejlődésre való reinkarnáció, esetleg a környezetre vonatkozó új feladatokkal, a vonatkozó tapasztalatok szerint már nem őrzi régi, automatikus jellegét – már ahol előfordul. Azok a régi elképzelések okozhatták, hogy a reinkarnációs tanok a keresztények szemében különösen is gyanúsakká váltak; ehhez jött, hogy a más eredetű reinkarnációs tanok nem számoltak Istennel és Krisztussal. Ez azonban nem jelenti azt, hogy tárgyilagosan megengedhető volna keresztényként eleve irrelevánsnak tekinteni mindazon jelenségeket, amiket elsősorban más vallások állítanak. Az ember testi-lelki természete mindenütt egyforma, így az összehasonlítások révén mindenki csak tanulhat valamit – anélkül, hogy az egyenlősi áldozatává válna.

A karma és reinkarnáció mechanikus értelmezésének hatásairól már írtunk a „Keresztrefeszítés” fejezetben.

Kifejezett személyiségeknél manapság gyakran állapíthatjuk meg, hogy alig váltak felnőtté és alig hasonlítanak vér szerinti szüleikhez. Időnként olyannak tűnnek, mint akiknek az átlagosnál nagyobb mértékben határozzák meg korábbi kultúrák jelenlegi testüket. Ez azzal függhet össze, hogy **lelki létnek nagyobb a jelentősége az öregedéssel kapcsolatban, mint az ösökkel és az örökléssel**. R. Steiner összefüggést lát Krisztus hatásával.

E jelenségek ellenére sincs okunk ezekben Krisztus hatásának egyoldalú, lelki hangsúlyozását látni, hanem inkább hosszú távon **egy impulzust, ami a területeket finomítja és összhangba hozza. A testnek és a léleknek illenie kell egymáshoz (ami ma nyilván nem található meg mindenütt)**. Éppen a feltámadáshoz vezető út nem érhető vagy járható kizárólag az ún. "testetlen" szellemi munka révén, hanem a testi is szellemivé és a szellemi is testivé válik - ez csak megfelelő intellektuális előkészítés mellett lehetséges. Hasonlóan: *Luk. 24. 36-43*. Ettől az impulzustól ugyanolyan messze áll a népek sokaságának kiirtásának ideológiája egy egységes emberiség érdekében, mint a minden másikat diszkrimináló, uralkodó faj ideológiája. Vannak a részek és van az egész; ami magától értetődőnek hangzik, de mi magától értetődő manapság, mindent tudatosan kell megvalósítani.

Krisztus mottója „lássátok, én mindent újjá teszek”. Még ha a személyiség magjára irányul is, ahol az ember „nem zsidó és nem görög...”, hanem egyszerűen ember, ezen nem egységes, emberi tudat fölöttit értünk, hanem azt a gondolatot, amit Isten az egyes emberen keresztül gondol, illetve megvalósít. Az ember az egyéniségből új közösségeket teremthet, amik nem a régi családi, törzsi, stb. kapcsolatokból erednek. A lélekből fakadó új kapcsolatok lehetnek azonban „régiek” is, amik a régi, tudattalan kényszerekből, szabadon eldönthető kapcsolatokká lettek.

Az egész emberiségre kiható erőterekre vonatkozó megjegyzéseinkkel összefüggésben, amikről már a megfeszítésről szóló fejezetben írtunk, itt kell átgondolnunk azt, hogy **miután Krisztus mindezekben a lépéseken már végighaladt, ezek együttesen és egyidejűleg „jelen” vannak**. Még ha Krisztus lépései és azok sorrendje benne is van, egy „keresztrefeszítés-utánélés” valami más, miután a feltámadás impulzusa már átsejlik. Nem magától értetődő, hogy akár a legkomolyabban vett utánélés során be kéne következnie a fizikai halálnak, mielőtt hatna a „feltámadás ereje”. Ezt a misztikus tapasztalatok támasztják alá, a feltámadás erejét mindenek mögött álló, a legegyszerűbb lépésekben is jelenvaló húzóerőként lehet megélni. Más alapokról kiindulva R. Steiner a húsvéti eseményeket ma egységesen hatóknak találta; ehhez kapcsolódtak további látletelek, mint a „vér éterizációja”.

Az is szerepet játszik ma, amit „Krisztus követői” Vele együtt kifejlesztettek.

Ebben az összefüggésben érdekes, hogy új törekvések léptek színre, amik Krisztushoz hasonlóan nem osztják a természetesen és kényszerűen halandó test általános elfogadottságát.

Az indiai filozófus és jogi, *Aurobindo* hasonló irányban dolgozott, a nirvána-tapasztalat megélése után, és azt kerete, miképp lehetne a „szupramentális, vagyis mentálison fölül álló erőket lehozni a földi életbe”. Spirituális útítársa, Mira Alfassa „anya” képes volt ezáltal a fizikai test gondolattal-teli rétegeibe behatolni,

például azokba a sejtekbe, amik a halál régi programjához kötődnek. Ezt egyúttal mint az „emberiség testén végzett munka” élte meg.

Más módon szövegezte *Rudolf Steiner* az e szinteken, az értelem fölött újonnan képződő magasabb lételemekről illetve „testekről”, amik azután lehetővé teszik, a régebbi, emocionálisok számára, hogy az éteri életerőket és a fizikai létsíkokat egymás után, akarattalosan átalakítsák. Magasabb lételemeknek nevezi: „a lelket magát, az élet-lelket és a lelki embert”. Nála az a benyomás alakulhat ki, hogy e prófécia a megvalósulását csak a távoli jövőben látja. A jelenkori fejlődéssel összevetve azonban úgy látszik, hogy legalább részben, már ma is releváns lehet.

Az ezoterikus Buddhizmusban ezeket a magasabb „testeket” legalábbis a Buddha-lét lehetőségeként megemlíti – „dharmakaya, sambhogyakaya, nirmanakaya”. Ezekben az eltérő irányokban azonban nem ismerhetők fel egységes cél-elképzelések, módszerek vagy eredmények. Ami azonban felismerhető, az az, hogy a különböző emberek, egymástól függetlenül ugyanazonok a munkaterületeken dolgoznak, így azokat, mint olyanokat annál reálisabban értékelhetjük.

Ide fűzök egy újabb tapasztalatot évszázadunkból: *Carl Welkisch*, „Isten lelki tűzében”. Testileg rendkívül szenzibilis misztikusként érzékelte, víziók által megerősítettnek látta a feladatot, hogy most Isten a testi anyagot is átalakíthatja, és Ő ennek egy eszköze. Gyakran előfordul, hogy a rendkívüli, „fönről kapott” tulajdonságokkal élő emberek, például egyedülnek vélik magukat, míg Isten feladatmegosztása inkább bonyolultabb, ezért Őket könnyen lehet komolytalanként kezelni. Aki azonban járatos a misztikus élmények értékelésében, felismerheti, hogy ezek az élmények, az esetleges szubjektív vonások ellenére, valós jelentőségűek. Ez érvényes Welkisch-re is.

Speciális, új spirituális-terapeutikus csoportok, különösen az USA-ban, az „immortality”-t, a halhatatlanságot prédikálják. Megkísérik elterápiázni a „halandósági elképzeléseket”, amin túlmenően megpróbálják különböző légzéstechnikákkal, mint a rebirthing – a születési trauma feldolgozására – vagy például az egészséges táplálkozással valóban meghosszabbítani az életet, a pozitív kisugárzású életet keresni. Még ha e körökben Krisztus csak mellékes jelenségként kerül is elő, azért vannak ott keresztények is, mint például a mormon *AnnaLee Skarin*, aki leírta saját tapasztalatait testének de- és rematerializációjáról, amihez Istenhez fűződő kapcsolata volt az alap.

Mások, az orvostudomány területén, hormonális kutatásokat folytatnak egy bizonyos megfiatalításért. Ebben a fejlődésben is vannak értelmes motívumok. Nem lehet ezeket általánosítva nagyravágyással gyanúsítani.

Azt mindenestre végig kell gondolni, hogy Krisztus szellemében az egész emberiségről lenne szó, nem egy testiségi kultusról, ami a legmagasabb, elszigetelt értéknek a fizikai életet tekinti. Nála nem a sejtek elszigetelt revitalizálásáról van szó, hanem a test – beleértve a szerveket, sejteket, stb. – és az emberi lélek együttes gyógyításáról. Krisztusnál az élet szabadságáról van szó, nem arról, hogy kényszerűség élni. Mindezzel nem szabad ezeket a törekvéseket általánosítva leértékelni, de meg kell említeni, mint ennek a veszélyes borotvaélen táncolásnak a lehetséges veszélyforrásait.

A magát láthatóvá tevő, teljességesen tevékenykedő Krisztussal megélni a feltámadás erejét, ez tűnik ez ilyen irányú harmonikus fejlődés „fermentumának”. Sokmindent nem tettünk még magunkévá, amit Ő, mint csírákat mutatott meg nekünk. Ezért is célszerű tudatosan Reá támaszkodni.

Így a „feltámadás” nem csak lelki tapasztalássá lesz. Mindent maradandóan megváltoztathat az életünkben, amire egy kevésbé ismert újkinyilatkoztatás-csoport, név szerint a „*Betánia fénycentrum*”, *Sigriswil*, *Svájc*, a „*Fénykövet*” c. folyóiratában a „feltámadási élet” kifejezést használta. **A kereszt „szűk kapuja” után a gazdagság következik. Jézus hangsúlyozta, hogy útja csak a cselekvésen keresztül válik érthetővé.** Egyedül a „Krisztus követésének” személyes útján tett előrelépések csak töredékesen teszik érthetővé a továbbvezető lépéseket. Ahogy láttuk ez az út nem egyenletes, még csak nem is egyenletesen emelkedő, ami egyetlen csúcspontba torkollna; hanem az érintettben, mint **egy átfogó építmény, Isten által vezetett létrehozása** jelenik meg, **ahol minden új kő az előzőre épül rá. A kövek az ember létének képességei**, amik túlélnek a külsőleg felépült épületet. Ahogy az ősi ember, a különféle szent iratok tanúsága szerint, teljesként teremtett, úgy válhat lassanként ismét „teljessé, mint az Égi Atya”, a teljesség

nélküli világ szabad játékain, illetve drámáin való áthaladás után, ezt ígéri Krisztus az embernek. Ez nem csak az úton megtett legkisebb lépésekre érvényes, hanem még a feltámadás lépésére is – Ő nem szabott határokat, és legfőképp nem nyilvánította mértéknek a mindenkori emberi képzelőerőt. Ő maga határozott meg új mértékeket, v.ö. az Evangélium „Én vagyok ...” mondásaival: „Én vagyok az élet kenyere”, „Én vagyok a világ világossága”, „Én vagyok a kapu”, „Én vagyok a jó pásztor” és „Én vagyok a feltámadás és az élet”, aki hisz „az ha meghal is, örökké él” vagyis nem csak az általános „Utolsó Ítélet” után, amint azt bizonyos keresztény irányzatok tartják; „Én vagyok az út, az igazság és az élet”, „Én vagyok az igazi szőlőtő, és az én Atyám a szőlőműves ... ti a szőlővessző”, „Te mondod, hogy én király vagyok. Én azért születtem, és azért jöttem e világra, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról”. Az emberben Krisztus a tulajdonképpeni ÉN VAGYOK, ami jól megkülönböztethető az egoisztikus, hétköznapi éntől.

A zsidó vallásban is megtalálható a feltámadás vagy felélesztés, de csak az idők végén. A hagyományos keresztény teológiában a feltámadás új lehetőségként jelenik meg a Krisztus iránti hitnek köszönhetően - mindez anélkül, hogy a vacsorán túli megértésén dolgoznának. A modernebb, kritikusabb teológiai megfontolásokon belül már az is előrehaladásnak tekinthető, - az inkább anyagi teológiai iránnyal szemben, amely minden nehezen elképzelhető egyszerűen elhanyagol - hogy a feltámadás metaforikaként (átvitt, hasonlatkénti értelemben) ismét felvetésre kerül. (*Hans Kessler, "A holtak feltámadása", gyűjtemény*). Néhányunknak szüksége lehet ugyan a nehezen felfogható ilyesféle megközelítésére; azoknak azonban nem, akik képesek közvetlenül a belső és külső valóság feltámadásában hinni. Az egyszerű keresztények ezen hite jobban megfelel számos szakág mai kutatási- és felismerési állapotának, melyet felülvizsgálatainkban is átvettünk. Aki mindent csak metaforikusan lát, annál ez inkább - felülvizsgálataink szerint - csak lelki gyarapodásként hat; azon gyógyító hatása, amely ma is képes fizikailag a testre hatni, ezáltal késhet ill. lecsökkenhet.

***Ehhez a német és angol oldalakon olvashat egy kivonatot János evangéliumából, Jn 20: A Feltámadott két megjelenése.***

Kérdés:

Keresem-e Istennel annak feltárását, hogy a feltámadás ereje ma hogyan gyümölcsözhetne?

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## **„A mennybemenetel”.**

Előszó: Az angolban azonos a „mennybemenetel” és felemelkedés” szó: Ascension. A „felemelkedés”, ahogy ezt a szót a modern spirituális törekvések illetve a „fényadók” használják, inkább az előző fejezettel, a feltámadással mutat rokonságot; ld. ott.

Ahogy Jézus a 40 napos, sivatagi visszavonultsággal kezdi tanítói tevékenységét, úgy fejezi be látható földi pályafutását a Húsvét utáni 40 nappal, ami közben különböző, egymástól távoli helyeken jelent meg embereknek.

Egy utolsó étkezés és beszélgetés után „Kivivé pedig őket Bethániáig; és felemelvén az ő kezeit, megáldá őket. És lőn, hogy míg áldá őket, tőlök elszakadván, felvitették a mennybe.” – Lk 24; mk 16. „...az ő láttokra felemeltették, és felhő fogá el őt szemek előtt... ..ímé két férfiú állott meg mellettük fehér ruhában, Kik szóltak is: ... Ez a Jézus, a ki felvitették tőletek a mennybe, akképen jő el, a miképen láttátok őt felmenni a mennybe.” (Csel 1.) A tanítványok láthatólag hangsúlyosan megkülönböztették azt a 40 napot, amikor Krisztus váratlanul megjelent közöttük, azután ismét eltűnt, attól az ezt követő időszaktól, amikor az Ő lelke szerint gyűltek össze, de már a személyes jelenléte nélkül.

Krisztus kijelentette, hogy az Atyához megy. Csak a mennybemenetel után mondták Róla, hogy „ott ül az Atyaisten jobbján”, vagyis egy szinten Istennel, túl az emberileg elérhető „túlvilágon”. Itt kell nyomatékosítsunk egy pontot, ahol Krisztus univerzálisan uralkodik az Istennel együtt. Az

Isten: „Vagyok aki vagyok”; mindenható, és mégis szabadon bocsátó; minden erő és lény élő kiindulópontja; kívül van a téren, mégis mindenütt jelenvaló; örök és minden időben elrejtett valóság. Ez nem azt jelenti, hogy Krisztus semmivé vált, hanem azt, hogy mindenütt jelen van. Továbbra is megtapasztalható az életben az az áthidalás, amit a Krisztusra való beállítódás jelent ember és Isten között – „Imádkozzatok az Atyához az Én nevemben”. Ez független a 2000 évvel ezelőtti eseményekről alkotott elképzelésektől, egy önálló realitás.

A tanítványokat ezentúl magas Apostolként ismerik fel, akik Krisztusért vannak a földön. Bennük, rajtuk keresztül erősebben jelenik meg Krisztus. Nem volna korrekt ezt az állapotot csak külsőleg értékelni, mintha mi sem történt volna, aminthogy már nem volt jelen a Tanító és nekik maguknak kellett az ügyet tovább vinni. HA ebbe belevonjuk a mennybemenetel önálló szerepét is, azt Krisztus hatásának univerzalizálásaként írhatjuk le. Ennek képe egy hologram volna, aminek minden szilánkjá tartalmazza a teljes képet. Mellékes megjegyzés: Ezzel az összehasonlítással nem arra a holografikus világszemléletre utalunk, ami szerint az ember amúgyis egyenlő Istennel, nem kell erőfeszítéseket tennie az egyenlőség elérésére – ez azzal a megváltási elképzeléssel rokon, amelyik elfelejti, hogy a megváltás csak csíra, ami egyéni döntéseken és azok következményein keresztül teljeseedik ki, ahogy Krisztus is tudatosan döntött mellettünk.

Az ember a saját kapcsolatai mellé megkapja Krisztus kapcsolatait is. Alapjában véve éppen a mennybementellel éppen az pecsételődik meg, mint a tanítványoknak, és végeredményben mindenkinek szóló impulzus, ami Jézus életében lehetőségként kínáltatott fel – így utaltunk a Jordánban történt keresztelezésről szóló fejezetben arra a lehetőségre, hogy Krisztus testet ölt az emberben. Ez Istentben gyökerezik, nem egy „morfogenetikus mezőben” – ld. „A keresztrefeszítés” fejezetet. Egy másik mód lehetne arra, hogy megközelítőleg kifejezzük, „Isten ezáltal mindent magához von”.

Pál ma gyakorta éppen tradicionális élei miatt ismert. Eltekintve attól, hogy az egyoldalú kitételek miatt ezeket gyakorta túlértékelik, az Ő vizionális élményeit valóságnak tekinthetjük. Ilyen módon felismerhette, ami János Evangéliumában is kifejezésre jut, hogy Krisztus jelentősége túlmegy a zsidóságnak szánt szerepen, vagyis inkább a zsidóság választotta ki arra, hogy az univerzális Krisztus számára kiindulópont legyen az emberiségért végzett szolgálatához. Érthető módon ez volt az első vitapontok egyike a tanítványok között.

Az egyházi megnyilatkozások hajlanak arra, hogy egyenlőségjelet tegyenek az Egyház és „Krisztus teste” közé, még ha tágabb értelemben végső soron oda számítják az egész emberiséget is. Az antropozófikus megnyilatkozások egyértelműbben az emberiséget tekintik „Krisztus testének”. A nem kizárólag keresztény alapokon álló teozófikus irányzatok is az egész emberiségre nézve látják Krisztus jelentőségét, még ha szinte csak tanító szerepet tulajdonítanak is Neki.

Modern keresztény újkinyilatkoztatás-csoportok, különösen az „Univerzális Élet”, Krisztus szerepét ma a nem emberi élőlényekre is vonatkoztatják – egészen addig a következtetésig, hogy a föld további sorsa kivonatlik az ember fennhatósága alól. Azok azonban, akik első sorban nem részei a problémáknak, hanem a megoldás részei, azok meg fogják kapni szerepüket, ahogy azt a Hegyi Beszédből levonják.

Amit valaki a „Krisztusban” cselekszik, azt a Krisztusért is teszi és ebből következően a világért.

Aki azonban Krisztushoz és működésének, az emberek által tetszés szerint nem megváltoztatható, irányaihoz kötődik, nagyon sok olyan teóriát, kifejezési módot és cselekedetet nem tud elfogadni, ami évszázadokig egyházi gyakorlat volt. A misztika tanúsága szerint Krisztus sem tudatosan, de még kevésbé tudatlanul, nem „hasznosítható” Vele ellentétes törekvésekhez.

Azt, hogy honnan vették az egyházak az erőt a háborúhoz, üldözéshez és gyűlölethez – általában világi hatalmak szolgálatában – csak a saját terminológiájuk keretében válaszolhatják meg. A spirituális körökben általánosan ismert tapasztalatok szerint ugyan a fény éppenséggel „árnyékot”

is vethet. Önmagunkat azonban az árnyék eszközévé tenni – amint ez a múltban gyakorta megtörtént – ahelyett, hogy önmagunkat és másokat ezen árnyék ellen fordítanánk, ellentmond a keresztény igényeknek.

Az újabb bizonyágtételekben, mint például az európai ökumenikus Nagygyűlés záródokumentumában, „Béke és Igazság az egész Teremtésnek” 1989, felismerhető a szembenézési kísérlet. A szöveg az EKD-nél, Hannoverben beszerezhető.

Krisztus követésének keretében a „mennybemenetel” is valós értelmet kaphat. A rózsakeresztesek például képekben és álmokban megélték annak a mennyei felhőnek a leereszkedését. Egy egyszeri vagy akár többszöri ilyen élmény azonban nem jelenti, hogy ez az ember egy ilyen lépést megvalósított az életében, más lépésekhez hasonlóan egyszerűen azt jelenti, hogy erősebben kezdett rá hatni ez a minőség.

A „mennybemenetel”, amibe mélyebben beleérezni a spirituális fejlődés bizonyos fokát feltételezi, tehát semmiképp sem keverhető össze egy „UFO-k (azonosítatlan repülő tárgyak) által történt elmozdítással”. A bibliai próféták, régebbi hagyományok szerinti „elragadása”, figyelembe véve más, spirituális lehetőségeket is, szintén nem tűnik nagyon valószínűnek (lásd „A feltámadás” fejezetet). Ezzel nem tagadjuk, figyelembe véve a nemzetközi „UFO”-észlelések hatalmas számát, hogy létezhetnek „UFO”-k, mint a részben földönkívüli asztronauták megjelenési módja\*; ennek megfelelően abból is kiindulhatunk, hogy a múlt némely mondája, pozitív és negatív módon, hasonló jelenségeken alapulhat; és ezeknek a jövőben is szerepük lehet. Bizonyos körök kísérlete, hogy minden spirituális sziklarajzon szereplő kört űrhajóként azonosítsanak, teljesen túlzó, és a mi technikai-materiális civilizációnkra orientált, egyoldalú képzelőerőből ered. Még ha az emberiségnek a legkülönbélebb isteni segítségre is van szüksége, végül is magának kell megtennie a megmentő áttörést. A földi emberek a lét, cselekvés és tudat előrelépései által élhetnek túl, és így találhatják meg, teljesíthetik be feladatukat. Semmilyen vívmány, saját külső sem, helyettesítheti a további tudati síkokba való belenövekedést. Mindaz a törekvés, ami például a Challenger űrsiklóhoz és figyelmeztető balesetéhez vezetett, úgy jelenik meg, mint a tulajdonképpen szükséges, külső, elterelő lenyomata.

\* Megjegyzés: ehhez egyházi oldalon pl. Monsignore *Corrado Balducci* (Vatikán) teológus is többször megfelelően hozzászólt. Ezen kívül az egyházak itt gyakran csak szellemi ill. szociológiai tüneményt láttak. A hivatalos vatikáni újságban, a "Osservatore Romano"-ban 2008 májusában legalább ez állt: "Az univerzum több milliárd galaxisból áll, amelyek mindegyike több milliárd csillagból áll. Hogyan lehetne így kizárni, hogy máshol is élet keletkezhetett? Isten teremtői szabadságának nem szabhatunk határokat. Ha Assisi Ferencsel a föld teremtményeit testvéreinknek tekintjük, akkor miért ne beszélhetnénk földön túli testvérről is? Lehetséges, hogy más intelligens teremtmények még teljes harmóniában élnek teremtőjükkel."

Ezzel nem lehet átsiklani afölött, hogy technikai fejlődésre **is** szükség van, például az életellenes atomenergia, bizonyos egyéb elektromágneses sugárzások, géntechnológia és egyéb technológiák kiváltására. Azonban ez is csak egy másik lelkeségből történhet. Amennyiben ez az átfogóbb tudatba való belenövekedés a Krisztus értelmében történik, csak organikus növekedésről lehet szó, semmiképp sem technikai manipulációról. Semmilyen spirituális „technikával” sem lehet kikényszeríteni az „üdvösséget”. A különböző gyakorlatok, miután szerepüket betöltötték, letehető; csak az számít végső soron, ami a sajátunkká vált. Teljességgel lehetetlen, a mai problémás, elektronikus „Brain-Machine”-ek – a valóságban tudat-manipuláló-készülékek – segítségével Istent passzívan, részben tudat alatt „fogyasztani”.

Krisztus elsősorban speciális szerepében érkezett a földre; gondolhatunk azonban a kozmosz más síkjain és tereiben történő manifesztációra is: összehasonlítva az egy kicsit fantáziadús írással „*The Urantia Book*” / USA; amelyet csak ösztönzéseként, nem forrásként említünk; azonban itt sem kérdőjeleződik meg felcserélhetetlen feladata a nagyon sűrű, fizikai földön. Továbbiakat ld. az „Analekta” 1. és 2. könyvében. Az „Analekta” a kiadás maradványaként beszerezhető: Mag. Alois Thurner, Staudach 103, A-8230 Hartberg, Ausztria.

Teológusok összehasonlították Jézus felvételét egy "felhőbe" az Ószövetség egyes részeivel (2. Mózes 13,21 és 40,34). A tanítványok ezt követő örömet Krisztus tisztábban átélt jelenlétével magyarázták, melyet néhányan nagyon realiztikusan, mások viszont szubjektívebb jelenséggé fogtak fel.

Ehhez a német és angol oldalakon olvashat egy kivonatot Lukács evangéliumából, megjegyzésekkel, Lk 24: A mennybemenetel.

Kérdés:

A mennybemenetel jelenlegi vagy jövődöbeli jelentése számomra olyan kérdést jelent-e, amely Istenhez való viszonyomra hatással van?

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## A pünködsdi esemény.

Keresztrefeszítése előtt Jézus kijelentette, hogy az Atyához való felmenetele után, az Atya a „vigasztaló” Szentlelket, „az igazság lelkét” ki fogja árasztani – *Jn 14,15-16*.

Mintegy tíz nappal a mennybemenetel után, az ősgyülekezet imára gyűlt össze Jeruzsálemben. „És lön nagy hirtelenséggel az égből mintegy sebesen zúgó szélnek zendülése, és eltélé az egész házat... És megjelentek előttük kettős tüzes nyelvek és üle mindenikre azok közül. És megtelének mindnyáján Szent Lélekkal, és kezdének szólni más nyelveken... - *Csel 2*. Ilyen szavakkal senki sem írta le az imádság utáni megszokott beteljesedést. Inkább a pünkösdista és a kvéker gyülekezetek gyakorlatára írta. Az első pünködsdi esemény külsőleg érzékelhető jelenségként kapcsolódik ahhoz, amiről a mennybemenetel fejezetben szölvünk, Krisztus hatóképessége kiárad a tanítványokra és azok környezetére. Az **igazság lelkének „leküldésében”** ismét megnyilvánul valami, Isten és Krisztus közös munkálkodásából. Ebből a nézőpontból az első pünkösdöt tekinthetjük **„Krisztus visszajövele” első kezdeti jelének**, legalábbis a közeledtének. Ez alapján is arra számíthatunk, hogy a próféciákban foglalt „visszajövele Krisztusnak” másképp értendő, mint egy második, emberként való megtestesülés.

Megjegyzés: A „vigasztaló” illetve az „igazság lelke”, szigorúan véve, nem tekinthető minden további nélkül egyenlőnek a „Szentlélekkal”, de annak nőnemű alakjával sem, ld. „Sophia”.

Az „igazság lelke” úgy jelenik meg, mint magának Krisztusnak egy része, ami a Vele és a szavaival való közösségre emlékeztet, és lehetővé teszi a tanítványoknak, hogy földi munkáját folytassák. Azóta alapvetően komolytalannak kell tekintsük az egyházi és filozófiai kérdéseknek csak az irodalmi elfogadás és gondolati levezetés értelmében való tárgyalását. Erről már sok írásmű született. Az emberben is szerepet játszanak más tényezők is, ezek kitapintása jelen írás elsődleges célja.

Jézus életében a teremtő Isten örökségét, az emberben lakozó Atyát, amennyiben az „Istentől született” – *Jn 1*. – kínálja általános, tudatos belsővé tételre; az első pünködsdi esemény óta magát Krisztus örökségét fogadhatják be a földön maradottak, már aki ezt megteszi.

A Szentlélekre, mint „asszonyi, anyai” spirituálisan intelligens Isteni tulajdonságra és energiára, különféle síkokon és megjelenési formákban más Jézus földi élete előtt is rátaláltak, az emberen kívül is, de az emberre gyakorolt inspiráló hatásában is.

Még a „mennyei mannával” is létezik kapcsolata (*Exodus, Deuteronom, Numeri, Zsoltárok, Nehémiás, Józsué, János, Zsidókhöz írt levél, Jelenések*).

Az sem tekinthető teljesen elhibázottnak, ha az „igazság lelke” és „Szentlélek” kifejezéseket gyakorlati megtapasztalásokhoz rendelik, ahogy az gyakorta meg is történik. Egyre gyakoribb lehet, hogy Isten erői együtt, és végső soron egységként, hatnak; ahogy az ember is, aki eredetileg az „Isten képére és hasonlatosságára teremtett”, megtapasztalhatja a tudat differenciálódását majd lényének újra integrálódását.

Ezáltal kerül a földi ember közösségi élete, igazából a ma még elképzelhetetlen módon, előtérbe, ahogy a folytatásban, az Apokalipszissal kapcsolatban szemügyre vesszük; ezzel azonban nem állítjuk, hogy ez a jövődő hozzá lenne igazítható mai elképzelési lehetőségeinkhez.

A „Szentlélek” nem egyszerűen lélek vagy élet fuvallat, életerő. Célszerű lehet követni, látszólag fokozatos fellépését, Jézus életében. Említésre kerül Mária fogamzásával kapcsolatban, legalábbis egy egyszeri eseményben való közreműködés értelmében.

Megtalálható azon a helyen, ahol a feltámadott testében, személyesen jelenlevő Krisztus „rálehell” a tanítványokra mondva „vegyetek Szent Lelket” (Jn 20,22) – itt Rajta keresztül működik. Az érzékelési képesség megtisztítása illetve mélyebb értelemben a lelkiismereté, a felelősség előfeltételének tekinthető, ami Rá helyeztetett illetve ami Benne tudatosult: „Bűnök megbocsátani, vagy sem(mit se tenni)”. Ez a lelkiismeret, amit a misztikusok, például J. Lorber is, a Szentlélek munkálkodásának látnak, nem az életrajzilag meghatározott félelmek keveréke, amit hibásan szoktak összecserélni a lelkiismerettel, ami azonban időnként eltakarja az igazi lelkiismeret egy darabkáját. A legtisztább értelemben véve a lelkiismeret is az egyes ember tudatos, belső vezetése.

A Szentlélek már az első pünkösdi eseményben is személytelenül dolgozik, egyenesen „kozmoszban”, azonban sokoldalúan megfelel a Tőle áthatottak különböző megvalósítási lehetőségeinek, vagy a megszólítottak illetve a világ különböző előfeltételeinek – a Szentlélektől áthatott tudat jellemzői az érzékeny pontok pontos eltalálása, ezek feloldása a rátekintés kényszerével, a lényeges különbségek és igazságok mind jobb felismerése. Ahol kevésbé van szó az összezavarodottak feloldásáról, ott ugyanez az erő inkább kreatívan alkotónak, közösségteremtőnek, teljessé tevőnek – vagyis Istenhez vezetőnek mutatkozik.

Úgy a XIX. században, annak különféle ébredési és új-kinyilatkoztatási mozgalmaival, mint a XX-ban, felfedezhetjük, pontosabban odafigyelve, a Szentlélek mindig új behatásait és azok következményeit. Az is nyomtatékosává válik, hogy a keresztény impulzusok és a Szentlélek már rég olyan területre való átmenethez vezetnek, amivel János Jelenésekről írott könyve foglalkozik, ami a fejlődésben a nagy dolgokat figyeli.

Az Apostolok Cselekedeteinek e fejezeteiben Mária és más asszonyok illetve tanítvány nők is mindig egyek a tanítványokkal az „imádkozásban és könyörgésben”. Az asszonyok szerepe – akár megszólalnak, vagy „hallgatnak”, mint Pálnál – különféle okok miatt pótolhatatlan lehetett. Példának okáért érzelmileg érzékenyebbek voltak a finom befolyásokra, és ezeket verbálisan vagy nem verbálisan biztos hozzá is tudták adni a társasághoz. Ma is megfigyelhető az összejöveteleken mindenféle, lelki is, különbség, ha nem csak férfiak, de asszonyok is a résztvevők között vannak. Ha a férfiak imponáló viselkedése nem játszik szerepet, a rendezvény inspirálóbb és fellelkesítőbb lehet, feltételezve az eseményekben való belső részvételt. Az antropozófikus és rózsakeresztes körökben Máriát, Jézus anyját, tekintik a forrásnak, amin keresztül a Szentlélek a tanítványokra hathatott.

Itt találkozunk a „**Sophia**” titkával, vagyis az Ószövetségi „bölcseességgel”, az isteni erő nőnemű kifejeződésével. A keleti ortodox egyházban Máriát gyakorta azonosítják Sophiával. A Sophiológus és látnok, Solovjov – ahogy ezt Krisztusról feltételezzük – kozmikus dimenziójához csak a mi időnkben közelebb kerülő lényként élte meg (ahogy ezt Krisztusról feltételezzük, például Steinernél „Krisztus éteri visszatérése”, 1909 körül) Ahogy Jézus és Mária megélhető kicsiben, nyilván úgy élhető meg misztikus módon, nagyban a „kozmosz Krisztus” és Sophia, mint a mennyek anyja. Ld. *Hildegunde Wöller „Egy álom Krisztusról”*. Az összefüggés ilyen módon is kifejezhető: Isten „anyai” jellege működik abban, hogy a Teremtés Isten felé növekedhet, ahogyan Isten a maga részéről felénk közelít.

Feminista teológusnők utaltak arra, hogy az akkori nyelvben a „Szentlélek” nőnemű volt. Máriát illetve Sophiát esetleg pontosabb volna kifejezési formának tekinteni, amiben a Szentlélek alakot ölt, mint a galamb szimbólumban.

A nyugati és keleti nőmozgalmak különféle törekvéseiben is felfedezhetünk „Sophiasat”, v.ö. *Dr. Susanne Schaup, az Ev. Akademie Bad Boll ülési jegyzőkönyvében, „New Age 3: Sophia”*. Hasonlóképp találhatunk „Krisztusosot” az új keresztény világmozgalmakban, mint például az „univerzális élet” vagy az egyházak megújulási törekvéseiben, sőt más, világi mozgalmakban is. Az Újszövetség kommentára: „A szél fú, a hová akar, és annak zúgását hallod, de nem tudod honnan jó és hová megy: így van mindenki, a ki Lélektől született.” (*Jn 3,8*).

### **A következőknek férfiasan női jellege van, már nem patriarchális, de nem is matriarchális.**

Minthogy minden emberben van valami Krisztus hatásából, ahogy azt az előző fejezetekben kifejtettük, most lehetőség van ezt a külső Krisztussal és a Szentlélekkel megerősíteni, szavaival is, de nem csak azokkal.

A Grál-lovagok egy másik módon indultak ki abból, hogy Krisztus 2000 évvel ezelőtti működésből maradt valami a földön, amit az emberek keresnek és ami megtalálható, ez a „Grál”. Ez a legenda arról regél, hogy Jézus véreből, ami a keresztről a földre csöpögött, felfogtak valamennyit egy kehelybe. Arimátiai József és kísérői Franciaországba vagy Angliába menekítették, és mindig e „csodatévő Grál” előtt gyűltek össze imádkozni és az inspirációkat fogadni. V.ö. például *R. de Boron „A szent Grál története”*, amit 1200 körül jegyeztetett fel. Habár a legenda külső valóság alapot is magáénak tud, feltűnhet, hogy az aranytál a felfelé nyitott kehellyel, a megvastagodással a közepén és a kiszélesedéssel illetve nyílással lefelé, emberalakot szimbolizál\*; egy embert, aki a közepéből illetve a szívéből kinyílt felfelé, a Szentléleknek, és lefelé, a föld megváltásának; egy „megváltott embert” akire a „Teremtett várakozik” (*Rom 8,18-28*). Tekinthető nagyjában az Isten felé nyitott föld szimbólumának is. E köré az áramlat köré csoportosultak a némileg világtól elfordult Katarok: eretnekek, és albigensek, Minnesängerek, trubadúrok. Többmillió ilyen ezoterikus keresztényt irtott ki a pápaság, mint heretikust (eretneket). A Grál mélyebb jelentősége tehát még nincs kiaknázva a másik legendában, eszerint Jézus testi leszármazottai a királyi házakban testesítették meg a Grált.

*Jn 4:* „... hidd el nékem, hogy eljő az óra, a mikor sem nem ezen a hegyen, sem nem Jeruzsálemben imádjátok az Atyát. ... De eljő az óra, és az most vagyon, amikor az igazi imádók lélekben, és igazságban imádják az Atyát: mert az Atya is ilyeneket keres, az ő imádóit. Az Isten lélek: és a kik őt imádják, szükség, hogy lélekben és igazságban imádják.” A lelki kereszténység irányzatainak ez az öntudatos, szabad tartása az intézmények számára csak akkor lenne elfogadható, ha lenne bátorságuk a szabad keresztény emberek bázisán megújulni. Minthogy a spirituális kereszténység ilyen irányzatai úgy megtizedeltettek, hogy már tartalmaik is nehezen rekonstruálhatók, az egyház végül is saját spirituális hagyományának lényegét temette maga alá, amit ma lassanként vákuumnak kell felismerjen. Ahogy a más kultúrák részben kétes ajánlatai próbálják betölteni ezt a vákuumot, már az egyházak is keresik az elveszett, keresztény spirituális gyakorlatot.

*Joachim di Fiore* a híres abbé (1100 körül) az Atya koráról beszélt – az ószövetségi törvényvallások kora – és a Fiú koráról egyházi közvetítéssel, és egy harmadik korról, a „Szentlélek kora”-ról prófétált – a *Turmverlag könyvcíme* – amikor növekszik az emberekben az egyéni kötődés Istenhez. Ebből a próféciából, aminek jelentőségét egyre inkább, egyre jobban felismerhetjük, elemek kerültek át, közvetlenül és közvetve, a legkülönbözőbb irányzatokba, Luthertől, Marxon át Hitlerig, ahol félreértették és félreértelmezték azokat. Általában ezeknek a torzulásoknak is van értelmes ősképe.

Itt kell megjegyzést fűzzünk a Szentlélek spiritualitása és a spiritiszta praktikák közötti különbséghez. A „Szentlélek megragadása” ideális esetben a Szentlélek tudatos befogadása, túlmegy az ember belső lényén. Ennek során nem jön létre hipnózis illetve eksztatikus transzállapot, sem „megszállottság” egykor meghaltak „lelkei” által, és főleg nem „elvarázsoltság”. Ez sem az érintett ember, sem a jelenlevő többiek számára sem erőt rabló tapasztalás, mint egy spiritiszta szeánsz. Nem beszűkíti a tudatot, hanem kitágítja. Lehetségesek így rendkívüli észlelések a környezetből, de ezek mindig tudatosak, soha nem kíséri őket emlékezetkiesés.



A Szentlélek hatásának módja összeegyeztethető a meditatív csenddel – ami a nyugati egyházakban majd' mindig hiányzik – és azokkal a kísérletekkel, amik ennek ellentétéként több és jobb kommunikációval próbálják elérni, amit elsősorban nyugaton illetve Amerikában fejlesztettek ki. **Ha a csendet és a kommunikációt illetve a tartalmakat összekapcsolnák – ez esély lehetne, különösen a Közép-európai mentalitás számára – tisztán felismerhető lenne, mint Krisztus illetve a Szentlélek akarata. Sokszor a keleti vagy nyugati extremitással szemben egy harmadik utat testesít meg; de csak akkor, ha a törekvés nem egoista, vagyis nem etikátlan. Krisztus csak jól értelmezett alázattal, etikával és értelemmel képzelhető el, amit Ő egy gyógyítási folyamat értelmében adott a világnak.**

A Szentlelket nem szemlélhetjük teljesen leválasztva Krisztusról illetve az Ő kéréseitől. Krisztus a Szentléleknek tulajdonította, hogy a tanítványokat „mindenre emlékeztetni fogja, amit Ő mondott Nekik”. Ezen túl azt is mondta: „Még sok mondanivalóm van hozzátok, de most el nem hordozhatjátok. De amikor eljő amaz, az igazságnak Lelke, elvezérel majd titeket minden igazságra.”

Mindaz, ami az igazság irányában megtisztítatik, azzá az erővé egyesülhet a Szentlélekkel, ami megmentheti a Földet.

**Krisztus tanításaiban vannak az emberek, a saját szubjektivitásukkal – de nem azzal a határtalan relativizálással, akik némely modern filozófiai elképzelés szerint semmilyen objektív igazsághoz sem kötődik.**

[\\* Ehhez a német és angol oldalakon láthat egy vázlatot a szent Grálról.](#)

Kérdés:

Mi fejlődött eddig ki bennem Istennek köszönhetően és még majd mit kapok Istentől?

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## Egy Jézus-kép.

Annak aki szeretne pontosabb képet alkotni Jézus kinézetéről, itt, az Evangéliumok lezárása után utalunk arra az ábrázolásra, amit a leghitelesebbnek tekinthetünk – habár nincsen általánosan elfogadott képmása:

az u.n. „Gyógyítónk egyetlen hiteles képe”, beszerezhető a Lorber kiadónál. A hagyomány szerint Tiberius császár parancsára a képmást egy smaragdról rajzolták le, ami a szultán konstantinápolyi kincstárából került VIII. Ince pápához, a szultán testvérének kiváltására. Ehhez kapcsolódik Jézus külsejének leírása Publius Lentulus tollából, aki abban az időben helytartóként képviselte Júdeában a szenátust és a római népet:

„Feltűnt ezekben a napokban egy igen erkölcsös férfiú, kit Jézus Krisztusnak hívnak, aki most közöttünk él és akit a pogányok az igazság prófétájának tekintenek, tanítványai azonban Isten fiának nevezik. Feltámasztja a halottakat és meggyógyít mindenféle betegséget. Közepes magasságú ember daliás termettel és nagyon tiszteletreméltó kinézettel, így akik látják Őt, azoknak egyszerre szeretniük és félniük kel Őtl. Haja színe e teljesen érett gesztenyéé, füléig szinte sima, onnan lefelé hullámosan omlik vállaira, inkább keleti módon, a nazarénusok szokása szerint, középen elválasztva. Homloka nyitott és sima, arcán nincsenek sem foltok, sem ráncok, szép, kellemesen pirosas színű. Orra és szája formája semmiben sem kifogásolható. Szakálla nem erős, színe illik hajához, nem is igen hosszú. Szemei sötétbarnák, tiszták és étellel teltek. Teste szépen formált és feszes, kezei és karjai arányosak. Feddése félelmetes, figyelmeztetése barátságos és meggyőző, beszéde mérsékelt, bölcs és szerény, mely méltósággal keveredik. Senki sem emlékszik rá, hogy nevetni látta volna, de sokan látták sírni. Egy ember, kinek sajátos szépsége felülmúlja az emberek gyermekeiét.”

*A képet beleillesztettük a német szövegbe – a kiadó 1992-es engedélyével.*

Jézus holttestének lenyomatáról, a torinói lepen, lásd a „Keresztrefeszítés és sírbatétel” fejezetünket. 1979 óta már a „Manopellói kendőt” is tudományos vizsgálatnak vetette alá P. Prof. Dr. Heinrich Pfeiffer és Blandina Paschalis Schlömer nővér. A torinói lepellel ellentétben ezen az arc nyitott szemekkel látható: <http://voltosanto.com>. Ennek a kendőnek sem lehet könnyen, vagy egyáltalán, megmagyarázni tudományosan a keletkezését: például a kagylóselyem nem festhető. Az arcvonások a két kendőn fedik egymást. V.ö. Jn. 20. 5-7. Ezek a képek az első századoktól kezdve meghatározták Jézus ábrázolását a művészetekben. Az egykor összezsavart kendőn az arc előlről látszik, a hajjal együtt oválisnak; hasonlít ahhoz a fentebb említett képhez, ami az élő Jézust oldalnézetből ábrázolja.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## 2. rész: 12 fejezet János jelenéseiről - & „A keresztény” zárófejezet a hozzá tartozó táblával

### János Jelenésekről írott könyve.

János evangéliumáról, intenzív meditáció alapján, megsejthetjük, hogy súlypontjában az Evangélista meditatív visszatekintése áll, az együtt megélt életre.

A Jelenések könyve esetén azonban nyilvánvaló, hogy víziókon alapul. Itt nem a külső élettapasztalatok gondolati továbbírása formálja a jövőt. E víziók formája azt is mutatja – feltételezve a saját belső képek döntési ereje iránti vívódások tapasztalatait – hogy magasabb színről származnak, mint ahol a külső elvárások imaginárius képekké formálódhatnak; nem ismerhető fel a személyessel való keveredés. A forrást is tisztán megnevezi, még ha ez az ilyen élmények esetén nem is tekinthető garanciának: „Jézus Krisztus kijelentése, a melyet adott néki az Isten, hogy megmutassa az ő szolgálóinak, a miknek meg kell lenniök hamar: Ő pedig elküldvén [azt] az ő angyala által, megjelenté az ő szolgálójának Jánosnak, ...”

A modern evangélikus teológia általában nem érdeklődik különösebben ez iránt az apokaliptikus írás után. Külsődleges módszereivel nem, vagy csak töredékesen tudná megfejteti, mivel nem tudja saját tapasztalataiból levezetni a létrejöttének „módszerét” és az ahhoz kapcsolódó szimbolikát. A Katolikus egyházban vannak bizonyos elképzelések az Apokalipsziszról, de az emberek ezeket alig olvassák; túl messze áll a mai kor embereinek és egyházainak önelégültségétől. A szabadegyházak és szekták viszont közvetlenül az Apokalipsziszre hivatkoznak.\* Ők a prófétai képből értelemszerűen, tehát egy önmagában nem kielégítő módszer szerint, gyakorta csak egy egyetlen, külső katasztrófa-kort olvasnak ki; önmagukat tekintik a kiválasztottnak, vagy legalábbis a legközvetlenebbül kiválasztottnak.

\*Az Apokalipszisz görög eredetű szó, jelentése felfedés, jelenés, és nem katasztrófa.

A pünkösdi élményről írt fejezetben már szóltunk Jézus individuális, környezetére gyakorolt hatásának átmenetéről, a nagyvilág fejlődésére.

Ha az Evangéliumok után a Jelenések Könyvét is teljességes módon feldolgozzuk, ahogy azt a „Bevezetésben” jeleztük, váratlan, az irodalomban nem fellelhető dolgot tapasztalunk: a Jelenések olyan sorrendet mutat, ami rokon Jézus életének sorrendjével. Azonban egyértelműen az emberiség illetve a Föld és a kozmosz fejlődéséről van szó; egy bármilyen belsőleges, misztikus feldolgozás sem erősíti meg, hogy nem pusztán képekről van szó, amik az egyes emberek kibontakozását vagy „beavatását” segítik, mégha ezek evangéliumokkal említett párhuzamai ilyen egyéni módon segíthetnének is. **Az apokaliptika tulajdonképpeni lépcsője inkább egy tudat, ami a Jézus Krisztussal, kétezer éve ösképszerűen történeteket kivetíti az emberiség és a Föld ugyancsak ösképszerű lépésekkel átszőtt fejlődésére, a kozmosz háttére előtt. Ide értjük Krisztus univerzális aspektusát is, az Ember Fiaként az időszámításunk fordulója**

**táján kifejtett hatásával ellentétben.** Ebből a pozícióból viszont levonhatunk bizonyos következtetéseket a 2000 évvel ezelőtti kisebb eseményekre.

A Jelenések azonban összehasonlíthatatlanul nagyobb komplexitást mutatnak, mint az Evangéliumok. Vagyis nem egyszerűen arról van szó, hogy János az egész világ eseményeire kivetítette a Jézus életében megélteteket.

A Jelenések könyvének tulajdonképpen „magja” a történet több dimenzióban illetve létsíkon írja le. Csak másodlagosan fedezhető fel a lépések időrendi sorrendje. Már ebből is világos lehet, hogy a történelmi eseményekre való vonatkoztatás legjobb esetben is csak a látottakra való rímelés miatt fordulhat elő, és általában kifejezetten félrevezető kell legyen.

Egy másik, ugyancsak megengedhető álláspont szerint R. Steiner úgy látja, hogy az emberiség meglátott, jövőbeli tudati állapotai részben előre elvehetők egyes mai lelki tanítványok által. *Utána olvasható, R. Steiner: „János Apokalipszisa”, előadássorozat 1908.*

*Otto Hanish, a zarathusztrai orientációjú „Mazdaznan” életreform-mozgalom megalapítója szellemében, Obedorfer megfeleléseket talált az ember fiziológiai fejlődésével, például az idegpályákéval. „Az Apokalipszis”, németül, Mazdaznan mozgalom, Gabloner Str. 7, D-76185 Karlsruhe (Németország).*

Egy fejezetenkénti ezoterikus értelmezést kísérelt meg *Artur Schult: „János evangéliuma, mint a kozmikus Krisztus Jelenése” és „Világok keletkezése és a János Jelenések könyve”.* Ezek természetesen felismerésszerű közelítési próbálkozások, amikhez sok megjegyzést lehetne fűzni.

Még egy megjegyzés a régebbi próféciákhoz: keveset segít, ha a Jelenéseket értelmezésükkor keverik az Ótestamentum próféciáival. Ha egyes helyeken rokon képeket használnak is, a régi próféták jövődőléseit össze kell vetni először a Krisztus előtti időszak történelmi eseményeivel és a megfelelő időtáblákkal. Ez ugyanis megmutatja, hogy ezek a próféták szinte kivétel nélkül az akkor következő eseményekről szóltak, a Krisztus előtti korról és Krisztus koráról: például a babiloni fogságról és a zsidók szabadulásáról, a visszatérésüket követő háborúkról, a zsidók akkori győzelméről, stb.; szóltak a Messiás illetve Krisztus elérézéséről is (*a Messiásról lásd az Ótestamentumról szóló oldalt*). Csak egész kevés helyen csillan át ezen túl valami, ami a mi időnkre illetve a Jelenések Könyvében foglaltakra vonatkozik (*például Józs 24; 25; 27; 66, 15; Dán 7,9-28*).

A *Ján.kiny.5,6* a hagyományos (keresztény) teológia alapvető látomásaként került kidolgozásra: a bárány, amely feláldozásra került, és mégis állva jelenik meg Isten trónja előtt. Egyházi tekintetben az egyházat olyan helynek tekintették, ahol az Új bevezetésre kerül. Különbö a teológusok a János kinyilatkoztatását a "végidei" (eszkatológiai) hittel Isten jövődőlő "királyságával" összehasonlítva kezelték, különösen Jézus tanulóéveinek ez irányú beszédeivel összefüggésben. Amit Isten Jézussal megkezdett, de nem került befejezésre, tovább fejlődik teljességéig; hasonl. *Phil. 1,6*. Eközben előfordul, hogy az "új menny és az új föld" kezdetét (*Ján. kiny.21*) már Jézus keresztre feszítésétől és feltámadásától számítják - így a folyamatos, ez irányba vezető fejlődést feltételezik. A János kinyilatkoztatása azonban változásról beszél, amely még szimbolikus értelmezése során is addig nem létező terjedelmet sejtet. A látszólagos ellentmondás a már ténylegesen létező és egy későbbi megvalósulás között csak akkor oldódik fel, ha Jézus azon tudatossága, miszerint többször állítja "Jön az idő és már most..." (*Ján.ev.4 és 5*) meditáció segítségével követésre kerül. Hiszen ez azt mondja ki, hogy egy szellemileg már jelenlévő később látható szinten is érvényesülni fog.

„A Máté evangéliumában szereplő 'kis apokalipszis'-ről" (csak [német](#) vagy [angol](#) nyelvű web-oldalainkon).

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## A próféciák kezeléséről.

Ide csatlakozik néhány általános gondolat a próféciák kezelésével kapcsolatban. Nem csak János Jelenésekről írott könyve kapcsán, hanem az első századok apokrif irodalmának más, általában rövidebb „apokalipszisei” nyomán, vagy a modern látnokok modern apokaliptikus vízióhoz, amiknek többnyire „vegyes” karaktere van; ezeken túlmenően a legkülönbébb egyéni „jövendöléshez”. János Jelenéseinek ősképszerű lépései, mint olyanok, ugyanúgy kihagyhatatlanok, mint az embrió illetve egy élőlény fejlődésének lépései, vagy egy misztikus fejlődésének bizonyos lépései, stb. Az azonban az ember kezében van, hogyan teszi meg ezeket a lépéseket, sokat tanul-e a legkisebb lépésekből is és elkerüli a külsődleges megkeményedéseket, vagy nagy katasztrófákra van-e szüksége. Aki a külső világ történéseit vizsgálja, a prófétáktól függetlenül, ugyanazokat a törvényszerűségeket ismerheti fel, akár az egyes ember sorsát szemléli, akár szélesebb összefüggéseket.

A jövő vízióinak nem ősképszerű, így kevésbé alapvető részletei a lelki programok, amik az előzőek alapján egy bizonyos időpontra oly mértékben kifejlődtek, hogy belőlük a jövőben bizonyos események fognak következni, amik egyre jobban behatárolhatók fajtájuk szerint, időben és térben. Ha azonban az emberi törekvések által megváltoznak ez eredeti lelki programok az egyesekben vagy az emberek csoportjában, akkor megváltoznak a jövőbeli részletek is, amennyiben ezek túlmennek az ősképek szükségszerűségén. Ezért változnak a víziók az idő múlásával. Ez különösen azokra az emberekre vonatkozik, akik nem olyan távlatos síkra tekintenek, mint János; az Ő vízióikat adott esetben rövid idő alatt túlhaladják. Mindenesetre az emberiség játékterét az emberi tehetetlenség korlátozza.

A látnokok megérezhetnek homályos impulzusokat, ezek aztán a legpontosabbak; megláthatnak nyilvánvalóbb lehetőségeket szimbolikus formában, vagy akár pontos fizikai történéseket is, amik részleteit, mivel azok csak kismértékben rögzítettek, a tudatalattijuk is vezérli; eltekintve a múltbéli események egyszerű, a jövőre történő kivetítésétől, vagy más, gyakorta előforduló megtévesztő észlelésektől és a teljesen hamis értelmezésektől.

Az ilyen „jövőbelátások” más ellentmondásai nyilvánvalóan berögzült, egymásnak részben ellentmondó jövőképeket tükröznek vissza (\*ld. a fejezet végi utalást a „7 utolsó csapásról”, az internet oldalunkon). Ezek az emberiség pszichikai síkján „valós, még nem tisztán eldöntött lehetőségek”, amikhez különböző emberi elképzelések vezettek. A jövőről szóló, ilyen előrehaladó döntési folyamatban minden ember részt vesz, akár tud róla, akár nem.

Egyrészt a Föld egy tudatos, szabad organizmus, és senki sem mondhatja meg Istennek, miképp nyúljon lényének illetve teremtményének ezen részéhez. Másrészt a maga részében az ember is szabadon dönthet egyre jobb megoldási mintákról, hasonlóan ahhoz, ahogy sejtjei viselkedésének is széles változatossága van; - ezt nem az emberi tudat irányítja központosítva, azonban pozitív gondolatokkal, stb. ez mégiscsak megszólítható.

Vagyis a változó gondolatokkal és imával, szeretettel és Isten iránti bizalommal, mentő cselekedetekkel és kegyelemmel sokkal többet lehet elérni és értek is el, mint az a fatalista tartásokhoz közel állna.

A legtöbb esetben a látnokok és a sugalmazott emberek sem tudták pontosan megjövendölni az események időpontját (mai időszámításunkhoz viszonyítva).

Egyes misztikusok érzékelései, amihez a legfelsőbb szinteken időtől és tértől függetlenül minden rendelkezésre áll, és a helyes döntések iránti törekvés földi érzékelési szintje, stb., mindkettő egymástól függetlenül helyes. A kettőt filozófiai értékelés alapján egymás ellen kijátszani, nem felel meg ezen szintek teljesen eltérő karakterének és meghamisítja a gondolkodási eredményt.

[„Magán-kinyilatkoztatásnak”](#)

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## A Jelenések Könyve tartalmához: A hét gyülekezet.

A Jelenések 1. fejezetében János leírja a mennybemenetel utáni elő Krisztus-vízióját. „Megfordultam”, vagy pontosabb fogalmazásban a 4. fejezetben „Jöjj fel ide, ...”, „És azonnal elragadtatám lélekben” azt jelenti, hogy itt nem Jézus „száll le” Jánoshoz, hanem János egy időre tudatosan „felemelkedhet” arra a síkra, ahonnan megszólították. Ez igen fontos és nem szimbolikus. „Az első és az utolsó és az élő”, aki „halott volt”, „... és Nála van a pokol és a halál kulcsa”, az Istennel egy Krisztus szól hozzá. Ezzel meg is nevezi **azt az általános, sokszor variált témát, ami vörös fonalként húzódik végig az Apokalipszisen: Krisztus áthatol az élet különböző visszamaradt, illetve „sötétté” vált síkjain – ami nem akármilyen fény, de az „igazi Fény”, János evangéliumának értelmében. Elsőben mindent „a felhőkbe állít”, a Krisztus visszajöveteléről megismételt prófécia összefüggésében.**

Krisztus képszerűen mutatkozik meg, mint a „hét ázsiai gyülekezet” napszerű tulajdonságú középpontja. „Olyan ruhába öltözött, ami a lábáig ért” – vagyis Lelke mindent átjár, még akaratunkat is, aminek kifejezője a láb; – „mellén arany övet viselt” – a szív szeretete bölcsességhez is kapcsolódik. „Feje és haja fehér volt...” – a szeretettel való ilyen kapcsolat által sugárzik a fő; - „szemei mint a tűz lángjai” – szemei „bevilágítják” a világot; - „lábai csillogtak, mint az aranyérc” – lépéseinek kifelé is tisztító hatása van; - „hangja, mint a vizek zúgása” – hangjában is a Lélek szólal meg; - „Jobbjában hét csillagot tartott” – minden erőt és karaktert jobbával, ami a jövődőt testesíti meg, von magához; - „és szájában éles, kétélű kard volt” – Ő hozza el a valódi megkülönböztető erőt és differenciálást.

Ez a vízió analógiaként jelenik meg Keresztelő János, János evangéliumának elején leírt látomásához, a Szentlélek galambjával; a hét gyülekezet megfelel a tanítványok elhívásának – például Jn. 1, Mt. 4.18-22.

A „hét gyülekezet” – hét egyház; Jel 2-3 – valóban létezett. Különböző kulturális problémákat, minőségeket és lehetőségeket testesítettek meg, amiket Krisztus kímélet nélkül e gyülekezetek „angyalai” rovására írt. Az „angyal” itt e gyülekezetek földi vezetőire vonatkozhat, a leveleknek nem tisztán értelem feletti a jelentése. Emellett minden bizonytal abból indultak ki, hogy ezen az egyházak mindegyikét egy angyal vigyázza. Az angyal kifejezés arra is utalhat, hogy a hét város keresztény gyülekezeteit az általuk képviselt erők képviselőjében is megszólítják, amik máshol is kifejezésre jutnak.

Lehet annak igazságtartalma, ha az antropozófikus, teozófikus, rózsakeresztes áramlatok, különösebb megalapozás nélkül abból indulnak ki, hogy ezek a gyülekezetek kultúrákat jelentenek. Ezeket egymást követőként írják le. A nyugati kultúra mai átalakulását egy, a horizonton épp csak megjelenő, szelídebb kultúrává vagy az ötödikről a hatodikra vagy a hatodikról a hetedik gyülekezetre való váltással azonosítják. Időnként megpróbálnak kapcsolatot kimutatni egy elkövetkezendő „vízöntő korrall”, ami a különböző asztrológiai és New-Age irányzatok szerint kb. 1960 és 2000 vagy akár 2242 között kezdődne, illetve R. Steiner szerint igazi hatékonyságát csak kb. 3500 körül érné el. Emellett még 300-400 éves alkorszakokat is feltételeznek. Még ha ezek a kozmikus ciklusok valós alapokon nyugszanak is, bizonyos dolgokat figyelmen kívül hagynak.

Az apokalipszis, jellegénél fogva, nem „ugyanannak a tizenkét állatövi minőségnek” a ciklikus ismétlődésére irányul. Akkor már jobb lenne egy spirál képét használni, ahol minden egyre magasabb szintre fejlődik. Az emberiség és a világ fejlődésének „kvantum ugrásai” az apokalipszisben azonban nem magyarázhatóak kizárólag a Föld tengelyének folyamatos forgó mozgásával, precessziójával, és annak lelki kísérőjelenségeivel. Ha például a történelmi időt szemléljük, egyre gyorsabb fejlődést látunk. Itt érezhetjük a magasabb hatalom beavatkozását. A ciklusokra koncentrálna fel kéne tételezni egy további, nagyobb ciklust az apokaliptikus változásokhoz. Azonban ezek lehetnek azok a behatások is, amikről az apokalipszis beszél.

Ha belegondolunk a kevésbé komolyan vett kutatásokba is, a korai történelmi korok kozmikus változásairól, mint például a naptár, a régészeti leletek, írásos feljegyzések, mondák, *H. J. Andersen* nyomán, stb., az égi mechanika és ebből következően a korszakok ritmusa sem tűnik már olyan állandónak. Mélyreható befolyások nyilvánvalóan hatályon kívül helyezhetik illetve módosíthatják ezeket. Az időciklusoknak így még korlátozottabb lenne a jelentősége, mint az első öt „gyülekezetnél” – ebben a teozófikus körök, stb. India, Perzsia, Egyiptom és a Káldeusok, Görögország és Róma stb., és az eddigi nyugat kultúráját látják.

Kiegészítés: „Az apokalipszis feltárása” (*Helene Möller – 1884 - 1969 – „Rafael arkanygyal írásaiból”, Radona kiadó, Am Buchstein 14/15, D-61250 Usingen*) a „7 gyülekezetet” az egyház fejlődésének időszakaira érti – inkább a kozmikus ciklusoktól függetlenül:

1. Krisztus után 33 - 333: küzdelem Jézus tanításának helyes követéséért... .
2. Krisztus után 333 - 633: a korai egyház problémái és hűsége... .
3. Krisztus után 633 - 933: megvilágosodás az Írás által... .
4. Krisztus után 933 - 1233: veszélyek az Egyházban a „hiúság, pompavágy, kapzsiság és érzékiség” által.  
(Megjegyzés: ebbe az időszakba esnek az egyházban a háborús és inkvizíciós bonyodalmak.)
5. Krisztus után 1233 - 1533: „Az egyház tisztátalansága és önvágya”, amit tömeges „kiesés az egyházból” követ.  
(Az említett könyv további része a Katolikus és Evangélikus egyházat a „két tanúként” – *Jel 11 nyomán* – ismeri el, vagyis összetartozó partnereknek.)
6. Krisztus után 1533 -1833: külsődleges kereszténység.  
(Megjegyzés: ebben az időszakban jött létre a racionalizmus és a régebbi, mechanisztikus természettudomány.)
7. Krisztus után 1833 -2000: sok érintett egyház és Isten egyenlősége.  
(A továbbiakban az említett könyv a Krisztus közelgő visszatérésével foglalkozik, ahogy az a Jelenések könyvének további részeiben meg van írva. Ezt egy több oldalról megvilágított kozmikus eseményként értékeli. Bár túlnyomórészt a régi helyzetképet használja az Istentől távol állók nagy háborúival; azonban ezzel szembeállítja azt, hogy „a népek imája Istenhez” ezt megváltoztathatja; és különösen azt, hogy a komolyan hívők „csatlakozhatnak” Istenhez és az Ő inspirációjához, ami által a közelébe emeltethetnek fel.

A Jelenések további írásaihoz képest a „gyülekezetek” olyan szintet jelenítenek meg, ami még egyedül a külső élet tudatának erejével felfogható.

A „hét gyülekezet” és a mai egyházak – (a német és angol nyelvű oldalakon további szemelvényekkel a Jelenések 1 – 3-ból).

#### a.) A hét korai egyház Kis-Ázsiában

Tábla

korai egyház	Krisztus úgy szól, mint:	elismerés	megintés	az önmagukat legyőzők célja
--------------	--------------------------	-----------	----------	-----------------------------

Efezusban	„az, a ki az ő jobbkezeiben tartja a hét csillagot, a ki jár a hét arany gyertyatartó között”	cselekedetek, fáradság, túrés, nem szenvedhették a gonoszokat, „a Nikolaiták cselekedeteit gyűlölöd, a melyeket én is gyűlölök”****, felismerték a hamis apostolokat, türelmesek a Krisztusban, terhet hordoznak, nem fáradtak meg.	az első szeretetedet elhagytad; térj meg és az előbbi cselekedeteket cselekedd; egyébként „a te gyertyatartódat kimozdítom helyéből”	azoknak „enni adok az élet fájáról, a mely az Isten paradicsomának közepette van”
Szmirnában	„az Első és Utolsó, a ki halott vala és él”	nyomorúság, szegénység – „de gazdag vagy”, „azoknak káromkodását, a kik azt mondják, hogy ők zsidók, és nem azok, hanem a Sátán zsinagógája”	„Semmit ne félj azoktól, a miket szenvedned kell: Ímé a Sátán egynéhányat ti közületek a tömlöczbe fog vetni, hogy megpróbáltassatok; és lesz tíz napig való nyomorúságotok.”	„Légy hív mind halálig, és néked adom az életnek koronáját. ... A ki győz, annak nem árt a második halál.”
Pergamonban	„a kinél a kétélű éles kard van”	„az én nevedet megtartod, és az én hitemet nem tagadtad meg Antipásznak, az én hű bizonyágomnak napjaiban sem, a ki megöleték nálatok”	köztük Bálám hívei: Bálák- és bálványkultusz (templomi) paráznasággal; néhány Nikolaita. „Térj meg: ha pedig nem, ellened megyek hamar, és vívok azok ellen számnak kardjával.”	„A győzedelmesnek enni adok az elrejtett mannából, és adok annak fehér kövecskét, és a kövecskén új írott nevet, a melyet senki nem tud, csak az, a ki kapja.”
Tiatirában	„a kinek szemei olyanok, mint a tűzláng, és a kinek lábai hasonlóak az ízzó fényű érczhez”	„Tudom a te dolgaidat, és szeretetedet, szolgálatodat, és hitedet és tűrésedet, és hogy a te utolsó cselekedeteid többek az elsőknél.”	eltűrik Jézabelt a hamis prófétanőt: bálványáldozatok és templomi prostitúció. Fenyegetés: nagy szenvedés, meghalnak gyermekeik; mindenki cselekvései szerint részesül. A többiek: „nem vetek reátok más terhet, hanem a mi nálatok van, azt tartsátok meg addig, míg eljövök.”	„És a ki győz, ... annak hatalmat adok a pogányokon; és uralkodik rajtuk vasvesszővel, mint a fazekas edényei széttöretnek”, „És adom annak a hajnalcsillagot.”

Sárdisban	„a kinél van az isteni hét lélek és a hét csillag”	„Tudom a te dolgaidat.” „a kik nem fertőztették meg a ruháikat”	„az a neved, hogy élsz, és halott vagy. Vigyázz, és erősítsd meg a többieket, a kik haló félben vannak”; cselekedeteid nem teljesek. Emlékezzél, hogyan vetted és hallottad; és térj meg. Máskülönben „ elmegyek hozzád, mint a tolvaj...”.	„A ki győz, az fehér ruhákba öltözik; és nem törölöm ki annak nevét az élet könyvéből, és vallást teszek annak nevéből az én Atyám előtt és az ő angyalai előtt.”
Filadelfiában	„a Szent, az Igaz, a kinél a Dávid kulcsa van, a ki megnyitja és senki be nem zárja, és bezárja és senki meg nem nyitja”	Dolgaid; „kevés erőd van, és megtartottad az én beszédemet, és nem tagadtad meg az én nevemet.” „Mivel megtartottad az én béketűrésre [intő] beszédemet, én is megtartalak téged a megpróbáltatás idején, a mely az egész világra eljő, ...”	„én adok a Sátán zsinagógájából, azok közül, a kik zsidóknak mondják magukat és nem azok...”; „leboruljanak a te lábaid előtt, és megtudják, hogy én szerettelek téged.” ... „tartsd meg a mi nálad van, hogy senki el ne vegye a te koronádat.”	„... oszloppá teszem azt az én Istenemnek templomában, és többé onnét ki nem jő; és felírom ő reá az én Istenemnek nevét, és az én Istenem városának nevét, az új Jeruzsálemét, a mely az égből száll alá az én Istenemtől, és az én új nevemet.”
Laodiceában	„az Ámen, a hú és igaz bizonyosság, az Isten teremtésének kezdete”	(„Tudom a te dolgaidat”; de itt nincs tisztán pozitív megerősítés)	„... mivel lágymeleg***** vagy, sem hideg, sem hev, kivetlek téged az én számból.” „... nem tudod, hogy te vagy a nyomorult és a nyavalyás és szegény és vak és meztelen. Azt tanácslom néked, hogy végy tőlem tűzben megpróbált aranyat...”, „és fehér ruhákat...”, „és szemgyógyító írral...”. „A kiket én szeretek, megfeddem és megfenyítem: légy buzgósgó azért, és térj meg .”	„ha valaki meghallja az én szómat és megnyitja az ajtót, bemegyek ahhoz és vele vacsorálok, és ő én velem. A ki győz, megadom annak, hogy az én királyiszékembe üljön velem, a mint én is győztem és ültem az én Atyámmal az ő királyiszékében.”

\*\*\*\* közönségesen fordítva „gyűlöli” & „gyűlölöm” (Krisztus senkit sem gyűlöli!); ld. Pál efezusi levelének 4-6. részét;

\*\*\*\*\* „lágymeleg” nem egy harmadik, tisztán megkülönböztetett pozíciót jelent, hanem a tiszta álláspont hiányát.

Már az, hogy Krisztus mindig egy másik tulajdonságból szól a gyülekezetekhez, azt jelenti, hogy az egyházaknak pozitívan is különféle dolgokat kell megtanulniuk.

## b.) ma létező egyházak



A hét korai gyülekezet / egyház valóban is létezett. A 'Krisztusutak' főszerzőjében egy általánosabb jelentésre is utalunk, ami különböző embercsoportokra / kultúrára érthető. Azonban arra is lehetőség van, hogy megvizsgáljuk, megtalálhatók-e újra a „hét gyülekezet” és a mai egyházak illetve egyházon belüli áramlatok és keresztény mozgalmak rokon tulajdonságai. Itt nem neveztük meg ezeket a felismeréseket, hogy megelőzzük a túl korai azonosítást és sematizálást; a továbbiakban azonban felvázoljuk a mai egyházak különböző oldalait, így aztán mindenki alkalmazhatja saját megfontolásait. Hangsúlyozzuk, hogy itt egyik egyházat sem ítéljük el – ezt csak maga Krisztus tehetné. Így sokkal inkább láthatóvá válik az ökumené „egységének a sokféleségben” a rejtett értelme, amennyiben megsejthető az univerzális alaplíniákkal, mint például a „hét hanggal” való megfelelés.

Tábla

mai egyházak* / irányzatok	erősségek	amire az érdeklődőknek számítaniuk kell
<p>szír-ortodox egyház &amp; a régi kelta kereszténység néhány híve; örmény egyház; egyiptomi kopt és etiópiai egyház;</p> <p>görög-, orosz-, szerb-ortodox egyházak;</p> <p>(&amp; Arius kereszténységének kiirtott ágai)</p> <p>„Tamás egyháza” Indiában; Nepáli egyház; ...</p>	<p>Gyakorta mély hit, a szerzetesek, stb. erős lelki törekvése, kitartás, konzekvenciák.</p> <p>Egy árnyalatnyi ősiség. Pl: kripta a Templom alatt, mint a régi keresztény-ezoterikus hagyomány maradványa.</p> <p>Bölcsesség tan (Mária-Spohia). ...</p>	<p>Általában szebb de szigorúbb rítus – például 3 óra állva – (kivétel például a Tamás egyháznál). Csekély mértékben képes alkalmazkodni a modern illetve fiatal emberek sokformájú kereséséhez, különösen a korábban ateista környezetben – akik így sokszor inkább az egyház peremén helyezkednek el és inkább világi módon gondolkodnak.</p> <p>Némelyik ilyen egyháznál a kommunista rendszer kényszere vagy a nemzeti előszeretettel korlátozta a munkát, vagy ellenségességet szított más egyházak illetve népek felé. ...</p>
<p>szabadegyházak, evangélikák, pünkösdisták is, kvékerek</p> <p>További közösségek, amiket időnként kétséges megokolással „szektáknak”*** neveznek: adventisták, új apostoli egyházak, mormonok, stb.</p>	<p>Egyszerűség és kompromisszum-nélküliség a hitbéli felfogásukat és erkölcsüket illetően. Az arra alkalmasaknak, ez a Jézus Krisztushoz fűződő egyszerű kapcsolat közvetlenebb hozzáférést nyújt az Ő erejéhez: erős hitbéli tapasztalások, mint például rendkívüli imameghallgatások, hitből fakadó gyógyulások, stb.; a Biblia intenzív tanulmányozása, a nehezen érthető helyeken is útmutatás nélkül; a gyülekezeti tagok erős, kölcsönös támogatása – nem csak vasárnapi vagy karácsonyi kereszténység ...</p>	<p>A sokszoros hitbéli megerősítésen kívül nincs közvetlen módszerük a spirituális illetve hitbéli tapasztalásokra való előkészülésre. Általában túl kevés a csend vagy az arra alapozott módszer, mint a keresztény meditáció (ahogy ez más egyházakban is hiányzik).</p> <p>A jószándékú erkölcsi szigor, az emberek közötti kapcsolatokban gyakran csak tiltásokból áll és ritkán kísérik megfelelő magyarázatok, mint például a ma reálisan kezelendő barátságok.</p> <p>Részint korlátozott akarat, az e spektrumon túlmenő keresztény tapasztalatok sokaságának megértésére. Gyakori a vélemény, hogy ami elég volt az egyiknek, az elég lesz mindenki más misszionálására is.</p> <p>Részben túl erős kiválasztottság tudat, mely a saját egyházra vonatkozik (különösen az új apostoliaknál, stb.).</p> <p>Időnként az önmeghatározás ellenére politikai szerepvállalás. ...</p>

<p>A többség a protestáns / evangélikus egyházakban</p> <p>&amp; progresszív, nyitott egyház, stb.</p>	<p>Például Luther alapvető visszanyúlása a Bibliához, mint a hit alapjához. Sok szociális szolgálat. Részben nyitottság a hitben és az egyéni politikai döntések komolyan vételében, az önálló utánagondolásban és figyelmeztetésben is – az „erkölcsi témákon” kívül is. Nyitottság az egyházak közötti ökumenikus viszonyokban. ...</p>	<p>A történeti-kritikai teológiai tanulmányok manapság gyakran elveszik a hitet sokmindenből, a prédikációs szemináriumokon tanítják meg, hogyan lehet mégis ezekről prédikálni az egyház népének. Egyesek keresik az utat a hit spirituális mélyítése felé, de ritkán kínálnak ilyet. Széles körben elterjedt, még az egyházi rendezvényeken is, az ellaposodás és a társadalomhoz való túlzott igazodás. Az egyházak időnként szintén okozói voltak a teljesítményelvű társadalom fejlődési problémáinak (a kálvinizmusnál). ...</p>
<p>Baloldali katolicizmus, feminista teológia, a 3. világ felszabadítási teológiái</p>	<p>Nagyon közel áll az emberek életéhez, erős, keresztény motivációjú szociális és emberjogi törekvések, ezekre az egyházon belül is odafigyelnek. Töreksenek a nők számára is megtalálni a megfelelő spirituális és emberi szerepeket, egy idő óta minimális nyitottságot mutatnak a misztikus megtapasztalási utak felé. ...</p>	<p>Egyeseknél ellaposodott a hit. Részben mélylélektani vagy szociális módon korlátozott (ami mindenkire érvényes, még a humanistákra is). A feminista teológián belül időnként megjelenik a régi kultuszok inspirálta hit, amit nem minden esetben ellenőriznek a kereszténységgel való összeférhetősége. ...</p>
<p>Katolikus egyházi hagyomány</p> <p>&amp; szigorú katolikus törekvések, például a Mária-prófeciákra vagy a misztikára</p>	<p>Annak megőrzése, amit ez az egyház hitben és rítusokban kapott. A Máriatiszteleten és más tradíciókon belül olyan elemek is vannak, amik hiányoznak más egyházakból. Világszerte sok karitatív munka és szociális érzékenység. Részben fékezi a társadalom általános etikai széthullását. Vannak kezdeményezések az egyháztagnak kis csoportjai számára, átadni olyan metódusokat, mint például ördögűzés, egyszerű meditációs formák. A misztikusoknál – akik ebben az egyházban gyakrabban fordulnak elő – megfigyelhető a Jézus keresztrefeszítésével kapcsolatos titkok követése. (Például az ismert teológus, Rahner is felismerte, hogy a jövő egyházának ápolnia kell a misztikát.) ...</p>	<p>Nagy hangsúlyt helyeztek a dogmákra és az egyházvezeték külsődleges érvényesülési erejére, az egyházon belül is, a beleézés és a mai, önálló emberek iránti megértő tanítás helyett. Morálisan is inkább csak tiltanak és előírnak. kevés erőfeszítést tesznek a mai emberekhez szóló nyelv megtalálására, amit pedig minden egyháznak meg kell keresnie, hogy élő módon közvetíthesse a hitet a különféle embereknek. A morális fékhatás nem elegendő a valódi átalakuláshoz és megújuláshoz. Nehezen indul meg a korábbi, inkvizíciós és háborús múlt, valamint a bizonyos világi hatalmakkal való egykori együttműködés feldolgozása. Tanításuk szerint csak a saját egyházuk a teljes mértékben érvényes. Általában a misztikusokat legjobb esetben megtűrték, ahelyett, hogy felismerték volna útmutató szerepüket. ...</p>

<p>Rudolf Steiner és a keresztény rózsakeresztesek krisztológiája és keresztény közössége;</p> <p>különleges közösségek, mint az új kinyilatkoztatás mozgalmak****;</p> <p>további irányzatok, egyebek mellett prof. J Hurtak alapján.</p>	<p>Krisztus ezen megközelítései rokonok a felismerési-kereszténység*** elhanyagolt és részben üldöztetés által kiirtott kezdeményezéseivel, például János evangéliuma alapján – ami nem azonos a „gnoszticizmussal”. (Annak hibái vezettek a mai egyházak sok, kijavítandó jelenségéhez.) Különböző tanulási utak nyitják meg az utat Istenhez. Hurtak esetében a munka a bibliai „Isten nevével”.</p>	<p>Például az antropozófia gyakran csak „Krisztus értelmében dolgozik”, ahelyett hogy közvetlenül bevonná az imába, stb. (A R. Steiner által is inspirált Krisztusközösség nem számít közvetlenül az antropozófiához.) (Nem minden modern rózsakeresztes csoportnál ismerhető fel egyértelműen a keresztény vonatkozás.) Az új kinyilatkoztatási csoportok, mint a misztikus Jakob Lorber írásaira építők, a Biblia mellett főleg a „próféciára” támaszkodnak. Aki ezek értelméről és problémáiról saját véleményét kíván alkotni, megfelelő megkülönböztető mértékeket kell felállítson.****</p>
<p>Bizonyos, szervezetenként alig megfogható csoportok a kereszténység peremén, például a New Age csoportok közelében.</p>	<p>Részben törekszenek egy új kor felé, ami túlmutat a mai, materialista társadalmak hiányosságain, ilyen értelemben rokon a Jelenések könyvével. Odafigyelés a saját tulajdonságokra és tapasztalásokra, mások hibáztatása helyett. Törekszenek a sok irányzat közötti párbeszédre. ...</p>	<p>Nincs mindig tiszta különbség Krisztus és az állítólagos Krisztusok, valamint az egyes irányzatok „Krisztus-tudata” között. Mivel a vallások közötti azonosságok inkább etikai kérdésekben nyilvánulnak meg, mint magában a hitben, a különbségeket részben műfogásokkal ködösítik el. Időnként nem értik, hogy a földön etikai döntéseket kell hozni a konstruktív és destruktív erők között, mivel Isten mindezek felett áll. Innen ered időnkénti toleranciájuk a problémás jelenségek iránt, és a nehézségek etikus elhordozásának a hiánya, ami pedig jellemezte a szervezett kereszténységet. Mozgalomként kicsi a társadalmi szerepvállalásuk. ...</p>

\* Lehetséges volna a mindenkori egyházak rokonságát vizsgálni az eredeti Apostolokhoz. A különböző emberek a különféle egyházakban azt kapják, ami őket egy kicsit tovább segíti.

\*\* Ha Önök érdeklődnek egy csoport iránt, és az: a.) meghagyja személyes szabadságukat és a családhoz, barátokhoz fűződő kapcsolataikat; b.) nem vezet etikátlan tevékenységekre; c.) nem törekszik megszerezni azt, ami az Önöké (az egyházfenntartói járulékon illetve az egyházaadón és az önkéntes adományokon kívül); d.) a Bibliára vagy az Újszövetségre támaszkodik, illetve Jézusra ugyanezek értelmében; e.) elismeri, hogy nem az egyedül üdvözítő keresztény csoportosulás; - akkor aligha használható rá, a leginkább leértékelő szekta megnevezés; függetlenül teológiai interpretációiktól és kiegészítő hagyományaik értékelésétől, ami megtalálható minden egyháznál – az evangéliumi szabadkeresztények kivételével.

\*\*\* Például maga János, alexandriai Kelemen, Origenes, a Pálosok, Joachim de Fiore, Eckehart mester, Tauler, Seuse, Nicolaus von Kues (Cusanus), Jakob Boehme, Angelus Silesius, Paracelsus, Novalis, stb. Minden egyházhoz ezeknek a köröknek is megvannak a maguk korlátai, de ezek a teljes kereszténységnek is sajátjai. A bogumilok és a katarok ezzel részben rokonok voltak, de bizonyos mértékig egyoldalúan a világ elől elmenekültek.

\*\*\*\* Lásd a „Próféciák kezelése” fejezetet – általában a „prófétai szavakról” és hasonlóról – a Christuswege.net főszövegében. Nem minden új kinyilatkoztatási csoport tekinti magát az egyházak konkurenciájaként, amiből következően nem is követelik meg az egyházból való ki- illetve átlépést (például Lorber). Más csoportok ezzel szemben erősen egyházkritikusok, mert még ma is az üldözőiknek tekintik a nagy egyházakat.

### c.) Megoldási javaslatok az ökumené jegyében, az egyházak közötti konfliktusok megoldására

A kereszténység teljes lehetősége akkor válik igazán láthatóvá, ha megnézzük az egyházak ökumenikus sokféleségét. Aki csak a mindenkori nagyegyházak ismert tanainak legkisebb közös nevezőjét tartja kereszténynek, az éppen azoktól az ösztönzésektől fosztja meg az embereket és az egyházakat, amikre ahhoz lenne szükségük, hogy előrelépjenek az ellaposodott kereszténység szükséges megújulásának útján, a korai egyház értelmében. Szükséges, hogy a keresztények tanuljanak egymástól. Ennek során azonban mindenki megtartja saját identitását. A sokféle egyház összetartozásának erősebb tudata nem jelenti azt, hogy törekedni kéne az egységes kereszténységre. Ezt maga Krisztus sem említette a hét ázsiai gyülekezet kiküldő iratában; Ő tudta, hogy az emberek különfélék. A más helyen előrejelzett kor, amikor csak egy Pásztor és egy nyáj lesz, sem azt jelenti, hogy nem lesz sokféleség ezen a nyájon belül. A legmagasabb „pásztor” végülis Krisztus maga. Ő az egyetlen, aki helyes módon létrehozhatná az egyházak közvetlen újraegyesülését. Kire is hallgatnánk, ha nem Rá? Addig is tehetünk lépéseket ebbe az irányba. A következőkben azokat a pontokat tárgyaljuk, amiket a nagyegyházak vezetői jelenleg e párbeszéd legfőbb akadályának tekintenek. (Az egyházakban a legtöbb ember nemigen érdekelt az „akadályok” fenntartásában.)

0. Az egyházak együttélésének fontos alapja az, hogy messzemenő az egység abban, hogy a keresztséget szentségnek tekintik.

1962-ban, a II. Vatikáni Zsinaton óvatos nyitás történt az ökumené irányába: a Katolikus egyház elismerte, hogy a Katolikus egyházon kívül is léteznek olyan elemek, mint például Isten szava, az élő kegyelem, a Szentlélek ajándékai – láthatatlan és látható elemek – így ott is lehetséges a „gyógyulás” és a megváltás. Azonban továbbra is a Katolikus egyházat tekintik az egyetlen egyetemes egyháznak.

1. A megszakítatlan „**apostoli szukcessziót**” (folyamatosságot), ami az eredeti apostolok óta kézzel átadott jelenti meg, és az ezzel összefüggő püspök és papszentelést a Katolikus egyház nem tekinti érvényesnek a protestánsoknál. Ezáltal ezek nem teljesen testvéregyházak. A megfelelő tartományi uralkodók közreműködésével létrejöttek evangélikus egyházak konverzió útján, ahova felszentelt katolikus papok is átléphetek. Ezek azután további papokat is bevontak az istentiszteletek tartásába. A különféle célokot szolgáló kézzel átadott (gyógyítás, áldás, ...) megvan a bibliai alapja. Ha a katolikus értelmezésnek megfelelően – amit a Biblia nem ír elő kifejezetten – ennek a mai napig megszakítatlan láncnak kéne lennie, még mindig fennállna annak lehetősége, hogy az Evangélikus egyházak ismét bevezessék ezt a kézzel átadott – amitől nem hullana le a korona a fejükről; ehhez találhatnának valakit, a saját soraikban vagy az egyházon kívül, aki része ennek a „megszakítatlan láncolatnak” – ez azonban már megrázkódtathatná az Evangélikus egyházak öntudatát.

Annak is meglenne a lehetősége, hogy kölcsönösen elismerjék, az általában kézzel átadott útján közvetített, Krisztus Szent Lelkéhez fűződő kapcsolat, közvetlenül, ima útján is létrehozható. (Erre akármelyik hívő is képes lehet. Ebből következik, hogy vannak emberek, akik különleges képességgel rendelkeznek a kézzel átadott történő, keresztény gyógyításban, anélkül, hogy valaha is egyházi beavatáson estek volna át; jobbak a képességeik, mint e legtöbb beavatottnak.) Ezután, a klasszikus módon, már egy pap is továbbadhatná kézzel átadott ezt a Szentleket. Ez a variáció valószínűleg idegen lenne a Katolikus egyház öntudatától. (Minthogy az Evangélikus egyház sem gyakorolta eddig, így senki sem lenne túlzott előnyben.) Szigorúan véve a Katolikus egyház ezt lehetőségként is felismerhetné, és csak korlátozott mértékben mondhatná, hogy normál eszközökkel nem ellenőrizhető, a Szentlélek ilyen módon is azonos érvényességgel működik-e. Ehhez mindenkor rendelkezésére álltak emberek, akik bármikor megmondhatták volna mennyire látszik érvényesnek vagy érvénytelennek az eredmény (például olyan emberek, mint Pio atya, stb.). Ehhez jön még, hogy az eddigi katolikus beavatásnak is valószínű korlátja van. Mi történik az ilyen módon beavatottal, ha az drasztikus cselekménnyel valószínűleg aláásta a Szentlélek továbbadását? Képes lehet még a Szentlélek továbbadására? Ez is olyan kérdés, ami vizsgálatok illetve olyan embereke, mint Pio atya nélkül nem válaszolható meg megbízhatóan.

2. Péter hivatalának szerepe kérdéséről, vagyis a **pápáról** az a Katolikus egyház álláspontja, hogy az egyházak teljes, látható egysége csak az Ő vezetésével képzelhető el. Jézus arra szólította fel Pétert, hogy „legeltesse juhait és bárányait” (Jn 21). Jézus ezzel nem rendelte Péter alá a többi tanítványt és azok tanítványainak körét, hanem a már keresztényeket az Ő környezetében: például a régi „ázsiai 7 gyülekezetet” (lásd fent) János gondozta és nem Péter; sok gyülekezetet gondozott Pál, stb. Az a kérdés tehát, hogy a mai körülmények között mit is jelent az a „legeltetés” Péter egyik útóda által. Néhány évvel ezelőtt az ortodox egyházak képviselői jelezték, hogy egyet tudnának érteni a Pápa „tisztelteteli

primátusával”, a többi egyház fölött tényleges hatalom nélkül, ahogy a korai egyházban a római püspököt általánosan elsőnek tekintették az egyenlők között. Néhány protestáns teológus is belegondolt ebbe. Akkor a Vatikán nem egyezett bele. Később azonban a Pápa a maga részéről kifejezte, hogy a többi egyház, az egyházak egységére való tekintettel, kialakíthatná véleményét a pápaság jövőbeli szerepével kapcsolatban. A megfontolás senkinek sem árthat. Ha az egyházak egyesülnének, nyilván közös vezetőt is választanának.

3. A protestáns egyházak hiányolják a katolikusban a **nők pappá szentelését**. Ezzel a kérdéssel azonban nehézségei vannak az ortodox egyháznak, de az anglikán egyház részeinek és néhány országban maguknak az evangélikusoknak is. Ugyanakkor a Katolikus egyházon belül például ott van a „Mi vagyunk az egyház – egyháznépi kezdeményezés” ami ezt is követeli. Bármilyen fontos is ez a kérdés, nem látható be, miért az egyházak egységének útjával kapcsolatban kéne megoldani. Ez egy olyan kérdés, amit az egyes egyházaknak maguknak kell megoldaniuk, a mindenkorai tudatuknak megfelelően. Persze akkor a Vatikán nem vitathatná el az Evangélikus egyházaktól, hogy a nők felszentelését az eddigi módon folytathassák, akkor sem, ha folytatódik a közeledés. Az eltérő gyakorlat persze lehet pozitív kihívás is, amennyiben dolgoznak rajta a különböző egyházak.

Bibliai alapon (Pálnál) csak egy részben eltérő hagyományos, gyülekezeten belüli funkció látható a férfiak és nők számára. Az, hogy a nőknek általában kevesebb joguk lenne, nem volt téma abban a korban, amikor a tanítványok köre még megélte és emlékezett rá, milyen fontos volt Mária és az asszonyok szerepe, még a pünkösdi eseményben is. „Az asszony hallgasson a gyülekezetben” nyilván más jelentéssel bírt, mint amit később belemagyaráztak, és kevés köze volt a ma tárgyalt kérdésekhez. Mivel kételkedhetünk benne, hogy ezt egységesen értik, az egyházi egységtörekvések jelenlegi helyzetében csak kérdés nem helyénvalósága marad az érvek töréspontja. Az is csalódottságot fog érezni, aki úgy gondolja, hogy a nők pappá szentelésének ügyét az egyházban előmozdíthatja, a kérdésnek az egységről szóló tárgyalásokkal való összekapcsolásával. Jobb két témát két témaként tárgyalni. Amikor közelebb kerül az egyházak egysége, akkor fog megmutatkozni, melyik egyház meddig jutott a kérdésben.

4. **Mária tisztelete** a katolikus és ortodox egyházakban, nem ismert ilyen formájában a protestánsoknál, bár aligha valószínű, hogy ez lesz a központi kérdés a nagyobb egység útjában. A II. Vatikáni Zsinat ahhoz is hozzájárult, hogy különbségek legyenek a liturgiában a hívők lelkiségének megfelelően, mivel ezek kölcsönösen gazdagíthatják egymást. Az 50-es és 60-as évek evangélikus egyházaiból ismerünk olyan egyes kezdeményezéseket, amik Mária tiszteletének megfelelő formában történő ismételt bevezetésére irányultak.

5. Az is érthető, hogy az **egyházi jog (CIC)**, aminek korábbi formái számos visszaélés alapjául szolgáltak, általában is komoly vitatéma alapja. A Katolikus egyház hagyományos egyházjogának nincsen bibliai kényszerítő ereje, így az arról folyó vita nem gátolhatja a nagyobb egység iránti törekvéseket – vélte az EKD (Németországi Evangélikus Egyháztanács). Ez persze csak egyetlen egyházra vonatkozik. Minden egyháznak meg lehet a saját alapszabálya és ezzel a bármiképp értelmezett egyházjoga, ezt ráadásul meg is kell tartsa, valamilyen mértékben mindaddig, amíg valamilyen besorolású egységként vagy alegységként létezik. Ezen belső egyházi szabályzatok módosítása szintén az egyes egyházak dolga, feltéve, hogy nem várja el, hogy szabályait mindenki, látatlanban elfogadja. Még ha valaki szeretne is vitát nyitni egy ilyen átvételről, a Katolikus egyháznak akkor is világos lenne, hogy ez egy új, közös zsinat összehívását igényelné, aminek éppen az új, közös egyházjog megalkotása lenne a feladata – ugyanúgy, ahogy a saját jogát hozzá igazította az új Isten-Népe-Teológiához, a II. Vatikáni Zsinaton, 1983-ban. Rosszul állítják tehát képbe, akik ezt a témát az egység megakadályozójaként ábrázolják.

6. Egy másik vitatéma, **az ember megigazulása Isten által**, az Ő tevékenységén, vagy Jézus Krisztus megváltásán keresztül. Ezt az időközben megszületett közös nyilatkozat kielégítően tisztázta a Katolikus és az Evangélikus egyházak között.

Ez által lehetségessé vált, hogy az egyházak az ökumené szellemében tovább közeledjenek egymáshoz ahelyett, hogy egymástól való elhatárolódásukkal kínoznák tovább Krisztust. \*) II. János Pál pápa szavai szerint ennek az egymáshoz való közeledésnek a gyakorlatban „érzékenységgel, egymásra való tekintettel, türelemmel, de egyidejűleg az igazság tiszteletének bátorságával” kell megtörténnie. Amit ettől függetlenül már ma is megélhet, az az a Krisztus szellemében, mindenből álló, „általános egyház”, ami a maga módján követi Jézus Krisztus útját, és törekszik „az Atya akaratát cselekedni” – függetlenül attól, melyik egyház tagja; még akkor is, ha vannak közöttük olyanok, akik egyik egyházhoz vagy vallási közösséghez sem tartoznak, vagy nem hordozzák folyamatosan maguk előtt a kereszténység kifejezést. Az egyházak témájában erre épül a „Krisztusutak” web-oldal. Mindezen tapasztalat ellenére feladatunk marad a látható egységre törekedni, vagyis itt nincsen ellentét. Ezt azonban tényleg bensőnkől kell akarni; egy külsődleges aláírás önmagában nem fogja meghozni.

\*) Id. az 1. részben a „Jézus megkeresztelése a Jordánban” fejezet lábjegyzetét.

Eközben az egyházak, mint például a Katolikus, ösztönzést meríthetnének az erre vonatkozó krisztusi üzenetekből, amiket az ortodox Christin Vassula Ryden kapott, „Az igaz élet Istennel”, 1. kötet. A Katolikus egyház az ilyen írásokat „[magán-kinyilatkoztatásnak](#)” tekinti (...). Ezek tartalma gyakran túlmegy azokon az inspirációkon, amik csak az érintett személyes élete szempontjából bírnak jelentőséggel. (Az irodalmi adatok ezen a web-helyen csak kiegészítésként szerepelnek, felismeréseink függetlenek ezektől.)

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## Inspirációk és az egyházak

Az Ótestamentum az egyes hívők inspirációját, és a Szentlélek további ajándékait olyan, fontos dolognak ábrázolja, ami általánosan hozzátartozik a kereszténységhez (v.ö. például 1Kor 14,26; Mk 16,17). Azonban az odavezető utakat nehezzé tették. Lehetőségünk van a Szentlélekért könyörögnünk.

Habár a pünkösdisták egyházakon kívül például a Katolikus egyház is elismeri a kimondott követségek lehetőségét. Különbséget tesz azonban egyfelől egy mindenkinek szóló, a Bibliában foglalt „általános kinyilatkoztatás”, a szent hagyomány és az egyházi tanító hivatal – és másfelől a misztikus „magán-kinyilatkoztatások” között. Utóbbiakat, amennyiben hasznosak az érintett vagy környezetének életére, esetleg elismerik a Szentlélek kinyilatkoztatásának, azonban nem tekintik kötelezőnek, és különösebben nem is támogatják. Különösen akkor voltak kritikusak az első reakciók ebből az egyházból, ha profetikus\*) üzenetekről volt szó, amik tartalma a magánszemélyen túlmenően az emberiségre vagy az egyházra vonatkozott; például Mária- és Krisztus-üzenetek. VI. Pál pápasága óta az ilyen iratok, egyházközei kiadók által történő kinyomtatását hivatalosan nem akadályozzák. Az ilyen tanúságtételeket továbbra is részben visszatartják, például évtizedekig visszatartották a 3. fatimai üzenetet. Az ilyen esetekben az egyház a későbbi megítélést választja. Mindenki, még a hitbéli ügyek kongregációja is, köteles az esetleges közelebbi vizsgálat során figyelembe venni a meghallgatásra és a fair bánásra vonatkozó jogot, a Can. 844. § 3. alapján. A Can 220 megtiltja mindenkinek számára a jó hír csorbítását (például az idő előtti elítélés gyors nyilvánosságra hozatala által). Sok más egyházban nem játszik szerepet ez az egész témakör, illetve nem alakították ki a kezelésének gyakorlatát. Az egyházakon kívül is számtalan ilyen jelenséggel találkozni. Összességében az a benyomás alakul ki, hogy Isten érdekelt abban, hogy embereket ilyen módon, újra és újra ösztönözzön, sőt, rendszeresen tanítson és figyelmeztessen. Emez viszont egy élethosszúságú, nehéz tanulási folyamatot jelent; ilyen üzenetek terjesztése különleges elhivatottságot, valamint Istennel szembeni különleges lekötöttséget és megfelelő előkészületeket kíván.

**Az első Apostolok** – emberek, akik isteni adományaik révén Jézus tanítványává válhattak – az 1Kor 14,26 alapján a közvetlen kinyilatkoztatásokat és azok értelmezését, az összejövetelek részének is tanították. 1Kor 12,4-7: „Mindenkinek azonban haszonra adatik a Léleknek kijelentése. " Az 1Kor 12,28 alapján a „próféták” \*) szerepe az apostoloké alá rendelt, és csak a harmadik sorban következtek a tanítók. Az 1Kor 14-ben különbség tételik a profetikus beszéd saját felépítéséhez szükséges szavak és a gyülekezetépítést szolgálók között; kifejezetten nagyra becsülték a prófétai adottságokkal bíró embereket, míg a többi tanítványok nem tölthették be automatikusan ezt a feladatot (például Mt 10,41).

### Megkülönböztető jegyek:

- Itt nem annyira az a kérdés, hogy léteznek-e egyáltalán sugalmazások, amik nem autoszugeszcio illetve tömegszugeszcio, skizofrenia vagy más pszichikai jelenség rovására írandók. Aki előítéletek nélkül tanulmányozza a kereszténység ilyen jelenségeit, hamar észlelni fogja, hogy az ilyen beszűkítő magyarázói próbálkozások a legtöbb esetben nem kielégítőek.\*\* Az igazán érdekes kérdések az ilyen felismerések után kezdődnek.

- Hasznos dolog felismerni, hogy mi az ami az igazság Lelkéből jön és mi nem; v.ö. 1Jn 4,1.Ezt azonban a szükséges óvatossággal és körültekintéssel kell megtenni. Csak a biblia alapján tekintve nem lenne automatikus, hogy a papok a Szentléleknek ezeket a megnyilvánulásait, elméleti teológiai megfontolások alapján meg tudják ítélni. Csak a legkevesebben képesek közvetlenül fölmérni, milyen forrásból érkezik egy üzenet; ezért Mt 7,15 – 20 szerint a profetikus adottságokat „gyümölcsaik” szerint kell megítélni. Vagyis ahol ezek Krisztushoz vezetnek – például az u.n. „megtérési élmények”, melyek következtében pozitív fordulatot vesz az érintettek élete; avagy a lelki illetve testi gyógyulás, amit szintén megkérdőjelezhető lenne nem valódinak, vagy egyenesen az „ördögtől eredőnek” minősíteni, hiszen ezek kegyelemből szoktak megtörténni – Jn 15,5: „mert nálam nélkül semmit sem cselekedhettek”. Ez akkor is pozitív jel, ha ennek következtében növekszik Krisztus és a felebarát szeretete. V.ö. az ítéletre való figyelmeztetésekkel, Mt 7,1; Mt 12,24-30 és Csel 5,38-39. Morál-teológiaiilag és a világi jog alapján is helytelen volna kétség esetén elítélőleg kezelni.

- További megkülönböztető jegy lehet az ilyen emberek szerény fellépése; mert csak ahol „halk” az ember, ott hallhatja meg Isten Lelkét. A teológiai ismeretek itt egyáltalán nem játszanak szerepet; gyakorta éppen egyszerű emberek a kiválasztottak („laikus karizmák”). A tanultak csak akkor képesek erre, ha nem beképzelték illetve merevedtek bele, és így a Mt 5.3 szerinti „lelki szegényekhez” tartoznak. (Például a szaduceusok – racionalisták és materialisták – és a farizeusok – akik többségükben belemerevedtek a vallási tudásba – semelyikük sem tartozott a „lelki szegények” közé.)

- „Hogy életeteket tisztességes emberként éljétek, eleget tegyetek mindennapi kötelességeiteknek, de biztosítsátok az Őt megillető helyet életetekben Istennek, a mindenható Atyának” (a garabandali és máshová valósi látnoknők Mária-üzeneteiből).

- Egy Jézus etikájának értelmében szeretetteljes viselkedés – lásd pl. Mátyás 7,12 – is egy ilyen tulajdonság. Az ember krisztussal összeköttetésben álló énje által jobb kapcsolatba lép a szellemmel – amely az értelem felett áll. Ez annál határozottabban történhet meg, minél inkább összhangba lép olyan isteni tulajdonságokkal, mint a szeretet. Az etika itt azonban nem jelenti automatikusan az Én beilleszkedését a vallásos személyekre irányuló hagyományos elképzelésekbe, mint pl. az öltözködés vagy a templomba járás stb. terén.

- Pl. ha valaki agresszíven, Krisztus sugallataira hivatkozva, valahol mellékesen olvasott, rágalmozó ítélezéseket terjesztene keresztény embertársairól és ezáltal nyugtalanságot keltene, akkor nagy valószínűséggel nem beszélhetünk jogosult munkálatokról, de Krisztus vagy a Szentlélek valódi üzenetének terjesztéséről sem.

- Kiegészítő szerepet játszik a külső lelki elnyomatástól való függetlenség. A Szentlélek mentes emberi beosztásoktól, munkájához szabadságra van szüksége. Az embernek megvan a saját lelkiismerete, ami nem azonos valami külsőleg fölvetett dologgal. Csel 5,29: „Istennek kell inkább engedni, hogynem az embereknek”. Ez azonban nem vonja kétségbe azt, hogy továbbra is van értelme a lelki úton való kísérésnek. Nem kell minden generációnak teljesen előről elkezdenie.

- Gyakorta vizsgálják az olyan kritériumokat, mint például a „természetfelettség”: például egyes esetekben ilyen kísérőjelenség az u.n. „szent elragadtatás” (nincs pislogási reflex, megváltozik a szívritmus, lelassul a pulzus, megnő a vérnyomás – és nincsen jele semmiféle manipulációnak, droghasználatnak); avagy, hogy az érintett személy a kinyilatkoztatottakat nem tudhatta, stb.

Azonban nem ezek a döntők, mivel a Lélek az ember természetes tulajdonságait is használhatja.

**Sokféle formája van annak**, ahogy a Lélek kinyilatkoztathatja mondanivalóját. Ilyen például "szívből jövő belső szó" teljes tudatossággal - tehát nem tévesztendő össze tudathasadásos vagy hipnotizáló megjelenésekkel. Némi gyakorlattal az is érthető lesz, hogy más jelleme van, mint a telepatikus megjelenéseknek. (Összehasonlítás: válogatás többek között "A belső szótól", Johannes Tennhardt, Lorber-Kiadó). Ritkán előfordul transzállapothoz hasonló jelenség is, amikor az ember messzemenően a háttérbe húzódik, ám itt is meg lehet különböztetni a körülmények alapján (például a ráhangolódás módja illetve az Istenhez fűződő kapcsolat), hogy nem egy normális transzállapotról van-e szó, vagyis tisztán a tudat beszűküléséről – ami során akár a spiritizmus igen problematikus inspirációi is jöhetnek, amik gyengítőleg hatnak a résztvevőkre. Előfordul a továbbiakban az is, hogy valaki belső vízióként, fényként vagy ideaként él meg valami, amit utána szavakba tud foglalni és le tud írni. Előfordul közvetlenül az írás is, ez azonban tiszta tudat mellett történik, vagyis megkülönböztethető a spiritizmus automatikus írásától, ami transzállapotban történik.

Az, hogy a „Szentlélek” egy üzenetben hathatott, nem csak a lelki források általi közvetlen megszólítás esetén érvényes (:"..."). Ebből az inspirációs forrásból eredhet, részben vagy egészben, akár egy gondolat, két ember közötti beszélgetés vagy egy könyv is, minthogy tetszése szerint érintheti meg az ember kreativitását. A Szentlélekről általában ld. Jn 3,8; Jn 14,26 és a Krisztusutak.net főszövegének 1. részében például „Az első pünkösdi esemény” fejezetet. A próféciákról, a jövőbelátás értelmében, lásd a megfelelő fejezetet a Krisztusutak.net 2. részében, például „A próféciák kezelése” fejezetben.

\*) A prófécia – görög eredetű szó – jelentése útmutatás a tudat fölötti tartományokból, keresztény értelemben Istentől illetve a Szentlélektől. Inkább csak különleges esetnek értékelhetők azok az inspirációk, amik „jövendölésként” értékelhetők. Itt kell utalnunk egyes ószövetségi igehelyekre, amik a próféciák jellegével foglalkoznak – annak figyelembe vételével, hogy azóta megváltoztak a szükséges előfeltételek (a prófécia régi módja Krisztus idejére gyakorlatilag „elaludt”, és újra fel lett ébresztve): *Jóel 3,1-2; Ámos 3,7-8.*

\*\*\*) Néhány esetben azonban az emberek is olyan állapotba juthatnak - azok, akik igazi inspiráló képességekkel rendelkeznek -, melyek az ismert pszichikai zavarokra hasonlítanak és alkalmatlanná teszik őket a földi szükségletek kezelésére (például a belső dialógus kényszeres tovább folytatásával). Ilyen excessusok kikerülése érdekében - a már fent említett pontok mellett- a következő külső feltételekre is ügyelni kell: elegendő alvás; elegendő mértékű, B-vitaminban gazdag étkezés, pl. elegendő B-vitaminnal - tehát vigyázni kell a böjtölésnél ill. ezzel összefüggésben, ha ezáltal nem kielégítő a táplálkozás; egyértelmű beállítottság a kívánt forrásra, tehát Krisztusra; nem túl hosszú gyűlések, melyek által lehetőség nyílik elkalandozáshoz vagy "túlpörgetettséghez"; megfelelő igyekezet annak elérése érdekében, hogy az intenzív belső élményekből ismét vissza tudjunk térni a földi valóságba; a hallottak öntudatos feldolgozása; öntudatosságunk megőrzése a hallottak feldolgozása közben. Segítők, szellemi kísérők, kezelő orvosok és hasonlók ilyen esetekben csak akkor tudnak e célnak megfelelő támogatással szolgálni, ha speciális tapasztalatokkal / ismeretekkel rendelkeznek. Ehhez hozzátartozik nemcsak a pillanatnyilag zavart állapot, hanem a zavartalan alapfenomén komolyan vétele is.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## Miért van szükségem egyháza vagy közösségre?

Egyrészt lehetséges teljesen individuális, belső kapcsolatot találni Jézus Krisztushoz és Istenhez. Ez a mag. Isten akár a szükséges külső ösztönzésekhez is elvezethet valakit közvetlenül, ha az figyel ezekre a finom ösztönzésekre.

Van ennek a kapcsolatnak egy mási síkja is, ami csak másokkal közösségben nyílik meg: „Ahol ketten vagy hárman összegyűltek az én nevemben, én velük vagyok” (Mt 18,19-20). Ez egyszerűen azt jelenti, ami szó szerint le van írva. Nehezebben megélhető, de alapvetően lehetséges ez a távolból is, ha az emberek például megbeszélnek egy adott időpontot. Egy misztikus egy ilyen elkötelezettséget akár megbeszélés nélkül is megélhet. Ez azonban a többség számára túl magas követelmény lenne. Az ember általában nem született betelepülőnek.

Az imaközösségnek ez a formája például rendszeres házi bibliakörként valósulhat meg. Megélhető egy egyházi gyülekezetben, vagy akármilyen egyéb, az egyén számára megfelelő, vallási közösségben is. Az sem változta a dolgok lényegén, ha egyik vagy másik egyház, tradíciója alapján, túlhangsúlyozná szerepét a hívek számára.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## A hét pecsét.

A következő vízió mutatja, ahogy a „24 vén” imádja Istent, „az Istennek hét Lelkét” és a „négy lelkes állatot” – amivel a teremtés különféle ősrétegeit fejezi ki. Ezután mondja el, hogy csak a „Bárány” – Jézus Krisztus attribútumaival – méltó a könyv hét pecsétjének megnyitására – *Jel 4 –*



8,1. Ez a vízió a „mennyben” játszódik – ebben az összefüggésben az isteni térben. A pecsétek tartalmát egy olyan síkon ábrázolja, aminek erejét szimbólumok jelzik – a négy különféle színű ló illetve lovas. Az e síkon történekből, ami összehasonlítható egy képszerű álomsíkkal, itt csak közvetett hatások indulnak ki a földi történésekre.

E fejezetek nagyra irányított karaktere pszichikai síkjának primer fejlődése ellenére, a kezdetben „meg akarom mutatni neked, ami ezután történni fog”, vagyis a hét gyülekezet után. Ennek megfelelően R. Steiner és Arthur Schult megpróbálták további hét „pecsét kultúrát” azonosítani a földön, amik az érintett tudati síkok megtisztításával függenek össze. A Krisztus-inspirációkból Mexikóban létrejött „Az igaz élet könyve” a hét pecsétbe helyezi a teljes történelmet „Káin és Ábel idejétől” a beteljesülés elkövetkező időszakáig.

Ez a szöveg mindenesetre nem teszi lehetővé a jelenkori fizikai Földdel való egyértelmű azonosítást. Ha bizonyos szabadegyházak stílusában ilyen irányban gondolkodnánk, felismerhetők lennének a gyenge összefüggések az első négy pecséttel a két világháborúban, a kelet-nyugat közötti félelem ezt követő egyensúlyában, valamint az éhínségekben és járványokban; ehhez csatlakozhatnának a vallásüldözések és a kozmikus eredetű katasztrófák: meteorok, rengések, esetleg a pólusok megfordulása / átugrása; lásd a „Hét utolsó csapás” fejezetet.

Már *János evangéliumának 2. fejezetének* eseményei – a kánai menyegző és a kufárok kiűzése a templomból, Jézus által – *ld. erről írt fejezetünket* – is emlékeztetnek ennek a szakasznak a közösségteremtő, illetve harcias karakterére.

Ha Jézus a *János evangéliumának 5. fejezetében* a jót és rosszat cselekedett lelkek szétválasztásáról prófétált, akkor a 6. és 7. pecsét közötti ábrázolás a „tizenkét törzs kiválasztottainak” lelki „lepecsételése” a „kiválasztottak mennyei győzelméről” szól.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## A hét trombita.

A hét trombitáló angyalról szóló vízió is a „mennyben” játszódik le – *Jel 8,2 – 11,19*. A hasonló szimbólumokat hordozó álmoknál több lelki síkot tükröz a „szentek imája”, mely felszáll, az „oltár tüze”, melyet a földre küldtek és a trombiták, amik a fejnél használt eszközök. Itt ez a változások kiindulópontja, amik részben a földig érnek el, ahol minden árnyat felkavarnak.

Ennek az elsődlegesen lelki, nem fizikai jellegnek ellenére, itt is megpróbálták időben a pecsételés után, mint például földi „trombita-kultúrát” besorolni. Nehéz a történelemben is visszhangot találni: nem zárható ki összefüggést látni az erdők pusztulása, a mérgek és az 1. / 2. trombita minősége között. A 3. trombita kapcsán különféleképp feltűnt, hogy annak a fáklyának, ami a vízfolyások harmadrészére esett, a neve ürom = csernobil. A 4. trombita a csillagok olyan együttállását jelentheti, mint amilyen például 1987 augusztusának közepén volt látható, az összes bolygó kozmikus háromszögeként. A New-Age körök egy része akkor azon medítált, az Apokalipszisre való hivatkozás nélkül, de az apokaliptikus 144000 emberre utalva – az indiánoknál „szivárvány harcosok” – hogy ez egy új kor állítólagos kezdete illetve egy állomás az új korszakba vezető úton. Az 5. trombita – füst a mélység kútjából, vasvértes sáskák, öt hónap kín... - azt a benyomást kelthetik, hogy az Öbölháború (1991) legalábbis külsődleges képe e trombita erejének, és az ezt követő 6. trombitáénak. A 7. trombita „Isten templomába” vezet, villámlással, égi szózáttal és mennydörgéssel kísérve, aminek szintén belső, misztikus jelentése lehet.

A 7. trombitánál vannak olyan hangok is, amik szerint ebben a stádiumban már ott vannak az „Urunk és az Ő Krisztusa világának gazdagjai”; legalábbis lelki síkon már eldőlték olyan dolgok, amiket a földön még nem dolgoztak föl teljesen. A „trombiták” ereje összehasonlítható a

„megdicsőülésével” (Mt 17, és szövegünk megfelelő fejezete) és az azt körülvevő tanításokéval, a Hegyi Beszédével (Mt 5-7), stb.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## **A „hét mennydörgés” és a két próféta.**

A 6. trombita után „hét mennydörgés megszólaltatta az ő szavát”, aminek tartalmát Jánosnak le kell pecsételnie, nem megírnia. Ezután „méretik meg az Isten temploma”. Két próféta megöletik és feltámasztatik. Jel 10 – Jel 11, 14. Itt rokonság fedezhető fel Lázár feltámasztásával az evangéliumban – ld. Jn 11. és erről írt fejezetünket.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## **Az asszony és a sárkány.**

Az események minden fázisának részesei a lelki hordozó erők és a különböző visszahúzó erők. A szövegben egyszer az egyik oldal lett alaposabban kidolgozva, másszor a másik. Az égi jel, „egy asszony, a ki a napba vala felöltözve, és lábai alatt vala a hold, és az ő fejében tizenkét csillagból korona” – Jel 12 – félreismerhetetlenül „Sophia”-t, az ég illetve a világ anyját mutatja, kevésbé annak földanyai aspektusát; ld. e munka „Az első pünkösdi esemény” fejezetét. Máriához fűződő, részben elfogadott, kapcsolatáról már szoltunk. Idős korában Mária, szimbolikusan is egy olyan barlangban lakott, amiben előtte Kybele anyaistennőt tisztelték, hogy itt is mondjunk valami újat. A Jelenések szerint „gyermek” – egy égi lény gyermekét is égi lénynek kell tekintsük – aki később az embereket „vasvesszővel” vagyis folytonos figyelmeztetéssel fogja helyes, belső magjukhoz vezetni, a kozmikus Krisztus bizonyos hatásmódjára fog hivatkozni; fordítható „vas rúdként” is, ami így nem csak királyi jelkép, hanem a „beavató” szimbóluma is, és kapcsolata lehet a „mennyei seregekkel” is. Bővebben a „7 utolsó csapás (a harag poharai)” fejezetben.

Itt részben felismerhető egyfajta kapcsolat a lábmosással és az előtte való, betániai Mária által történt megkenetéssel – ld. a „Krisztus és a lábmosás” fejezetünket és Jn 12, 13. A fejlődés mind magasabb szintjén történő újjászületés motívumának újrafelvétele is megjelenik benne.

A hátoldala a „sárkány” a negatív angyalaival. „Mihály és angyalai” legyőzik őket a kozmoszban és a földre vetik. A menny és a föld védik meg az Asszonnyal szemben.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## **A hétfejű állat a tengerből.**

Ebben a vízióban a két másik negatív erő is fellép; elsősorban a kívánságokra és könnyelműségekre irányuló – Jel 13, 1-10; v.ö. „A megkísértések” fejezetünkkel és Jn 13, 1-10 és Mt 4, 5-11-gyel. A hét fej később a Jelenésekben értelmeződik, mint „hét hegy, amin Babilon paráznája ül”, majd még később a hét hegy „hét királyként”. A tíz szarv a Jelenésekben „tíz királyként” értelmeződik, kiknek egy a szándékuk, erejüket és hatalmukat is a fenevadnak adják.

Egyebek mellett a „hét hegy” miatt, ami a hét dombon fekvő Rómára emlékeztethet, vannak szabadegyházak, amik „Babilon paráznájában” a pápaságot látják. Ez azért meglehetősen erőltetett, és a Katolikus egyház történelmi problémái ellenére nem illeszkedik a többi

szimbolikához. A Jelenések könyve 18. 11-23 egyértelműen kapcsolatba hozható a globális világkereskedelemmel. ("A hét utolsó csapás és Babilon bukása".) Az állat "képe" a köv. fejezetnek megfelelően (Jel. könyve 14.) kapcsolatba hozható Jézus téves képeivel (ábrázolásaival). Összefügghet a multimédia készülékek iránti szenvedélyekhez vagy kultuszokhoz hasonló függőséggel is.

A „fenevad” mélyen fekvő, csábító ereje az által az erő által alakítható át leginkább, amiről „A megkorbácsolás” fejezetünkben írtunk – Jn 19,1.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## A kétszarvú állat a földből.

Itt találjuk azt a negatív erőt, ami a materialisztikus kényszerítő körülményekre irányul – Jel 13,11-18; v.ö. „A megkísértés” fejezetünkkel és Mt 4,1-4-gyel.

Az összefüggés az emberek homlokukon és kezükön történő megjelölése és a 666-os szám között ezekben a fejezetekben, mint a vásárolni és eladni tudás előfeltétele, különösen nyilvánvalóan tükröződik vissza a világtörténelemben. A számítógéphálózati lehetőségek fejlődése, a csekkártyák, a vonalkódok, amiket három dupla vonal határol = 666, a Kanadában más kifejlesztett illetve Malajziában nagy kísérletben tesztelt készülékek, amik emberek azonosítására szolgálnak azok homlokán vagy kezén, a „La bête” = a szörnyeteg kifejezés, amit az EU régi, brüsszeli elszámolóközpontjára használnak, a 666, mint nemzetközi bankkód, stb., mind azt a tendenciát mutatják, miképp jöhetnek létre bizonyos kifejezések tudattalanul vagy tudatosan, esetleg viccesnek szánva. A bibliai „állat a földből” azonos a „mammon bálványával”.

Egy további, megfigyelhető tendencia szerint az egyre drámaibbá váló környezeti problémák kezelésének első lépéseként kevésbé hatékony műszaki megoldásokkal kozmetikáznak, amit utána egy megtévesztő, technokratikus ökodiktatúra vált fel, a hatékony, demokratikus, a népesség által is felvállalt tényleges változtatási impulzusok választása helyett. A lehetséges manipulációs mechanizmusok azok karakterének tiszta felismerésével közelíthetők feloldásukhoz. Ez a folyamat azzal az erővel van összefüggésben, amiről a *töviskoronázás kapcsán írtunk – Id. fejezetünket és Jn 2-3.* A sárkányról és a két állatról szóló fejezetben is találhatunk egybecsengést a jelenkor eseményeivel. Ahogy említettük, az egész nem a fizikai földön játszódik. Az ezt követő vízióban, a 144 000-ról (Jel 14), ismét több lény illetve angyal jelenik meg, akik két különböző embercsoportot „aratnak”. Az állathoz kapcsolódók „Isten haragjának présébe” vettetnek, vagyis a természeti törvények hatásának engedtetnek át. Arra mindenestre rá kell mutassunk, hogy a valóságban a Jelenések nem ismernek „örök átkot”, csak azt, hogy végül is mindenki eltalálhat Istenhez; magasabb értelemben Ő mindent beborít. V.ö. Jel 22, és az erre vonatkozó fejezetünket az „Új Föld”-ről.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## A „hét utolsó csapás” és „Babilon” bukása; Krisztus visszajövetele

Azok, akik ellent tudtak állni az állatnak és képének, a következő vízióban jelennek meg, egy olyan síkon, aminek leírása „üvegtenger, tűzzel elegyítve”. A „mennyei templomából” ismét hét angyal jön ki, a „hét utolsó csapással”, amit az „Isten haragjájának poharaiból” töltenek a földre, a tengerre, a vízfolyásokra, a napba, a „fenevad királyi székére”, az Eufráteszre és a „levegőégre” (Jel. 15,5 – Jel 21).

Egyrészt itt egy még magasabb tudati sík munkáját látjuk; másrészt ez mély mélyebben, egzisztenciálisan forgathat fel, hatni képes a Föld összes elemére és a minket körülvevő kozmosz látható részére: fekélyek, mérgek, szenvedés, tűz, sötétség, negatív „lelkek” és világgraszoló katasztrófák a kontinensek eltolódásával, elsüllyedésével vagy elárasztásával, meteorok hullása, beleértve Babilon materiális civilizációjának háromfelé osztását illetve lerombolását – *Jel 17 – 18,24*. Az események ilyen irányának egyik lehetősége illetve egy „időablak” már a hatodik pecsétnél is látszott.

Itt is lehetséges ehhez hosszabb időszakokat alapul vennünk. Azonban *Jézus búcsúbeszédei* (például *Mk 13*) és sok olyan prófécia, ami a Jelenések könyvéhez kapcsolódóan jött létre, egybehangzóan a 2000. év környékére tesz egy központi átalakulást, ami az összes váltót újra állítja. (Lásd fent: A próféciák kezeléséről). Tudományos felismerések, amik jelentősége még nem teljesen tisztázott, ugyanebbe az irányba mutatnak. A föld mágneses terének jelentős gyengülése és az ehhez kapcsolódóan, szokatlanul halmozódó földrengések és vulkáni tevékenység, a nap „világosabbá válása”, függetlenül a naptevékenység klasszikus ciklusaitól, valamint a naptevékenység tetőzése 2000... -ben, azt mutatja a figyelmes embernek, hogy itt valami szokatlan készül.

Ha a mágneses pólusok váratlanul erősen elmozdulnának, vagy gyakorlatilag magába zuhanna a mágneses tér, hogy ellenkező polaritással ismét felépüljön, ahogy ez többször megtörtént a földtörténet során, ez geológiai átforduláshoz vezetne. Ez nem csak az emberiség számára teremtené új helyzetet, hanem egy új földtörténeti kor kezdetét is jelentené. Ha a föld körüli „Van Allen öv” időlegesen elveszítené, valószínűsíthető védő hatását a „kozmoszpor” és részecskék ellen, könnyen megvalósulhatnának a próféták által említett meteorhullások.

**Saját tapasztalatok ugyan arra utalnak, hogy a bizonyos szerzők által rettegett átfogó lerombolás nem kell, hogy megvalósuljon, sem egy harmadik, nukleáris világháború, sem egy teljes ökológiai katasztrófa formájában, sem a pólusugrásra, a forgási tengelyre vonatkozó, kozmikus háttérű elméletek értelmében. Sokminden megváltozott e víziók alapjaiból.**

Mivel egyrészt az isteni célkitűzéseknek megfelelő apokaliptikus folyamatok, másrészt a természeti folyamatok manipulációja az egoisztikusnak megmaradt emberiség, és annak „elitje” által ténylegesen is folyamatban van, néhány pozitív emberi behatás mellett, **elkerülhetetlenek a föld korlátozott változásai, egészen az asztronómiáig érő „újra jusztróizálásig”; az emberiség és tudatának megváltoztatása mellett.**

Gyakorta jövedöltek azok „antikrisztusi” diktatúrájáról, akik hatalmukat meg akarják tartani, és a jelenlegi kor lerövidüléséről illetve végéről, egy három napi sötétség által kísért átfordulás által. Ezáltal az ilyen átalakulás nem tekinthető egyszerűen badarságnak.

Ebben az összefüggésben a **garabandali Mária-jelenésből „nagy figyelmeztetést” prófétálnak, ami a világ minden emberének könyörtelenül, belsőleg megmutatja, mit is kell önmagában legyőz(et)nie – v.ö. *Jn 16,8; Jel. 14,6-20* – ha át akar lépni a fényre (v.ö. *Jn 16,13*). Ez egy látható égi jelenséghez kapcsolódik. Ez után egy éven belül „nagy (gyógyítási) csodának” kell történnie, ami jelt hagy maga után Garabandalban. Ha az emberiség ezek hatására sem tér meg, a későbbiekben elkövetkezik a sokszor meghirdetett „ítélethozatal” („az Isten haragjának poharai”) az „égből hulló tűzzel” - ld. még *Mt 24,28*. (Franz Speckbacher: „Garabandal” 120. oldal - németül -... A Mária-jelenésekről, az irodalomban fellelhető, többnyire szigorú katolikus nézőpontot tükröző kommentárok ellenére sem szabad elfelejtenünk, hogy ezek a prófétai kinyilatkoztatások az egész emberiségnek szólnak.) Ezek után mindent teljesen újra kellene gondolnunk. Lehetséges előkészület lenne – a saját életünk megtisztításán kívül – már most imádkozni a Szentlélek erősebb hatásáért.**

Az újabb „üzenetekben” szó esik egy „nullzónáról”, ami szerint mindazok, akik elég érettek hozzá, itt a földön belemerítkeznek egy kozmikus-spirituális erőterbe – ezt gyakran, nem egész pontosan,

„fotonygúrnék” nevezik – és a fizikai életükben a magasabb dimenzió „fénytésének” képességeivel élhetnek (ld. „A feltámadás” és „A béke birodalma” fejezeteinket).

Hírt adnak segítésí akcióról is, mint felkészült emberek időleges elragadásáról Krisztus vagy az angyal által, vagy ideiglenes evakuálásról és más segítésígről pozitív földönkívüliek által. Mindenkinék magának kel tudnia, vallása és világnézete alapján, honnan is remél segítésíget. Mivel a kozmoszban is van fény és árnyék, hasznos dolog, tekintettel az események valószínűsíthető komplexitására, ha mindenki kéri Krisztus vezetését, és **alkalmazza saját különbségtevő képességét – ez ugyanis egy speciálisan földi út az egység irányába, a felülről érkező új erőkkel összefüggésben.**

Ebben a fordulóban alapvetően az egyedek lelki döntésének utolsó lehetőségeiről van szó: továbbra is részt vesznek-e a fejlődésben a "béke birodalmának" eléréséhez, mint ahogy Isten a föld számára eltervezte. **Ezen események végén Krisztus visszatérése áll** (Jel 19, v.ö. Jel 12, Mt 24,30; Apost. tört. 1,6-8). Nem egyszerűen földi emberként jön, hanem egy átfogó történés magjaként, ami közelebb hozza az „ eget” (és a „túlvilágot”) a földhöz; amint a Lelket (és a Szellemet) a testhez. Azonban Krisztus való lényként való visszatérére gondolhatunk, vagyis nem csupán az Átala az emberiségben kiváltott változások leírásaként, amint azt bizonyos modern csoportosulások feltételezik. Ez a történés direkt vagy indirekt nemcsak a keresztények számára, hanem minden ember számára jelentéssel bír. Jézus visszatért az isteni bíróság elé tanuként az övéiről a korábban is elismert. Továbbá más vallások jövendöléseiből arra következtethetünk, hogy prófétáik ismét szerepet kapnak és követőiket vezérelni fogják.

A Jelenések e lépéséhez sem illik semmilyen büntető gondolkodás. Inkább egy önmagában logikus koncepció részeként jelenik meg, ami a földi élet egy további evolúciós lépcsőjére irányul. Az igazi kihívás ezt egy magasabbra való közös átmenetként megélni, ahol mindenki a saját fejlődése szempontjából megfelelő helyen illetve síkon van. **Aki jóakarattal veszi magába és valósítja meg a mindenkor szükséges megújító erőket, az inkább a pozitívumát élheti meg, de együttérezve a világ szenvedésével. Aki viszont nem akarja befogadni az újat, az úgy éli meg, mint kívülről nekiütközöt. Ez a „ítélet” illetve az „utolsó napok” tényleges jellege, az Apokalipszis értelmében. Az embernek nagy a döntési szabadsága, de, mint az életben oly sokszor, egy bizonyos időpontig, el kell határozza magát, különben ez nem döntés – a „langyosoknak” a Jelenések összefüggésében sincsen különösebb becsületük** (ld. „A 7 gyülekezet” fejezetünket és kiegészítését). **A vélemények különbözősége is hozzátartozik az egységhez vezető úthoz, az Apokalipszis történéseinek magjához.**

A „hét csapás” – a hetedik egy égi hanggal végződött „meglett” – megfelel a keresztrefeszítésnek és az ott elhangzottnak „elvégeztetett”, ld. Jn 19 és erre vonatkozó fejezetünket.

Misztikusan / beleérezve már ma is megélhető, hogyan szenved a föld és kiált segítségért, ahogy arra a „nehéz szülésre” előkészül. A keresztrefeszítés illetve a „sír”, mint a feltámadáshoz vezető átmenet, itt az egész földet érinti, és hatásában túlmutat rajta. Itt is megsejthető, ahogy azt már az Evangéliumokról írottaknál említettük, hogy ma egységként hat az a folyamat, ami a keresztrefeszítéstől vezet a feltámadásig, egy olyan állapoton keresztül, mely túl van életem és halálon; így innen nézve is lefuthatnak a „hét csapás” lépései egy világvége jellegű katasztrófa nélkül.

Mivel a jelenés nem egy mechanikusan lejátszóó filmre, hanem egy sokoldalú fejlődésre hívja fel figyelmünket (lásd János jelenése, bevezető fejezet) lehetséges, hogy a tényleges külső történés már továbblépett. Mindez azoknak tűnik főként így, akik egyes olyan részleteken fennakadtak, melyek (még) nem történtek meg. Ezen felül más területeken is történt már több olyan szerencsétlenség, melyek a jelenés ezen továbvvitt formájában még nem is szerepelnek.

Kiegészítés: *Wladimir Megre új könyvében, amit Anasztáziáról, a szibériai bölcs asszonyról írt (Wega kiadó, Neufeldstr. 1, D-67468, Frankeneck), is az a belső tudás szerepel, hogy a világkatasztrófa programja megváltoztatható; mindennek az a célja, hogy az emberek segítségével, Istennel összhangban optimalizáltassék. Azonban ez sem jelenti azt, hogy minden úgy mehet tovább, mint eddig.*

Az ilyen adalékokat ösztönzésnek kell tekintenünk, az előítéletek ápolása helyett. A „Krisztusutak” felismerései ettől függetlenek.

Kérdés:

Szeretném-e, hogy Jézus Krisztus a jövődölteknél megfelelően ismét egyértelműen fellépjen az emberi életet és a világot megváltoztatón?

\* Helyzetek (csak németül vagy angolul).

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## A (tényleges) „1000 éves béke birodalma”.

A „hét csapás” idején áthaladva kozmikus vízió következik a mennyből visszatérő Krisztusról – aki „hivatik vala Hívnek és Igaznak” – az Ő fehérbe öltözött „seregével”. Ezzel nem a mai, emberi pszudo-Krisztusokra utal. A „hamis próféta” (a Jézusról alkotott hamis / egyoldalú képpel, vagy ezen túl, ami kereszténynek tartatik...) megdönttetik. A most elkövetkező „1000 éves birodalom” – *Jel 20, 1-6* – éppenséggel nem nevezhető impériumnak. Éppen a társadalmi „nagy gépezet”, negatív külsődleges erővel és manifesztációival űzi el.

Itt megtaláljuk a szellemi bíróságot is. Ezennel egy elterjedt, de megtévesztő fordítást is ki kell javítanunk:

*Jel. 20. 4.:* "És én láttam mindazok lelkét, kik lefejezettek Jézus bizonyítéka és Isten szava akaratóból és kik nem az állatot és ábrázolatóát imádták és kik jeleit nem fogadták el homlokukra és kezükre; mindezek ~~életre keltek~~ és Krisztussal együtt uralkodtak ezer évig." A valójában ez szó szerint azt jelenti, hogy "éltek" az "életre keltek" helyett (összehas. pl. az elberfeldi biblia lábjegyzetei). Habár mindez - a "lelkek" esetében..." - egy ismét-az-életbe jelentéssel is bírhat, de továbbélést is a földön mindazoknak "kik az állatot ... nem fogadták el". Tehát az utóbbiaknak nem kell mindehhez először meghalni.

Ez a stádium rokonságot mutat Krisztus feltámadásával (*Jn 20-21 és ide vonatkozó fejezetünk*). A szövegben is az „első feltámadásnak” nevezik.

A negatív erők azonban nem tűntek el nyomtalanul; továbbra is dolgozni kell az egyes emberek tökéletlenségein, ami azonban most már könnyebb.

Az „1000 év” után a negatív erők maradványai összefogottan lépnek ismét napvilágra, hogy végleg elemészteszenek (*Jel 20, 7-10*). Lásd következő fejezetünket is.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## Az „új ég, új föld és az új Jeruzsálem”.

Az „ezeréves birodalom” után elkövetkezik az „utolsó ítélet” a holtak fölött is: „a könyvek felnyitottnak” – mennyei feljegyzések mindarról, ami az életben történt – és „egy másik könyv ... az élet könyve”, az egyedül mértékadó, az élet illetve a fejlődés állásának kiértékelése lesz az alap. Csak az ismételten megvezetett seregre hulló emészto tűz, majd az ördög „tűz és kénkö távába” való vetése – *Jel 19, 19 - Jel 20, 3 most Jel 20, 11 - 15* – közelíti az új eget és az új földet – *Jel 21-22*. Az nyitott kérdés marad, milyen időszakra is gondoltak.

**Krisztus mottója „Ímé mindent újjá teszek” – kivétel nélkül – Jel 21,5.** Ez az „újjáteremtés” is hasonlóságot mutat ahhoz, amit korábban, az örök értékek értelmében, részleteiben és egészében, kibontakoztatott. Ennél fogva a mai cselekedetek azok számára is fontosak, aki ma közel apokaliptikus történéseket várnak.

Az új égen – a szövegben az új föld és az új Jeruzsálem előtt említve – egyfajta kozmikus mennybemenetelt érthetünk. (V.ö. az evangéliumokban szereplő mennybemenetellel, *Lk 24, Mk 16, és erre vonatkozó fejezetünkkel.*) Ahogy eddig a leírás hangsúlya a földön volt, úgy lépnek most a látható és láthatatlan „égi” események az előtérbe. Itt nem az Isten tértől és időtől független, örök mennyországáról van szó – ez változhatatlan marad – hanem a teremtett világról. Kiderülhet, hogy a kis Föld bolygó kozmikus értelemben sem csak „fejlődő ország”, hanem problémáinak megoldásában messze érő, igen speciális feladatot kapott. A nagy emberi szabadság és az anyagiakba való belegabalyodás problémája, Lorber és mások kinyilatkoztatásai értelmében, semmiképp sem lelhető fel minden, esetleg „lakott” világban; azok a negatív erők sem, amik János víziója szerint a „földre vettek” majd most a „tűz tavába”. Ugyanúgy, ahogy Jézus hatást gyakorolt az emberiségre, ugyanúgy az egész emberiség illetve a föld átmenete Krisztussal, nyilvánvaló széles kihatással rendelkezne.

Az így megújult „új föld” és az ehhez kapcsolódó esemény, az „új, mennyei Jeruzsálem” földre érkezése összehasonlítható a pütkösdí eseménnyel *Apostolok Cselekedetei*), mégha ez kozmikus léptékű is. Ez itt nem a földrajzi Jeruzsálem. A föld különböző síkokon is kölcsönhatásban áll az őt körülvevő kozmosszal.

„És semmi elátkozott nem lesz többé” – más fordításokban semmi halál / semmi sötétség, stb. – „és az Istennek és a Báránynak királyiszéke benn lesz” (*Jel 22,3*). Ennek következményeképp **itt a negatív illetve halált hozó erők is megváltattak, a világ megosztottsága megszűnt. A világ csak itt mutatkozik először tudatos egészként**, ami egy „Isten közelében”, víziókban, stb. megsejthető, de nem leírható állapot. Ez állapot gyenge képmása lenne, ha **a belső élet valamelyik pontjából az összes többi pontot élettel lehetne megtölteni, ez a tapasztalás az úton érhet minket; „mindent egybevéve”**. Istenben már megvan minden magasabb egysége.

**A teremtés isteni mintája – az alfa – és az új teremtés, amiben minden Istenhez kötődő lény – az omega – azonossá lesz, és mégis megmarad az alfa és az omega. A „vég” tehát több, mint a kezdet, bár a kezdetben is minden benne van.** A történéseknek ez az iránya már felismerhető, mint a kis részletek, például az emberben, azonossá válásának mindent átható tendenciája.

Itt arra még rá kell mutassunk, hogy például R. Steiner látásmódja szerint az „új föld” történései, a három óriási időközönként egymást követő „földinkarnáció” egyikén alapulnak. Anélkül, hogy erről itt állást akarnánk foglalni, meg kell említsük az „új föld” jellegével kapcsolatban, hogy ez, amint említettük, még egy másik folyamatból következik, mint – hasonlóképpen – egy megtestesülési ritmus, ahogy azt például a hindu kozmológiában az égitestekre, stb. és az egész kozmoszra kiszámították. Ha egyszer komolyan vesszük, akkor túl fog menni a születés és elmúlás minden eddig ismert vagy sejtett formáján, mind magasabb „oktávokba” illetve „spirálba”.

Már a ma lehetséges tapasztalásokkal szemben is teljesen elhalványul azon teológusok véleménye, akik az Apokalipszist csak figyelmeztető hasonlatoknak tartják, valós jelleg nélkül.

Jézus evangéliumi példázata az emberek életéből vették, hogy értehetőbbé tegyék álláspontját. Később, még földi életében, Jézus hangsúlyozta a tanítványoknak, hogy már nem példázatokban beszél hozzájuk, hanem közvetlenül. A Jelenések nem az emberi életből ered; mindenütt, ahol a szövegben értelmezések vannak, közvetlen „megfelelésekről” van szó; vagyis az érintett tudati síkon a történés „reálisan létező”, mint a mai lelki kutatásban, például R. Steinernél. **Az Apokalipszis azonban figyelmeztet is; például arra, hogy váltsunk át a „teo-lógiáról” a teo-praxisra”; hogy lássuk, mi van a levegőben, és „Istent megjeleníteni hagyjuk a mindenkori jelenben”. Isten az embereken keresztül is cselekszik** - ennek azonban semmi köze önkényes

emberi tevékenységekhez: az embereknek nem kell Istent vagy az apokalipszist játszaniuk. Az emberi fejlődés lényegében egyre inkább megtörténhet kéz a kézben Isten Tervével együtt (a teremtési program).

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## Zárófejezet: A keresztyény.

**A tulajdonképpeni keresztyén Jézus Krisztus maga, és ezzel a jelenvaló Krisztus bensőnkben történő, önálló keresése – „Keressetek és találtatik”. Az Ő megértésének legközvetlenebb útja a Vele folytatott párbeszéd komolyan vétele, és abból impulzusok átalakítása. Ez az írás erre bátorítja az érdeklődőket.**

**Egy másik út, ami azonban összeegyeztethető az említett „legközvetlenebb” úttal, azoknak a specifikus minőségeknek az a kitapintása és életünkbe egyre inkább való bevonása, amiket Jézus Krisztus hozott. Ehhez nyújtanak segítséget az újonnan kidolgozott, és vastagon szedett bekezdések ebben az írásban.**

**Ezek a különféle jellemzők, amik bővíthetőek lennének, közösek abban, hogy Krisztus fölötte áll e világ ellentétpárjainak (dichtómiák). Ő nem egyszerűen összekeveri a mindenkori két oldalt, hanem a Hozzá közel álló beállítódások mindig „harmadik utat” képeznek, ami egy másik síkról a termékenyt, a nem lecsúszottat minden oldalról belevonja, az összes megkeményedett átalakításával. *Lásd ehhez a táblát a végén.***

**Az egyesével szemügyre vett jellemzőkből további következtetések is adódnának, a mai társadalmi nézeteltérésekre, régebbi és újabb törekvésekre. E csoportok közül több valami szükségeset mond ki, legalábbis bizonyos ponton vagy bizonyos szempontból, amit más csoportok nem vesznek figyelembe, például a régi bal-jobb ellentétek fogságából. A régi és új ellentéte – legalább is belátható időn belül – nem fog eltűnni; azonban a párbeszéd lép majd a megmerevedett frontok látszólagos ellentétei helyébe; valamint a megfelelő helyükre kerülnek az ellentétek vonalai; pl. képes valaki Istent szolgálni vagy a pénzt isteníteni. Könnyebben egymásra találnak azok az összeillő emberek, akik közösen új projekteket fognak felépíteni – amik majd nem végződnek egyoldalúságban. Újra csoportosulnak a nem összeillők.**

Jelen cikk további megállapításai a tanulmányozáson túl, az egyéni fejlettségtől és intenzitástól függően gyakorlati jelleget kaphatnak; még ha ehhez a végighúzó gondolatok némelyike elszórva jelenik is meg, nincs megismételve minden fejezetben.

A vizsgálódásnak ez a módja túlzó sok teológiai és más irányzat megszokásain, ami Jézust mindig egy jószándékú, de egyoldalú látásmóddal „használja”; ehhez azokat az igehelyeket hangsúlyozták, amik beleillenek mindenkori képükbe, a többit elhallgatták, vagy másképp magyarázták. Már az első századokban, az evangéliumok szerzői is felismerték, legalábbis kezdetlegesen, hogy Jézus sokoldalúságának bemutatásához jobb, ha több forrásra támaszkodnak. Nem voltak olyan buták, hogy ne vették volna észre ezekben a szemléletmódok különbözőségét. Ezzel szemben néhány modern teológus nagy felfedezésnek látta, hogy a ránk hagyományozott evangéliumokban különböző források különböző látásmódjait ismerhették fel, például az ú.n. „Q forrást”, azzal az elhamarkodott kérdéssel és döntéssel, hogy melyik szerzőnek is lehetett inkább „igaza”. Ma már felismerhető, hogy a maguk módján mindegyiküknek „igaza” lehetett, leszámítva mindenkori egyoldalúságaikat. Ez az „ökumenének” is új impulzust adhat.

A más vallási vagy világnézeti háttérű emberek, akik azonban nem egyházilag megkeményedett, sem ellaposodott keresztyény megközelítéssel, hanem pozitív érdeklődéssel állnak hozzá, vagy legalábbis valami értelmeset vélnek felismerni benne, nyilván tanulhatnak valamit belőle; ahogy e



fejezetek szerzői is megismerték és értékelték a legkülönbözőbb irányzatokat. Más vallások bizonyos képviselői ma már többet ismernek fel Jézus Krisztus materiálisan nehezen megmagyarázható oldalaiból, mint sok történeti-kritikai teológus. Ezen azért el kéne gondolkodniuk.

Ráadásul a „kereszténység” vallási közösségeinek nincsen bérletük Krisztusra.

Megközelítési módja megadhatja az embereknek az egység erejét a sokféleségben: a szeretet és a legmélyebb megérteni-akarás, két összhangban lévő erő. Ez azonban nem egyenlít ki minden különbséget, hanem az összeegyeztethető szeretettel tartja egymás mellett és láthatóvá teszi a tényleg nem összeegyeztethetőt, mint olyat. Krisztusnak ezt a különböző áramlatokat konvergáló / közelítő erejét a világ keresztényei gyakorta eltitkolták. A Föld megmentése érdekében is ideje, hogy a keresztények újragondolják tulajdonképpeni feladatukat – feltéve, hogy tényleg kereszténynek tartják magukat.

[Lásd a táblát a főszöveg zárófejezetéhez: A keresztény tartás – „a világban, de nem a világból”, egy „harmadik út” \(ld. például Jn 17\).](#)

[Anglicky:](#) Table: "Archetypes" (models, symbols) from the earliest history -elucidated by the bible- to Jesus, and to the future.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## Tábla a főszöveg zárófejezetéhez: A keresztény tartás – „a világban, de nem a világból”, egy „harmadik út” (ld. például Jn 17).

Aki Jézust véve **mérceként** és segítségként az előrehaladás módját kutatja, mert saját tökéletlenségeitől szeretne megválni és ígéretesebb tulajdonságokra vágyik (a „...Gyógyítás”, „...Etika”, és „...Feldolgozás...” oldalakat összehasonlítva), először talán

- az igazságnak megfelelően viselkedik magával, és majd csak ezek alapján gondolkodik el másokról, (ahelyett, hogy mindent másokra vetítene), *lásd Mt. 5,3 "A lelki szegények a legboldogabbak";*
- a lelkiismeret ösztönzéseit elismerni, és mégis "kilépni önmagunkból is", (ahelyett, hogy mindent egyszerűen elfojtanánk), *lásd Mt. 5,5 és 5,9...;*
- felismerni, hogy a lélek értelme szerint másokat is támogatunk, habár saját érdekeink előfeltételnek számíthatnak ahhoz, hogy képesek legyünk másokon is segíteni (*lásd Mt. 5,7*);
- Isten élő szellemét keresni, akkor is, ha a külső formák fellépése értelmesebbnek tűnhet, (a csupán formákban megmerevedés helyett), *lásd Mt. 6,5-8... és Joh. 4,21-24;*
- (vallásos) lenni, és ennek megfelelően viselkedni, (nem csak úgy tenni), *lásd Mt. 5,8;*
- merészen az új felismerések szerint élni akkor is, ha másokkal szembeni viselkedésünk tapintatot igényelhet (ahelyett, hogy mindig csak azt vennénk figyelembe, hogy mi számít ezen a világon valamit), *lásd Mt. 5,15;*
- új felismerések ellenére szerény, szolgáló szerepet vállalni, (önhittség helyett), *lásd Mt. 5,19 és Luk. 9,48...*

Aki egy ilyen szeretet-telibb és bölcsebb irányultságnak köszönhetően nem áll többé a saját útjában, észlelni fogja, hogy a Kereszténység nem csak egy életforma, hanem egy ténylegesen spirituális út. Ezen az úton Jézust **iránytűként** élheti meg, lehetővé téve az egyoldalú kibúvók helyett, egy új egyensúly megtalálását:

Tábla

Sem külsőségekben feloldódva hanem külső aktivitásban	sem belsőleg lebegve - és belső megalapozottságban létezve.
Csupasz gondolkodás figyelembe veszi a tartalmakat, problémákat, tisztázatlanságokat	- vagy üres meditáció helyett - tudatos, meditatív csendben.

Megérzi a „külső Istent az égben”	- és hagyja bensőjében alakot öltetni.
A változhatatlan Teremtő nyomait	- az önmagában alakuló (szabad) életben látja.
Tanulmányozza a külső világ törvényszerűségeit	- és megérzi ezek mögött a Teremtés rendjét.
Az ösztönök erejét sem ki nem éli hanem integrálja	- sem el nem nyomja teljesen, - és átalakítja azokat.
Használja az időt, teret, körülményeke, keresi az összhangot	- személyes szabadsága ellenére
Klüsőleg dolgozik	-és belsőleg imádkozik (a Bencés Regula szerint: „ora et labora”) .
Meg akarja érteni mások pozitív hozzájárulását (aktív tolerancia)	- és önmagát tulajdon hitbéli alapjairól teljesíti ki.
Komolyan veszi a racionális - analitikus	- és a „misztikus” – szintetizáló agyféltekéket illetve az agyféltekék közötti hidakat.
Ismeri a szubjektív érzékelést	- és mégis keresi a differenciált igazságot a szubjektív látásmódok mögött.
Tanul a (konstruktív) hagyományokból	- és azokat önmagában lelki életre ébreszti (hagyja ébredni).
Előgyakorlatokat tesz	- és befogadja a Kegyelmet (keresztény misztika, lelkigyakorlatok, ...)
Személyesen megszólítja Istent	- és az Ő erejét
Szereti felebarátját	- mint önmagát
Megőrzi értelmét	- és túltekint rajta
Sem szét nem folyik a mindenségben hanem egészében létezik	- sem meg nem keményíti lelkét - mint egy tudatos sejt
Eszköznek tekinti testét és az anyagot	- és lélekben növekedik.
Elfogadja a gazdagságot, teljességet	- a „tű fokának” értelmében.
A földi tudat helyes döntéseieért vívódik	- és egy másik síkon megérzi / kitapintja Isten tervét.
Továbbadja a felismeréseket	- és arra állítódik be, ami illő.
Környezetében / társadalmilag megváltoztatja azt	- ami saját bensőjében megjavult.
Együttérez a világ szenvedésével	- és örvend az Isten vezetésének.
Értékeli a lelki közösségeket	- és egyedülként is törekszik Isten felé.
Tiszteli a népek sokféleségét	- és mindenkiiben hagyja kibontakozni az általános emberi magot.

... ilyen módon mutatkozik meg Krisztus útja harmadik útként, a világ látszólagos ellentéteivel szemben – egy út, ami a teljes élethez vezet - és Istenben tényleges szellemi szabadsághoz. Lásd

a főszöveg vastagon szedett szövegrészeit is, és például *Jn 17-et és a „Naq Hammadi-ból való apokrif evangéliumot”*: *Tamás evangéliuma 22*. **Ez nem olyan határozatlanságot jelent, amely az ellentéteket problémaként foglalja össze, ezért nem is számít "értelmetlen agyonbeszélésnek"**. (A határozatlanság helyett sokszor jobb lenne, ha teljességgel kivonnánk magunkat egy témából vagy a kettő közül egyik mellett döntenénk - sőt mindezt annak tudatában tennénk, hogy ugyanígy más is dönthet egy másik mellett.) **A gondolkodás harmadik útja esetén egy a két ellentét fölé rendelt álláspont kereséséről van szó amely új, szabad megállapításokat (posztulátumokat, állításokat, téziseket, döntéseket) tesz lehetővé és ezáltal megoldja az adott problémát. Aki megtartja egyensúlyát és megbirkózik az élet követelményeivel, azt az elmélyedés Jézus lépéseinek tanulmányozása során az evangéliumokban, a passió történetben és az apostolok történetében (Pünkösöd) jóval nagyobb sikerrel jutalmazza. Az emberek azon képessége, miszerint egyre inkább közelítenek a világ látszata mögött elbújt "Isten igazi fényéhez" Joh. 1:9, ezen egyensúlyozás kiindulópontját és egyúttal célját is képezi. (Lásd főszöveg, 1. rész).**

Létezik összefüggés azok között, amiket az evangéliumokban rögzítettek és amik nagyobb léptékben megjelennek János Jelenésekről írott könyvében, *lásd főszövegünk 2. részét*.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

### 3. rész: további témák

#### **Imádság a békéért, az életért és a Földért.**

*Úgy építettük föl, hogy az első részből sok magyarázat nélkül kitessek a hatékonyimához szükséges beállítódás. Ez úgy változtatható, ahogy megfelel a saját érzékenységünknek. A harmadik rész helyett más alkalmakat is Istennek szánhatunk. A legjobb lassan, képzelőerővel imádkozni:*

Istenem, teremtőm, segítségem és reményem!  
Jézus Krisztussal együtt köszönöm Neked mindazt, ami Tőled származik;  
bocsáss meg mindazért, ami eltávolít Tőled;  
add, hogy ebben a csendben a Te Lelked teremtővé tegyen.

Vezess, hogy ne ártsak másoknak a Hozzád vezető útjukon;  
vezess, hogy akaratodnak megfelelően segíthessek másokat;  
óvjál meg utamon\*.

Add meg az embereknek, hogy a Te kezében hagyják a döntést életről és halálról\*\*;  
segítsd azokat, akik teremtésedért dolgoznak;  
vezesd el ezt a világot a Te új korszakodba.\*\*\*

\*) Itt másokat is be lehet vonni.

\*\*) *Itt részleteket is be lehet vonni, vagy egy kapcsolódó meditáció során lehet ezeket kidolgozni, mint például 'az erőszak és ellenerőszak körforgásának megállítása', 'a problémák erőszak útján történő megoldása alól kihúzni a talajt', 'csak olyan biztonsági szabályokat alkalmazni, ami meghagyja a békés polgárok emberi méltóságát', 'békés párbeszédet vezetni a vallások jóakarátú tagjai között', ... v.ö.mt 5,9 és 26,52. Lásd az Egyházi nyilatkozatokat is (angolul).*

\*\*\*) A megkínzott természet segítségért kiált. Ideje lenne Istentől illetve Krisztustól kérni, a védelmet a természeti csapások elől. Ez azonban nem helyettesíti az ember nélkülözhetetlen hozzáállását a teremtéssel szemben.

\*\*\*) Lk 11,2; 21,31; Jel 11,16; ... lásd a Miatyánk-at is, Mt 6,7-15.

A vallások szent iratai eredetileg az ember küzdelmét hangsúlyozták, saját árnyoldalaival szemben – úgy a Biblia, mint a Korán, a Zend Avesta vagy a Bhagavadgita – nem a külső háborúkat. Ezt később sokszor figyelmen kívül hagyták vagy félreértették. Ma már vannak olyan törekvések, amik a vallások ebből adódó etikai közösségét állítják szembe az egoista civilizáció értékvesztésével. Ennek során a vallások megtartják saját identitásukat.

*Lásd Márkus 12:30* " ... az Urat, Istenedet teljes szívvel, lélekkel, érzékkel és erődből szolgálnod kell", (I. Mózes 6, 4.5). Az imához tartozik a mélyen érzett hit az iránt, hogy Isteni értelemben megvalósulhatunk, valamint az ennek megfelelő köszönet is. János 16.23 "Ha ti az atyát valamire megkéritek nevemben, akkor ezt meg is adja nektek" eredetileg azt is tartalmazta "... a válasz körülvesz benneteket" (I. Neil Douglas-Klotz: Prayers of the Cosmos. Meditations on the Aramaic Words of Jesus.). Az ima és az annak szellemében való cselekvés összetartoznak, kölcsönösen alátámasztják egymást. (Az itt megadott, részben újszerű indítványok nem jelentenek ellentétet az egyház sokoldalú imádkozási gyakorlatával szemben stb.) Isten ki tudja a szeretetet osztani amelyet kap mindegy, hogy melyik templomban.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## Az etikai értékek alapjai

Jézus Krisztus súlyt helyezett arra, hogy az etikus, morális viselkedés mércéje élő legyen az egyes emberekben, ne csak egy törvényi előírás vagy szokás hatalmának külső nyomásaként hasson. Ez a belsővé válás sem egy külső hatásra történő „bekalapálódás” eredményeként jön létre, hanem egy olyan életvitelből ered, amiben kibontakozhat a szeretet „Isten és a felebarát iránt, mint önmagunk iránt”. „Egymást szeressétek” (Jn 13,34), ez az erő, ami lehetővé teszi a tényleges lelkiismerettel összhangban történő cselekvést. Az Isten iránti szeretet lehetővé teszi az Ő magasabb céljainak megsejtését. Láthatóvá válik a különbség ott, ahol egyes emberek, párok, csoportok, stb. erre az univerzális szeretetre alapoznak. Ez minél inkább meggyökeresedik mindenkiben, annál kevésbé lesz szükség részletes, külső előírásokra.

Ez által azonban nem megcáfolódnak, hanem éppen megerősödnek a régebbi tartalmak, mint például amik a „10 Parancsolatban” adattak az embernek. Ezek alapjaikban nem, de részleteikben a kulturális változások hatása alá kerülnek. Ez magának Mózesnek a beszámolója tanúsítja, aki először az etika egy magasabb formáját kapta a kinyilatkoztatásban, azonban az erre még láthatóan éretlen nép számára egy egyszerűbb verziót hozott. Ezek az etikai alapok nagyjából közősek a kereszténységben, zsidóságban, iszlámban, és gyakorlatilag az összes többi vallásban is hasonlóképp található meg, ahogy azt a „Világvallások és Világetosz Parlamentjének nyilatkozata” mutatta (lásd linkjeink oldalát: lásd az angol / német frissítéseket). Egy önmagát "nem vallásos" vagy humanistának értendő etikában is található összefüggések más vallásos kultúrák értékeivel. Az etika lényegében arról szól, hogy a másik embert úgy kezeljük, ahogy minket szeretnének ha kezeléne; vagyis ne ártsunk másoknak, hanem inkább segítsünk. Ez fontos a sorsunk szempontjából, mert ki mint vet, úgy arat (*Gal. 6,7; 2.Kor. 9,6*). Ez a túlélés egyik alapkövetelményét képezi a mindig tovább fejlődő társadalomban. Végül is ez a fő kritériuma az új időben való részvételnek, amiről a „**Mi Atyánk**”-ba **imádkozunk**: „Jöjjön el a Te országod!” (Mt 6), és ami a Hegyi beszédben így hangzik „Boldogok a szelídek: mert ők örökségül bírják a földet”. Tágabb értelemben olyan szempontok adódnak ebből, amik létfontosságúak az emberi létezés legkülönbözőbb síkjain. A Hegyi Beszéd etikáját manapság még bizonyos keresztény körökben is hibásan, nem mint közvetlenül alkalmazandó „kötelesség-etikát” értelmezik Valóban nem ad automatikusan használható cselekvési útmutatót például minden nehéz politikai döntéshez. De mégis mércéül szolgálhat. Ahol az emberileg mérlegelt „felelősség-etika” ellentétes társadalmi döntésekhez vezetne, mint azt a „kötelesség-etika” alapján az egyének saját életükben elvárnák, ott nem tételezhetjük fel automatikusan, hogy itt Jézus is éppen ugyanígy döntene. Az egyén a maga részében felelős a történésekért, és ezt a részét nem számolhatja el mások hibái ellenében. Nem mindig helyes egy ilyen egyértelmű felelősség-megállapítás, ahogy az a

jogviták esetén gyakori is. Felelősségük van a csoportoknak, stb. is, az általuk kifejtett kényszerítő erő, illetve a pozitív vagy negatív „tanítási minta” okán. Ebből következően mindegyiküknek szükségük lenne egy etikai kódexre (amit például néhány foglalkozási ágban már megalkottak). Az egyéni etikán túl szükség lenne a társadalom vagy annak részeire vonatkozó „strukturális etikára” is. Ezt nem helyettesítik egyedül a törvények, a maguk önkényességével.

Tábla

<b>Morális törvények (2Móz = Exodus 20)</b>	<b>Az erkölcs a Koránban</b>	<b>"Világetosz"</b>
1. Én, az Úr, vagyok a te Istened, ... Ne legyenek néked idegen isteneid én előttem. (Ne csinálj magadnak faragott képet...)  2. Az Úrnak a te Istenednek nevét hiába fel ne vedd; mert nem hagyja azt az Úr büntetés nélkül, a ki az ő nevét hiába felveszi.	Isten mellett ne létezzon számodra más isten... (17. szúra 22)	(A „világetosz” fölötti egyetértés nem érintette az egyes egyházak isten-fogalmát. Például a Buddhisták miatt csak abban volt teljes a közösség, hogy elismernek valami „végső valóságot” – vagyis valamit, ami túl van a materialista valóságon.)
3. Megemlékezzél a szombatnapról, hogy megszenteljed azt.	A gyülekezés napján forduljatok... Isten emlékéhez... (62. szúra 9*)	
4. Tiszteld atyádat és anyádat, hogy hosszú ideig élj azon a földön, a melyet az Úr a te Istened ad te néked.	A szülőkhöz légy jó..., beszélj tisztelettel hozzájuk...és add meg a rokonoknak amit megérdemelnek...(17. szúra 23-26*)	
5. Ne ölj.	Ne ölj meg senkit, kinek megölését Isten megtiltotta...(17. szúra 33 és 5. szúra 32*)	Az erőszakmentesség kultúrájára való kötelezés és mindenféle élet tiszteletéé...
6. Ne paráználkodjál. **	Ne paráználkodjatok! (17. szúra 32)	Kötelezés a férfi és a nő egyenrangúságának és partnerségének kultúrájára (a szexualitással való destruktív bánás ellen ...)
7. Ne lopj.  9. Ne kívánd a te felebarátodnak házáat.  10. Ne kívánd a te felebarátodnak feleségét, se szolgálóját, se szolgálóleányát, se ökrét, se szamarát, és semmit, a mi a te felebarátodé.	Ha egy férfi vagy egy nő lopást követ el, vágjátok le a kezét...Ha azonban valamelyikük...megtér és megjavul, Isten is visszafordul hozzá...(5. szúra 38-41*)	Kötelezés a szolidaritás és az igazságos gazdasági rend kultúrájára ...
8. Ne tégy a te felebarátod ellen hamis tanúbizonyságot (ne hazudj).	Jelentkeztek tanunak...az igazság oldalára, még akkor is, ha ellenetek vagy szüleitek és közeli rokonaitok ellen irányulna...(4. szúra 135*, Csalás lásd 2. szúra 188*)	Kötelezés a tolerancia és az igaz élet kultúrájára ...

\*) A különféle egyházak ehhez különösen sok eltérő részletet kapcsolnak. Ez alapján megérthetjük, hogy nem mindenki számára lehetnek megfelelőek ugyanazok a részletek. A mai céloknak megfelelően korábban sem különböztették meg eléggé a vallási elveket és a részletes világi törvényeket; ez azonban nem jelenti azt, hogy törekedni kéne a hit és a törvények egyra nagyobb tartalmi ellentétére.

Már az özönvíz után - tehát a fent említett 10 parancsolatok előtt is - léteztek a bibliai hagyományoknak megfelelően alapvető etikai feltételek az új emberiség megőrzése érdekében, tehát a későbbi izraelitákon túl is:

- Az életet óvni kell ill. nem ölni ("mivel Isten az embereket képének megfelelően alkotta": Genézis 9. 6) és élő állatok húsát nem enni. A rabbinikus zsidóságban később "Noé 7parancsolata" lett különböző olvasatokban nem zsidók számára levezetve :

- az ölés tilalma;
- tilalom, kegyetlen lenni az állatokhoz;
- a rablás tilalma;
- a házasságtörés ill. erköcstelenség tilalma;
- a bálványimádás tilalma (tehát a nem zsidóknak eme elképzelés alapján nem kell a zsidók Istenét tisztelniük, de más versenyző istenséget se imádjanak);
- az istenkáromlás tilalma;
- egy jogrend előírása bíróságokkal együtt.

Segítségét jelenthet saját, észrevett tökéletlenségeink és pozitív tulajdonságaink táblázatba rögzítése, így tudatosan követhetjük előrelépésünket. Több lehetőségünk is van ezen dolgozni:

1. Problémás tulajdonságaink közvetlen megoldozása életünk eseményei során. Jó szándék, stb. Ez Jézusnál is fontos: először a saját szemünkben a gerendát... Az önmagunkon való dolgozás a Koránban is „nagy dzsihadnak”, „nagy szent háborúnak” számít, vagyis olyan valaminek, ami minden más, külső vitánál döntőbb.

2. A közvetlen jóvátétel, és 3. a közvetlen, kölcsönös megbocsátás, amennyiben az még lehetséges. Máskülönben a problémákat Istennek kell átadni az imádságban, és belsőleg kell megbocsátani. Ez is fontos marad Jézusnál – Ő is arról beszél, hogy fel kell dolgozzuk „...mind az utolsó fillérig” (Lk 12,59, és lásd az 5. fejezetünket).

4. Ha semmi más megoldás sem marad, ott van a megfelelő jócselekedetek lehetősége másokkal, mint akiknek rosszat tettünk. Isten sokmindent közvetlen is megtisztít, ha például valaki közhasznú feladatokat vállal. (Itt is folyékony az átmenet az eddigiek tiszta feldolgozásából a szabad, segítő tevékenységbe, és így válik relatívvá, hogy „más a vető, más az arató”, v.ö. például Jn 4,37.) Ennek során is érvényes a Mt 7,20-21 értelmében: „...az ő gyümölcseikről ismeritek meg őket. Nem minden, a ki ezt mondja nékem: Uram! Uram! megyen be a mennyek országába; hanem a ki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát” (akik a cselekedeteikben is rokonok Vele).

5. „Kérjétek az Istent az én nevemben”, itt az Ő bocsánatát és kegyelmét életünk további fejlődésére. Ez az a lényeges segítség, amit egy tisztán humanista etika nem tud nyújtani. Így már nem mechanikusan fut le sorsunk, hanem az ember megélheti Isten vezetését, mindent úgy dolgozunk fel és fejlesztünk tovább, ahogy az Ő magasabb bölcsességes szerint az egyes személynek vagy a környezetének a legjobb.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## **Kiegészítés: egy rövid helyesbítés a modern „mindent Jézusról, leleplező történetekhez”.**

Weblapunk szövegében közvetlen, vagy közvetett módon már helyesbítettük bizonyos teológiai irányzatok legfontosabb egyoldalúságait – az új felismerések és módszerek segítségével. Itt a modern „szenzációírók” zavarkeltésével foglalkozunk. Nem szándékunk emelni ezen szerzők és műveik publicitását, a következő tanulmány azoknak szól, akik ismerik ezt az irodalmat, és akiket ez zavar.

1. Ezek a szerzők, a qumrani tekercsre hivatkozva, megpróbálják úgy beállítani, mintha az Újszövetség Jézus-ábrázolása általában nem volna megfelelő. Szerintük Jézus és a tanítványok a valóságban egyszerű, militáns felforgatók voltak, a római rendszerrel szemben. \*

A hihetőség fokozása érdekében ezt az értelmezésüket egyfajta összeesküvés-elméletbe csomagolják: A qumrani közösség 1947 – 1956 között felfedezett írásos tekercseinek 75 %-t titokban tartották, mivel a Katolikus egyház tanult papjai tartották ellenőrzésük alatt. Ez már tényszerűen is hamis – ezt itt rögzítenünk kell, bár ennek a weboldalnak nem feladata egyetlen egyház védelme sem, és főleg nem az, keresztény iratok titkosításának elfogadása. A szakértők csoportja a valóságban katolikus, protestáns, anglikán, zsidó sőt ateista tagokból állt. A kisméretű, erősen sérült cédulák tartalma fölötti viták miatt valóban sokáig tartott, amíg minden nyilvánosságra került. Amikor az említett „eltitkolás” könyv angol eredetije megjelent, a qumrani szövegek 80 %-a már nyilvánosságra került. 1992-ben, egy évvel az egyik olyan szenzációkönyv megjelenése előtt, amelyik a hátsó borítón a szövegek 75 %-nak titkosságát állítja, az összes maradék, még kibetűzhető szöveg is nyilvánosságra került.

Ezek tartalmi értelmezéséhez a szerzők kénytelenek voltak egy sor, vakmerő elméletet felállítani, hogy azok egymás mellé sorolásával végül eljuthassanak a fent említett, kitűzött eredményükhöz. Egyrészt az írások nem a Krisztus előtti időkből származnak, hanem Jézus korából. \*\*) Ezek az írások azonban láthatóan különböző korokból származnak és mondanivalójukban sem egységesek. A Qumran közösség hosszú időn át létezett. Nem azonosítható sem az esszénusokkal, sem a militáns zelótákkal, akik később a nem túl távoli Massada erődöt uralták. Qumran leginkább egy mai, spirituális ökofaluhoz hasonlítható. Valószínűleg minden irányba voltak kapcsolataik; az esszénusoktól átvehettek néhány szokást, átalakított formában, a jeruzsálemi Templom írástudói a templomi kincsről készített feljegyzéseket bíztak rájuk – ami arra utal, hogy biztonságos őrzési helynek számítottak, mivel nem voltak közvetlenül érintettek a rómaiakkal való ellentétekben – lehettek kapcsolataik bizonyos zelótákkal is.

Azt is feltételezik a szerzők, hogy az esszénusok nem aszkétikus életet élő szerzetesek voltak, hanem militáns ellenállási harcosok. Mindaz, amit az esszénusokról tudhatunk arra utal, hogy irányultságuk pacifista, vegetáriánus, szigorúan vallásos zsidó-ezoterikus volt, akik a szinte zarathusztriánus tisztasági parancsaik okán keresték a világtól való elszigetelődést, jobban mint a mai szerzetesek. Az említett feltételezés, ami az esszénusokat militánsnak tartja, megengedhetetlen módon veszi egy kalap alá az esszénusokat és a zelótákat anélkül, hogy ezt kellően megokolná.

Keresztelő Jánoson, Jézuson és Jakabon, Jézus (fél)testvérén, állítólag ugyanazokat a militáns jellemzőket fedezhetjük fel, „mint az esszénusokon”. Ez a – fenti feltételezéseken alapuló – tézis, amit tényként prezentálnak, sem támasztható alá a qumrani iratokkal. Azokban ugyanis sem Jézus, sem Jakab, sem János nem azonosítható ilyen módon. Ehhez például az „igazság tanítóját”, aki nyilvánvalóan a közösség egyik vezető személyisége, Jakabbal kéne azonosítanunk, ami egy bizonyíthatatlan elmélet. Az sem bizonyított, sőt egyenesen valószínűtlen, hogy az „igazság tanítója” egy radikális zelóta lett volna; az azonban lehetséges, hogy Őt a gyülekezet magasabb – lelki – autoritásnak ismerte el, a széthulló templomi papság ellenében. Ami magáról Jakabról ránk hagyományozódott, az sem illik bele ebbe a militáns képbe. Jakab – nem a tanítvány, hanem Jézus említett testvére, aki Krisztus megfeszítése után vezette a jeruzsálemi őskeresztény gyülekezetet – minden jel szerint kifejezetten toleráns, kiegyensúlyozott személyiség volt. Úgymond Péter és Pál közé kellett álljon, közvetítenie kellett a vitázó tanítványok között, hogy a gyülekezetet összetarthassa.

Ahhoz, hogy feltételezhessük, Pál a rómaiak ügynöke volt, aki mindent meghamisított, egy további konstruált elméletre kell támaszkodjunk, amit szintén semmi sem bizonyít, e szerint a rómaiak csak figyelem-elterelésnek rendezték meg letartóztatását. (A "Krisztusutak" szövegében, sok minden más mellett Pálra is kitérünk, például arra, hogy vízionális élményei és felismerései autentikusnak tekinthetők – függetlenül attól, ki miképp viszonyul a hagyományos problémákhoz, például a nővel kapcsolatos álláspontjához –; feltéve persze, hogy egyáltalán veszi Valaki a fáradságot magának, hogy a gyakorlatban foglalkozzon a misztikus élményformákkal, amit a szenzációszerzők láthatólag nem tettek meg.)

A qumrani tekercsek nem többek, mint sok más egyéb írásos emlék abból a korból, amik mozaikszemcsékként összerakva hírt adnak a kor bizonyos szokásairól. Más, abból a korból

származó írás már régóta ismert apokrif iratként, megint másokat csak a legutóbbi időkben találtak meg (például a Naq Hammadi leletek, amik az egyiptomi korakeresztények hitéről adnak hírt). Ami biztos, hogy az emberek Qumran-ban istenhívők voltak, és bizonyos elképzeléseikben és szokásaikban Jézus tanításaihoz álltak közel – azokhoz, amiket a Bibliában olvashatunk, nem a szeszácioszerzők által Jézusnak tulajdonított, militáns tanokhoz. Az viszont elképzelhető, hogy Keresztelő János eredetileg az esszénusok vagy a qumraniak szigorúan hívő köréből származott, vagy legalábbis szívesen látott vendég volt ott. Hasonlóképp elképzelhető, hogy Jézus találkozott ezekkel az emberekkel. (A „Krisztusutak” web-oldalon azonban meg is alapozzuk, hogy ugyan sokféle körrel találkozott, de nem tartozott automatikusan azon iskolákhoz, amik tanítványaival éppen találkozott.)

2. További szerzők is csatlakoztak a Jézusról említett spekulációkhoz sok részlettel a zsidó történelemtől, de az ellentmondásokat nem tudták feloldani. Azáltal, hogy ezen literatúra egy részében Jézus feltámadása is le lett csökkentve a későbbi egyiptomiak és esetleg az esszeniek történelmileg kitapintható külsőleges feltámadási rituálisára, épp azt a felújulást visszatartja az olvasók számára, amely Jézust ebbe az összefüggésbe juttatta. Pedig egyáltalán nem jelentene semmiféle veszteséget az ábrázolt csoportok, mint az esszeniek és templomi lovagok összefüggései terén, ha erről a feltámadási dogmáról lemondanánk. Az a csak misztikusan követhető része mindannak, amit Jézus véghezvitt, már a korai keresztény időkben túllépett egyes zsidókeresztény és gnosztikus közösségek felfogóképességén, miáltal haszontalanná válik az említettek felfogásával bebizonyítani akarni, hogy mindaz amit megértettek már a teljesség lenne. Mások az igazság más részeit értették meg, mint a korai keresztények is - kik a feltámadás átfogó jelentőségében hittek, valamint azok is, kik az erre vonatkozó Philippus-evangélium vitairatot alkalmazták. A bűnbakként kitűnően alkalmas Paulus nem az egyetlen forrása volt azoknak a hagyományoknak, melyek a szellemileg és anyagilag egyaránt változó feltámadáshoz ragaszkodtak. Emberek, akik a templom történelmében széleskörűen elfogadott hagyományokkal szemben még némi tisztelettel is járnak, közelebb jutnak az igazsághoz, mint azok, kik mindent könnyedén kimagyaráznak, ami nem illik bele az elképzeléseikbe. Ahol ilyen tevékenységek Jézus Krisztus állandó gyalázásával járnak, ott mindez olyan szellemi következményekkel is járhat, melyeket már nem lehet csak emberi dologként felfogni.

3. Izraelben és másutt is több lehetséges "Sír, Jézus földi maradványaival" spekulációk tárgya volt. Egy olyan közel-keleti környezetben, ahol a sírrablók is részessé válnak - pl. a megtalált csonttároló edények az egyik ilyen sírból "elvesztek" - ; ahol több ezer hasonló edényt múzeumokban őriznek, esetleges csontokat eltávolítottak és ismét kiadták eltemetésre stb. majdnem lehetetlenné válik megbízható ismeretek szerzése az adott személyekről. Nem tekinthetjük a gyakorta bevéselt nevek ismeretét sem igazolásnak. A hasonlóságokat a különböző családok neve között a valószínűségszámítás sem tudja kizárni. Egy átfogó történelmi kutatás nem indulhat ki abból a feltételből, hogy a hagyományos feltámadás esetleg sohasem történt meg. Mindenképpen az ismeretek mai szintjének felelnie az is meg, hogy az a jóslat, amely Jézusra vonatkoztatható, nem csak Jézus 2000 évvel ezelőtti szubjektív reményeinek forrását jelenti; azt is figyelembe kell vennünk, hogy mindez valami igen is valóságosra utalhat, amit még fel kell tárnunk mielőtt megtörténik.

Kiegészítő információ mindehhez (angol): <http://dukereligion.blogspot.com/2008/01/talpiot-tomb-controversy-revisited.html>

\* 4. Még többféle ilyen spekuláció létezik Jézusról, ami mind különböző eredményre vezet. Pl. egy olyan tézis, miszerint Jézus a görög cinikus filozófus iskola követője volt... Ezen felül mások Jézust még Mózzessel, vagy egy egyiptomi fáraóval, vagy Julius Cézárral, vagy egy militáns bizánci császárral is egyenrangúvá szerették volna tenni.

\*\* Feltűnő, hogy az ilyen könyvekben nem említik azt a tényt, hogy Qumranban különösen régi, az I. századból származó, evangélium-szövegeket is találtak, amik összehasonlítása a mai szövegekkel azt mutatja, hogy az eredetihez nagymértékben hasonlóan hagyományozódott tovább.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)



## Természettudomány és Istenhit.

### A természettudományos közlemények jogosultságáról.

Azt, hogy van olyan ember, aki a hitbeli kérdésekben is igényli a külső megfigyelés, számolás, mérés, mérlegelés segítségét, Jézus elismeri Tamás esetében, akit a tanítványok között a „természettudományos típusnak” tekinthetünk, és ezzel mai korunkban sokak számára példakép lehet. Amikor lehetőséget kapott arra, hogy külsőleg ellenőrizze, valóan Jézus Krisztus-e az, aki előtte áll, ezt mondta Jézus: „ne legyél hitetlen, hanem hívő”. Vagyis az így szerzett tapasztalat, őszinte és mélyre hatoló átgondolás után úgy változtatja meg Tamást, hogy eltűnik kételyének gyökere, valami „megvilágosodik” benne: az, hogy Jézus ezután még egyáltalán mond valamit, az azt jelenti, hogy Tamás nem szkeptikus volt, akit a külső valóság „legyőzött” és a „hitre kényszerített”, esetleg valamilyen büntetéstől félt; hanem Tamás ezután is megtartotta azon képességét, hogy bensőjéből kiindulva új meggyőződésekre jusson. Ennek ellenére meg kellett sejtse, hogy más útja is van a meggyőződésnek, mint a külső vizsgálódás. Jézus tudta mi a megfelelő Tamás számára. Jézus senkit sem akart kényszeríteni, aminek ítélet jellege lett volna, és nem található meg sehol az a szándék, hogy valakit, aki egy döntéshez még nem elég érett, elutasításra provokáljon.

Az a tudomány, ami az emípiát = a felhalmozódó tapasztalatot, mindig kikapcsolja, ha az nem illik bele a régi képbe, nem méltó a tudomány megnevezésre. Az igazi zsenik, mint például Einstein, nem ilyen „tudáskezeléssel” foglalkoztak, hanem mindig ott kezdtek kutatni, ahol valami tisztázatlant láttak. Ez a keresés is egyike lehet az Istenhez vezető utak sokaságának – mindaddig amíg őszinték a mozgató rugók, és a tudomány nem korrumpálódik tudományos vagy problémás érdekek által.

A természettudomány külsődleges módszerei – a megfigyelés, az elméletek felállítása és azok ellenőrzése – azonban a lélektan területén és hitbeli kérdésekben a legtöbb esetben önmagukban nem elegendők. Az adott helyen nincs mindig ott egy lény, aki a magasabb valóságot kétséget kizáróan, és lehetőleg reprodukálhatóan állítaná elénk (mint például Jézus tanítványainál), vagy megnyitná érzékelésünket előtte (amint arról Jn 1,15-ben szó esik). Sok jel mutat azonban arra, hogy vannak olyan rétegek az emberi lényben és afölött, amik nem az erők és anyagok közismert fizikai spektrumából származnak, hanem ott csak hatásukkal mutatkoznak meg: életerő, lelkielő, gondolkodás, tudat ... (néhány példát bemutatunk a Cristuswege.net főszövegének különböző pontjain). Sokszor derült ki a különböző kultúrák „tudományosság előtti” hagyományairól, hogy azok a tudomány és tapasztalás régebbi formái. Ma is lehetséges az ilyen területekhez speciálisan hozzáigazított befogadási eljárások és kiértékelés kifejlesztése, amint azt Goethe természettudományos szemlélete, vagy Rudolf Steiner arra épülő felismeréseméleti munkássága mutatja. Ebbe az irányba haladnak az új tudományos kezdeményezések is, a kvantumelmélettől azokig a tudósokig, akik egy új biológián, geo- és asztrofizikán, stb. dolgoznak, ami végeredményben egy új tudományos „paradigma” illetve világnézet felállítását eredményezi; azonban legtöbbször anélkül, hogy az új tartalmakhoz illő módszertant is megkeressék, mint Steiner.

Ebből az következik, hogy az eddigi tudományos eredmények a.) csak a valóság kicsiny töredékét mutatják; b.) a természettudomány alapjai egyre relatívabbá válnak: az anyag tömörített energiának, sőt tömörített léleknek mutatkozik; az energiaformák a fénysebesség fölötti, végtelenhez tartó sebességet vehetnek fel (tahionok...); ennek során „fiatalabbá válhatnak”, vagyis az idő még relatívabbá válik, mint a relativitáselméletben; eltűnhetnek a mi terünkéből és egyfajta túlvilágból / transzcendenciából kerülhetnek elő – így aztán a tér is kevésbé abszolút, ahogy az már a tér u.n. „gömbüléséből” kitetszett. Csak a kibernetika nem megfogható „információja” marad, ami anyag- és energiamentes, így a hagyományos eszközökkel nem leírható. Itt akár „tudatról” is beszélhetnénk.

c.) Ennek a hagyományos világnézetnek az összeomlása szigorúan véve még nem „istenbizonyíték”, de mindenesetre egy előkészület ahhoz. Némelyeknek ez elegendő, mivel

blokkolta őket az előregedett, materialista világnézet és most már közvetlen lépésekkel közeledhetnek Isten felé. De, lássuk, tovább is megy: mi is ez az „információ” vagy a többi említett, megfoghatatlan folyamat az univerzumban? Aki / ami folyamatosan új anyagot és energiát hoz létre és újból feloldja azokat? Ki / mi szabályozza az élet és a halál határait, és engedi meg azok átlépését, hasonlóképp az ébredéshez és alváshoz? Ki / mi fejeződik ki folyamatosan, az univerzum terét és idejét átlépő hatással? Az ember a külsőleg meglévő tudatával, energiájával, idejével, terével, valóban csíraszzerű „leképzése” annak, Aki ezt nagyban is tudja (v.ö. Móz. 1,26) ?

\*

d.) Ehhez jön az, hogy itt többé-kevésbé kiesik a káosz és a véletlen, mint válasz. Ez az élet, ezek az élőlények, a részecskék e világa és az élet folyamatai is, olyan fokát mutatják a rendnek a káoszban, a céltudatosságnak és értelemnek, ami felül áll a véletlenen, mint egy összművészeti alkotás; a véletlenszerű evolúcióhoz szükséges közbülső láncszemek hiányának, stb. Már e felismerési lépés során is nyilvánvalóvá válik, hogy nehezebb lett nem hinni, mint hinni – mint egy központi őszintelligencia, ami kijelöli a „teremtési program” kezdetét és végét, és a változó törvényszerűségekkel kijelöli az utat. Olyasmint vált lehetővé, ami az értelmén keresztül ugyanarra az eredményre vezethet, mint kb. 800 évvel Krisztus előtt a régi népek mitikus tudata, akik agyuk „jobb oldali, mitikus féltekéjével” meglátták Isten munkáját. (Más népek „istenei” kifejezés eredetileg csak az egy Isten bizonyos tulajdonságainak megnevezése volt; csak amikor elhalványult ez a tudás, akkor kezdték önálló „isteneknek” tekinteni és összekeverni továbbfejlett emberi lényekkel, akik szintén léteztek.) *Hasonló módon jutottak el az Istenhítre olyan, eredetileg nem hívő tudósok, mint Max Thürkau, Georg Todoroff, stb.*

e.) A létrejött mély meggyőződésként értett hit több, mint valaminek a tisztán intellektuális alapon való igaznak tartása.

f.) Ide számítanak azok az emberek, akik misztikusokként, stb. de akár átlagos hívőként, megtapasztalják Isten és Krisztus közvetlen, átalakító hatását; akik e kapcsolat révén nagyon is valóban élik meg önmagukban a teremtő isteni Léleket. Ezek az utak, teljesen egyedi módon, előbb vagy utóbb elvezethetnek a tapasztalások feldolgozásáról történt felismerések feldolgozásához. Ide kapcsolódik a főszöveg a „Krisztusutak”-tól.

A katolikus egyház 1998-as "Fides et Ratio" (Hit és felfogás/értelem) enciklikájából XVI. Benedikt pápa felvetette a tematikát 2006-os régensburgi beszédében: hit értelem, valamint értelem hit nélkül egyaránt nem ér semmit, mert elvéti az emberiség teljességének értelmét. Michael Springer argumentációja szerint -a 2007 januárjában megjelent "Spektrum der Wissenschaft"-ban, a tudathiány nem mutat rá automatikusan a racionálisan nem megmagyarázható dolgokra ill. Istenre - egyébként ez számunkra nem is annyira fontos, inkább konkrét következtetésekre helyezük a súlypontot. Beismeri azonban, hogy abban a meggyőződésünkben, mely szerint a tudomány valamikor a nagy hiányosságokat meg fogja tudni magyarázni, megint csak bízni tudunk. Tény azonban, hogy csak meglehetősen sok fáradalommal tudjuk egyáltalán azt a lehetőséget nyitva tartani, mely szerint nem szükséges Istenben hinnünk (ez nem jelenti azt, hogy itt ateizmusról beszélünk, hanem lehet tudatlanságról is szó, tehát hiányzó hitről végérvényes lekötöttség nélkül, miszerint Isten nem létezik.) Egy másik új felfogás - mely az anyagi kultúra etikus bebiztosításához az Istenhitet teljesítményként ismeri el - sem elég önmagában a fenti szempontok bebizonyítására.

[Update English/ Deutsch](#)

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## **Tudatosság, agykutatás és szabad akarat.**

Az éberebb emberek döntéshozásra törekedéseik során már jóval a mai kutatások előtt, kultúráktól és időkoroktól\*) függetlenül, átfogó tapasztalatokat szereztek különféle kedélyállapotaik származásáról. A lelki ill. vallási fejlődési utak az emberiség azon képességeinek bizonyítékait jelentik, miszerint az etikai döntések meghozatalához szükséges erőfeszítéseket valóban tovább

fejlesztik ahelyett, hogy mindent már előre adottnak tekintenének. Ennek ellenére léteztek a vallások területén is olyan emberek, akik a Minden többé-kevésbé előre adottságában, vagyis a sors determinációjában hittek és ezáltal hajlamosak voltak a fatalizmusra.

A gondolkodás mai képessége is csak részben tudatos. Ha valaki az erre ható érzések tudatában szeretne lenni és maradni, akkor általában hosszú ideig kell azon dolgoznia, hogy ezen irányban érzékenyebbé váljon. Az akarat mozdulatai még ennél is tudattalanabbak és jóval nagyobb erőfeszítés szükségeltetik ezek teljes tudatosításához vagy teljesen szabad formálásához. A tudat ilyenforma tudattalansága mai modern agyutatástól függetlenül már pl. Rudolf Steiner számára is ismert volt. Számára az is ismert volt, amit a természettudomány még nem is kutatott teljesen ki: az akarat ezen önkontrollja igenis fejleszhető. Számos keresztény is kézzelfoghatóan megéli, hogy ennél jóval többre is lehetőség nyílik, mert az emberi akarat lépésről lépésre "átadható Istennek". Ez az egyén fejlődésének bármelyik fokán lehetséges valamilyen mértékben, tehát akkor is, ha az ember még nem tekinti át túl mélyen belsejét. Ebben egy olyan instancia is szerepet játszik, amely a megteendő utat segítően végigkíséri. Ez az út előbb-utóbb elvezethet egy egyre tudatosabb élethez. (Ezen praktikumnak semmi köze a templomkengeldelmességre vonatkozó követelésekhez.)

Ezen háttérrel a modern neurológusok leletei a tudományos folyóiratok által ismertektől eltérő következtetéseket tesznek lehetővé. Ezek szerint a kézmozdulatok kísérleti mérései során feltűnt, hogy az idegrendszer mozgási készsége már felkészült, miközben szubjektíven még csak a kézmozdulat tudatos szándéka jött létre. Ezután a személy úgy hitte, hogy a tevékenység már megkezdődött, azonban erre csak 1/100 milliszekundummal később került ténylegesen sor.\*\*\*) Ez egyelőre csak azt bizonyítja, hogy - a fent említettek szerint - az emberiség tudatos gondolkodása tevékenységének nem egyedüli alapja, ezen felül lényeg komplexitásával is befolyásolja döntéseit. A megállapított "készenléti potenciál" nem azt jelenti, hogy az embernek mindegyik ilyen tudattalan akaratrendületet automatikusan követnie kell. Ez egy megengedhetetlen, fordított következtetéshez vezetne. Mindez azt jelenti, hogy a szabad akaratot, egyesek véleményével ellentétben, még semmiképpen sem cáfolták meg. A fent említett tapasztalatoknak ("mezei kutatások" évezredek során) megfelelően helyesen átvehető azonban, hogy a tiszta intellektus sokszor nem kielégítő a "szabad akarat" kivitelezéséhez. A gondolkodás és a jó szándék csak első lépést jelenthet egy felelősségtudatos saját szerep eléréséhez; ehhez ezen felül az addig tudattalan érzésekkel és az akarat megszokott, tudattalan impulzusaival történő foglalkozásnak is hozzá kellene tartoznia. Ezáltal gyorsabban felismerésre kerülne a "neurális készenléti potenciál". Kijelenthetjük tehát: igenis lehetséges a felelősségtudatosabb életvitel elérése.

Ezen kívül azt is meg kell gondolnunk, hogy ha az idegvégződések elektromos feszültségeit lemérjük, akkor csak klasszikus, természettudományos értelemben beszélhetünk "okokról". Bölcsészettudományilag megfigyelve mindebben "hatás" is látható, azon lelki-szellemi lény, akitisztán akaratával játszik a zongorán. Ez mindössze természettudományos, biológikus szinten nem dönthető el. Ugyanígy a biológia azt sem döntheti el, hogy a komplikált emberi szervezetben Isten munkálkodása jelen van-e\*\*\*) és ha igen, akkor milyen szinten. A biológia azonban megközelíthetné ezeket a kérdéseket. Mérésekkel megmérhetné, hogy milyen folyamatok változnak meg az emberben, ha imádkozással próbál meg egy nem kívánt akaratimpulzus ellen hatni\*\*\*\*). Mindössze az nem bírálható még el, hogy az imádkozás mit "jelent" a hívő számára.

\*) Lásd azonban az eltéréseket az emberi tudat fejlődési fokozatait érintően archaikus, mágikus, mítikus és intellektuális ... szempontokból. Ezek ábrázolása megtalálható az A természetes vallások általános szempontjai és a "A vallás, mint visszacsatlakozás Istenhez..." művekben. Az emberi rezdülések forrásai egyes időszakokban az emberen kívül, máskor viszont az embereken belül voltak erőteljesebben érzékelhetők. A tudatosság továbbfejlődésének mai lehetőségeit Jézus életben megtett lépései alapján a Fő szöveg 1. részében dolgoztuk ki. Az emberiség ma tudatosabban - a korábbi, inkább ösztönös móddal szemben - tanulhatja meg pl. környéke és környezete, valamint a Föld összefüggéseinek magasabbfokú felismerését. Így a társadalom számára általános etikai és vallásfilozófiai szempontok is adódnak szociális és ökológikus felismeréseken kívül.

\*\* pl. a "Spektrum der Wissenschaft" (A tudomány spektruma), 2005 áprilisi kiadásában.

\*\*\*) Lásd a mi "Természettudomány és Istenhit" oldalunkat is.

\*\*\*\*) Lásd a "Mindennapi élet feldolgozása"-ra vonatkozó ábrázolásunkat is.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## Információk: Jézus Krisztus és a táplálkozási kérdések

Az előtörténet: a *Genezis*-ben, *1Móz 1,29*-ben ez áll: „És monda Isten: Ímé néktek adok minden maghozó fűvet az egész föld színén, és minden fát, a melyen maghozó gyümölcs van; az legyen néktek eledelül.” Ez megfelel annak a felismerésnek, hogy az ember rágó- és emésztőszervei elsősorban a frugivorosokra (gyümölcsevők) hasonlít (és nem a mindenevőkére, mint ha csak a legtöbb állat leírására alkalmas kategóriákban, ragadozó, mindenevő, növényevő, gondolkodunk). Az özönvíz (amit régészetileg például előázsiában támasztottak alá) után, *1Móz 9,3*, így szól Noéhoz: „Minden mozgó állat, a mely él legyen nektek eledelül; ... Csak a húst az őt elevenítő vérrel meg ne egyétek. Idáig mindez a mai népek létrejötte előtti időkre vonatkozik, így, amennyiben helyesen hagyományozódott tovább, nem csak a későbbi zsidókra érvényes. Ez megerősített az Egyiptomból való kivonulás után, *5Móz 14,3-21*, és további részletek kerültek hozzá. Valószínűleg a körülményekből adódóan, az ár óta a minden megengedésének elve működött, csak a fogyasztásra legalkalmatlanabb anyagokat tiltották.\*\* Bizonyos esetben erre modern táplálkozástudományi felismeréseket lehetett találni. Voltak azonban továbbra is olyan esetek, ahol a növényi táplálkozás különös jelentőségére utalnak anélkül, hogy kötelezően elő lenne írva, ld. *Dán 1,8*.

Sokszor összefüggés látszott az állatáldozatokra és azok húsának elfogyasztására vonatkozó, sokkal átfogóbb, ma már szinte ismeretlen előírásokkal. Már *Hóseás próféta (6.6)* is megmondta: „Mert szeretetet kívánok én és nem áldozatot: az Istennek ismeretét inkább, mintsem égőáldozatokat.” Ennek alapján mondta Jézus: „Elmenvén pedig tanuljátok meg, mi az: Irgalmasságot akarok és nem áldozatot.” (*Mt 9,13 és 12,7*). *Lk 22,11*-hez, ahol Jézus megkérdezi, hol fogyaszthatná el a páskabarányt – ami azután az utolsó vacsora leírásánál meg se jelenik – vannak korakeresztény, „apokrif” iratok (amiket 400 körül nem vettek fel a bibliai kánonba), mint például az „*Ebion evangéliuma*”. Abban ezt így olvashatjuk: „Akarok én ezen a páskaünnepen bárányhúst enni veletek?”. Az arámi nyelv az ilyen mondatokban néhány szóval kevesebbet használt, ami eltérő olvasatokat eredményezett, amikor már nem volt jelen a hanglejtés. Ez azután különböző fordításokhoz is vezetett, amik kiváló alapjaivá lettek kölcsönös vádaskodásoknak. (A mára már eltűnt - a későbbi széleskörű izlamosítás miatt - zsidókeresztény közösségek igazi és fontos részét képezték a korábbi kereszténységnek akkor is, ha néhány nézetük szerint, mint a fenti példában is látható, a létrejött többi egyháztól eltértek.)

Az Apostolok Cselekedetei *15,19* Jakabnak, az ősgyülekezet vezetőjének mondásáról számol be, hogy (Páltól eredően) „...nem kell háborgatni azokat, kik a pogányok közül térnek meg az Istenhez; Hanem írjuk meg nekik, hogy tartózkodjanak a bálványok fertelmességeitől, a paráznaságtól, a fűlvaholt állattól és a vértől.” Ezzel szemben Eusebius, a korai egyházkritikus, az apokrif (ld. fent) apostoli iratokból arra a képre jut, hogy maga Jézus, János, Péter, Jakab, stb. normális esetben húsmentesen élt.

*Mt 15,11-20 / Mk 7,17-21* azt mutatja, hogy Jézus nagyobb hangsúlyt fektetett arra, „a mi kijön a szájból”, mint „a mi a szájon bemegy”; bár ez a farizeusok, evés előtti kézmosásra vonatkozó kérdésére vonatkozott. Ez ugyanaz az értékválasztás, mint amit a saját szemünkben levő gerendáról és a másokéban levő szálkáról elhangzott mondat mutat. Vagyis arról van szó, hogy magunkon kell elkezdenünk, nem a külső hatásoktól kell félnünk. Arra azonban semmilyen előírás sincsen, hogy húst kéne ennünk.

*Lk 10,8* szerint Jézus azt javasolta a tanítványoknak, hogy vándorlásaik során azt egyék, amit vendéglátóik kínálnak. Ez persze nem jelenti automatikusan azt, hogy ez teljesen érdektelen lenne. Az arab világban például még ma is kiszámíthatatlan reakciókhoz vezethet egy

jószándékkal kínált étel vagy ital visszautasítása, főleg ha ezt nem nagyon ügyesen csinálja. Az akkori tanítványok megkapták azt a képességet, hogy még a kimondottan káros anyagok se ártsanak nekik (*Mk 16, 18*). Nincs tehát értelme az ilyen bibliai igéket kiszakítani összefüggésükből, és határtalanul általánosítani.

Még nagyobb mértékben, mint a biblikus táplálkozási szempontok, alapul a vallásos böjt a test megtisztításán, miáltal egyaránt nyíltság érhető el a mélyebb szellemi és lelki tapasztalatok terén. Ez főként a katolikus egyházra vonatkozik - olyan ünnepnapokon, mint nagypénteken, valamint a böjti időszakban húshagyókedd és húsvét között. De ezen az egyházon kívül is - miután hosszabb ideig nem vették komolyan - emelkedett a böjt fontossága. Mindennek következtében a táplálkozáson kívül más értelemben is folynak önkéntes nélkülözések. Az is meggondolandó, hogy a világon sok ember éhezik. Hogy mindez milyen mélyre hathat, azt már a középkori misztikusok, valamint az újkorig elnyúló élelemhiány "inedia" is mutatja, mely több heti böjten is túltesz. Ennek keresztény és más keletű háttere is van - ma "fénytáplálkozásnak" is nevezik - és azt sugallja, hogy a lélek az anyagot sokkal jobban uralni képes, mint amit eddig tudományosan meg tudunk magyarázni. Mindennek az az alapja, hogy az érintett önmagát Istentől "vezéreltnek" érzi, ill. szakszerű támogatást kap a veszélyek elkerülése érdekében. (Mindezt ne fogjuk fel ajánlatként ezen út megtételéhez.)

### **A test egy eszköz, és mint olyan felelősségteljes bánást igényel.**

Továbbá az állatok is - biblikusan szemlélve - Isten által teremtett élőlények, teremtmények; tehát semmiképpen sem kezelhetjük őket tetszőlegesen, mint ahogy manapság még kezelve vannak (az állatvédelmi törvények legalább korlátozzák mindezt).

### **Végül is mindenkinek magának kell eldöntenie, melyik táplálkozási mód a megfelelő számára.**

Aki a mai vegetáriánus táplálkozási formákról keres információkat, például itt talál: <http://www.ivu.org> (Web-oldalunk "Krisztusutak" nem felel mások web-oldalaiért, és nem ért egyet automatikusan azok változó tartalmával.) A tudatosság fejlődése eredményeként egészségügyi, etikai, ökológiai és egyéb okok miatt, egyre jobban terjed a teljes értékű táplálkozás szerinti életmód. Mindez már több, mint 100 éve megtalálható az ilyen irányú leírásokban is, sőt egészségügyi tanácsadók is egyre inkább ajánlják (termékek tiszta gabonából, lehetőleg biológiai mezőgazdaságból, friss ételek hányada, természetes olajok ...)

\*\*\*) Az ilyen előírásokat ma is betartják pl. a mélyen hívő zsidók a "kóser" élelmiszerek feldolgozásában: pl. sertéshús nélkül, vér nélküli állatöléssel, vagyis az állatok számára különleges formában. Hasonló mindez az iszlámbani "halal" étkezési formához is, mivel itt is elkerülik a sertéshús fogyasztását.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## **Jézus Krisztus és a gyógyítás – mai is.**

Jézust és a tanítványokat valamint kísérőiket, annak idején sokan egy testi – lelki gyógyító mozgalomnak tekintették. Mivel ez ma már nem ennyire természetes, dolgozni kell rajta.

### **A meggyógyulás akarata.**

Jézus azt a fontos kérdést szegezte az arra fel nem készült embernek: „meg akarsz gyógyulni?” (*Jn 5,6*). Jézus a lélekhez szól. A beteg a külső akadályait sorolja a gyógyításkereséskor. A kérdés azonban arra indítja, hogy tudatában legyen annak, **tényleg** meg **akar-e** gyógyulni. Ez az első előfeltétele a helyesen értelmezett gyógyulásnak. Mindaddig, amíg a tudattalan valamilyen okból blokkolja az utat a gyógyuláshoz és a segítségkéréshez, ennek a segítségnek az elfogadása is nehéz lenne. Esetleg lehetséges lenne valamilyen úton, orvosi elsősegélyt nyújtani vagy egy tünetet kezelni. A gyógyítás azonban több ennél, az csak akkor működik, ha a beteg akaratával találkozik, és így összekapcsolódhat az öngyógyító erővel.

Ide nem csak a gyógyítók, gyógyítást segítők és életviteli tanácsadók kapcsolódnak, akik készek a

beteggel együttműködni, hanem a komoly „gyógyítók” és az olyan emberek is, akik a gyógyítást hittel illetve a közbenjárás kérésével segítik.

### A hit ereje.

*Mt 9,22:* egy gyógyulást kereső csak Jézus ruháját érinti meg, és meggyógyul. Jézus: „**a te hited megtartott téged**”. Akinek van hitélménye, az a hit erejével meg fogja érteni Istenhez fűződő kapcsolatának nagyonis valós voltát, ami lehetővé teszi a gyógyulási folyamatot. Habár az orvoslás placebo-hatása is az emberi meggyőződés erejéből mutat valamit (amikor például a cukorról azt feltételezik, hogy orvosságról van szó). Azonban ezek során nem lép fel a kóros folyamatok olyan, mélyreható megfordulása, mint a hit ereje által történő gyógyulásoknál. Jézus a teljes értelemben vett, testileg, lelkileg egészséges ember ösképe is.

*Kivonat főszövegünk „Kérdések a csodatételekről” fejezetéből\*):* Jézus Krisztus nem a „kozmosz energiákra” támaszkodik, eltérően bizonyos mai gyógyítóktól, akik ezt magukon átáramlani érzik, hanem a hitre támaszkodik, az Ő gyógyító képességében való hitre, végső soron Isten gyógyítására, ami Jézus személyében jelenik meg.

Ma is történnek gyógyítások, amik az eredeti értelemben vett imádság által jönnek létre, és az ember, Krisztushoz kötődő legbensőjére támaszkodnak, Aki a gyógyulást és az ember teljesebbé válását akarja, hogy azután, ahogy Krisztus mondta, „többre legyen képes” Nála (*Jn 14,12-13*).

Maga a spirituális gyógyítás és az ahhoz kapcsolódó lelki fejlődés semmi esetre sem kikényszeríthető kegyelem marad, bármennyit is tehet az ember az erre való felkészülésben. A gyógyítások gyakorta „jelek” voltak, kis cselekedetek, ami a nagyobb, alapvetőbb érdekében történtek. A vakonszületett szombatnap meggyógyításakor Jézus azt válaszolta, hogy nem bűnöket kell a betegség okaiként látnunk, „hanem, hogy Isten műve Rajta nyilvánvalóvá váljék”. *V.ö. Jn 5,6-9; Jn 6; Jn 9,3; stb.*

A határtudományi felismerések és tapasztalások alapján, ma már nem elképzelhetetlen, hogy Jézus tényleg befolyásolni tudta a természeti erőket. Szembenézni ezzel a jelenséggel, fontos lehet mai emberképünk és a teljességes illetve keresztény gyógyítás szempontjából.

### A kézrátétel.

Jézus és a tanítványok nem mindig, de gyakran rátették kezüket a gyógyítandóra. Ez a gyakorlat ritkán, még ma is él. Aki a kezét a beteg fejére vagy vállára teszi, eközben egy imát mond. Lehetőleg a gyülekezettel együtt. Ez segíti a beleérzést és az Isten segítségének csatornájává válás tudatát. Ezt lehet szimbolikusan érteni. A modern lelki gyógyítási törekvésekből – ezek között is vannak tudatos keresztények – tudjuk, hogy ez realitás. A korai kereszténységben ezt „Pneuma”-ként említették, ami az élet lehellete vagy a kiárasztott Szentlélek\*). Ezt a gyakorlatot alkalmazták a gyógyításért való közbenjárás kérésekor, de áldáskor is, részben további tevékenységekkel összekapcsolva. *Lásd például Mt 19,13; Mk 8,23; Mk 10,16 (gyermek megáldása); Lk 4,40-41 (gyógyítás és ördögűzés); Lk 24,50 (a tanítványok megáldása); Csel 6,6 – 19,12 – 28,8.*

A gyógyításért való közbenjárás kérése nem feltétlenül kapcsolódik kézrátételhez. Ez a távolból is működik – még ha ezt nehezebb is elfogadni.

### Lelki eredetű szenvedés.

A lélek, életerő illetve test egészsége szorosan összefüggnek. Ezért aztán már a jó „lelkigondozás” vagy életviteli tanácsadás is befolyással lehet a pszichoszomatikus panaszokra – ha az okos tanácsokat meg is valósítják, a hibás életvitel folytatása helyett.

*Kivonat főszövegünk „A szent buzgalom ... érzelmek” fejezetéből\*):* Jézus folyamatosan az „isten általi pozitív rátekintés” alatt élt, az emberekkel való együttérzésben... Szinte minden átlagemberi érzélem legalábbis keveredik a problémás, tudattalan inger-reakciós mechanizmusokkal – amik életrajzilag különbözőek és különböző erősséggel kerülnek napfényre, de alap struktúrájukban viszonylag hasonlóak. Hosszú tanulási folyamat az is, hogy mások értelmezéseivel nem

megelégedve, saját reakcióinkból olyan további mechanizmusokat halásszunk elő, amikre odafigyelünk és így végül is uraljuk illetve Istennek átadjuk azokat.

Keveset használ, a teljes probléma-komplexusokat szokásos módon, egészében feldolgozni akarni. Hatékonyabb lenne először az ilyen élmények egyes fajtáit keresni, és eközben tudatosan megkülönböztetni, hogy most a „saját szemünkben levő gerendáról” vagy a „másik szemében levő szálkáról” van szó, és így ki is a felelős. Egyes keresztény iskolák az elsőt hangsúlyoznák jobban, mivel nehéz és előbb megtanulandó dolog a saját problémás dolgainkra figyelni, és mivel ezek inkább korrigálhatóak. A pszichológiai gyakorlatban gyakorta a másik perspektíva kerülne áldozatként előtérbe. A végén meg kell jegyezzük, hogy ezek ellenére mindkét oldal többé-kevésbé szerephez jutott.

Ehhez az egyik lehetséges gyakorlat: 1. például belsőleg szemügyre venni a konkrétan felmerülő, negatívként értékelhető indulatokat (például félelem, gyűlölet és harag, közönyösség és gőg, túlzott kételkedés, ...). 2. ahelyett, hogy tépelődnénk rajta, várjunk nyugodtan egy percet, hogy lehetőleg tudatába kerüljünk annak, miről is van szó. majd 3. az így megtapasztalható, testileg érezhetővé vált problémát, egy imádságban\*\*) adjuk át Istennek, 4. nyugodtan várjunk az enyhülés nyomára.

Ezt egy meditatív\*\*\*) gyakorlat során egy felfelé kifolyó, majd esetleg fentről befolyó, megújító erő áramaként érezhetjük. Másrésztől lehetséges a negatív érzelmeket, stb. a légzéssel „kifújni”, az Istennek való átadás tartásával; majd a belégzéssel lehetővé tenni, hogy belénk áramoljon Isten kegyelmének pozitivitása (az Athos hegyi szerzetesek folyamatos imádkozásának egyfajta átalakítása, amiről már szóltunk főszövegünk „A sivatag csendje” fejezetében).

## **Mentális problémák.**

*Kivonat főszövegünk „A megdicsőülés” fejezetéből\*):* Van a „pozitív gondolkodás” és a pozitív „affirmáció” (életigenlés). A puszta „pozitív gondolkodás”, ha az nem-egoista és nem-nagyravágyó és ha azt technikai manipulációk nélkül gyakorolnák, helyezhetné gondolkodásunkat olyan állapotba, ami hasonló lehetne az Istentől eredőhöz; vagyis megnyithatna az előtt. Az ilyen irányú irodalom azonban nagyrészt mellőzi ezt a gondosságot, és így ez gyakorta önbecsapásban végződik.

## **„Sorsproblémák”.**

Vannak olyan tapasztalatok, például a modern lelki gyógyítási törekvésekből, amikor az a benyomásunk keletkezhet, hogy a gyógyítás (még) nem lehetséges illetve „nem engedélyezett”. Ez valami olyan, mint a „programok” síkja. Lehet például hogy a betegségből még valamit tanulni „akar”, vagy tanulnia kell a betegnek. Istennel ilyen esetben is meg lehet találni a megoldást. Lásd fenti fejezetünket, „A meggyógyulás akarata”.

## **Jogi kérdések.**

A tisztán keresztény, ima általi gyógyítást, a kézzel érintést is beleértve, például Németországban, a vallásgyakorlás alapvető szabadsága védi. Aki azonban ezt a házilag vagy templomi használaton túl, szolgáltatásként kínálná, jobban teszi, ha előzetesen pontosan tájékozódik a jogi helyzetről. Ha ennek során olyan tevékenységre is sor kerül, amit mások diagnosztizálásként vagy közvetlenül terápiaként értékelhetnek – akár ingyen, akár adományért történik – Németországban gyógyítói vizsgára vagy orvosként történő elismerésre van szükség (a lelki gyógyítók például – akik gyakorlata általában eltér az őskeresztény gyógyítástól, még ha mutat is közös vonásokat vele – gyakran a kezükkel megéreznek betegségeket, stb.). Bár kívánatos volna is, hogy a törvények bürokrácia nélkül elismerjék ezen tevékenység speciális jellegét, a „Lelki Gyógyítók Szövetsége”\*\*\*\*) is javasolja adott esetben a gyógyítói vizsga letételét. Elméletben engedélyezett ennek egy egyszerűsített formája, ha csak pszichológiai tanácsadás vagy lelki gyógyítás történik. Az azonban kérdéses, hogy ez az egyszerűsített forma mindenhol megvalósítható-e. Angliában például a „spirituális gyógyítók” általános elfogadottságnak örvendenek és kórházakban is tevékenykedhetnek.

Függetlenül a jogi kérdésektől a gyógyulást kereső jól tesz azzal, ha saját törekvéseit, mint – egészséges - étkezést ill. diétát vagy gyógygimnasztikát, valamint ha lehetséges az elegendő alvást is figyelembe veszi; és imádkozik. \*\*\*\*\*

\*) „Főszövegünk” ezt és a további pontokat egy szélesebb nézőpontból kezeli – mégpedig az emberi fejlődést érintő nézőpontból; vagyis a „gyógyítás” szűkebb értelmén túltekintve.

\*\* ) Általában az imádkozáshoz szükséges legjobb belső tartásról, lásd „*Imádság a békéért*” oldalunkat is.

\*\*\*) Lásd „*Keresztény Meditáció*” oldalunkat.

\*\*\*\*) World Federation of Healing - világszerte különböző csoportok. <http://www.wfh.org.uk>  
Az egyes csoportosulások között egyet sem ismerünk, amelyik csak keresztény gyógyítókból állna. Ez addig érthető is volt, amíg a keresztény hagyomány mélyen el volt temetve. Ma azonban lassan már kuriózumnak számít. Megtaláljuk az intenzív gyógyító közbenjárás-kérés hatékony bibliai gyakorlatának egyszerű változatát, itt-ott a szabadegyházakban, a baptista és pünkösdisták egyházakban; bizonyos katolikus zarándokhelyeken is történnek rendkívüli gyógyulások a hit és az imádság által. (Web-oldalunk nem felelős mások ilyen web-oldalaiért, és nem ért egyet automatikusan azok változó tartalmával.)

\*\*\*\*\*) (...) Testünk szabályozási rendszereinek jelenlegi ismeretei már sokszorosan bizonyítottak az egyoldalú molekulárbiológiai látásmódokon túl, és alapvető jelentőséggel bírnak a természetgyógyász és szellemi gyógyító hatások elérése szempontjából. Ezek átfogóbb és magasfokúbb bevonása jelentősen megkönnyítené az eltérő gyógyászati irányok együttműködését.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## A keresztény áldásról.

Hívő keresztényként mindenkit és mindent megáldhatnak, ha ezt nem érzik ellentétesnek a hittel, és ha ehhez beállítódott Istenre. Nem csak az általánosan használt áldás létezik, amit papok mondanak, *4Móz 6,23 – 7,1*.

Őn – laikusként – is oszthat áldást. Ehhez nincsen szüksége kötött szövegre, még csak hangosan sem kell beszélnie; csak a megfelelő belső tartás kell, ilyen értelemben: „az Úr áldása legyen veletek, ahogy azt Ő akarja”. Isten semmi rosszat nem fog tenni az Ő áldásából. Ez a szokás ritkává vált, pedig igen hasznos lehetne.

Sok bibliai hely vonatkozik az áldás témájára. Néhány jellemző, az áldás különböző aspektusaira: *Zak 8,13; Csel 3,26; Ef1,3; 1Pt 3,9-12; Zsid 6,7*. Néhány további, ide vágó igehely: *Mt 5,44 illetve Lu 6,28; Róm 12,14; 1Móz 9,1; 5Móz11,26; Zsolt 115,3; Péld 11,25*.

\*) Magától értetődik: ahol például a fegyvereket áldják meg, ott az ilyen „áldással” problémáik lehetnek az angyaloknak ...

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## A panasz, mint a keresztény gyakorlat lehetséges része

Bizonyos keresztény körök, különösen a szigorú vallásosságúak, azt az egyoldalú benyomást keltik, hogy a keresztények jobb, ha megadóan tűrik sorsukat, és a világ dolgait sem kritizálják túl határozottan: azért imádkozhatnak a javulásért, sőt még próbálhatnak is tenni érte valamit. Azt, hogy Istennél lehet „keserűen panaszkodni” – lásd az Ótestamentum *panaszos énekeit* – az irodalmi formán kívül (Don Camillo és Peppone) csak ritkán kerül elő, azt az Egyházak hivatalosan csak ritkán tanítják. Inkább előfordul a magán imákban. Ha a helyzet értékelése során figyelembe vesszük a zsidó gyakorlatot a jeruzsálemi panaszfalnál – anélkül, hogy bármi hasonlót javasolnánk



itt a keresztények számára – végképp világossá válik, hogy itt egy fontos hitbeli rész lehetőségéről van szó.

Éppen akkor, amikor a specifikusan keresztény értékeket és ígéreteket – v.ö. a Hegyi Beszéddel, *Mt. 5,5* „**Boldogok a szelídek: mert ők örökségül bírják a földet**” – állítjuk szembe a világban még mindig uralkodó fejlődési irányzatokkal, az a gondolatunk támadhat, hogy itt akár jól is jöhet az, hogy a keresztények nem tudnak mit kezdeni az ilyen ígéretekkel. Az ígérek nem a kegyelem kötelezettség nélküli lehetőségei, amik vagy beváltódnak, vagy nem. Ezek ígérek. Mikor válthatók be, az az ember érettségétől is függ, illetve attól, hogy „leimádkozza-e”. („Erőszakoskodnak a mennyek országáért”. *Mt. 11,12*)

Az már nem volt világos, hogy kiért vagy miért panaszkodtak itt. Más emberek miatt? Avagy – az egyes teológusok által tagadott – az ördögi hatalmak miatt, amik az ember bűnbeesésében szerepet játszottak? Mindezeknek meglehet a maguk felelőssége. Gyakran felmerül azonban a gyanú „ez megengedett” (bizonyos emberi hátsó gondolatokkal „mert ...”). Ki ez a „rendező”, aki valamit „megenged” vagy sem, és ezzel tovább alakítja az Úr játékszabályait, csak nem a Legfenségesebb? Nagyon rövidzárlatos gondolkodás volna, ha valaki magát az Istent tenné felelőssé a világ bajaiért, vagy bármiféle „megengedésért”. A bizonyos Egyházakban ma is nagy tiszteletnek örvendő Egyházatyák, az első századokban még beszéltek és írtak az áthagyományozott angyali hierarchiákról, ami Isten és az emberek, stb. között állnak. A gnosztikusok ezen túlmenően még ú.n. „archontokról” is beszélnek, amiknek gyakran problematikusak a tulajdonságaik. Más kultúrák is felmutatnak hasonló tapasztalásokat, a maguk módján: például a tibeti Holtak Könyve tele van javaslatokkal, miképp bánjunk az ilyen lényekkel, halálunk után. Éppen, ami az alapvető dolgokat érinti, amik az emberek kisszerű kölcsönös ellentétéseinek túlmennek, kiderülhet egy napon, hogy itt hat egy nem teljesen hibamentes „rendező”, Isten és Krisztus alatt – ami azonban az emberekkel és a közvetlenül negatív erővel összehasonlítva, rendkívül „magas” állású. Ez a feltevés egyúttal hozzájárulás a filozófok régi kérdéséhez is a "Theodizee"-ről ill. Isten kapcsolatáról a világ bajához (saját "magyarázata").

Összefoglalva: lehetséges Istennél panaszkodni, mert Ő marad a megfelelő, megszólítható Partner; de nincs értelme Istenre panaszkodni. Ez a panasz kiterjedhet arra is, hogy átadjuk Istennek feldúlt emberi érzéseinket, akkor is, ha ezek például gyász helyett az igazságtalanság fölött érzett dühünket tartalmazzák (*Mt. 5,6*). Mivel a megoldás itt Istenre marad, ez a panasz tulajdonképp az intenzív imádság speciális fajtája. Azonban hozzá tartozik az Isten illetve Krisztus iránti szeretet illetve tisztelet; ez véd meg attól, hogy teljes negativitásba essünk, ami azután nem vezetne Istenhez, hanem inkább máshova.

Másik lehetséges út, érzéseinket először lenyugodni hagyni, hogy lehetőségessé válják a klasszikus, tiszta imádság, amiben mindent köszönet és kérés formájában viszünk Isten elé. Biztos ez a méltó viselkedés Istennel szemben, többnyire ilyen módon imádkozni. Azonban megengedett, a fenti értelemben vett panasz is, ha az szükségesnek látszik és őszinte (autentikus).

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## Keresztény út az élet eseményeinek feldolgozásához

– Aki - Jézussal, mint **mértékkel** és segítséggel - keresi a továbblépést saját teljességtelenségéből a jövőbe mutató tulajdonságok felé (v.ö. az ... Etika oldallal): segíteni, nem ártani ...), az először is **tudatába kerül saját jelleme fogyatékosainak, vétett hibáinak és mulasztásainak, ahelyett, hogy minden hangulatának, problémájának és kárának okát másban keresné** (v.ö. *Mt 7, 1 Ne ítéljétek, hogy ne ítéltessetek. 2 Mert a milyen ítélettel ítéltétek, olyannal ítéltettek, és a milyen mértékkel mértétek, olyannal mérnek néktek. 3 Miért nézed pedig a szálkát, a mely a te atyádfia szemében van, a gerendát pedig, a mely a te szemedben van, nem veszed észre? ...).*

Az ilyesmiket, amint lehet, és annyi belső nyugalommal, amennyi csak lehetséges (v.ö. főszövegünk „A sivatag csendje” fejezetével) és olyan tudatosan, mint amire egy elkészítendő „termékhez” szükség van, belsőleg vagy papírra feljegyezzük, és keressük a javítási lehetőségeket, és figyeljük a sikereket. Vagyis szükség van saját fáradozásunkra: **itt ugyanis az erre vonatkozó imádságokról van szó, és hitünk szerint ehhez segítséget kaphatunk; azonban ez csak komoly és ezért teljességes gyakorlattal, a gondolkodásunk és beállítódásaink korrekciójával, a negatív érzéseink iránti fokozott éberséggel, és végül a viselkedésünk megváltoztatásával kéz a kézben fog menni.** Az egész minél egyszerűbben megy, annál több finom részletét figyelhetjük meg naponta önmagunknak ilyen módon, majd adhatjuk át egyenként imádságainkban Istennek ... (v.ö. A „szent buzgalom és szempontok az érzelmekhez” fejezettel).

Éppen életünk mélyen beágyazódott szokásait nehéz nagyon megváltoztatnunk, mivel ezek személyiségünk egy tudattalan rétegében gyökereznek. Ehhez utunkon gyakran jelentős tapasztalatra van szükségünk, a tudatos vagy tudattalan okok felismerésében (sikerülhet azonban közvetlenül is, mint a dohányosnak, aki egyik pillanatról a másikra, végleg abbahagyja a dohányzást, egy erős elhatározás által. V.ö. a „Krisztus megdicsőülése” fejezettel). Ez az „odafigyelés és az imádság segítségével történő tudatos feldolgozás” már önmagában is egy lelki út lehet, ami igen messze elvezethet, és valakit egész életén át kísérhet; azonban megfelelően intenzív gyakorlattal már rövid időn belül jelentős előrelépést hozhat. A megtisztítandó dolgok „mélyebb rétege” még feldolgozásra várhat, habár már jelentős mértékben javítottuk.

Ezután mások "szilánkjai", ill. a másoknak okozottak is feldolgozhatók. Ahol kiértékelésre lenne szükség - saját tettekre, vagy mások tetteire vonatkozóan -, ott az lenne a célunk, hogy ezeket nem a külső látszat szerint, hanem "igazságosan" / "helyesen", vagyis elkülönítetten és a lehető legkonstruktívabban hajtsuk végre (lásd János 7:24).

(...)

A **lelkiismeret** ösztönzéseit is meg fogjuk tapasztalni ... (V.ö. Mt 5,5 és 5,9 ...).

(Ez a gyakorlat alkalmazandó első sorban, amikor a viselkedési módunk javításáról van szó, ami pszichológiai szempontból vizsgálva a „normális” kereti között marad. Ha olyan állapotok javításáról van szó, amiket manapság bizonyos mértékig betegesnek tekintünk, még fontosabb volna, hogy egy megfelelő tapasztalattal rendelkező, lehetőség szerint pszichológiailag képzett segítő személy kísérjen aktívan utunkon, mivel ilyenkor még korlátozottabb az önállóságunk önnön problémáink kezelésében, mint az embereké általában, amikor saját gyengeségeiket kell szemügyre vegyék. Ha valaki annyira korlátozott, hogy még ilyen támogatással sem sikerül neki, még mindig fennáll annak lehetősége, hogy az ilyen segítő személy imádkozik az érintettért, a megfelelő terápia kiegészítéseként. Előfeltétele, hogy keresse a segítséget, mert maga Jézus is feltette a fontos kérdést „meg akarsz gyógyulni?” V.ö. „... gyógyítás”

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## **Keresztény szempontok a gazdaságról és a szociális kérdésekről.**

Először is utalnunk kell arra, hogy a legújabb gazdasági kutatások\* szerint az ember nem az a tisztán egoista lény, mint amit az eddigi, liberális gazdaságelméletek feltételeztek. Csak egy kisebbség cselekszik tisztán önérdekei alapján. Mások számára az olyan értékek, mint az önkéntes, kölcsönös együttműködés legalább olyan fontos, és gyakran döntő szerepet játszik. Ez a „kölcsönös altruizmus” éppúgy nem vezet automatikusan a legjobb ösztársadalomhoz, mint az egoizmus, hanem egyfajta klikkesedéshez is vezethet. Itt csak következetes, tudatos etikai döntések vezetnek tovább.

Ide kapcsolódhatnak pszichológiai és vallászetikai nézőpontok is. Az ember egyenlő mértékben individuális és szociális lény. Ez egészséges – nem túlzott – önbizalom és egy szolidáris tartás embertársainkkal szemben ugyanúgy gyakorolható a megfelelő nyitottság esetén. Ahol csak az

egoista oldal látható, ott az altruista vagy nem eléggé fejlett, vagy a nyugati társadalmak kemény „iskolája” által elnyomódott. A szocialisztikus társadalmakban egyoldalúan a szolidaritásra helyezték a hangsúlyt és hagyták az emberek szabadságigényes individualista oldalát elcsenevészedni – így nem is feleltek meg annak, amire az ember teremtett. Ahol az emberek nem találtak kiegyenlített viszonyokat, ez előbb-utóbb kritikában, stb. jelenik meg. Vagy idejekorán tanulnak belőle, vagy előbb-utóbb lejtőre kerülnek. Ez érvényes a ma elsődlegesen uralkodó gazdasági formára is, amit globálisan működő nagyvállalatok jellemeznek. Jézus elsősorban a mindenkori, saját magunk által létrehozott problémák tisztázására ösztönöz (Mt 7.).

Bár a Hegyi Beszéd (Mt 5-7)\*\* értékei, stb. nem fordíthatók le közvetlenül társadalmi cselekvések használati utasításává. Azonban a tudathasadás nem lenne Jézus szellemében való, például ha a magánéletünkben a felebaráti szeretet parancsa alapján cselekszünk, nem alkalmazhatjuk az ellentétes elveket a hivatásunkban vagy társadalmi szerepünkben. Egy komoly etika\*\*\* minden síkon be kell váljon, és végső soron az egész világra érvényes kell legyen. Például az irgalmasság értéke és az, hogy Jézus a gyakorlatban éppen a szegények felé fordult, kétségtelenül az egyházak ismert szociális szerepvállalásán túl is társadalmi relevanciával bír – a vállalatokon belüli emberi viszonyokra is. Mt 22,21-nek is nagyon gyakorlati jelentősége van, amennyiben ott az irgalmasságon túl Jézus „tizedének” hagyományáról van szó, vagyis a római adón túl 10 % adományozásáról egyházi illetve jótékony célra. A Jézus értelmében felfogott segítőkészség önkéntes döntéseken alapul; nem lehetséges belőlük közvetlenül kötelező elosztási terveket levezetni. Továbbra is érvényben van a 9. és 10. parancsolat "Ne kívánd ... azt ami felebarátodnak van." Minden olyan igyekezetünk ellenére, melyek sok ember szociális helyzetét feljavitják, a különböző sorsok Isten kezében maradnak.

A hasonlat Mt 25, 14-30 / Lk 19-ben az ismert materiális tényállás veszi fel. Az összefüggés (Lukácsnál például a vámszedő etikai tartása, Máténél például a szüzek hitével kapcsolatos példázat) azonban azt mutatja, hogy ezzel átfogóbb dolgokat jelenítenek meg, mint az anyagi javak illetve a pénzeszközök szaporítása. Ez nyomatékosabban jelenik meg Lk 12 / 13-ban, ahol a lelki értékek a földiek fölé helyeztetnek. Ennek ellenére a ránbízott javakkal való felelősségteljes gazdálkodás az anyagiakra vonatkozik. Ahol például a szegények és hátrányos helyzetűek támogatását javasolják, ott ennek a materiális vagy pénzügyi segítségnek értéket adnak, ahelyett, hogy az anyagiakat általában értéktelennek tekintenék. Ez azon fog múlni, hogy a pénz vagy a tulajdon öncél-e, vagy valami értelmes célra használják – Mt 6,24: „Nem szolgálhattok Istennek és a Mammonnak”.

Például a lopás vagy csalás, az erőszakosság, az olyan projektek megvalósítása, amiknek ártalmatlansága nem bizonyított (nem bűnöző) embertársainkra illetve a többi teremtményre nézve, nincsen a felelős együttélés értelmében, ahogy azt Jézus lépten-nyomon demonstrálta. Jézus nem arra tanít, hogy mindig helyezzük előtérbe a „kényszerítő körülményeket”.

Az Iszlámból ismert a kamat tilalma. De a zsidók és keresztények is találhatnak hasonló tanácsokat a Bibliában (az ótestamentumban vannak ezek a tiltások):

*Ez 18,8 és 9: „Uzszorára nem ád, kamatot nem vesz, megvonja kezét az álnokságtól, igaz ítéletet tesz a felek közt; Az én parancsolatomban jár és törvényeimet megőrzi, hogy igazságot cselekedjék; ez az igaz, ő élvén él, ezt mondja az Úr Isten.”.*

Ld. Ezsd 7,24 (bizonyos hivatást gyakorlókkal szemben kamat, vám és adótilalom); Péld 28,8 ezeket időnként olyan, kényelmes módon értelmezték, hogy semleges dolog a kamaton nyert pénzzel való bánás, mert a pénz a gazdagokon keresztül úgyszólván a szegények javára fordítódik. Nem teljesülnek e versek kitételei ma, amikor a pénzt sokszor éppen a szegények illetve a közjó ellenében használják. E versek értékrendjének teljesítésekor éppen az a kérdés, mire is használják a pénzt.

Az újszövetségben a Mt 23,23 és Mt 17,24 helyeken esik szó a kamatokról.

E téma kidolgozásakor az érdekelt leginkább, mi az ami azután továbbgondolásra érdemesnek tűnik, ha elhagyjuk azokat a kereteket, amik között az Ótestamentum megszületett. Ezért itt nem megyünk bele mélyebben a 5Móz 23,20-ba.

A biblia arra buzdít, hogy ne okozunk felesleges tartozásokat (ítélet 22. 7) és tervezzünk előrelátóan (ítélet 21. 5), valamint növeljük bölcsességünket és értelmünket (pl. ítélet 4. 5-8). Spórolásra szólított korábban is fel; a már említett tizedet minden évben félre kellett az embereknek tenniük, hogy ezáltal a vallásos ünnepségekhez el tudjanak utazni és adományokat tudjanak magukkal vinni (5. Mózes 14. 22-27). Pál felszólította a keresztényeket egyfelől arra, hogy minden héten tegyenek valamennyit félre és adott esetben bocsássák szükölködő keresztény társaik rendelkezésére (1. Korinthosz 16. 1,2), másfelől mértékénységre

is a földi javakkal szemben (1. Tim. 6. 8). Jézus abból indul ki, hogy ki kell számolni elegendő pénz áll-e rendelkezésre, mielőtt pl. egy építkezési projektbe belevágunk (Luk. 14. 28). Tartós gazdálkodás ma is sürgősen fontosabb lenne, mint terápia vagy megelőzés: a magán-, a gazdasági- és a közéleti eladósodást egyértelműen a világszerte érezhető pénzügyi instabilitás okának tekinthetjük. A "Krisztusutak" honlap nem követ politikai célokat, ezért itt csak általános szempontokat ismertetünk.

\*) Ernst Fehr igazgató, Empirikus Gazdaságutató Intézet, Zürichi Egyetem, az interjú a „Spektrum der Wissenschaft” 2002 márciusi számában jelent meg, címe „Reciprok altruizmus...”.

\*\* ) Inkább lelki szempontok alapján tárgyalja ezeket a kérdéseket a *Hegyi Beszéd*ről írt fejezetünk, a *főszöveg 1. részében*.

\*\*\* ) Lásd „Az etika alapjai” fejezetünket.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## Általános keresztény szempontok a társadalomról és a politikáról \*)

*Mt. 22,21; Mk 12,13-17; Lk 20,20-26:* „Adjátok meg a Császárnak, ami a Császáré és az Istennek, ami az Istené” ez egy reális tartás, ami a rómaiaknak fizetendő adóval kapcsolatos. Tisztán megmutatkozik benne az állami és egyházi funkciók megkülönböztetése. Ezzel szemben itt nem a felsőbbiséggel szembeni alapvető alárendeltségről van szó, *Csel 5,29:* „Istennek kell inkább engedni, hogynem az embereknek”. Ennek megfelelően Jézus nem igazol minden kudarcot, automatikusan, a „kényszerítő körülményekkel”.

Egyrészt a Hegyi Beszéd (*Mt 5-7*) általános értékei, stb. nem fordíthatók le közvetlenül társadalmi cselekvések használati utasításává. Azonban nyilván nem lenne Jézus szellemében való, ha a magánéletünkben a felebaráti szeretet parancsa alapján cselekszünk, a hivatásunkban vagy társadalmi szerepünkben pedig az ellentétes elveket alkalmaznánk. Egy komoly etika\*\* minden síkon be kell váljon, és végső soron az egész világra érvényes kell legyen. Például nem a Jézus által demonstrált igazságosság és felelősség szellemében lenne, ha nem szóbeli módszerekkel győznénk le ellenfeleinket; becsapnánk a nyilvánosságot; az olyan projekteket valósítanánk meg, amiknek ártalmatlansága nem kellően bizonyított (nem bűnöző) embertársainkra illetve a többi teremtményre nézve. Így egy keresztény erőfeszítéshez önálló gondolkodásra is szükség lehet, amely az egyoldalú „bal/jobb irányú” gondolkodáson túllép.

*Máté 7. 3-5* "... húzd ki először a gerendát a szemedből; majd lásd, hogy hogyan húzod ki a szálkát testvéred szeméből!" egyértelműen nem olyan útmutatóként szolgál, mely az egyént teljesen a saját gyengéivel való szubjektív foglalkozásra korlátozza - pedig ezt a benyomást egyes keresztény csoportok sugallják. Életfeladatunkká kellene tennünk, hogy mindig saját magunkkal kezdünk, majd egyre szabadabban, saját problémáinkat nem másokra átruházva, társainkat is figyelmeztetnénk ill. kritizálnánk, ha ez szükséges. Ez természetesen személyes környezetünkre és a politikusokra is érvényes.

Egy prófétai tanácsot olvashatunk *Jer 29,7-ben:* „És igyekezzetek a városnak jólétén, a melybe fogságra küldöttelek titeket, és könyörögjetek érte az Úrnak; mert annak jóléte lesz a ti jóléte.” Ez a legtagabb értelemben előnybe helyezi a közjót a döntéseknél. A keresztényeknek a *Mt 5,13, Mt 13,33, stb.* is a szívére helyezi, hogy érdeklődjenek a társadalom iránt, legyenek a „föld sója”. Adódhatnak persze olyan helyzetek, amikor a keresztényeknek távol kell tartaniuk magukat a társadalmi félreértésektől: *Jel 18,4:* „És hallék más szózatot a mennyből, a mely ezt mondja vala: Fussatok ki belőle (Babilonból) én népem, hogy ne legyetek részesek az ő bűneiben, és ne kapjatok az ő csapásaiból”.

\*) Ez a web-oldal nem követ politikai célokat. Ehhez a témához itt csak általános szempontokat ismertetünk.

\*\*) Lásd „Az etika alapjai” fejezetünket,

valamint a „Keresztény szempontok a gazdaságról és a szociális kérdésekről” fejezetünket is.

## **Kereszténység és filozófia: Habermas 2001-es, „Hit és tudomány” beszédéhez\*)**

### **- további filozófiai irányzatokhoz fűzött megjegyzésekkel -**

*prof Dr. Hans Jürgen Habermas filozófus, akit eddig vallástalannak tekintettünk, felismerte a vallásos elképzelések fontosságát, úgyszólván mint az értékek forrását és a világi társadalom szociális összetartóját. Az ember istenképűsége a jogra és szabadságra való képességgel együtt, a „vallásilag kevésbé muzikálisok” – ahogy önmagát besorolja – számára is mond valamit. A világ rászorul a kiengesztelésre és megbocsátásra – vagyis olyan értékekre, amik vallási eredetűek. Ő az „ártatlanul megkínzottak, megaláztatottak és meggyilkoltak szenvedésére” vonatkoztat, „ami túlmegy minden emberileg lehetséges jóvátételen”. „A feltámadás elvesztett reménysége érezhető hiányt hagy maga után” (a szekuláris társadalomban).*

*A felvilágosult keresztényeknél Habermas fontos előteljesítményeket talál, amit megfordítva a világi gondolkodóknak is teljesíteniük kéne ezekkel a keresztényekkel szemben:*

*- A vallási tudat fel kéne dolgozza a felismerhetően „disszonáns” találkozásokot más vallásokkal és egyházakkal. Megjegyzés: A nyugati világban már kirajzolódnak a civilizált kezelés körvonalai, de ezek még erősen behatároltak. Az ökumenikus vagy felekezeti párbeszédhez fontos szempontokat főszövegünkben és néhány kiegészítő oldalunkon elszórva lehet megtalálni, például az Egyházakról és az Etikáról.*

*- Továbbra is a tudományos „autoritásokra” kell beállítódni. Megjegyzés: e web-oldal szempontjából a tudományos főáramlat (mainstream) gyakran nincs a gyakorta emlegetett legújabb álláson, vagy azt gazdasági, stb. okokból nem akarja elfogadni. Az autoritásnak ez a formája ilyen módon sok kérdésben kétségessé vált. A tudományos területen is hiányzik az interdiszciplináris nyitottság és a nélkülözhetetlen pluralizmus. Ez éppen az emberképünket érintő lényeges kérdésekre vonatkozik, például a géntechnikában (aminek problémáit Habermas is említette); de igaz ez a többi természettudományra is. Ezt a problémát főszövegünk több pontján, az Evangéliumok nyomán haladva, megemlítettük. Helyesen állapítható meg azonban a vallás és a tudományok közötti párbeszéd szükségessége. Tapasztalatunk szerint, ennek során azonban be kell vonni a természettudományok legújabb áramlatait\*\*) is, vagyis a „főáramlaton kívüli kutatásokat”, stb. Ezzel együtt a vallási oldalról is be kell vonni azokat a felismeréseket, amik a mély vallásos tapasztalások tudatos feldolgozásából erednek, a csupasz teológiai gondolatépítmény helyett. Csak így nyílik lehetőség arra, hogy ne beszéljünk el egymás mellett. Ezen buktak meg az eddigi párbeszéd, amik elaggott tudományos paradigmákon (kiindulási alapokon, világképeken) illetve a kereszténység lerövidített elképzelésein alapultak. Egy ilyen folyamatból a lélektan is profitálhatna, amennyiben ismét emberré válhatna az ember. a lélek pedig lélekké, nem holmi biokémiai agyi folyamatá.*

*- A vallási tudatnak az „alkotmányos állam premisszáiba” kell belebocsátkoznia... Rámutat arra, milyen destruktivitás léphet fel e nélkül a lépés nélkül a vallási területen. Megjegyzés: A modern keresztényeknek ez a szabadságértékekhez való alkalmazkodása egyúttal lépés a források felé, a kereszténység állami kényszerítőeszközökkel való kisajátítása előtt, Kr. u. 325 óta.*

*Miközben a keresztény illetve vallásos körök beszédjükben igazodtak a világi szervekkel való bánáshoz, Habermas szerint most a tisztán világi gondolkodó és beszélő köröknek kell gondolkodásukat ráállítani a keresztényekkel illetve a vallásos emberekkel folytatott párbeszédre, és azok gondolkodására, ahelyett, hogy egyszerűen „eliminálnák” azt, „ami egyszer elhangzott”. A szekuláris többség, a hívők számára lényeges kérdésekben nem erőltethet keresztül többségi döntéseket anélkül, hogy alaposan ne ellenőrizte volna, mit tanulhatna akár ezen oldal ellentétéből is. Megjegyzés: A politikusoknak, természettudósoknak ténylegesen is be kell végre állítódniuk a keresztényekkel folytatott beszélgetésekben arra a bizonyos „valamire”, ami az olyan kifejezésekben, mint „a teremtést megőrizni”, teremtmény”, vagy akár „ember”, stb. többletként*

benne rezeg, az olyan kifejezésekkel szemben, mint a kozmosz, bioszféra, ökológia, élőlény, Homo Sapiens... .

*Habermas egy, a vallás és tudomány között közvetítő „harmadik félre” alapoz: egy „demokratikusan felvilágosult közértelem” (common sense); és ez egy „posztsekuláris társadalomban”, ami beállítódott a vallási csoportok továbbélésére. Megjegyzés: Ez eddi például Németországban kevésbé működik, és csak annyiban, amennyiben legalább a nagy egyházakat többé-kevésbé be kell vonni a párbeszéd folyamatokba. Az USA-ban például az egyes emberek vallási tevékenysége nagy tiszteletet élvez; azonban a vallási értékek ennek fejében, a szekuláris társadalomban, olyan formában kerülnek elő, hogy szinte fel sem lehet ismerni azokat.*

\*) FAZ / SZ, 2001. 10. 15. vagy a német nyelvű Internet szöveg.

\*\*) Lásd „Természettudomány és istenhit” oldalunkat.

\*\*\*) **Megjegyzés: Habermas és más filozófiai irányzatok:**

*Jürgen Habermas, Theodor W. Adorno és Herbert Marcuse mellett a „Frankfurti Iskolához” tartozott, ami meghatározóan befolyásolta az 1968-as diákmozgalmakat „kritikus teóriájával”, és akkor bevont megváltoztatott neomarxista, felvilágosító és ateista gondolkodásmódokat.*

*A konzervatív filozófiai és teológiai nézőpontból különösen Günter Rohrmoser kritizálta, 1969 óta, a 68-as mozgalmak elméletét és gyakorlatát. „Utópiájukat” valláspótléknak tekintette (és ezzel az egyházi eschatológia konkurensének), és megpróbálta vele szemben például Augustinus régi tanítását a „két (Isten által szándékolt) birodalomról” – vallás és állam – megmenteni.*

*Úgy a frankfurti iskola képviselői, mint azok konzervatív-keresztény és gazdasági-liberális ellenzéke nagy volt, és még ma is az, abban, hogy egyoldalúan felsorolja az érveket, amik így mindig a másik ellen szólónak látszottak, illetve amikkel a „másik oldalt” hamisan, egységes blokknak állíthatták be. Így némelyek elszalasztották az esélyt, a hagyományos értékrend megőrzésre érdemes elemei után való, differenciált kutatásra; mások elmulasztottak differenciáltan tekinteni arra, ami az új szociális mozgalmakban, az ideológiai torzulásoktól eltekintve, a jogos – a formalista autoritástisztelet ellen irányuló – motívum volt. Mindenesetre azóta sok ember előrelépéseket tett ebben a vitában Németországban és máshol, mert már nem hagyták magukat belepréselni az 1968-as, régi „frontvonalakba”. A kutatás ezt az előrelépést még nem támasztotta alá kellőképpen – még mindig vannak könyvek, ahol a világ minden rosszaságáért az ellenfelet teszik felelőssé, és ahol a barátok cselekedeteit hibátlannak mutatják be.*

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## **Általános keresztény szempontok az ökológiai kérdésekről \*).**

*1Móz 1,26-28: „És monda Isten: Teremtsünk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra; és uralkodjék ... mind az egész földön ...”\*\* ez semmiképp sem jelenti azt – amint a gyakorlatban tesszük – hogy az ember felelőtlenül bánhat a környezetével. Itt sokkal inkább az emberiség eredeti víziójáról van szó, mint a teremtés utoljára létrehozott csúcsáról, Istenhez hasonló tulajdonságokkal. Az egyes ember természetes autoritásáról van szó, az emberéről, aki meg tudja nevezni a többi teremtményt, és felelősséggel tud bánni velük. Az 1Móz 2,15 így nevezi meg ezt a felelősséget: „És vevé az Úr Isten az embert, és helyezteté őt az Éden kertjébe, hogy mívelje és őrizze azt.” Ez az „őrizze” egy továbbfejlődő, élő teremtményre vonatkozik. Az ember később (v.ö. *a paradicsomi történettel*) kiesett Isten és teremtményének ebből az egységéből, és egoistává vált. Minthogy az alapok estek ki, az embernek újra ki kell dolgoznia az összes lelki alapot, semhogy a paradicsomi teljhatalomra hivatkozna.*

*A teremtést az Újszövetségben is fontosnak tartják: A Róm 1,20-ban ez áll „Mert a mi Istenben láthatatlan, tudniillik az ő örökké való hatalma és istensége, a világ teremtésétől fogva az ő alkotásaiból megértetvén megláttatik;”. Róm 8,19 „Mert a teremtett világ sóvárogva várja az Isten fiainak megjelenését” (más fordítási lehetőség szerint „a megváltott emberre”, vagyis a teljesebbé vált emberre). Róm 8,22 „Mert tudjuk, hogy az egész teremtett világ egyetemben fohászkodik és nyög mind idáig.” Mk 16,15-be ezt mondja nekik: „Elmenvén e széles világra, hirdessétek az evangéliomot minden teremtésnek.” (ld. Kol 1,23).*

Most Jézus Krisztus segít. Azonban Ő sem veszi le az ember válláról az embertársai és a többi teremtmény iránti felelősséget; hanem abban segít, hogy „Legyetek azért ti tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes" (Mt 5,48), vagyis olyanok, amilyenek eredetileg szánva voltak – hogy felelősségükkel tisztában legyenek. Csak ezáltal válik ismét egységessé a teremtés. Ez azonban azt tételezi fel, hogy ezt a segítséget igénybe is veszik. Az ember, Isten nélkül való továbbhaladása, a Rm 1,20 szerint, „menthetetlen".

János a *Jelenések könyvében* (annak jellemzését lásd *főszövegünk 2. részében*) ugyan egyebek mellett katasztrófákat is felvázol, amik az emberiséget illetve annak egy részét, és a természetet érhetik. Azonban sehol sem mutatja be ezeket a kísérőjelenségeket az isteni korrektúra idején pozitívnak, illetve mint tényleges isteni célnak; és a Jelenésekben sehol sem bocsát meg azon embereknek, akik a maguk részéről hozzájárultak a fajok kihalásához, vagy egyéb katasztrófákhoz, még kevésbé szólít fel az ebben való közreműködésre. \*\*\*) A Jelenésekben ezt a könnyelmű civilizációt sokkal inkább erős kritikával illeti.

A Jelenések könyve nem módosítja az Újszövetség több részének pozitív vízióját, például ami a Hegyi beszédben így hangzik (Mt 5. „Boldogok a szelídek: mert ők örökségül bírják a földet").

A "teremtés"-ről, mely főként az angol nyelvű területeken terjedt el: a mi oldalunk nem képvisel semmiféle - "izmust". A világ és az emberiség teremtése valójában - a véletlenség elve helyett - isteni bölcsességet sugall. Lásd a mi "Természettudomány és Istenhit" oldalunkat. Kételyek is engedélyezettek az egyes, még nem bizonyított archeológiai ill. földtörténeti időjelzések során. Mindazoknak - kik a Genesisbeni "teremtés 7 napját" 7 a mai értelemben vett 24 órás napként fogják fel - ezt interpretációként kellene felismerniük: emiatt nem szabadna a hitnek meginognia. A mai kor a keletkezett ill. teremtett földet a ma ismert forgással együtt feltételezi, ami eleinte persze nem létezett. Már a biblia is azt állítja, hogy "Isten számára ezer év jelent egy napot". A 7 nap így tényleg valóságos jelentéssel bírhat, de ezzel egyidejűleg "időtartamokat" és "teremtési ciklusokat" is pontatlanul ismertetett tartammal. Az a felfogás, hogy éppen a legkiterjedtebb teremtési folyamatokat tekintik a legrövidebb időtartamúnak, új felfedezések ismeretében hamarosan ugyanúgy tarthatatlanná válik, mint sok eddigi archeológiai elképzelés. A biblia megfelelően sejteti, hogy Isten már Mózes előtt is nyilatkozott ki embereket, mint pl. Énok és Noé. A mai teremtéstörténet valószínűleg egy régi szóbeli, majd később írásba foglalt - valós eredetű - hagyományra támaszkodik, melyek egyes részei más kultúrákban is megőrződtek. A kutatásokból ismertek pl. feltűnő hasonlóságok a sumér Gilgames-eposszal. Ez nem jelenti azt, hogy a Genézist itt írásban is meg kellene találnunk, viszont emlékeztet bennünket arra, hogy Ábrahám Mezopotámiából származott.

\*) Ez a web-oldal nem követ politikai célokat. Ebből következően itt csak általános mértékekről beszélünk, nem a jelen egyes politikai kérdéseikhez nyújtunk cselekvési útmutatót. A különféle irányzatú keresztények a teremtés fenntartásával összefüggésben feldolgozott témái, mint pl. a meg nem született élet, és visszaélés a génekkel és az atomenergiával.

\*\*) Ezt a panenteizmus alapelveinek egy speciális formájának tekinthetnénk ("Istent teremtményeiben is megtaláljuk) - ne tévesszük viszont össze a panteizmussal ("Isten mindenütt"). Ennek alapján Isten legközvetlenebb kapcsolata a teremtéshez az emberek segítségével jön létre (lásd János 14. 21, 14. 23, 15). Praktikusán a "segítség" is csak azon a szinten érvényesül, miszerint mindez az emberekben egyre jobban tudatosuljon és ezáltal Krisztushoz mindinkább hasonlóvá váljanak. A teremtés felett érzett öröm is elvezethet Istenhez; bár egy ilyen teremtési misztika esetében jelentős tévutak is lehetségesek, ahol Isten már csak az egyed saját anyagi dolgai és kívánságai szolgálatában állna.

\*\*\*) Ez csak a német nyelvterületen lehet magától értetődő; az USA-ban például nem mindenki számára világos.

\*\*\*\*) Az öntudat fejlődésének lehetőségeit Jézus életének lépései alapján Fő szövegünk 1. részében dolgoztuk ki. Az emberiség ma ismét tudatosabban és könnyebben - a korábbi, inkább ösztönös móddal szemben - képes megtanulni környezetét és környékét, valamint a Föld összefüggéseinek felismerését. Eközben elérheti a "hálózatos gondolkodás" szintjét is (egy Frederic Vester által használt fogalom), ill. a "többfaktoros gondolkodás" szintjét is (*Dörner* által használt fogalom komplikált ökológiai összefüggések tanulmányozására az ehhez használhatatlan, régi "lineáris" ill. egytényezős gondolkodás helyett = 1 ok → 1 hatás. Lásd "Öntudat, agykutatás és szabad akarat" oldalunkat, valamint az "Etikus értékek alapja", "Üzleti és

szociális kérdések keresztény szempontjai", "Általános keresztény szempontok a társadalom és a politika értékeléséhez", "Kereszténység és filozófia..." oldalainkat.

Lásd „Az etika alapjai” fejezetünket is.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## A meg nem született élet \*.

**Az emberi élet kezdete:** A konzervatív és kritikus keresztények emberképe abban messzemenően megegyezik, hogy az emberi élet a fogantatással kezdődik.

A Biblia az emberi életet sokféle módon mutatja egységnek; isteni eredetétől kezdve – az élet generációkon keresztül való továbbadásán át – az egyes személyek különböző életkor illetve fejlettségi fokozataiig. Sehol sin benne szó arról, hogy lenne „élet érték illetve emberi méltóság” nélkül, a születés előtt bármikor, vagy valamikor az öregség illetve a betegség valamelyik fázisában.

*Prof. Böckle „A keresztény etika kézikönyve” című művében, néhány történelmi teológus műve – amik eredeti szövege részben nem fellelhető – az élet kezdő időpontját a fogantatás helyett, az azt nem sokkal követő beágyazódásban határozza meg.*

A modern természettudomány legtöbbször értéktelennek tekinthető. Bár a modern természettudományos megállapítások is csak folyamatos átmenetet tudnak megállapítani a megtermékenyített petesejt és a kifejlett ember között. Ebből következően minden társadalmi meghatározás, ami az élet kezdetére vonatkozik, önkényesen megállapított határ. Ilyen például az *embriológus, Erich Blechschmidt-é*: elavult az egykor *Haeckel* által megállapított „biogenetikai törvény”, ami szerint az embrió megismétli a fejlődéstörténet állati szakaszait is: minden szerv tervszerűen fejlődik ki, az emberi szervezetben betöltendő szerepe szerint. Az embrió reakcióit ma az ultrahang segítségével akár filmre is rögzíthetjük. Hasonlóképp hangsúlyozta a *humánogenetikus, Prof. L. Lejeune*, hogy már a megtermékenyített petesejt génjei, magukban hordozzák a felnőtt emberi szervezet terveit; azt is mondhatnánk, hogy ezek ennek a tervnek a fizikai ellendarabjai. Hasonló felismeréseket találhatunk az agy kutatás, a fejlődés-neurológia és a pszichológia területéről is. A teljességes és előítéletektől mentes kutatással a fejlődés egyre korábbi szakaszaiban tapinthatunk ki tudati és emlékezési folyamatokat.

Így ennek az értékállításnak a vallásos körökön kívül is jelentősége van.

### Más kérdés az ilyen szemlélet gyakorlati megvalósítása.

A „Ne ölj” parancsolatát – *2Móz 20* – az ótestamentumi időkben „ne gyilkoljként” értelmezték; ahol az ölés és gyilkolás fogalma a későbbiekben felcserélődött. Tágabb értelemben ez a tiltás minden emberi életre alkalmazható, a vegetáriánusok ezen is túlmennek, ők az állatvilágra is kiterjesztik. A modern, vallásközi „világethosz” \*\* a „minden élet tiszteletének kultúráját” tartalmazza mintaképként.

Minden esetben figyelembe kell venni az érintett személyes élethelyzetét – ahogy ezt minden komoly terhességi tanácsadáson teszik, még ha szívesen bátorítanának is a gyermek kihordására, és ehhez is szeretnének segítséget nyújtani – annak nehézségeit, félelmeit, lelkiismereti problémáit, stb. komolyan véve, ahelyett, hogy általánosságban elítélnék azt, akinek az abortusz gondolata megfordul a fejében. A nők ezt a döntést a legtöbb esetben nem könnyen hozzák meg. Gondolnunk kell a férfiak és a környezet felelősségére is, ahelyett, hogy a felelősséget egyoldalúan a nőkre hárítanánk.

Ha az a cél, hogy csökkentsük a terhesség-megszakítások számát, sőt ha lehet meg is szüntessük, akkor az egyéni törekvéseken túl az a legfontosabb, hogy társadalmi szinten könnyítsük meg a gyermekekkel való életet; vagyis azokat a problémákat kell sorra venni, amik ma az abortuszok okainak egy részét képezik – helyett például hogy további terheket szorgalmaznánk a szociálisan hátrányos helyzetűek számára.

### A jogi kérdések\*:

Jézus Krisztus a morális viselkedés tudatos döntését helyezte az emberek elé, ahelyett, hogy



elsősorban a külső törvények vagy szokások nyomására alapozott volna, amint az az Ószövetségnek volt gyakorlata. Ennek ellenére a törvények az etikai kérdések támaszaiként szolgálhatnak, ahogy azt az élet majd' minden területén meg is próbáltuk. A büntetőjogi szabályozások (mint a német 218.§), akár szigorúak azok, akár liberálisak, a nemzetközi összehasonlítás szerint csak korlátozott hatást gyakorolnak az abortuszok számára. Ennek megfelelően a megoldáshoz többféle törekvésre van szükség.

**Az összefüggés a géntechnikával és a termékenység-orvoslással:** A tudományos kutatásoknak és a mesterséges megtermékenyítéseknek is van nemzetközileg egy „embriófogyasztása”, amit például a német magzatvédelmi törvény próbál behatárolni. Manapság a preimplantációs diagnosztika (PID) jelenti az új kísértést, a művi vetelési okok előállítására.

**Más területekre kiható következmények:** Amikor az élet védelméről van szó, azokra a veszélyekre is kéne gondolnunk, amiknek a már megszületettek vannak kitéve – és különösen azokra, amik a megszületett és meg nem született életet veszélyeztetik. A környezeti veszélyek érintik az anyát és a magzatot is, sőt az érzékeny magzatot erősebben is, mint a felnőttet. Ez gyakran elkerülte az életvédők figyelmét; ahogy megfordítva, sokan, akik a környezet védelmében léptek fel, nem törődtek a terhesség-megszakítások problémájával, ahogy azt például *Franz Alt* már 1985-ban megtette.

\*) A „Krisztusutak” web-oldal nem követ politikai célokat. Nem írunk senki ellen sem, nem állítunk fel politikai követeléseket, hanem csak általános kérdésekről informálunk.

\*\*) Lásd „*Az etika alapjai*” fejezetünket is.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## 4. rész: fejezet az Ószövetségről és más vallásokról

### Az Ószövetség, a zsidó vallás és Jézus Krisztus ...

#### Főszövegünk kivonataival és kiegészítésekkel

Ez a kiegészítő oldal az Ószövetség jobb megértését és a felekezeti párbeszédet szolgálja. Nem célja az ószövetségi iratok olyan mélységű tárgyalása, mint ahogy ez a web-projekt az Evangéliumokat és az Apostolok Cselekedeteit (pünkösdi esemény) kezelte.

#### A szent iratok egymáshoz való viszonyáról.

Jézus Krisztus és a tanítványai gyakran hivatkoztak a hallgatóik számára ismert szent iratokra. Ez elsősorban az Ótestamentum. Benne van a teremtéstörténet, a zsidók történetéről szóló könyvek, a törvények, a prófétai iratok, a zsoltárok, apokrifek, stb. Jézus és a tanítványok nem úgy léptek fel, mint akik tevékenysége feloldaná az ószövetségi kinyilatkoztatásokat; mint akik elsősorban írásmagyarázókként érkeztek, hanem általuk arról az életről van szó, ami az Istenhez és Krisztushoz fűződő közvetlen kapcsolatból ered. (Lásd a „Krisztusutak” főszövegének „Az etikai értékek alapjai” fejezetét.) Ezáltal az Ószövetséghez képest új látásmódok adódnak.

Az Újtestamentumban sok vonatkoztatást találhatunk az akkori kor más vallási irányzataira is. Például János evangéliuma, jól láthatóan, többször is azokhoz szól, akik a gnosztikus bölcseleti tanokat ismerték, ezeknek épp az Ő háttérük alapján világította meg az eltérőt, a specifikusan keresztényt. Egy egyszerű példa maga a megnevezés Jn 1-ből „Ő volt az igazi világosság...”. Pál egyes levelei, stb. szintén figyelembe veszik a régi misztérium-vallások köréhez tartozó emberek ismeretszintjét, inkább, mint a zsidó hagyományokat. Aki ezt a hagyományt nem ismeri, észre sem fogja ezt venni. Az Újtestamentum ilyen helyein nem találunk általánosan elátkozó ítéleteket az összes, régi, nem-zsidó irattal szemben. Ilyen ítéleteket csak olyan helyeken találhatunk, ahol

kifejezetten a konkrét, degenerált kultuszokkal való visszaéléseket említik, hogy óvják az embereket az ilyen utakra való tévedéstől. A misszió régi, törvényes útja szerint az embereket ott kellett megszólítani, ahol álltak; ahelyett, hogy elvárták volna, hogy teljes addigi életüket egyszerűen felejtsék el – ami inkább további töréseket eredményezne a tudatukban – ahelyett, hogy a töréseket gyógyító megváltást hozná. A más származású emberektől nem várták el, hogy először magukévá tegyék a teljes zsidó hagyományt. Ennyiben egyenjogúak voltak a zsidókkal (v.ö. például Csel 15,19). Mindazonáltal a tanítványok között voltak erről nézeteltérések, amik még ma is előkerülnek.

Jézus műve annak idején ebben a formában csak az istenhit háttérével együtt és a reménységek alapvető módján volt értelmezhető. Szintúgy a világ többi részét érintő változás is, amit a próféták Izraelben már előrejeleztek. Természetesen azóta igenis lehetséges a kereszténységet a vallásos hagyományok alapján is kidolgozni az Ószövetség helyett. Erre tett kísérletet például Mani, a Manicheusok alapítója, akik Ázsiában széles körben elterjedtek, később az egyház által üldöztettek és mára szinte teljesen kiirtódtak. Az Ő számára is a perzsa Zarathusztra, szintén egyistenhívő vallása volt a kiindulási pont. Más kérdés azonban, hogy mennyiben sikerült Neki Jézus szerepét helyesen kimunkálnia, és tanainak magas szintje ellenére mennyiben nem, (például tanainak egyoldalúsága, illó világa), ennek eldöntésébe ezen a helyen nem mélyednénk bele.

A zsidó vallás (judaizmus) a héber Biblián kívül néhány további iratot is felhasznált, mint például a Talmud jogi alapjait (misna), és kommentárjait (gemara) – ennek babiloni és jeruzsálemi megfogalmazásában – valamint bizonyos irányzatok alapműveit, különösen a Kabbalisztika misztikus-ezoterikus írásait: Zóhár (Sohar) / Sepher Jezirah. Az utóbb említett iratokat a XIII. századnak tulajdonítják, de régebbi hagyományokra támaszkodhatnak; bizonyos dolgok egészen a régi Egyiptomra emlékeztetnek. Ma is létezik egy zsidó misztika (Chassidim).

## **Az istenképekhez**

"Ábrahám Istenét" egyrészt a család személyes isteneként, a törzs és a nép isteneként, másrészt az univerzum isteneként is tapasztalták. Ez a hit csak az idő teltével vette fel szigorúan egyistenhívő formáját, amihez a próféták is mindinkább felszólítottak.\* Kezdetben az Ótestamentumban Istent „Elohim”-nak nevezik – vagyis „isteni (teremtő) léleknek” és nem valamiféle materializálódott földönkívülinek, aki géntechnikai kísérleteket, stb. végez, amint arról ma bizonyos könyvekben spekulálnak – amikor problémás befolyások érték a föld fejlődését, akkor kerültek elő az ilyenek. A szemita szavaknak „Elohim” és „Allah” (izlám Isten megnevezései) biztosan ugyanaz az eredetük, ugyanúgy "El" a kánaáni.

A **Jahve** / Jehova / JWHW név, az Ótestamentumban csak később kerül elő. A korok múlásával közelebb kerülve Istenhez, így a misztikus és lélektani források, mint Lorber és Steiner, jött létre az Isten Jehovaként való megélése. Sajnos a fordítások mindig ugyanazt a megnevezést használják ott, ahol pedig az eredetiben sokféle istennév szerepel. Így a különböző korok embereinek eltérő megélési módjai fölött átsiklunk. Az igazi, Jehovakénti istenélményt időnként emberileg beárnyékolhatták; sőt időnként az ilyen összefüggésben negatív lények is félrevezethették az embereket. Sok vallás esetén találkozhatunk azzal a jelenséggel, hogy az ellaposodott spiritualitású emberek, vagy akik például tele vannak gyűlölettel, csak kevéssé nyitottak a korrigáló prófétai szavakra. Így nem kell az Ótestamentum összes részletét a tényleges „Jahve”-ra vonatkoztatni, sem „JHWH”-ra, Prof. J. J. Hurtak / USA értelmezése szerint. Ez persze nem jelenti azt, hogy az Ótestamentum összes eseménye értelmezhető lenne mai társadalmunk emberi logikája alapján. Isten jobban tudja mit miért tesz, és mit miért követel meg az emberektől.

## **A messiáshit és Krisztus.**

A „Christos” szó már a Septuagintában, a zsidók által, zsidók számára, Krisztus előtt a III. / II. században görögre fordított héber Bibliában is a „Meshiach”, vagyis a próféciákban szereplő Messiás megfelelője. Vagyis ez nem Pál valamiféle kitalálmánya, mint azt néhány modern író

feltételezi. A Holt tenger környékén (Qumran) talált írásos tekercsek tanúsága szerint, a mélyen hívő zsidók éppen a Krisztus előtti évtizedekben / évszázadokban várták egy messiási békebirodalom elérését, ahogy az Ézs 11-ben megíratott. Azonban már akkor is többféle magyarázat született a Messiás lényére – ahogy Krisztus tanítványainak is meglehetősen nehezükre esett megérteni, hogy a beígért „új királyság” nem egy nemzeti külsőségű forradalom a rómaiak ellen, hanem egy mindent átalakító spirituális fejlődés, egy „égi birodalom”.

A qumrani közösséget gyakorta a mélyen hívő, spirituális esszénusokhoz sorolják, az akkori zsidóság harmadik alapvető iskolájához, a farizeusok és szadduceusok mellé. Pontosabban megnézve inkább egy, az esszénusokhoz közel álló, független közösségről volt szó, akik jó kapcsolatokat ápoltak az akkori zsidóság más áramlataival, a békés esszénusok mellett az ugyancsak önálló, militáns zelótákkal és a jeruzsálemi farizeusokkal is (utóbbiak veszély esetén még a templomi kincsekről készített feljegyzéseket is rájuk bízta; az eltérő látásmód ellenére, nyilván abszolút bizalomra méltóak voltak). Az 1QS „közösségi szabályzat” adatokat tartalmaz a messiásvárásról. Két várt messiást illetve két lehetséges származási vonalat is említenek itt, amik az akkori jog szerint Jézusra illeszthetők voltak: József révén Dávid házából és Mária révén Áron papi vonaláról. (Ezt megemlíti például Carsten Peter Thiede is, aki az izraeli antikvitás-hatóság megbízásából foglalkozik ezekkel az írott tekercsekkel.)

A Mík 5,1-2-ben szereplő prófécia, miszerint a Messiás Betlehemből fog származni, úgy tűnik, ezekben a körökben, akik a messiásvárást ápolták, nem bírt jelentőséggel. Ennek ellenére például Máté evangélista hivatkozik rá. Ezt egyesek könnyelműen az Ő találmányának minősítik, minthogy Jézus Názáretből származik. \*

Dánile próféta könyvének 9,25 helyét gyakran vonatkoztatják Jézusra: a 2. Jeruzsálem felépítésére való utasítástól (ld. Neh 2,18; kb. Krisztus előtt 445) a (2.) felkent haláláig összesen 69 „hét” fog eltelni. Ha ez alatt „évhetet” vagyis 7 évet kell értsünk (v.ö. a „sabbát évek”, stb. jelentésével), akkor ez a gyakorlatban nagyjából meghatározza a keresztfeszítés idejét.

(...)

- Léteznek azonban messiási zsidók is, akik Jézust messiásként elismerik.

A kereszténységre, mint vallási közösségre, felépített teológia számára nehezen értékelhető, ám más kultúrkörök számára annál érdekesebb lehet R. Steiner kezdeményezése, aki Krisztusban olyan lényt lát, aki a Krisztus előtti időkben bizonyos magas bölcsek előtt ismert volt; kifejeződött ez a hinduk Vishvas Karman-jában, a perzsák Ahura Mazda-jában, az egyiptomiak Osiris-ének naplányében, a kelták Belemis = Baldur-jában, Apollóban. Lásd e szövegünk „Kezdetben vala az ige...” fejezetét is.

Lásd Rudolf Steiner előadás-gyűjteményeit is, egyebek mellett: "Die Geistigen Wesenheiten in den Himmelskörpern", 1912; "Vorstufen zum Mysterium von Golgatha", 1913, 1914; "Von Jesus zu Christus"; "Christologie". \*)

2000 évvel ezelőtt azután megláthattuk Krisztus megtestesülését a földön, mint a világ fejlődése egy fordulópontjának mértékét, ezeket illetve az emberiséget egyenlően magára véve, ismét felvéve életébe. A régi kultuszok részben degenerálódtak, ahogy később a kereszténység is felszínessé vált, de egy ilyen irányú kutatásnak azért ennek ellenére lenne jelentősége. Krisztus olyannak mutatkozna, ami nem felel meg az időnként ráosztott szerepnek, egy kiemelt vallási közösség hatalmi garanciájának. Egy lény, aki éppen a megújul, általánosan emberit testesíti meg, az „új Ádám” a Golgotáról.

\*) Az ószövetségi időkre is érvényes, hogy a kutatás értékes ösztönzéseket kaphatna, ha a sugalmazott / vízionált írások speciális jellegét megértené és tudomásul venné; ebben az esetben Rudolf Steiner mellett például Anna Katharina Emmerich művét „Az Ószövetség titka(i)”. Az özönvíz előtti időkre és az újszövetségi időkre vonatkozóan például a Jakob Lorber „belső szavai” alapján készült írásokat: [www.lorber-verlag.de](http://www.lorber-verlag.de); valamint Rudolf Steiner. A misztika felismerései azt is magukkal hozták, hogy egyesek téziseit teljesen elfelejthetjük, azt, hogy Jézus történeti személyként soha nem létezett, vagy csak egyszerű vándorprédikátor volt.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## Zarathusztra.

Zarathusztra eredeti tanait még ma is megtalálhatjuk a perzsáknál, és szent iratukban a Zend Avestra-ban. E valláshoz tartozó indiai kutatók hozták napvilágra, hogy ez a vallás régebbi, mint azt fontos kutatók feltételezték, íghát az antik történetíróknak igazuk volt. Az is kiderült, hogy ennél a vallásnál eredetileg nem csak a Fény és Sötétség azon kozmikus harcáról volt szó, ami később átszivárgott a gnosztikus tanításokba. Ezek fölött, a veszekedő erők fölött, ott állt Ahura Mazda, a személyes isten, mint a „legfőbb jó”. Az istenség személytelen oldalának megnevezése „Ahu” volt. (Egy cím e vallás jelenkori, spirituális kidolgozásához: Mazdayasnie kolostor, Mustafa Bldg., Sir Pherozeshah Mehta Rd., Bombay 400001, India.). Azt is megtalálták, hogy az iráni hagyományban utalások találhatók Noéra / Nuakh, megegyező módon a bibliai beszámolókkal. Az a benyomásunk alakulhat ki, hogy a Zend Aveszta legalábbis sok közös vonást mutat az emberiség egyfajta őskinyilatkoztatásával, az előázsiai özönvíz előtti időkből – vagyis a legrégebbi istenhittel, amihez Noé még ebben a degenerálódott kultúrában is hűséges maradt. Nem Ábrahám volt az első, aki az egy Istent tisztelte. Utalnak jelek arra, hogy e vallás eredeti formája már az előázsiai özönvíz előtt is írásbeliséggel létezett, így fennáll annak lehetősége, hogy egy napon e régi korból származó írások is előkerülnek. Az egyik ilyen eltűnt írást Lorber „Seanthiast Elli”-nek nevezi; az özönvíz előtt Isten „Abedam”-ként megjelent volna az embereknek, ahogy később a bibliai Melkizedeken át hatott.

Egyébként sok iráni moszlim egyházi személy a perzsákat a Korán „írás embereihez” sorolja, mint a zsidókat és a keresztényeket, vagyis nem a „hitetlenekhez”, hanem azokhoz, akik ugyanabban az egy Istenben hisznek és akiket a próféták újra és újra emlékeztettek erre. Természetesen ebben a vallásban is elveszettek bizonyos dolgok az eredeti spirituális mélységből, mint minden másik vallásban, amit ma kell újra felfedeznünk.

Mani (216 – 267) megkísérelte a kereszténységet összekötni Zarathusztra vallásával. (...). Ez itt nem akarjuk közelebről megítélni. Lásd ehhez részletes szövegünket németül vagy angolul.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## Információk Jézus Krisztus és az iszlám viszonyáról.

### A felekezetközi párbeszéd

Ez egy hozzájárulás az évek óta folyó, békés „felekezetközi párbeszédhez” és a vallások közötti jobb megértéshez, mint ahogy már évek óta folyamatban van. Ezek a megjegyzések nem íródtak azzal az igénnyel, hogy összességében jellemezzék az Iszlámot, kiváltképp mivel a Koránban is megvan a különböző iszlám teológiai irányzatok játéktere.\*\*\*\*

### A Korán és a többi írásbeliséggel rendelkező vallás

Az Iszlám „az Isteni akaratnak való alárendeltséget” jelenti.

Az Iszlám felfogása szerint a Korán-t isteni sugallatként Gibril arkangyal – aki a kereszténységből ismert Gábrriel arkangyallal azonosítható - közvetítette Mohamed prófétának. Bizonyíthatóan kijelenthető az is, hogy a Koránnak központi jelentőség tulajdonítható. Ezen kívül a további hagyományok (Sunna; szó szerint „szokás”) értelmezésében szerepet játszanak a próféta idejéből származó hagyatékok is. Egy próféta személyes fellépése alapján szintén ember, nem isten. Azt is

meg kell gondolnunk, hogy szintúgy mint a keresztények között, olyan moszlimok is vannak, kik szentírásukat nem ismerik.

A keresztények és a zsidók a Koránban is helyenként egyértelműen az „írás emberei”-ként (A könyv emberei, pl. 4. szúra 171) és „Izrael gyermekei”-ként jelennek meg. Ilyen módon a szent Koránnal is foglalkozhatnak (még ha ezt általában nem is teszik meg). A vallástudomány azonban az összes vallás szent irataival foglalkozik és tanulmányozza többek között értelmezésük történelmét. A szent iratokat tisztelettel illendő tanulmányozni. A Korán értelmezőinek egyik csoportja azt írja, hogy a Koránból létezik egy őskiadás – Isten által biztonságban őrizve -, mely csak angyalok és tiszta emberi küldöttek által tekinthető meg; egy másik csoport azt állítja, hogy az olvasók a földi Koránt is csak tiszta állapotban tanulmányozhatják.

A próféta a „köztes idők” küldöttjének számított; egyéb fordítások: (5. szúra, 19\*) egy olyan időben (egy kis idő múlva), melyben a küldöttek száma jelentősen lecsökkent. A Korán megkülönbözteti a hívőket, Mohamed próféta tanításának értelmében, „a könyv embereit” (az írás emberei), és a „hitetleneket”. A könyv emberei közé (a moszlimokon kívül) elsősorban a zsidókat és a keresztényeket értik, akik ugyanazon tradícióba sorolhatók; időnként azonban a Zarathusztriánusokat is (22. szúra, 17). A Korán elismeri a „próféták” láncolatát, akik mind az egy Istenről szóló, azonos tanokat hirdettek, az utolsó ítéletről valamint népeikért illetve korukért imádkoztak (például 6. szúra, 83-92; 7. szúra; 4. szúra 136). Amennyiben az ezekhez a vallásokhoz tartozó emberek hisznek a közös alapokban, a Korán maga nem sorolja őket a hitetlenek közé. (5. szúra, 48, stb.) Az iszlám első évszázadaiban a keresztényeket és zsidókat nem kívánták erőszakkal az iszlámhoz való áttérésre kényszeríteni (mint ahogy a Korán is tanítja: „A vallásban nem létezik erőszak”, 2. szúra 256).

Ábrahám az egyik első „Hanif” (azaz tiszta egyisten hitű), ki egyénként Istenhez talált a való hit értelmében.

Allah (előiszlám szerinti arabul: „al-ilah”) neve, mint szó ugyanonnan ered, mint az „Elohim”, Mózes héber nyelvű könyveinek isten elnevezéséből.

Szigorúan „hitetlen”-ként (szó szerint „beburkolózó”) számítottak Mohamed próféta idejében a - már a Bibliában is figyelmeztetésként megtalálható - sokistenhívők (bálványimádók) kik ellen Arabországon harcolt. Ma hitetlennek számítanak tágabb értelemben olyanok, kik nem hisznek az egy Istenben és Ítéletében. Manapság néha ezt a kifejezést – hibásan- minden nem moszlimra vagy másirányú moszlimra is értelmezik.

## **Jézus Krisztus a Koránban**

Jézus a Biblián kívül a Koránban is megemlítésre kerül (7. évszázad Krisztus után). Eközben különbségek és hasonlóságok is fellépnek. Utalnunk kell arra, hogy a Korán Jézus Krisztust több helyen prófétának, Isten küldöttjének és Isten „szavának” ismeri el, közelebbről meg nem magyarázott jelentéssel, valamint isteni lélekként (4. szúra 171), aki „Ádámként teremtett” (2, 3, 5. ... szúra). Látható, hogy a jól értelmezett iszlámban több van, mint azokban a modern keresztény teológiákban, amik Jézusból csak a szociális reformátort hagyták meg! Azonban Jézus – Mohamed korának keresztényei által nagyon is evilági módon értett – istenfiúságát, mely a későbbi Szentháromság tanba épül be, a Korán nem fogadja el. Még alig voltak olyan keresztények, akik autentikusan el tudták volna magyarázni azt, amit ezen értünk azoknak az embereknek, akiknek eltérő a kiindulási pontjuk (például 6. szúra, 101). A Római Levél 1.4 azt írja, hogy Jézus szentlelki erejébe „fiúként bele lett ültetve” - tehát nem született.

Akár a keresztények is egyetérthetnek azzal a muzulmán meggyőződéssel, hogy Isten nem született meg, és Jézus sem született, hanem teremtett. Ezen túlmenően a (görög) „logosz” kifejezést – ami a Bibliában Jézus isteni eredetére illetve küldetésére vonatkozik – az Evangéliumokban fordítják „szó”-nak is (lásd fenn), amit a Korán Jézusra használ. Lehet, hogy a Koránban – és a Bibliában is – olyan titkok rejtőznek, amiket eddig sem a muzulmánok, sem a keresztények nem fedeztek fel teljesen, így hát fölöslegesen vitatkoznak egyes kifejezéseken? Még ha a keresztények úgy is mutatják be ezeket a tanításokat, hogy azok „többistenhitként” értelmezhetők, ez nem felel meg annak a módnak, ahogy Jézus tanított: „... akármit kértek az Atyától az én nevemben (vagyis belsőleg kapcsolódva Jézushoz), megadja néktek” (Jn 15,16).

Jézus életében minden akörül az egyetlen Isten körül forog, Akihez Ő szorosan kapcsolódik, és Akihez az emberiséget el akarja vezetni.

A „logos” (János evangéliumának 1. részében „Isten szava”, egy megjelölés, ami ott Krisztushoz kapcsolódik) Paret Korán értelmezésében Jézustól függetlenül kerül elő (13. szúra 2; 13. szúra, 11), más Korán kiadásokban viszont Isten „ügyeként” vagy Isten „parancsaként” értelmezik.

A Korán Jézust úgy tekinti, mint aki „Ádámként teremtett”, kit Isten a földből teremtett (3. szúra 59) és „isten küldöttől” beszél, Isten lelkéből, aki Jézus szeplőtlen születését Miriam-on (Márián) át lehetővé tette. (19. szúra, 17-22). A keresztény változatban az Úr anyaga Jézus születését a szentlélekből jelenti be. A Korán szerint Jézus a Szentlélek által/ a lelki szentséggel erősödött meg (5. szúra 110).

A Korán szerint az ifjú Jézus megjövendölte feltámadását (19. szúra 33), amit akár a hívők, Koránban gyakran említett feltámadására is érthetjük, az „ítélet napján” (4. szúra 159). A Korán arról beszél, hogy Jézus élve ment a mennybe (4. szúra 157-159, 3. szúra 55).

A muzulmánok és a keresztények nem értenek egyet abban, hogy Jézust a mennybemenetele előtt megfeszítették, meghalt, és Isten segítségével legyőzte a halált – ahogy a keresztények mondják – vagy keresztrefeszítés nélkül, élve emeltetett a mennybe – ahogy azt a muzulmánok hiszik. Közös azonban az a hit, hogy mennybemenetelekor semmiképp sem volt „halott”, hanem például tanította az embereket.

A 3. szúra 55-ben illetve az 5. szúra 48-ban is ez áll, „... megtisztítom Őt” és „... mindannyian vissza fogtok térni hozzám, és én (az Isten) fogok dönteni afelől, amiről ti (a földi életben) eltérő véleményen voltatok”. Ebből következően a keresztények és a muzulmánok nyugodtan megvárhatnák a néhány megmaradt titok megfejtését ahelyett, hogy vitatkoznának.

Hasonlóképp szól a Korán a hívők feltámadásáról, az ítélet idején (36. szúra 77-83; 69. szúra 13-37; 75. és 99. szúra stb.). Jézus fel fog támadni és a hívő írás emberei tanuja lesz (4. szúra 159; hasonlóan 16. szúra 89). Mindazoknak (nem moszlimoknak is), akik hisznek Istenben és az ítélet napjában és „helyesen cselekednek” (a törvények értelmében), a Korán szerint nem kell félniük az ítélettől (2. szúra 62; 4. szúra 123-124; 7. szúra 170). Az ítélet a Korán és a Biblia szerint is egyértelműen Isten dolga, nem az embereké (mindegy hogy moszlimok, keresztények vagy zsidók).

(Ezek az összehasonlítások nem akarják a Korán függetlenségét kétségbe vonni.) Update English/ Deutsch.

### **A kereszténység és az iszlám etikai alapjai**

A három említett „ábrahामी vallás” etikai alapjai is szoros rokonságban vannak. A törvények, még ha nem is felsorolva, az Iszlámban is megjelennek (pl. 17. szúra 22-39; 5. szúra 38-40; 2. szúra 188; 4. szúra 135; 2. szúra 195 és 17. szúra 70 – Az emberi méltóság). A Korán például a legszigorúbban és kivétel nélkül megtiltja az ártatlanok (5. szúra 27-32) megölését. A „**gihad**” (**dzsihad**) = „szent háború” (szó szerinti: harc, küzdelem) kifejezés, ilyen értelemben, nem a Koránból származik, hanem Mohamed kijelentéseiből és az iszlám jogi iskolákból.\*\*\* Az önmagunkon végzett lelki – morális munka, a saját Istentől elrugaszkodott szenvedélyeinken, számít a „nagy gihad”-nak, aminek nagyobb jelentőséget tulajdonítanak, mint bármilyen külső vitának. (V.ö. például Jézus üzenetével, „először a gerendát húzzuk ki saját szemünkből...” – sok külső konfliktus elveszteni ilyen módon az alapját.) A „szavak gihadja” a hit békés képviselője. A „kéz gihadja” a hívők tevékeny, tanító példamutatása. A „kar gihadja”, amit „kis gihadnak” is neveznek, kizárólag a megtámadott hívő védekezéseként engedélyezett (v.ö. Korán, 2. szúra 190). A másvallásúakkal szembeni „heveség” azonban a Koránban is le van fektetve (48. szúra 29, 47. szúra 4); ilyen „heves” szövegrészek összehasonlíthatók másféle tartalmakkal, ahol eléri határaikat (mint pl. "A vallásban nincsenek kényszerek", szúra 2, 256).

Átfogóak a nemek közötti kapcsolatok tradicionális szabályai, beleértve a rokonok közötti, vagy a másvallásúakkal, stb. kötött házasság tilalmát.

Az iszlám gyakorlathoz tartozik: „Annak tanúsítása, hogy nincs más isten, mint az Isten (Allah) és Mohamed az Ő küldötte;  
az előírt napi imádságok megtartása (2. szúra 177\*);  
az évi böjt Ramadán hónapbani betartása (2. szúra 185\*);  
lehetőség szerint életben egyszeri zarándoklatra menés (2. szúra 196\*);  
és a Zakkat (kötelező szociális adomány) megfizetése (2. szúra 177\*)."

A mai iszlámban nem létezik egy központi intézmény, mely vallási-erkölcsi kérdésekről döntene. Ettől függetlenül a korán egyes értelmezéseit, melyeket elismert jogtudósok is osztanak, valószínűleg nagymértékben elismerhetővé tehetnénk.

*\*) Egyebek mellett a Korán, Rudi Paret által készített német fordítását használtuk, Kohlhammer kiadó. Ez az értelmezés tudományos kitételeknek megfelelő valamint a szó szerinti fordítások és megjegyzések között különbséget tesz a könnyebb nyelvi értelmezések érdekében. Itt az iszlám területen használatos egyiptomi vers-számozást használtuk. Más fordításokban a két másik vers-számozás egyike is előfordulhat; ebben az esetben az említett tartalmakat ugyanabban a szűrőben valamivel a megjelölt számú vers előtt vagy után, meg fogja találni. A Korán nehéz fordíthatósága nem annyira az ilyen, általunk megadott, egyértelmű helyekre vonatkozik. A Korán helyeinek fontosságát az Adel Theodor Khoury: A Korán, fordított és értelmezett, 2007-es német kiadásával (ez az értelmezés moszlim tudósok között is elismerést vívott ki – pl. Dr. Inamullah Khan, az Iszlám Világkongresszus akkori vezértitkára által -, valamint figyelembe veszi az iszlám jogi iskoláinak hagyományos értelmezéseit) is egyeztetjük.*

\*\*\*) A történelem „keresztes hadjáratai" sem voltak bibliai megalapozottságúak, hanem csupán emberi tettek, amik ma például sok európai keresztény előtt rossz hírnévnek örvendenek.

\*\*\*\*) (Ehhez lásd az iszlámban a Korán szúrát 164, strófa 125.)

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## Információk Jézus Krisztus és a Buddhizmus viszonyáról.

Itt tárgyaljuk az azonosságokat és különbségeket a Buddhista irányzatok és egy olyan kereszténység között, amelyik (ismét) tudatára ébredt saját spirituális mélységeinek. Nem szándékunk azonban Buddha (Kr. előtt 500) életének és tanainak a részletes feldolgozása. \*) Inkább csak a kulcsfontosságú pontok precíz kezelésére ügyelünk.

### A "Semmi" és az Én.

**Buddha** eredeti tanító beszédeinek magja, ahogy az még a „Hinajana"-Buddhizmusnak volt alapvetése, az ember egyre nagyobb mértékben történő megszabadítása mindattól, ami nem tartozik lényének lényegéhez. A külső és belső érzékek vágyódását, ami a szenvedéshez vezet, nem szabad magunkhoz tartozónak („anatta") elfogadni, és megfelelő életvitellel, tanulási úttal, a meditációt, stb. is beleértve, végülis kiolthatjuk, hogy a Nirvána-állapotba ékezhessünk. Ezt, különösen a később létrejött „Mahajna"-Buddhizmus irányzat általában félreértette – pedig ez több szempontból is előrelépést hozott, például az összes lényvel való, kifejezett együttérzést, a világból való elmenekülés helyett. Olyan módon értelmezte a már említett, vissza-visszatérő fogalmat a „nem én"-ről, mintha nem is maradna én, az alacsonyabbrendű, egoisztikus tulajdonságok levetése után. Ennek megfelelően hajlik is arra, hogy a Nirvánát „semminek" lássa. Buddha azonban a legmagasabb tapasztalásainak leírásakor is így szólt: „Én azonban átláttam ... az idő múlásával az „érzékelés vagy nem-érzékelés" területének kínjait, számomra ez teljesen tisztává vált, és törekedtem a tudomásulvétel és az érzékelés megszüntetésének szerencséje felé, kipróbáltam ... és én ilyen módon elnyertem az időt – az érzékelés vagy nem-érzékelés, az érzékelés és a tudomásulvétel teljes megszüntetése után, és én ebben időzöm, és miután mindezen bölcsességeket felismertem, a befolyások elapadtak. (*Anguttara Nikaja 9, 41. sz. ...*). Ennyiben felismerhetjük, hogy **Jézus Krisztus** is a különböző emberi tulajdonságok megtisztítására ösztönöz, méghozzá úgy, hogy mindenki magán kezdje el, ahelyett, hogy azonnal

másokat kritizálna (lásd ehhez a *Christuswege.net* főszövegét). A továbbiakban önmagát és a tanítványokat szintén nem azonosítja ezzel a világgal, vagy valami világi tevékenységgel, hanem úgy írja le őket, mint akik nem ehhez a világhoz tartoznak, de – nyomatékosabban, mint az eredeti Buddhizmusban – mint evilágban élőket és hatókat (*Jn 17*), akik a világot, kovász módjára, átalakítják.

Mindenesetre Jézus és Buddha tanításaiban, az élet kérdéseiről, oly sok messzemenő egyezés állapítható meg, hogy ez évtizedek óta arra indít egyeseket, hogy feltételezzék, Jézus Buddhizmust tanított. Ez persze nem igaz. Ezen hasonlóságok magyarázatához akkor sincs szükségünk külső hagyományozásra - habár ezt néhány modern tudós elvárná -, ha sor került volna kontaktusokra is.

Ugyanígy mondhatnánk, hogy ezt vagy azt a másik tant prédikálta. Főszövegünkben, egyebek mellett, utaltunk arra is, hogy ezek a részben való megegyezések lelki valóságokon nyugszanak, amit logikusan, mindazok, akiknek hozzáférésük van, hasonló módon élhetnek meg anélkül, hogy egymásról kellett volna leírniuk. Ez az inspiráció, ami ha valódi, az örök Forrásból ered, anélkül, hogy akár „valami” vagy „semmi” avagy „semmi semmi” stb., vagy akár a megszabadítás következne belőle, habár ennek a megszabadításnak nincs is értelme nélküle. Abból, Aki (vagy ami) mindenek mögött áll, és mindenben elrejtve van, ugyanakkor kívül is van mindenben. Aki nem manifesztálódott, és mégis mindent magában foglal, és inkább a teremtés végén fog állni, mint az elején – vagyis a földi értelemben véve legalább annyira ellentmondásos, mint egy Koan (a Zen-buddhizmus paradox kifejezése a meditációra). Valami, ami nem fogható fel elméleti úton, mégha az emberi lélek lassan elég rugalmassá tehető is ahhoz, hogy legalább közvetett megközelítési kísérleteket tegyen, vagy feldolgozhassa a belsőleg látottakat.\*\*\*\*\*

Ez az az erő, amivel a vallások rendelkeznek, az egoista-materialisztikus társadalmak ellenében – csak nem használják ki kellőképpen. A vallások közötti átfedések és kapcsolatok sem változtattak azonban semmit azon, hogy mindegyiknek megvan a saját, részben különböző útja.

A **keresztény misztikusok** közül Ekkehard mester áll a keleti személytelen nézethez a legközelebb. A buddhizmus irányzatai közül átvezetőhídként leginkább Nichiren tanai léphetnének fel. A **többi india bölcsek** közül Sri Aurobindo és partnernője, az "Anyá" áll legközelebb az európai személyes vagy valószerű nézethez: ő átment a nirvánán és felismerte - úgy tűnik egyes keresztény misztikusokhoz hasonló módon -, hogy a "Nirvána" átélési módjai mögött teljesen más áll, mint a "Semmi". A "Magasságról" beszél és szeretné ezen magasság aspektusait a Földre is lehozni. Egyes emberek számára éppen Sri Aurobindo tette lehetővé a kereszténységhez való visszatérést-azonban közvetlenül ennek valós központjába - ahol ezután pl. "Krisztus valós utódjáról" és a Jézus feltámadásában kinyilvánuló erőről van szó.

### Az "Utolsó valóság" és Isten kérdése

Mindenesetre a megtisztítandó emberi tulajdonságokat a zsidó és keresztény körben az Isten elleni vétek fogalmával is egybekapcsolják. Itt először is a vallási megalapozottságú etikai normák betartásáról van szó; pontosabban szólva az összes olyan tulajdonságunk legyőzéséről, ami elválaszt minket Istentől. Általában azonban – még a buddhisták között is – az a meggyőződés, hogy a Buddhizmusban nincs istenség. A különböző vallások közös, etikai állásfoglalásaiban ezért mindig egy, az összes vallás számára elfogadható, „végső valóságról” esik szó, ami túl van materiális életünkön, bármi legyen is ez az egyes vallásokban. Ez így persze nem teljesen korrekt. Buddha sohasem állította, hogy nincs Isten, csak az akkori körülmények között, tevékenységét az emberi útra vonatkozó felismeréseinek továbbadására korlátozta. Hindu papok kérdésére, ami Brahmara, a hinduk teremtő istenére vonatkozott, ezt válaszolta: „Brahmat jól ismerem és a brahmai világot is, és a brahmai világba vezető ösvényt is, éa azt is, miképp jutott Brahma a brahmai világba, azt is tudom." (*Digha Nikaya, 13. beszéd* – Spirituális tapasztalásokra is támaszkodva, nem csak a hinduista irodalom ismeretére.) A Hindu Brahmát nem lehet minden további nélkül Jézus Krisztus „Atyaistenével” párhuzamba állítani; inkább tekinthető a legkülönbözőbb kultúrákban az idő múlásával létrejött, egyes isteni tulajdonságok megszemélyesítésének. Semmi esetre sem tekinthető azonban negatív erők megjelölésének. Aki az akkor tisztelt istenek magasabb eredetéről beszél, ahelyett, hogy azokat a legfőbb lényekként tisztelné, miről is beszél tulajdonképpen? Nyilvánvaló, hogy Buddha számára az eredet és a cél a manifesztálatlanban volt. Ez a manifesztálatlan legmagasabb valóság azonban nem a



„semmi”. Mindazon kívül áll, amiről az ember földi vagy lelki képességeivel képet tud alkotni. Itt egy olyan párhuzamra bukkanunk, amit a **Kereszténység, Zsidóság és az Iszlám** nem is tudatosít igazán. Mindezen vallásokban létezik ugyanis az a felismerés, hogy nem érdemes, sőt esetleg tilos az Istenről képet alkotni – még ha ennek oka a feledésbe merült is. A Zsidóságban még az Isten, általuk használt nevének kiejtése sem volt megengedett. Lásd a "A vallás, mint visszacsatlakozás Istenhez" oldalunkon a 2. megjegyzést az archetípusokhoz.

Az *Evangéliumok illetve a Jelenések* ezzel szemben az „Atyát” olyan valakinek tekintik, akitől a teremtés kiindult, és akinek tökéletességében végződik (alfa és omega), aki ilyen módon fölöttük és tulajdonságaik fölött áll, és aki számukra nem véglegesen volt elérhetetlen. A keresztény misztikusok, mint például Jakob Böhme, saját, autentikus tapasztalásaik alapján kifejezetten arra utalnak, hogy ez az Isten nem csak a földi teremtés fölött áll, hanem a mindenkori és mennyei világok fölött is. \*\*) Sehová sem vezet, ha a tudományos irodalomban úgy hasonlítanak össze vallásokat, hogy nem vonják be azokat, akiknek mély vallási élményeik vannak. Ezek nélkül még az a nyelv sem található meg, ami mindkét oldal számára érthető lenne.\*\*\*)

A buddhista út a „Nirvánába” való bejutás felé vezet, a túlvilág túlvilágába – ami persze a legtöbb buddhista számára ugyanolyan távol van, mint a legtöbb keresztény számára a misztikus egység Istennel.\*\*\*\*) Buddha azonban azt a lehetőséget is tanította, hogy egy „az újjászületésektől megszabadított” Bodhisattwa önként lejöhet a földre, például hogy segítsen az emberiség ittmaradt részének.

Krisztus felment az Atyához („és a sír üres volt”, feltámadás és mennybemenetel), hogy onnan térjen vissza. Krisztus ma erősebben járhat át mindent, a legmagasabb isteni síktól le egészen a földre.

Itt még *Steiner Rudolf* is megemlíthető. Szerinte Buddha a szeretet bölcsességét oktatta, miközben Krisztus a szeretet azon erejét hozta meg, amely alapvetően mindent az isteni teljességhez vissza - vagy inkább előre húz. "Kérelmezzétek meg az atyát a nevemben" - vagyis vele összhangban, rajta át vezet a keresztény út az egyénhez. Ebben Buddha bizonyos szempontból pionírnak számít.

Aki szeretné felismerni ezek tényleges egymáshoz viszonylását, esetlegesen előrejut útján és Krisztustól ill. Buddhától személyesen is megkérdezheti!

*Buddha a "Kalama Sutra-ban": "Ne engedjétek magatokat vezetni..., szóbeszéddek, ...hagyományok, ... napi vélemények, ...szent irások tekintélye, ...tisztán értelmi okok és logikus levezetések, ... kigondolt teóriák és előnyben részesített vélemények, ...személyes előnyök benyomásai, ..egy mester tekintélye alapján. Azonban haszemélyesen felismeritek ...". (A felismerés és a tényleges a hitet érintő meggyőződés jóval több összefüggésben áll a hittel, mint az intellektuális "Valósnak tekintés".)*

\*) *Buddha ránk hagyományozott tanainak átfogó fordítását különösen K. E. Neuman-nál találjuk meg, „Buddha beszédei: közepes gyűjtemény”, és „hosszabb gyűjtemény”.*

\*\*\*) *Különösen Ekkehart mesterkeresztény misztikus írja úgy le tapasztalatait, hogy a tényleges Nirvána fogalom nélkül is felismerhetőezek rokonsága és eltérései a Nirvánában tapasztaltakkal, mivel számára egy Isteni találkozás kapcsolódik ehhez.*

\*\*\*\*) *A visszatérés Istenhez - a vilájárásalapvetőtapasztalataival együtt - egyrészen visszatérést az eredethez, a már mindig is létezőhöz, másrészenolyan továbbiakat is jelent, amik korábban még nem voltak ott, mint pl. 2 egybegyűző háromszög. Ez a paradoxon csak egy a misztikusba elmélyülő tapasztalat segítségével érthető meg.*

\*\*\*) A teozófikus szóhasználatú emberek számára meg kell itt említsük, hogy teozófikus értelemben a Nirvána illetve Atman a „paranirvanisztikus” és „logoista” isteni síkok alatt fekszik.

\*\*\*\*\*) *Filozófiai aspektusok is léteznek. A Mahaja buddhizmusban Nagarjuna általános megjegyzései a Prajnaparamita-hoz szövegében leírja, hogy ami igaz, nem igaz, igaz és nem igaz, sem igazságnak, de igazságtalanságnak sem tekinthető, tehát négyszeres, egy mindössze kettős vagy/vagy nézet helyett. Mivel a klasszikus értelem ennek felfogására nem kielégítő, ez is, mint a buddhizmus egyéb paradox*

kijelentéseinél, ahhoz vezethet (l. fent), hogy az ember túl jut ezen a kettős értelmén (a "felvilágosodás" egyik formája) és ezáltal magasabb szférákból áttekintést kaphat. Az európai filozófiában egy másik út is létezik a gondolkodás kibővítésére a régi kettős vagy/vagy-on kívül: *Hegel* műve, a Tézis és antitézis dialektikája bevonja az ebből nyerhető szintézist is. Ezáltal a tudat önmagát edzheti az irányban, hogy képes legyen egy az ellentéteken vagy látszólagos ellentéteken felüli nézetet felvenni, miáltal nyitottabbá válik Isten szellemének magasabb igazsága iránt. Keresztény projektünk ettől függetlenül hasonlóan fejlesztett ki, miáltal különféle látásmódok segítségével a teljességgel nyomon követhető, a kompatibilis együttesen válikáttekinthetővé (= a látszólagos ellentétek áthidalása).

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## Információk Jézus Krisztus és a Hinduizmus viszonyáról.

A „Krisztusutak” Internet-projekt kiegészítő oldalai a különféle vallásokról, hozzájárulást jelentenek ezek jobb megértéséhez és a vallások közötti párbeszédhez. Itt tárgyaljuk a hasonlóságokat és különbségeket a hinduista irányzatok és egy olyan kereszténység között, amelyik (ismét) tudatára ébredt saját spirituális mélységeinek. Nem támasztjuk azt az igényt, hogy átfogóan leírjuk a hinduista vallást. Inkább csak a kulcsfontosságú pontok precíz kezelésére ügyelünk.

### Jézus Krisztus

A hinduista eredetű tanításokban létezik a különböző fokozatú „avatar”-ok fogalma. Ezen a kifejezésen olyan embereket értenek, akik nem a saját előrelépésük érdekében vannak a földön, hanem egy nép vagy az emberiség előremozdításáért; mint egy csekk „az isteni teljességből”. Az ilyen felfogásokban azonban gyakorta elsikkadnak az ilyen egymásra következő „avatar”-ok és vallások különbségei, miközben a „történelem Istene” zsidó és keresztény felfogása a továbbfejlődés szempontját, és különösen is a „Messiás” szerepét ebben, helyezi előtérbe (*kivonat főszövegünk „Kezdetben vala az Ige” fejezetéből*\*).

Az indiai gondolkodás felől nézve ez egy megengedhető közeledés Jézus Krisztus feladatainak megértéséhez. Ezáltal a hinduista jóga-mesterek gyakran fontosabb szerepben látják Jézust, mint azok a modern keresztény teológusok, akik Jézusra csak mint normális emberre illetve szociális reformátorra tekintenek. Vannak persze olyan hinduk is, akik Jézust egyszerűen mesternek illetve tanítónak látják. Mind emellett figyelembe kell vegyünk, hogy a kereszténység spirituális mélységei részben elvesztek, és most kell ismét olyan érthetővé tegyük, hogy egyáltalán lehetővé váljon róla az értelmes párbeszéd más vallásokkal. (*Ezen dolgozik ez a web-oldal is, részletes szövegeivel* \*).

### Jóga-utak\*\* és kereszténység.

A *Mt 5,48* szerint „Legyetek azért ti tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes”, ez az érdekes kérdés számunkra minden vallásban, hová is vezetnek a gyakorlatban a spirituális szálak. A hinduizmus esetében ezek a sokoldalú Jóga-utak. Ezek megpróbálják visszavezetni, az 'ember belső és külső természetének uralása által, a lelkét az isteni teljességéhez'.

Ebben az összefüggésben vannak európai iskolák (...), amik a jógából is ismert ideg- és tudatközponti elemeket – a csakrákat – más nevek alatt használják. Az ilyen törekvések nem automatikusan „nem keresztények”, amit az egyházi oldalról feltételezték, hanem az emberben meglévő ilyen központokat már a középkor keresztény teozófusai is ismerték (Johann Georg Gichtel), és azóta már felismerték, mint a minden emberben jelen levő energia-struktúrákat; ugyanúgy, ahogy az elsősorban Kínában ismert akupunktúra sem automatikusan „taoista” – ezeket ugyanis más régóta kimutatták műszerekkel, de újabban már az hisztológiailag, emberi szövetekben is. (*Kivonat főszövegünk „A szent buzgóság” fejezetéből.*) V.ö. *Albrecht Frenz „Keresztény jóga – az indiai meditációs módszer keresztény megalapozása”, ami arra a feltételezésre épül, hogy a kereszténység és a jóga gyakorlati módszerei kompatibilisek.*

A keresztények számára a lelki tartás a döntő; tekinthetők a gyakorlatok saját lényünk előkészítéseként, az isteni behatásra, avagy helytelenül azt gondoljuk, hogy a technikákkal kikényszeríthető isteni teljességünk (légzési és testgyakorlatok, mantrák éneklése, koncentráció, meditáció és kontempláció...)?.

További megkülönböztetési lehetőség keresztények számára: ha például a jóga területén olyan kifejezések kerülnek elő, mint „krisztusi erő”, akkor ebben Krisztus gyógyító erejét, lényének egy

részét látjuk, ami az egész emberre hatással van – vagy csak elszigetelt kozmikus erőként éljük meg? Ha valaki nem állítódik be közvetlenül Krisztusra, honnan tudhatja, hogy az általa megélteknek tényleg Krisztushoz van közük? (*Részben főszövegünk „Kérdések a csodatételekről” fejezetéből*)\*

Mindenesetre vannak eredeti keresztény utak is, az ilyen, más forrásból származó, kereszténységhez igazított módszerek helyett; csak ezeket most kell ismét a mai korban gyümölcsözővé tenni. Például ott van az Athosz hegyi ortodox szerzetesek ősi gyakorlata („kyrie eleison”, „Uram irgalmazz”), ami az indiai terminológia szerint keresztény légzési és mantra-gyakorlatnak számít. (V.ö. főszövegünk „A sivatag csendje” fejezetével.)\* Ezen kívül létezik például a specifikusan keresztény evangéliumi meditáció, amit leírtunk a *keresztény meditációról szóló kiegészítő oldalunkon*\*.

\*\* Az indiai jóga szó, szószerinti fordításban „igába hajtást” jelent, vagyis az eredettel való ismételt összekapcsolódást, hasonlóan a latin Re-ligio szószerinti értelmezéséhez. Hinduista eredetű testi és lelki gyakorlatok.

## **A misztika keresztény és indiai formái.**

A megfeszítés átélése, illetve a „lélek éjszakája”, a „misztikus halál”, az átmenet abba az elhagyatottságba, amikor semmi sincs, amibe az ember belekapaszkodhatna, ez az, amit minden ismert keresztény misztikus (például Ekkehart mester) ilyen vagy olyan formában megérezhetett, bizonyos rokonságban áll a jóga csúcsmélységével, a Nirvikalpa Samadi-val, illetve a „Nirvána” ürességének megtapasztalásával. A keresztény misztika azt a tapasztalatot szállította, hogy ebben az ürességben illetve emögött, van „valami”, mégpedig Krisztus illetve Isten. Aurobindo megmutatta, hogy az indiai útból is van ide átlépés, a Nirvánából a mögötte állóhoz. A keresztény úton haladva, annak első pillanatától ott lehet ez a minden mögött ott álló valami, mivel ez a Krisztus földet átható lényé által egy hidat képez.

A kés élen való nehézkes táncolás benyomását kelti, ha valaki, mint Aurobindo, olyan erővel szembesül, amik összefüggenek Krisztus fejlődésével, de hiányzik hozzá a szükséges háttér. Ez azonban semmi esetre sem lehetetlen; elég csak annak a hindu gyermeknek az esetére gondolnunk, aki semmit sem tudott a kereszténységről, de intenzív belső vágya Isten iránt egyszercsak keresztény élmény részesévé tette, amit később egy könyvben meg is írt (kiadó: Friso Melzer, „Sadhu Sundar Singh”). Hinduista, tantrikus gyakorlatok során is előfordult olyan embereknél, akik inkább indiai istenségek megjelenésére számítottak, hogy Krisztus-víziójuk támadt. „A Lélek ott fú, ahol akar.”

A kereszténységre, mint vallási közösségre, felépített teológia számára nehezen értékelhető, ám más kultúrkörök számára annál érdekesebb lehet R. Steiner kezdeményezése, aki Krisztusban olyan lényt lát, aki a Krisztus előtti időkben bizonyos magas bölcsek előtt ismert volt. (Kivonat főszövegünk „A megfeszítés...” fejezetéből\*) Indiával kapcsolatban R. Steiner rámutatott „Vishwas Karmen”-ra, egy „világépítésre”, akinek működése kitapinthatóvá tette a régi indiai Rishi-ket (bölcseket) a közvetlenül elérhető síkok mögött.

A sok hindu-istenség láttán arra gondolhatunk, hogy az újabb felismerések alapján sok régi kultúra istenségei – hacsak nem kifejezetten törzsi istenségekről vagy emberekről van szó – az egy Isten aspektusait jelenítik meg, amiket később önálló istenekként kezdtek tisztelni. Ilyen módon önmagukban az elméleti megjelölések, mint politeizmus, keveset mondanak. A zsidóknak is – az eredeti héber szövegben – sok elnevezésük van Istenre és tulajdonságaira. De nem azt az utat választották, hogy önálló istenekként tiszteljék azokat. Például a Zarathusztriánusok (ó-perzsák) szintén egy monoteisztikus (egy-istenhívő) hitnél maradtak. A hinduizmuson belül például a vishnuiták iskolája tekinthető monoteistának.

Ebben az összefüggésben érdekes, hogy vannak újabb erőfeszítések, amik nem fogadják el a test általános, magától értetődő, kényszerű halandóságát, ahogy Jézus tette a feltámadásában: (...) például Aurobindo, az indiai filozófus és jógi, és spirituális útítársa, Mira Alfassa „anya” is ez irányban kerestek. (...) (Kivonat főszövegünk „A feltámadás” fejezetéből.)\*

## **Tanok a „karma”-ról és Istenről.**

A szociális cselekvés és az irgalmasság keresztény útjainak jelentős részét Indiában a „karma jógával” (sors-jóga) illetve a „bakhti-jógával” (szeretet-jóga) azonosítanák, míg a felismerés-orientált utat az „inana-jógával” hasonlítanák össze.

Ami valóban megélhető az az, hogy életünknek a Krisztus által közvetített Istenre való beállítással, életünk szervezesebben folyhat, mint a mechanikusan ható sors- = karma-kiegyenlítő törvényekre, való beállítódás esetén. Krisztus is arról beszél, hogy fel kell dolgozzuk „...mind az utolsó fillérig”, de azt nem mondja, hogy ezt a „szemet szemért, fogat fogért” (Ószövetség) alapján kéne megtegyük. Az előtérben az ember új feladata áll – ami számára és környezete számára gyümölcsöző, azt lehetőségei közül felveszi, és megvalósítja. Többé nem kell a múltat öncélúan vagy fejlődési motívumként leküzdeni. Ma megfigyelhető egy „fönről jövő” segítség, az emberek különféle lehetőségeinek összjátékában. *(Kivonat főszövegünk „A megfeszítés” fejezetéből; van egy külön oldalunk is a karma-ról és a reinkarnációról.) \**

## **Etikai értékek**

Az etika az, ami a különböző vallásokban a leginkább rokon, ami által a párbeszéd e területen jutott a legmesszebb. Például a klasszikus jóga útjának elején, Patanjali nyomán, előfeltételként áll a sikerhez, „Yama”: ne ártsunk semmilyen élőlénynek gondolattal, szóval vagy tettel; ne legyen bennünk birtoklás-vágy; legyünk igazságosak; szexuálisan tiszták; ne fogadjunk el egyszerűen ajándékokat (maradjunk függetlenek). A 2. lépcső a „Niyama”: belső és külső megtisztulás, elégedettség és szerénység, aszkézis; adakozás, áldozat; az istenségek tanulmányozása és tisztelete, áhítat és hit. A jógik azt tanítják, hogy a Bhagavadgita „csatater” a megtisztulást szolgáló, belső csataterként értelmezendő. Nyilvánvaló, hogy itt párhuzam fedezhető fel a törvényekkel és Jézus tanításával. A „Világethosz” projektnek a hinduk, a keresztények és sok más vallás képviselői is résztvevői voltak.

## **A szent iratok**

A legrégebbi vallási alapok a védák, amiket az ősi „aranykor” rishijeire vezetnek vissza. Később jött ehhez például a Mahabharata eposz, ami a történelem hajnalának adottságait vetíti elénk, amiket gyakran mítoszoknak tekintenek, például háborúkat, vagyis egy már korántsem annyira „aranykort”. Ehhez kapcsolódott az Upanishad bölcsességirodalom. A *Bhagavad Gita*, a hinduk egyik legfontosabb szent könyve, a régebbi védák hagyományait köti össze az upanisádok filozófiájával és a jóga bölcsességeivel, sőt ezen kívül a Mahábháratával is összefüggésben áll. Ebben a tanversben a hős - Krishna - mint legmagasab istenségként emberi megjelenési formában, avatárként (lásd fent), lép fel.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## **Információk: Jézus Krisztus és a taoizmus, valamint Konfúcius tanai.**

A "Krisztusutak" internetprojekt további oldalai segítséget nyújtanak a különféle vallások könnyebb megértéséhez és ezen felül a vallások közötti párbeszédet is támogatják. Ezen az extra oldalon hasonlóságokat és eltéréseket dolgoztunk ki a taoizmus / Konfúcius tanai és a kereszténység között - egy olyan kereszténység, amely (ismét) tudatában van saját szellemi mélységeinek. Mindezzel nem Lao-Tse vagy Kon-fu-tse életét és hagyományait szeretnénk ábrázolni, hanem mindössze a fő pontokat szeretnénk szabatosan kezelni.

A hagyományos kínai szellemiségben több rokon forrás áramlik össze:

### **1. A legmagasabb princípium eredeti tana.**

A Tao / Tai-dji eredeti tana a legmagasabb princípiumról - "amelyről semmi sem jelenthető ki" - szemlélteti a Yin és Yang\*) polarításokra és az azutáni "5 elemre\*\*") osztás előtt a minden dolog elején álló eredeti egységet. Jelenleg ez az ősi egység a kozmosz ezen megjelenési formáinak hátterét szolgálja.

A keresztény misszionáriusok közül többek között a Jezsuiták találtak olyasvalamit, ami ebben a legmagasabb princípiumban Istennek megfelelt; ennek azonban először a ferences és a bencés apátok, majd később a pápa is ellentmondottak. A "Tao" egyrésztben nem felel meg Isten új

módszerűátélésének, miszerint Jézus tanai szerint Isten személyesen megszólítható "Atyánk". Másrészt az sem zárható ki, hogy itt egy régebbi átélési módszerről ill. Isten kereséséről van szó, mint ahogy a régi kínai időkben erre lehetőség volt.

\*) A Yin egy táguló, "nőies" - pl. a sympathikus idegben, a Yang viszont egy összehúzó, "férfias" - princípium pl. a parasympathikus idegben, amelyek egymásra hatnak. Az "5 elem, föld, víz, fa, tűz, fém" megfelel a hasonló 4 megjelenési formára osztásnak ill. minőségnek "föld", "víz", "levegő" "tűz" = "meleg", amelyek a régi napnyugati alkémiában és hermetikában, valamint számos egyéb kultúrában is megtalálhatók (léteztek keresztény alkímisták is). A kínai 5. elemet, az un. "fémet" Európábantöbbek között "prima materia"-nak ("ősanyag", a modern elemi részecske teóriával összehasonlítva) hívták, vagy "éternek". Az óindiai és antropológiai források szerint további szinteket is tartalmaz, tehát összesen 7 aggregát állapotot foglal magába. Ilyen felismeréseket ma már nem rendelnénk szorosabb értelemben a valláshoz hozzá; mi azonban nem tisztán spekulatív filozófiáról beszélünk, hanem egy ősi, ebben a formában előrehaladott kozmológiáról természettudományos karakterrel, bár az akkori felismerési módok eltérnek a maitól.

Ez nem változtat semmit sem azon, hogy a régi kínai és a későbbi taoista mesterek szellemi karakterrel rendelkeznek. Az akkori tanulmányok eredményeit az "elemek" szerepéről ill. az emberekben található erőkről mindössze azért vették figyelembe, mert a földi hiányosságokat nehéz figyelmen kívül hagyni, ha a szellemi/lelki tökéletesedés a célunk. Ez a szellemiség egy olyan formája lenne, amely egyéb szellemi hagyományoktól eltérően nem próbálkozik meg a földi elől megszökni. A tökéletességre törekedés egyelőre nem áll önmagában ellentétben az emberiség megváltásáról szóló keresztény tanokkal. Sajnos gyakran elfelejtjük, hogy Jézus a következőt jelentette ki: "Legyetek tökéletesek (váltatok tökéletessé), mint ahogy Atyátok mennyben is tökéletes" (*Máttyás 5,48*). A metódusok azonban eltérők. Az ókeresztény bizonyos volt benne, hogy az ember Isten munkálkodását aktívan és nyíltan fogadhatja; a kereszténységben azonban az is ismert volt, hogy Isten kegyét nem lehetséges mindössze ilyesforma erőfeszítésekkel kiereszkölni. Isten is szabad.

A menny (kínaiul "T'ien"), a Föld és az emberiség történéseiközött - amelyek mind ugyanabból az ősi egységből származnak - mindenhol fedeztek fel ennek megfelelőeket (hasonlóan a "7 szabad művészethez" a napnyugati középkor főiskoláiban). **Így az összes törekvés az emberi élet harmóniájára irányult a "mennyel" - mai legfőbb hatalomként - és a Földdel együtt.** Ez a törekvés vallási karakterét is mutatja a szellemin kívül. A religion (latin) jelentése "visszakapcsolódás", "ismételt kapcsolódás", a dolgok ősi alapjára. Keresztény szemszögből tekintve azonban a közvetlenül megszólítható teremtő Istent tekintjük a dolgok ősi alapjának, vagyis Minden kezdetének és végének. Jézus Krisztus itt láncszemként nyújt segítséget Istennel történő egyesülésünkhöz.

A régi Kínában számos istenimádására került sor az idők folyamán: a menny és a Föld istenei, helyi szellemek és szentek. Az ezekre a vallásokra használt "politeista" megnevezés itt azonban nem segít rajtunk, mivel ezek az istenek eredetileg - más vallásokhoz hasonlóan - mindössze az ősi princípium kifolyamlásainak ill. minőségeinek számítottak (eltekintve a szentek imádatától, amit bizonyosan egyes keresztény templomok is ismernek).

Ezen módon az emberi elme, a világ összes megjelenési formájának felosztásával Yin és Yang-ra, hatékonyabban rögzíthető ezekre a polarításokra; sőt megfelelő törekedéssel ezen túl is vezethet és ezáltal a misztikus tudatállapot is elérhetővé válhat.

## 2. Taoizmus.

Az eddig ábrázoltakat a későbbiekben Lao-tse és Kon-fu-tse (a történészek általában 500 évvel Krisztus előtt sorolják be) által létesített iskolák fundamentumának tekinthetjük.

A taoizmus (*Lao-Tse: többek között "Tao-te-king" könyve*) a tétre irányult egy a meditáción alapuló "semmittevő" (Wu-wei) magatartásból, miszerint semmi sem az ember intellektuális és önző felszínességéből történik, hanem az ember jó központjának természetes ösztöneiből indul, amelyek a természettel összhangban állnak. Mindez az önzetlenség és a szerénység egyfajta természetes etikáját képezhetné.

A jó központ ebben az értelemben még nem egyezik megautomatikusan Jézussal, aki a Ján. 15.

értelmében az emberben formát vett fel és termékenyen hatott ("Maradjatok bennem és én bennetek"). A mai teológusok azonban nem tagadhatják meg ok nélkül más vallásúaktól egy jó központot, mivel a legtöbb vallás egymáshoz rokon etikája kimutatja, hogy a "Jó" többé-kevésbé mindenütt megvetette már a lábát. A "Szentlélek is ott lobog ahol akar" (Ján. 3.).

A taoisták mindig gyakorlatiasnak és nem elméletieknek számítottak. A taoizmus fő segítőeszközei: - Aszkézis. Ehhez hasonlót mindegyik vallásban találhatunk. Ezen kívül a szexualitás szublimációjához ill. transzformációjához is találhatók gyakorlatok (pl. *Mantak Chia*, "Tao jóga" és "A szeretet Tao jógája"; Azőskeleti utak gyakran "alulról felfele" indulnak, miközben az európai utak manapság főként "fentről lefele" indulnának, vagyis a tudatosságtól kezdődően.) - Test-, légző-, éskoncentráció gyakorlatok az élet energiájának (Chi) felkeltéséhez. Az életenergia ilyenforma létezését ma már adótnak tekinthetjük az akupunktúra és az elektroakupunktúra vizsgálatainak eredményeképpen akkor is, ha természettudományilag még nem magyarázható meg egyértelműen. Hiszen az akupunktúra meridiánjai már hisztológiailag (szövettanilag) is kimutatásra kerültek "üres" csatornákként. Ez az életerő tehát nem "taoisztikus", mint egyes keresztények gondolták, hanem általánosan érvényes az emberiségre. A görög/korai keresztény idősokban görög szóval "pneuma"-ként hívták, amely szó a lélegzetre is érvényes volt. Ezt a szót az életerőre, valamint az éltető levegőre - amelyet Isten fúvott be - és a Szentlélekre egyaránt használták. A "Szentlélek" azonban Jézus Krisztussal is összefüggésben áll. Tehát ha valaki nem hangolódik rá Jézus Krisztusra, honnan akarná tudni, hogy amit átélt az a Szentlélekkel egyforma-e, mint ahogy ezt Jézus is hirdette?

- Annak érdekében, hogy képesek legyenek az élet korlátainak túllépésére, a taoisták repertoárjához - az indiai jógához hasonlóan - a dolgok ősi alapjába történő meditációs elmerülés is hozzátartozik. Ebben a hallhatatlanság utáni alkímikus kutatás is szerepet játszott.

### 3. Konfúcius tanai.

Kon-fu-tse (Konfúcius) is hasonló módon ajánlja az emberiség beillesztését a "kozmosz-erkölcsi törvénybe". A taoisták individuális útjai helyett azonban inkább egy erkölcsi nevelési rendszer után kutatott a társadalom számára. Az egyén tudatos felkészülésén és a jó emberi közép tökéletesítésén dolgozik, amelyet szokások és példaképek segítségével szeretne elérni: Ha a családban szeretetet és tiszteletet stb. tanítanak, akkor ezekből csakis erkölcsös társadalom jöhet létre.

- Kínában már a korai idősok óta tilos volt a gyilkolás, lopás, prostitúció és a képkultúra.
- Mint gyakorlatilag minden világi vallás, Kon-fu-tse is tanította "...a könyörületesség: amit saját magadnak nem kívánsz, másnak se tedd meg".
- Ehhez önuralom, emberiesség és jóság tartozik;
- ill. a következő erkölcsi erények: jóakarát, becsületesség, megfelelően tiszteletteljes viselkedés (az ősök iránt is), bőkezűség, bölcsesség, őszinteség;
- dupla erények a Shu-djing könyv szerint: barátságos és méltó, engedékeny és rendíthetetlen, egyenes és udvarias, rendszerető és tisztelettudó, tanulékony és merész, őszinte és gyengéd, elnéző és mértéktartó, erőteljes és megbízható, bátor és igazságos.
- Célja egy olyan megelégedett állapot elérése volt, amely haragtól, búbánattól és élvezetektől mentes.

A régi tanokban időtlen és idősakos (az akkori császári birodalomra vonatkozó) értékek egyaránt megtalálhatók.

4. Így ezek között az iskolák között néha érintkezési pontok is adódtak, de viták is, amelyeket azonban már annak idején is inkább kölcsönös kiegészítésként, nem ellentétként éltek át. Mindez később az Indiából érkezett buddhizmusra is érvényes volt a földi szenvedés legyőzésére irányuló tanaival együtt.

A mai kínai templomok, pl. Hong Kong-ban gyakran olyan hatást keltenek, mintha az órákulumok ill. az életbeni szerencse rituáléinak megkeresése meglehetősen egyszerű lenne. Sőt a mai vallások nagy részében nem igazán található meg az eredeti szellemi mélység sem.

A kínai hagyományból szeretnénk még az olyan nem kimondottan vallási eljárásokat is megemlíteni, mint az Órákulumok könyve I Ging, a kínai horoszkópok, a geomantika kínai változata ill. az építészet-biológia ("Feng Shui") és a már említett kínai gyógyászat.

Egy érdekes bizonyíték található a keresztények és a taoisták közötti korai találkozásra Palmer Martin könyvében, a "Jézus szútrákban".

Ansata:egy ma már nem létező keresztény templom Kínában a 8. évszázadban. A kereszténység lényeges tartalmait tette érthetővé a taoista környezet számára. (Ha itt mások könyveit is megemlítyük, az nem jelenti azt, hogy teljes tartalmukat támogatjuk.)

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## Általános szempontok a természeti vallásokról.

A „Krisztusutak” Internet-projekt kiegészítő oldalai a különféle vallásokról, hozzájárulást jelentenek ezek jobb megértéséhez és a vallások közötti párbeszédhez. Keresztény oldalról független kutatásokat vehetünk alapul, amik újból feltárják a kereszténység spirituális mélységeit, valamint a modern tudat-kutatást. A természeti vallásokra vonatkozóan nem állna rendelkezésünkre átfogó leírások, csak bizonyos, e célból fontos szempontok.

Például a japán Shinto kultusz is eredetileg egyike a világszerte rokon **természeti vallásoknak**, amik régebbiek az olyan közismert világvallásoknál, mint a Buddhizmus vagy a kereszténység. A természeti vallások eredete egy olyan korba nyúlik vissza, amikor az embereknek nagymértékben azonos volt a tudata, ami erősen eltér a mai domináns, intellektuális tudattól. *Jean Gebster, a német nyelvű „Eredet és jelen” könyv szerzője* ezt a tudati lépcsőt „mitológiai tudatnak” nevezné. A tudatkutató *Julian Jaynes, a „Tudat eredete”, németül és angolul megjelent könyv szerzője* ezt a tudatot úgy jellemezné, hogy a maitól eltérő módon, a két agyfélteke még nem kommunikált egymással közvetlenül. \*) A jobb agyfélteke lehetővé tette mindenféle, például természeti, jelenség „lényként” való észlelését, ugyanakkor a bal agyfélteke ezt oly módon dolgozta fel, hogy az ember hallotta ezek „hangját”. Az összes elemi lényről, mesebeli lényről, stb. szóló európai hagyomány is ebből származik, vagyis nem szabadon kitalált dolgok. A szájhagyományt kiváltó írás és olvasás egyre szélesebb körű elterjedésével az észlelésnek ez a formája eltűnt az európai és elő-ázsiai antik korban, Krisztus előtt mintegy 500 körül, mint széles körben releváns társadalmi jelenség. Mivel a mítoszok korában sokszor helyi illetve törzshöz kötődő lényeket, őseket vagy istenségeket tiszteltek, a kultúrák keveredése is hozzájárult, hogy a régebbi tudatformák nem, vagy nem hibátlanul működtek tovább. A hibák is egyre inkább megkérdőjelezték ezen észlelési forma hasznát, siettetve ezzel ezt a folyamatot. Nem lenne tökéletes ezt a lépcsőt oly módon értékelni, hogy az újabb értelmi tudat értékesebb volna, és a régi tudat termékei ma értéktelenek lennének. Hozott ugyan új képességeket, de ezek fejében régebbiek elvesztek, amiket egyedül az intellektus nem tud pótolni. Mindenesetre lehetséges, a vívmányok megtartása mellett a régebbi, eltemetődött képességek, a képszerű megjelenítés és a szintézis tudatos belefejlesztése analitikus gondolkodásunkba, például a meditációban. Így létrejöhet egy integrált tudat, ami a két agyféltekének új módon adja vissza régi feladatát. A tisztán intellektuális tudat ma már többször is elérkezett teljesítőképességének határaihoz. Nyilvánvalóan lehetetlen egyedül ezáltal, például az ökológiai problémákat a maguk tényleges bonyolultságában, idejében áttekinteni és megoldani: *Dörner* egy „multifaktoriális tudatról” beszélt, ami nélkülözhetetlen az ökológiai folyamatok felfogásához, aminek azonban diákjai, egy megfelelő vizsgálat során, szinte abszolút nem voltak birtokában. A mai emberiség azért az intellektuális kor előtti megtapasztalásokból, régi hagyományokból is meríthet ösztönzést – anélkül, hogy egyszerűen átvehetné a tudatnak ezt a korai formáját. Ez okból a gyermekeknek elmondott mesék még ma is értékesek. Hozzájárulnak ahhoz, hogy a jobb agyfélteke el ne csökevényesedjen.

A korai **kereszténységben** fontos szerepet játszottak a „Szentlélek adományai” (például *Jn 16; Kor 12,7-11; Csel 2,17-20*). Lásd főszövegünk „Pünkösöd” fejezetét [angol nyelvű web-oldalunkon és más nyelveken](#). A Szentlélek olyan isteni erő, ami az emberek kreativitását önmaguk fölé nőni engedi. Bár nem csupán a jobb agyfélteke tevékenysége, de ezt a gyakorlatban is használja. De: a Szentlélek összefüggésben van Jézus Krisztussal. Még ha Jézus a tanítványoknak mondta is,

hogy „a Lélek ott fúj, ahol akar” – biztos lehet-e bárki is abban, hogy mai tapasztalatai a Szentlélekről krisztusi eredetűek-e, ha önmagát nem állította be Krisztusra?

Eltérően attól, amit más, látszólag politeista vallásoknál találtunk – amik eredeténél egyetlen istenség állt az Ő tulajdonságaival, amiket csak később kezdtek önálló istenekként tisztelni – egy sor természeti vallásnál nem állapíthatunk meg ilyen egységességet.

Míg más népek **teremtés-mítoszai** az ég és a föld (valamint az alvilág) teremtésével kezdődnek, a régi japán teremtés-mítosz feltételezi az ég és a föld meglétét. Ebben a képben spontán jönnek létre az istenségek, és mind a 3 világot belakják, míg a földet az emberek, az alvilágot sok halott és a démonok lakják. A megtérésre érdemes ősokeket is az istenek panteonjába számítják. (...)

A **tisztelet** különféle képp történik, kötött imádságokkal (hálaadás és kérések), és naturáliák valamint jelképek feláldozásával.

(...)

Míg a természeti vallásokban általában **sámánok** – gyógyító emberek különleges ismeretekkel és mediális képességekkel – játszanak központi szerepet, a sinto kultuszt papok vezetik.

**Etikai tanok** Volt például a sintoizmusban egy bűnlajstrom; a többi vallással kapcsolatba kerülve olyan etikai alapelveket fejlesztettek ki, miket szinte az összes nagy vallásban megtalálhatunk.

(...)

\*) Angolul „bicameral mind”. Jaynes maga azt a benyomást ébresztette, mintha az agynak ez a régi, természetes működés módja önmagában megmagyarázná az isteni vagy természeti erőkkel kapcsolatos élményeket, ami a mi látteleletünk szerint egyszerűen hamis. Arról, hogy „mik” is ezek a lények, leletei semmit sem árulnak el. Sem az „istenek”, sem Isten nem az agyunkban található. Egy sajátos realitási síkról van szó, amit az agyunk csak ilyen vagy olyan módon interpretálni tud. Éppen az érzékelés leírt, régebbi módja nincs minden további nélkül abban a helyzetben, hogy ilyen „lényeket” mesterségesen, mint képzeleti képeket állítson elő, amire a modern tudat azonban képes lenne. Ehhez hasonló módon a spirituális álmok vagy meditációs élmények valami egészen mást tükröznek vissza, mint a napi fizikai élmények pusztán feldolgozási folyamatait.

\*\*) Európában például a homéroszi eposzok keletkezésének kora még a mitikus korhoz tartozott, míg az ógörög filozófusok későbbi kora már az értelmi tudat korához tartozott.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

**Új német / angol téma-oldalaink**  
Óamerikai vallások: A Maja naptár  
Az ógörög vallás értékeléséhez  
Megjegyzések az ósi római valláshoz  
Ógermán vallás  
Kelta vallás  
Korábbi szláv vallás  
Korábbi baltikumai vallás  
Korábbi baszk vallás  
Korábbi finn vallás

## **A vallás <sup>1)</sup>, mint "Visszacsatolás" az ember és Isten között – a Jézus Krisztussal való utakon.**

1) A religio (vallás) szó a latin religio-ból származik = újbóli összekapcsolás, Istennel, aki a legbensőbb eredően bennünk is testet ölt. Távolról hasonlítható egy hologramhoz, hasonló történik nagyban is.

**Az emberi élet mélyebb problémáinak felismerése.**



Mint egy imádság általi gyógyulás, az ember további változásaira is ugyanaz lenne Jézus kérdése "Meg akarsz gyógyulni?" (János 5,6.). Illetve: "Tudod-e milyen tökéletlenségeid vannak még, amelyeknek át kell alakulniuk, ha az Istenhez vezető úton tovább akarsz jutni?" Egy "Vezérfonalat" látszólag egészen egyszerű, vallásosnak ritkán nevezhető adottságokból is lehet találni. A gyermek, az ifjúkorból a felnőttkorba való növekedése során, új képességekre tesz szert; eközben azonban gyakran eredeti élményképességek is feledésre kerülnek. Később az ember, emlékezete és imái segítségével, ezt az eltakart, természetes élménymódot megkísérelheti visszanyerni. A termelt képességek azonban eközben mégis megmaradnak, miáltal a lény megkeményedései ismét fellazulnak vagy feloldódnak. Az embernek a lelki-szellemi, vagy külsőleges "Törések" által az életben létrejött hasadásai - az intellektusban és az önállósuló ösztönéletben, közben még egy kevésbé integrált központban a "Szívben" - így különböző utakon ismét szorosabban egyesíthetők. Nyilvánvaló, hogy "A tudás fájának gyümölcse" a Paradicsom-mítoszban erre a hasadásra vonatkozik <sup>2a)</sup>. Hasonlóképp a kijelentés: "Ha nem váltok olyanokká, mint a gyermek, nem juthattok a mennybe", a visszatérési lehetőség mélyebb ismeretén alapul - Jézus a Máté 18,1-3., Márk 10,15. és Lukács 18,17.-ben. Itt nemcsak a gyermeki ártatlanságról van szó, hanem a fejlődés alapvető feltételeiről is, amelyek éppenséggel "archetipikusak" <sup>2)</sup>, tehát előrajzolt alampinták, az ember "Használati utasításának" elvesztett része. Ezen út messzire túlvezethet a mai, korlátozott észtudaton.

<sup>2)</sup> „Archetipikus” a mély-pszichológia kifejezése C. G. Jungtól, és másoktól; az emberi létezés alapmotívumait különböző formákként / alakokként való megélése, például álomban. Azonban az "archetipusok" jelentős arányban tartalmaznak kevert és félrevezető tartalmakat is. "Isten" öreg férfikénti ábrázolása, valamint a részletek a "mennyről" és a "pokolról" a "közös tudatalatti" ilyen "archetipusos" szimbólumainak számítanak. Azt, hogy ez pontosan mit jelent, Jung sem tudta. Úgy tűnik, hogy ezen tudatossági szint csírája képekkel és elképzelésekkel együtt már beleivódott az emberekbe és mindenkiiben megtalálható. Vagyis mindez ősi emlékezetként az emberiség nagyon korai időszakából, a már ismert a "misztikus tudatosság" időszaka előtről (lásd "Tudatosság, agykutatás és szabad akarat" fejezet) származik. Ezen tudatossági szint olyan részben látszólagos ellentétes tényeket is tartalmaz, mint amiket a "Keresztény tartás... egy harmadik út" oldalon dolgoztunk fel. Közlebbi megtekintés esetén az isteni kép ezen a szinten Isten nagyon problémás karikatúrájaként jelenik meg. Ezért pl. a *Tibeti Halotti könyv (Bardo Thödol)* is (ehhez C.G. Jung írt előszót) figyelmezteti az élöket arra, nehogy haláluk után elfogadják ezen szint megtévesztő isteni és démoni alakjait.

A korai Egyiptomban is létezett egy hasonló írás. Többek között pl. a keresztény környezet egyházi szervezetet elfogadó tagjai is kritikus kapcsolatban álltak az ilyen, meditáció során vagy álmaikban átélt, lényekhez. Az ezen szimbólumokkal teli világot a mesék próbálták kreatívan feldolgozni, ami főként gyermekek számára értelmesnek tűnhet. A felnőttek azonban megpróbálhatnak ezeken a szimbólumokon - amelyek immár számos emberi tulajdonságot átvettek - túllépni. Eközben az okoz nehézségeket, hogy közvetlenül keressük Istent ahelyett, hogy egyszerűen lemondanánk róla.

Ez nem jelenti azt, hogy az ember - minden további nélkül - saját erejéből képes lenne a cselekvésre. Jézus reális utat ajánl fel, és az erőt, ill. kegyelmet, hogy őt tökéletesen kövessük. Keresztény igazságkeresők, misztikusok és alkimisták a tökéletesedés (l. pl. Máté 5,48., János 10,34,...) ilyen útjait igen pontosan bejárták. Sok más keresztény is szerzett, tudatosan vagy öntudatlanul, ilyen irányú tapasztalatot. Ez független attól, hogy inkább egy belső úton jártak, vagy a hitüket inkább szociálisan értelmezték, vagy hogy - amint mi nevezzük: egy "teljes kereszténység" szellemében - mindkettőt egyesítették magukban. Az ember belső szétszaggatottságának legyőzését már évezredek óta számos kultúrában keresték, taoisztikus alkimisták, különféle jógamódszerek tesznek erről bizonyosságot <sup>3)</sup> .

<sup>3)</sup> A jóga indiai szó, szó szerinti = „letenni az igát”, szintén a minden dolgok és az örök eredetével való kapcsolat ismételt felvételének keresését jelenti. Ez nem jelenti azt, hogy az ilyen más utak ugyanahhoz a célhoz vezetnének, mint a keresztény út.

Az "Istenember", vagy az Isten által küldött ember: Jézus Krisztus bizonyítja, hogy azóta az ember egyáltalán képes a szétszóródott, eredeti tulajdonságait újból visszanyerni, és hogy elérkezett az idő, hogy a közben veszedelmessé vált hóbortjait ismét egyensúlyba hozza. Mint "szerencsés eset" a föld számára, képes volt rá, kötődését élete értelmének eredeti forrásához - Istenhez - , és a legmagasabban fejlett emberi öntudatot önmagában egyesíteni. A degeneráció erőit le tudta küzdeni. Ha fel is mutat különbségeket a többi emberhez képest, mégis csak az ember volt az, aki ezt ilyen módon végre tudta hajtani. Ezáltal képesek az emberek ezt az utat könnyebben követni,

különösen, ha tudatosan teszik. De még az olyanok számára is, akik a történelmi Jézusról semmit sem tudnak, az ő élete, a feltámadással bezárólag, nem hatástalan. Hasonlóan pl. ahhoz, ha állatok egy szigeten valami újat megtanulnak, azonos fajú állatok távoli szigeteken azonos képességet gyorsabban ki tudnak fejleszteni, mivel egyféle közös erőterük van, amint azt pl. R.. Sheldrake felismerte.

Az embernek Krisztushoz és Istenhez való bensőségebb kapcsolata végül is egyházi közvetítés nélkül is lehetséges, még ha a mindenképp hozzáillő keresztények közössége többnyire segítséget is jelent. Az ellentmondásos teológiák, amelyek Jézus teljességét ismét lélegzondozóra és szociálreformerre osztották, nem képesek a végső bölcsesség elérésére, még ha egyeseknek segíteni is tudnának, főleg ha azok több teológiát is ismernek. Minden egyes ember pl. a maga "csendes kamrácskájában", de végeredményben a piacon is közvetlenül eljuthat Krisztushoz. Ez egyrészt az öröklött tulajdonságaira való emlékezés segítségével történhet meg (Evangéliumok). Aki azonban nyitott arra, hogy Jézust az ő halála után is el lehetett fogadni (mint másképp - többek között a földi láthatóság nélkül is - minden ember, számos tanúbizonyság szerint, a halált mint tudatos lény túléli), az Krisztusra mint jelenleg is hatóra tekinthet. Lehetővé válik az érzés "az ő nevében", ill. vele, mint "nagy testvérrel" közösen az Atyaistenhez imádkozni, aki mindeneknek gondját viseli (I. János 15,16., Máté 6,7-15., Máté 18,19-20.). Pl.:

Istenem, én kezdetem, én segítségem, én reményem!  
Egységben Jézus Krisztussal \* köszönök mindent, ami Tőled jön;  
bocsáss meg mindenért, ami Tőled eltávolított \*\*,  
engedd, hogy ebben a csendben a Te lelked által alkotóvá váljak \*\*\*,  
vezess engem rá a Te utadra.

\*) Akihez közel áll, az Máriát is bevonhatja. Így az ember férfiúi és asszonyi tulajdonságai is hangsúlyozottá válnak.

\*\*) A továbbiakban minden negatívnak talált indulat, amint konkrétan fellép: 1. belsőleg elemezhető (pl. aggályoskodás, gyűlölködés, közönyösség és elbizakodottság, túlzott kételkedés, ...vagy egy probléma, minden, akár ha csak gondolatban vagy szóban merült fel, I.pl. Máté 5,22.). 2. Töprengés helyett, egy percig nyugodtan várni, hogy lehetőleg tudatossá váljék, miről is van szó. Azután 3. ezt az így megta-pasztalható, éppenséggel testileg érezhetővé vált terhet imádságban Istennek átadni (ezenkívül lehetséges az egész további életutat Istennek, ill. Krisztusnak átadni). 4. Nyugodtan várni, amíg ez esetleg érezhetővé válik, ill. amíg beáll a megkönnyebbülés nyoma - vagy egy "Válasz" is tudatossá lesz.

\*\*\*) A csendben a napi események "nyugalomra jutnak", így a feldolgozás, ill. imádság számára könnyebben hozzáférhetővé válnak. Így ismét több a nyitottság az újra.

### **Az etika jelentősége ezen az úton.**

Az úton egy szintet jelent "az Isten iránti szeretet", aki mindenek fölött áll, és a "felebarátod, mint magad iránt" (Máté 19,19.). Tehát önmaga iránt is, önmagát szeretni szintén része lehet annak az igyekezetnek, amely feladatát a környezetében felismeri. A szeretet összeköthet Krisztussal, mivel az ő fő tulajdonsága, bölcsességgel összekötve. Gyakran csak a krisztusi értelmezésű jócselekedet útja - a maga belső és külső kihatásaiban - teszi a keresztény utat érthetővé. Jézus a lefektetett etikai alapszabályokat megtartotta, mert "az ember (normális körülmények között) azt aratja, amit elvetett" (Gal. 6,7.), övé a felelősség, de erősebben az egyedekbe belehelyezve, mint a külső törvényt hangsúlyozva. Emellett megélhető, hogy az ember belső énjében van valami - még ha csak lelkiismeretként érezhető is - , ami Krisztussal összhangban áll, ebből ered egyfajta belső

"Ujjászületés" (János 3.). Ez azt jelenti, hogy az idő során az ember, mint egész, mind inkább összhangra jut a szellemmel, amint azt Jézus példaként megélte. Ez a kiindulópont a bensőben, a szívben vagy a lélekben, ill. a szellemben élhető meg, a megélés módjai individuálisan

különbözőek. Bárhogyan is éli meg az egyén Krisztust, ill. a vele összefüggő erőket - célszerű magát, ahányszor csak lehet a tudatosságba hívni, ami egyénileg már ismert lehet, hogy erre közvetlenebb kapcsolat épülhessen fel - még ha azonnal nem is állapíthatók meg óriási hatások.

Az erővel, mely így, mint kegyelmi ajándék, az ember bensőjében fejlődik ki, összekapcsolható azután a "külső" Krisztustól, ill. az Istentől közeledő, univerzális gyógyító erő. Az egyéni megélés módja ebben az esetben is igen különböző lehet, de határozott, és megfelelő befolyással lehet a környezetre. Amíg ilyesféle messzemenő hatások eddig kevesekre korlátozódtak, akik azután "Misztikusoknak", "Szenteknek" stb. számítotak, a mi "apokaliptikus" időnkben az ilyen jelenségek növekvő számban egyszerű emberekre is kiterjedhetnek. Ezt esetleg jelentőségében nem ismerni azonnal fel, ezért itt is meg kell említenünk. Ezt a "kívülről jövő" univerzális hatást vagy felfogják, vagy - bizonyos körülmények között - fájdalmasan ütközik neki azok elbarikádolásának, akik bensőjükben semmi hasonlót nem bontottak ki, ebben az esetben ez "ítéletként" is felfogható.

Vezess engem, hogy másoknak, az ő Hozzád vezető utukon ne ártsak, \*\*  
vezess engem, hogy másoknak a Te szellemedben segíthessek,  
óvjál meg engem az én utamon, \*  
segíts nagyobb összhangra a Te szeretetteddel.

\*) Itt mások is bevonhatók.

\*\*\*) Segítségül szolgálhat, ha a saját tökéletlenségeinket és pozitív tulajdonságainkat mintegy táblázatba jegyezzük fel, és a haladást tudatosan követjük. Több lehetőség van az ebben való munkálkodásra:

1. Közvetlen foglalkozás a saját problematikus tulajdonságainkkal, életünk történései alapján. Jó szándékok stb. Ez Jézusnál is fontos: „először a gerendát a saját szemedben...”. Az önmagunkon való munkálkodás a Koránban is „A nagy Dzsihádnak”, a „Nagy szent háborúnak” minősül, azaz olyasminek, ami fontosabb minden külső vitánál.

2. A közvetlen jóvátétel, és

3. A közvetlen egymásnak való megbocsátás, amennyiben még lehetséges. Ellenkező esetben a problémákat imádságban Istennek, további megoldásra átadni, és belsőleg megbocsátani. Ez is fontos Jézusnál, ő is szól a feldolgozásról „az utolsó fillérig” (Luk. 12,59., de lásd 5.)

4. Ha más lehetőség nincs, mód van megfelelő jócselekedetekre másokkal szemben, mint pl. akik kárt okoztak. Sok mindent Isten indirekte is megtisztít, pl., ha valaki a közösségnek hasznos feladatokat vállal. (Itt adódik egy folyamatos átmenet az eddigiek tiszta feldolgozásából, szabad, segítséggazdag művekbe, amikor is relatívvá válik, „más aki vet, más aki arat” I. pl. Ján. 4,37.) Emellett megfelelően érvényes Máté 7,20-21.: „...az ő gyümölcsseikről ismeritek meg őket. Nem mindenki, aki ezt mondja nekem: Uram! Uram! megy be a mennyek országába, hanem aki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát!”

5. „Kérjétek Istent az én nevemben”, itt az ő bocsánatáért és kegyelméért a további életalakulásban. Ez az a lényeges segítség, amit egy tisztán humanisztikus etika nem képes megadni. Ezután a sorsnak nem kell többé mechanikusan lefolynia, hanem az ember a továbbiakban Istentől vezetettnek érzi magát. Minden úgy dolgozódik fel, és fejlődik tovább, amint, az ő magasabb bölcsességéből eredően, az egyén és környezete számára a legjobb.

## Rokonfejlődés a nagy egészben és a kultúrákban az ősidők óta.

Miként a gyermeknek az érett emberré való fejlődési lépcsőiben (lásd fent), az emberi kultúrákban hasonló tudatlépcsők voltak. Ezek egyrészt új képességeket hoztak létre (szabad akarat, érzés és gondolkodás), másrészt azonban csökkentették az egész "Teremtéshez" kapcsolódó, eredeti meghittséget, amiből problémák serege halmozódott föl (l. pl. Jean Gebser "Eredet és jelen": egymást követően archaikus, mágikus, mitikus értelem-tudat, ebből fejlődhet egy erősebben integrálódó tudat, melyet pl. ész-tudatnak lehet nevezni). Kiemelkedő példaképek is közreműködtek

abban, hogy olyan fejlődési lépések, amelyek csírájukban voltak felismerhetők, a nagy egészben, legalábbis kulturálisan döntő mértékben, kifejlődhettek. Ez minden ellenkezés dacára történt, de éppen - mint említettük - gyakran nagy veszteségek árán. Az újabb időkben már látható, hogy az emberiség és népei stb. a nagy sorsszerű kihívás előtt állnak, újból kisebb és nagyobb "Quantumugrást" vagy evolúciós lépést megtenni, ha túlélés a szándékuk 4). Ezek már kb. 2 000 éve meg vannak alapozva. Ennek most már nem kell olyan megszerzett képesség rovására megtörténnie, mint az értelem. Ha elegendő számú egyén egy mind teljesebb észtudatot fejleszt ki, és magát újból az ő isteni eredetéhez köti 1), az apokaliptikus katasztrófával való versenyfutást a "felülről jövő" segítséggel meg lehet nyerni. Ehhez tartozik a kapcsolat külső aktivisták mozgalmaihoz is, mint pl. a békemozgalom stb., minden jóakarátú egyénnek megvan a "szükséges" helye a "játékban". Sok ember - szemben az etablirozott vallási irányzatokkal - nyilvánvalóan ezt keresi. Előrehaladnak a jövőbe, és segítenek a múltat feldolgozni, még akkor is, ha sok "középszerű" látszik eluralkodni. A tyúk és a tojás kérdése ez, hogy t.i. a külső "megmentés" a cél, vagy az ember egzisztenciális tudat- és léthaladása. Az eddigi értékrendeket haladéktalanul transzformálni kell, mert az ember magának nagyon pontosan el tudja képzelni, hová vezetne az eddigi, elöregedett program továbbvezetése. Amint minden az egésznek a része, minden jó tett is az egészt szolgálja.

4) A pesszimista szemlélettel Herbert Gruhl utolsó könyvében, a "Mennybemenetel a semmiben"-ben már csak azért sem lehet egyetérteni, mert egy általa észre nem vett fejlődési-, ill. erőforrás kitapintható - ami mindazonáltal egyetlen lehetőséget ad: Istent.

Inspiráld az embereket, hogy az életről és halálról való döntéseket a Te kezeden hagyják\*,  
segíts azoknak, akik a Te teremtésedért dolgoznak,  
vezesd ezt a világot a Te megígért új idődbe.\*\*

\*) Itt részletek is bevonhatók, vagy kapcsolódólag meditatív szemléletben is feldolgozhatók, pl. "az erő- szak és ellenerőszak gerjedésének befejezése", "problémamegoldással az erőszak alól a talajt kihúzni", "békés dialógust vezetni az egyes vallások jóakarátúi között"...

\*\*) *Lukács 11,2., 21,31., Kinyil. 11,16.* Isten kioszthatja az ő szeretetét.

### **Közel van tehát a "visszatérés" Istenhez kicsinyben és nagyban is!**

Elsősorban nem a „hit elképzelései“ fontosak, tehát emberi gondolatok a vallásról, hanem inkább a valóban élt kapcsolat Isten és az emberek között.

János 16,12-13: Még sok mondanivalóm van hozzátok, de most el nem hordozhatjátok. De amikor eljön az igazság lelke, elvezet titeket minden igazságra. Mert nem önmagától szól, hanem azokat szólja, amiket hall, és ami eljövendő, azt megjelenti nektek.

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

**E-mail:** [ways-of-christ.com](http://ways-of-christ.com) kérjük lehetőleg németül vagy angolul írjon. Egyéb esetben írjon rövid mondatokban, és nevezze meg a nyelvet, amin írt.

[Vissza a főoldalra](#)

**Segítség önmagunk ellenőrzéséhez a "Krisztusutak" fő szövegeinek feldolgozásához és átvételéhez bel**

## - és külvilágunkhoz.

### Általános:

Eloolvastam a "Bevezetés ezen szöveg értelmezésébe és felhasználásába"részét? (Ha nem: kérjük, különösen ha több, általánosságban érthetetlen gondolatra talál, olvassa el.)

Ezen magyarázat fejezeteit eddig mindig sorrendben tanulmányoztam? (Ha nem, akkor azon komoly törekvés érdekében, miszerint a Jézust követő útra rá szeretne lépni, dolgozza lehetőleg az ezt megelőző fejezeteket is át.)

Eddig (de anélkül a kínzó érzés nélkül) úgy tanulmányoztam-e az írást, hogy egy megelőző szakaszon kielégítő megértés nélkül átléptem? (Ha nem, akkor az adott szakaszt olvassa át mégegyszer nyugodtan és lehetőleg előítéletek nélkül.)

A mélyebb megértés, átélés és átdolgozás érdekében elolvastam a "Metodikus utalások, keresztény meditáció..." oldalt és amennyire lehetséges próbáltam átvenni?

Képes vagyok-e jelenlegi képességeimet, jellemem tulajdonságait, életvitelem szokásait áttekinteni? (Ha nem, akkor gondolkodjon el ezekről és tegyen feljegyzéseket.) Ha igen: létezik a tanulmányozottakra vonatkozóan olyan tulajdonságom, amelynek kijavítása érdekében sürgősen imádkozni szeretnék és kijavítására törekednék?

Gondolok-e arra, hogy legújabb felismeréseimet az életben is alkalmazzam?

Engedem-e már, hogy lelkiismeretem vezéreljen?

Elértem-e vagy törekedek-e arra, hogy utamon Isten, Jézus Krisztus által, közvetlenebbül vezethessen?

Hol állok Isten iránti kapcsolatomban?

[Vissza az oldal tartalomjegyzékéhez](#)

## [Más nyelvekről és a jogokról: Impresszum, Copyright, E-mail](#)

**Ezek az oldalak kinyomtathatók és a másolatok tartalmilag változatlanul tovább adhatók; a szerzői jogot fenntartjuk.**

Készült 1991-2014-ben; Az interneten először nyilvánosságra hozva 2001.01.30-án; Ez egy új, magyar nyelvű rövid összefoglalás 2003.01.08 -éről, későbbi javításokkal. [PDF-fájl - 669 kB, 118 oldal.](#)

Szerző: "Krisztusutak" projekt (Christuswege/ Ways of Christ™).

Internet: Helmut Ziegler

A „Krisztusutak” Internet oldal egy kutatási és információs projekt. Irányultsága ökumenikus, független az egyházaktól, felekezetektől és vallási közösségektől, de nem is irányul azok ellen. A hit lényege megmarad anélkül, hogy alapvetően dogmatikusan járnánk el. Nem végez missziót és nem toboroz tagokat. Nem törekszik nyereség elérésére vagy politikai befolyás megszerzésére.

Munkája kiterjed az összes Kereszténységgel kapcsolatos témára, valamint a más egyházakkal folytatott, felekezetközi párbeszédre. Egyik súlypontja, a Kereszténység részben elhanyagolt lelki vonatkozásainak mélyreható leírása. A Kereszténység, szociális kérdésekkel foglalkozó, más

vonatkozásait, eltérő nézőpontból, ugyanolyan fontosnak tartja. (L. a Fő szöveg bevezetőjét és a Metodikus utalásokat.)

A web-oldalak a mértékadóak; a PDF állományokban nincsen az összes kisebb változás átvezetve.

A különféle nyelvekre történt fordítás nem jelenti automatikusan azt, hogy állást foglalunk az adott ország helyzetével kapcsolatban.

Más web-oldalak vagy könyvek említése nem jelenti azt, hogy azok tartalmával a „Krisztusutak” mindenben egyetértene.

**E-mail:** [ways-of-christ.com](http://ways-of-christ.com) (Kérjük, lehetőleg angolul vagy németül írjon.)

Az angoltól és némettől eltérő nyelveken készült fordítások nincsenek mindig ellenőrizve.

Német nyelven nyomtatott kiadás rendelhető a Boehm, "Bewusst"-nál: Im Dorfe 21F, D-24146 Kiel, 3,50 EURO árárt; A nyomtatvány kiadója, és a Copyright tulajdonosa: O.Boehm. Megjelent 2001 júliusban.